

གཞི་རིམ་བར་མའི་བསྐྱབ་གཞིའི་ཅ་འཛིན་གྱི་དགོངས་དོན་ལྟར་ཚུམ་སྒྲིག་བྱས།

འཛིན་རིམ་བརྒྱད་པའི་སྒྲིབ་དེབ།

སྐད་ཡིག

ཞེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ཚུམ་སྒྲིག་དང་གཏན་འབེབས་བྱས།

ཕྱི་ལོ་༢༠༡༠ ལོར་བཀའ་ཤག་གིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་གཞི་རིམ་བར་མའི་བོད་ཡིག་
བསྐྱབ་གཞིའི་ཚུ་འཛིན་གྱི་དགོངས་དོན་བཞིན་ཚོམ་སྒྲིག་བྱས།

འཛིན་རིམ་བརྒྱད་པའི་སྒྲིབ་དེབ།

སྐད་ཡིག

ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ཚོམ་སྒྲིག་དང་གཏན་འབེབས་བྱས།

སྤྱི་ཁྱབ་འགན་འཛིན།	བསོད་ནམས་བཟང་པོ།
ཚོམ་སྤྱིག་འགན་འཁུར་བ།	དགེ་འདུན་དོན་ཡོད།
ཚོམ་སྤྱིག་པ།	དཀར་གཞུང་བཟ་ཤིས་རྡོ་རྗེ།
དེབ་གཞུགས་རྩམ་འགྲུབ།	དཀར་གཞུང་བཟ་ཤིས་རྡོ་རྗེ།
རྒྱབ་ཤིང་རྩམ་འགྲུབ།	དགེ་འདུན་དོན་ཡོད།
ཁུངས་པ།	འཇམ་དབྱངས། དགེ་འདུན་དོན་ཡོད།

བསྐྱར་ཞིབ་ཚུགས་མི།

མིང་རྒྱུད།	རྒྱ་ས་བོད་ཁྱིམ་གྱི་བོད་ཡིག་རྒྱུས་སྟོན་པ།
ཨ་གནམ་བཟོད་པ།	ས་རྒྱ་མཐོ་སློབ་གྱི་ཚོམ་རིག་དགེ་ཆེན།
བཟང་པོ།	རྒྱ་ས་བོད་ཁྱིམ་སློབ་གྲུའི་དགེ་ཆེན།
དག་དབང་མཁྱེན་པ།	རྒྱ་སོད་བོད་ཁྱིམ་སློབ་གྲུའི་དགེ་ཆེན།
བྱམས་པ་བཟ་ཤིས།	ཀོ་ལེ་སྐལ་སི་སྟོ་ཏ་སློབ་གྲུའི་དགེ་ཆེན།
པར་བསྐྱར་གྲུབ།	ས་སྐྱ་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་དགེ་ཆེན།

ཚོམ་སྤྱིག་ཐེངས་དང་པོ།	ཕྱི་ལོ་༢༠༢༠ ཟླ་༡༢
First Edition	December 2020
དཔར་ཐེངས་དང་པོ།	ཕྱི་ལོ་༢༠༢༠ ཟླ་༡༢
First Printing	December 2020
དཔར་གྲངས། ༢༠༠༠།	2000 Copies

མངགས་ཉིད་ཁ་བྱང།
 Printed and Distributed by:
 Sherig Parkhang
 R-27 & 28, Ramesh Park
 Laxmi Nagar, New Delhi-110092
 Ph: +91-11-2245 3672
 Email: shepardelhi@gmail.com
 Web: www.sherigparkhang.com

ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱོང་། www.bodyiglobjong.com རྒྱ་ས་ལྷ་སྟོན་དང་པོ་ལོ་ལྟེན་གྱི་ཐུབ།
 © Department of Education, CTA

FUNDED BY: DANIDA THROUGH CICED

ཤེས་ཡོན་སྒྲོབ་སྒྲོབ་སྒྲོབ་པའི་དམིགས་ལྟམ།

- ༡ སྒྲོབ་བྱུག་ནམས་རང་རང་གི་ནམ་འབྲེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་སང་དེ་མྱེད་དོར་གྱི་གནས་ལ་རང་སྒྲོབས་ཀྱིས་ལེགས་ཉེས་འབྲེད་ཅུས་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཅུས་པའི་བསམ་སྒྲོད་ཀྱི་རང་དབང་དང་། འཆོ་བ་དགོས་མཁོ་དང་འཆམས་པའི་ཐོག་གཞན་ཁོ་ནར་བརྟེན་པའམ་གཞན་ལ་བལྟ་གཞིག་བྱེད་མ་དགོས་པར། རང་གི་འབད་ཚེལ་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཡང་དག་པར་འཆོ་ཅུས་པའི་འཆོ་བའི་རང་དབང་། འཆོ་མེད་ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་དང་རང་གི་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་རང་དབང་སྤངས་སྒྲོབ་བྱེད་ཅུས་པའི་སྤངས་སྒྲོབ་ཀྱི་རང་དབང་བཅས་རང་དབང་དང་།
- ༢ རང་ལས་གཞན་གཅེས་པར་བཟུང་སྟེ་གཞན་གྱི་དོན་དུ་རང་ཉིད་སྒྲོས་བཏང་ནས་སྤྱི་ཞུ་སྤྱབ་ཅུས་པའི་གཞན་ཕན།
- ༣ འཕྱང་འགྱུར་མི་རབས་ནམས་ཀྱི་ཆེད་ཁོར་ཡུག་དང་ཐོན་ཁུངས་ལ་གཞོད་སྒྲོན་མི་གཏོང་བར་ས་ཡི་གོང་བུ་འདི་ཞི་བདེ་རྒྱན་གནས་ཐུབ་པ་དང་། རང་གི་པ་མེས་ནས་བྱུང་བའི་རིག་གཞུང་བཟང་པོ་ནམས་བརྒྱད་འཛིན་བྱེད་ཅུས་པའི་རྒྱན་འཛིན།
- ༤ འཛིག་རྟེན་སྤྱིའི་ཕན་བདེ་དང་འབྲེལ་ཞིང་ཡུལ་དུས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་འཆམས་པའི་ལྷ་གྲུབ་དང་ལམ་ལུགས། དངོས་པོ། ལས་འགྲུལ་སོགས་གསར་གཏོད་བྱེད་ཅུས་པའི་གསར་གཏོད་བཅས་བཞི་དང་ལྔ་བའི་ཡུལ་མི་བསྐྱེད་རྒྱ་དེ་ཡིན།

Phone: +91-1892-222572/222721
Email: education@tibet.net
Web: www.tcewf.org
www.sherig.org

མེད་པམེད་

༡༡། བཅན་ཤྱལ་ཐོད་མིའི་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཆོག་ལས་ཡིག་ཆང་ནས་སློབ་དེབ་ཁག་ལོ་ལྔ་རེའི་མཆོམས་སུ་བསྐྱར་
 ཞིབ་གནང་རྒྱའི་དམིགས་ཆད་བཟུང་བ་ལྟར། གཞི་རིམ་བར་མ་འཛིན་རིམ་དུག་པ་དང་། བདུན་པ། བཟུང་
 བ་བཅས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སློབ་དེབ་འདི་ནི། བཅན་ཤྱལ་ཐོད་མིའི་གཞི་རིམ་ཤེས་ཡོན་སྤྱིད་བྱས་ཀྱི་དགོངས་དོན་
 བཞིན་ཕྱི་མོ་ ༢༠༡༠ ལོར་བཀའ་ཤག་གིས་གཏན་ལ་ཤལ་པའི་གཞི་རིམ་བར་མའི་སྐད་ཡིག་བསྐྱབ་གཞིའི་ཅ་
 འཛིན་གཞིར་བཟུང་། ཕྱི་མོ་ ༢༠༡༢ ལོར་ཅོ་མ་སྤྱིག་དང་གཏན་འཁེབས་ཐོན་ཏེ། ཕྱི་མོ་ ༢༠༡༤ བར་ལོ་དུག་
 རིང་གཞི་རིམ་སློབ་བྱ་ཁག་ཏུ་ལག་བསྟར་ཞུས་པའི་ཐོད་ཡིག་སློབ་དེབ་མང་གཞིའི་སྟེང་། ད་ལོད་གཞི་རིམ་བར་
 མའི་ཐོད་དགོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་འཆར་བསྟུ་ལེན་དང་། ཉམས་སྲོང་ཕྱོགས་བསྟོམས། བཅན་ཤྱལ་ནང་གི་ཐོད་
 ཡིག་སློབ་དེབ་དང་ཐོད་ནས་ཐོན་པའི་ཐོད་ཡིག་སློབ་དེབ་བཅས་སློ་ཀྱན་ནས་ལེགས་ཆ་གྲངས་ཏེ། གཙོ་བོ་ཐོད་
 མིའི་སློབ་བྱ་ཁག་གི་ད་ལྟའི་སློབ་སྦྱང་དང་སློབ་ཁིད་ཀྱི་དགོས་མཁོར་དམིགས་ཏེ་ཅོ་མ་སྤྱིག་བྱས།

གཞི་རིམ་བར་མའི་བསྐྱབ་གཞིའི་ཅ་འདྲིན་ནང་གསལ་ལྟར་རྒྱལ་རབས་ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དོན་རྣམས་སྤྱི་ཚེ་གསལ་
ཆན་རིག་གི་ཆ་ཤས་སྤྱ་བསྐྱེལ་བ་དང་། སྐད་ཡིག་དང་། རིགས་ལམ་ནང་ཆོས་བཅས་ཆ་ཤས་གཉིས་སྤྱ་བཤོས་
ནས་སློབ་དེབ་ཅོམ་སྤྲིག་བྱས་ཏེ། བོད་ཡིག་དགེ་ཆེན་གྱིས་སྐད་ཡིག་སློབ་ཁྱིད་གནང་དགོས་པ་དང་། ལྷ་བྱུབ་
དགེ་ཆེན་གྱིས་རིགས་ལམ་ནང་ཆོས་གཙོ་འགན་བཞེས་ཀྱ།

ཉེན་འཛུགས་ཀྱི་སྐོར་ཡིག་ལ་ཆོག་པ་ལྟར་ ༡ ལས་མ་ཅུང་བ་དང་། རིགས་ལས་ནང་ཆོས་ལ་བརྟན་འཛུགས་
ལྟར་ ༢ ལས་མི་ཅུང་བའི་ཐོག་ རྒྱ་དཔོན་གྱི་དུས་ཚོད་གང་ལོས་སུ་ལྷ་ཡུལ་དཔེ་ཆ་ན་བརྒྱུད་བཞིན་ཡོད་པའི་ལས་
རིམ་པོ་མེད་པ་ལྟར་དཔོས་པའི་གཏན་འཇགས་ཡོད་པ་ལྟར་གནང་གས་ཆེ།

སྐད་ཡིག་སློབ་དེབ་འདི་ཉིད་སློབ་ཁིད་བྱེད་སྐབས་སྤྲུགས་སྤང་གནང་དགོས་པའི་དོན་གནད་ཆེ་ཁག་གཉིས་ནི།
སློབ་དེབ་ཙམ་འཛིན་པའི་རྒྱན་སྒོལ་དང་། ཡིག་རྒྱགས་གཙོ་བོར་འཛིན་པའི་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་རྩིས་སྤྲུབ་ལྟར་མི་
དགོས་པར། དངོས་ཡོད་སློབ་ཁིད་ཀྱི་ལག་ལེན་ཁོད་དགེ་ཆན་རྣམས་པས་གཞི་རིམ་བར་མའི་སྐད་ཡིག་བསྐྱབ་
གཞིའི་ཙམ་འཛིན་ཀྱི་གཙོ་གནད་གཅིགས་སྤྲུབ་སྟེ་སློབ་ཁིད་ཀྱི་ཁ་སྤྲོད་དང་། གཙོ་པལ་གྱི་དབྱེ་བ། གཞི་
ཙའི་ལྟ་སྤྲུབ། ལག་ལེན་གྱི་གོ་རིམ། གདེང་འཛིན་གི་ཐབས་ལམ་བཅས་ཀྱི་གལ་གནད་དམ་འཛིན་བྱས་ཏེ་སྐད་
ཡིག་སློབ་ཁིད་ཀྱི་སྤྲུས་ཆད་མཐོར་འདེགས་གནང་དགོས།

སློབ་དེབ་འདི་ནི་འཛིན་རིམ་བརྒྱད་པའི་བསྐྱབ་གཞིའི་ཙམ་འཛིན་གྱི་དགོངས་དོན་བཞིན་སློབ་སྦྱང་དང་སློབ་ཁིད་ཀྱི་
གཞི་ཙའི་དམིགས་ཤུལ་སྤྲུབ་ཐབས་ཀྱི་དཔེ་མཆོན་བཀོད་པ་ཙམ་ལས། འཛིན་རིམ་བརྒྱད་པའི་བོད་ཡིག་སློབ་
ཁིད་ཀྱི་ཙམ་འཛིན་མིན་པ་དང་། སློབ་ཆོན་གྱི་ཨང་རིམ་བཀོད་པ་རྣམས་ལས་གཞན་རྣམས་དངོས་གཞིའི་སློབ་ཆོན་
མིན་པས། རྒྱ་ཆ་དང་དཔེ་མཆོན་གཞན་ཡང་གང་ལོས་སྦྱོང་ཆོག་ལ། སློབ་བྱ་སོ་སོའི་ས་གནས་དང་། སློབ་མ།
ཁོར་ཤུག་ ཆ་སྤྲེལ་སོགས་མི་འདྲ་བའི་གནས་སྤངས་ལོག་དངོས་གཞིའི་སློབ་ཆོན་ལའང་ནང་དོན་དང་། གོ་རིམ།
ཐབས་ལམ། ཐབ་ཆད་བཅས་ལ་སློབ་ཁིད་ཀྱི་དགོས་མཁོར་གཞིགས་ཏེ། སྐབས་བསྐྱུན་དགེ་ཆན་གྱིས་སློབ་འཁྱི་
བརྩེ་བསྐྱར་གང་ལོས་གནད་སྟེ་སྐད་ཡིག་སློབ་ཁིད་ཀྱི་སྤྲུས་ཆད་གཙོ་བོར་འཛིན་སྤྲུབ་པ་གནང་དགོས།

ར་ཆོའི་སློབ་ཁིད་དང་སློབ་སྦྱང་གི་དམིགས་ཤུལ་ནི་སློབ་ཆོན་བྱེ་བྲག་པ་དང་། སློབ་དེབ་བྱེ་བྲག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་
པར། སློབ་སྤྲུག་གི་བོད་ཡིག་གི་གནས་ཆད་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱ་དེ་ཡིན་སྟབས། གཅིག་གྱུར་ལམ་ལུགས་ཀྱི་
དབྱུང་ཞིབ་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་མའི་སྐད་ཡིག་གི་གནས་ཆད་ལ་དབྱུང་ཞིབ་གནང་དགོས།

སློབ་དེབ་ནི་ལག་ཆ་དང་ཤེས་ཡོན་ནི་དམིགས་ཤུལ་ཡིན་པར་བརྟེན། སློབ་དེབ་འདི་ཉིད་བེད་སྤྱད་ནས་གཞི་རིམ་
བར་མའི་སློབ་སྤྲུག་གི་བོད་ཡིག་ཤེས་ཆད་ཡར་རྒྱས་ཡོང་ཐབས་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་འབྱི་སློག་བཤད་གསུམ་དང་།
གོ་སྟོབས་ལྷུས་རྩལ་བཅས་སྤྲོགས་ཡོངས་ནས་གོང་མཐོར་གཏོང་བའི་རེ་འདུན་བཅས། ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་
ནས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལྷ་ ༡༢ ཆེས་ ༡ ཉིན།

དཀར་ཆག

བསྐབ་བྱའི་ཕྱེ་ཆག།

༡. ཁོར་ཡུག་སྤང་སྐྱོབ།	2
༢. ལེགས་བཤད་ཁག་བཅུ་གཅིག།	6

བད་མྱོད་ཕྱེ་ཆག།

༡) དག་ཡིག

༣. གོ་དོན་ཉི་བ།	11
-----------------	----

༢) ཉག་ས་འཁྱུག

༤. ཡི་གེ་སྤྱིའི་ཉག་ས་ཀྱི་དབྱེ་བ།	16
༥. མྱོན་འཁྱུག་ཉག་ས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་འཁྱུག་ཚུལ།	20
༦. བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ།	27
༧. བདག་གཞན་དུས་གསུམ།	31
༨. མྱོན་འཁྱུག་ལྟ་དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་འཁྱུག་བ།	37
༩. རྗེས་འཁྱུག་གི་ཉག་ས་ཀྱི་དབྱེ་བ།	46
༡༠. མ་ནིང་ན་ར་ལ་གསུམ།	51
༡༡. རྗེས་འཁྱུག་དོན་གྱི་འཁྱུག་ཚུལ།	58

ཚུམ་དིག་ཕྱེ་ཆག།

༡) བསྐྱས་བརྗོད་ཚུམ་ཡིག་གི་ལེས་བྲ།

༡༢. བསྐྱས་བརྗོད་ཚུམ་ཡིག་གྱི་བཤད།	66
----------------------------------	----

༢) བསྐྱས་བརྗོད་ཚུམ་དཔེ།

༡༣. བྱ་ཡིས་ལག་ཅུལ་སྐྱོང་བ།	71
༡༤. ཉི་དགའ་མེ་ཉོག།	76
༡༥. ས་སྐྱུག་དང་ཐ་མག།	81
༡༦. མེ་ཉོག་གི་རང་གཏམ།	86

༡༥. ལྷ་མདོག་མཛེས་པའི་བྱ་པ།	89
----------------------------	----

ག) མདོན་བརྗོད།

༡༦. མདོན་བརྗོད།	96
༡༩. དཔའ་བོའི་མེ་ཉོག་ སྟོང་ཆ།	100
༢༠. དཔའ་བོའི་མེ་ཉོག་ སྟོང་ཆ།	106
༢༡. མགུར་ལྷ་ཁག་གསུམ།	113

ང) ལྷ་ན་དག

༢༢. ལྷ་ན་དག་གི་སྤྱི་ཁོག་	119
༢༣. རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱ། (དང་པོ།)	122
༢༤. རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱ། (གཉིས་པ།)	127

ལག་ལེན་ཐེ་ཚན།

༡) ལྷ་སྤྱོད་ཡིག་རིག་ས།

༢༥. བད་ཐོ་འབྲི་ཚུལ།	133
༢༦. མགོན་བད་འབྲི་ཚུལ།	138
༢༧. རོ་སྤྱོད་ཡིག་འབྲི་ཚུལ།	143

ཁ) མཆར་གཏན།

༢༨. གཉིས་ཀ་མིག་ཚུ་ཤོར་བ།	148
༢༩. མཆར་གཏན་ཁག་གཉིས།	153

གཞོགས་འདེགས་ཐེ་ཚན།

རྟ་དང་རྩ་མོང་།	157
རི་བོང་རི་བོང་ཤོར། ལྷ་པ་ལྷ་པ་ཤོར།	159
དབང་པོ་ལྷའི་ཚོད་སྟེང་།	161
སེམས་དཔའ་རྒྱལ་དང་གཞོར་སྟེུ་མགོ།	166
རི་བོང་ཁ་ཤོར་གྱུར་ཚུལ།	170
གཡོ་སྤྱ་ཆེ་བའི་ཚུ་སྤྱར།	173
མདའ་གཞུང་གཏན་རྒྱུ།	178

བོད་བྱས་སྤྱང་གི་བརྟམ་བ།	180
རི་བོད་དང་། ག། སྤྲེལ། ཉ་བཅས་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད།	183
གཡུ་ཡི་རིམ་མ་གཏོང་བའི་གཡང་ལུག།	186
རི་དྲགས་བསེ་བྱའི་གཏམ་རྒྱུད།	188
རི་བོད་ཆོ་ལྷན།	191
ཨ་ཁུ་དེ་བོ་དང་གཡོ་ཅན་མ་མོ།	193
བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་སའི་བྱང་བ་བརྗོད་བ།	195

བསྐྱབ་བྱའི་ཕྱི་ཆོན།

ཕྱི་ཆོན་འདིར་བཀའ་སློབ་གཅིག་དང་། ལེགས་པ་ཤད་སློབ་ཆོན་གཅིག་
བསྐྱབ་གཞིར་བཞག།

ཡུལ་དུས་དང་བྱ་བའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་རང་གཅེས་འཛིན་
དབང་གིས་གཞན་གྱི་བདེ་སྤྱད་ལ་ཅི་མི་སྦྱས་པར་རང་དོན་ཁོ་ན་

བསྐྱབས། དེ་ཡང་རང་དོན་སྤྱད་ཤེས་ན་ལེགས་མོད་ཀྱང་

མྱང་དོར་གྱི་གནས་ལ་མ་མཁས་ན་རང་གཞན་གཉིས་

ཀ་སྤྱད་ལ་སྤྱར་བ་གངས་གིས་མི་ལང་། དཔེར་ན།

རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས། ཡང་ན། རང་

ཉིད་ཡར་རྒྱས་སུ་སྒྲོམ་ནས་རྩས་མཚོན་གྱི་

བཟོ་བྲུ་མང་པོས་ཁོར་ཡུག་ལ་དོ་ཤོག་ཆབས་

ཆོན་བཟོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

དེས་ན་རང་ཉིད་བདེ་བ་འདོད་པ་ཞིག་ཡིན་

ཕྱིན་བྱ་བའི་འཇུག་ཕྱོག་ལ་མ་ཞོར་བ་ཞིག་དགོས་

པ་གལ་ཆེ།

གཞན་ཡང་། རང་ཉིད་སློབ་སྤྲུག་གི་གནས་སྐབས་འདིར་

དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་མ་ཤེས་ཀྱང་། རང་གི་སྐད་ཡིག་

དང་། རིག་གཞུང་ནི་མི་རིགས་དེའི་དོ་ཤོ་མཚོན་བྱེད་དང་།

གཞན་གྱི་བཅན་ཐོག་ཏུ་ཚུད་ན་བཅོན་སློ་འབྱེད་པའི་ལྗེ་མིག་ མི་

རིགས་གང་ཞིག་གིས་རང་གི་སྐད་ཡིག་མ་ཤེས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་གང་ཞིག་

ཡོང་བ་བཅས། མདོར་ན། སྐད་ཡིག་ནི་མི་རིགས་ཀྱི་སྒྲ་སྟོག་ཡིན་པར་

ཤེས་དགོས་པ་ནི་མི་ཞིག་གི་མ་མཐའི་ལས་འགན་ཡིན།

༡. ཁོར་ཡུག་སྤང་སྦྱོར།

ཁོར་ཡུག་ལོས་འཛིན་དང་གནས་སྤངས།

ཁོར་ཡུག་ཅེས་པ་ནི་ང་རང་ཆོ་འཕྲོད་བྱེད་སའི་ས་གཞི་དང་། མཁའ་རྒྱུད་། ཅི་ཤིང་། ལྷ་ ཉི་
འོད། རི་རབ། ཁང་བྱིམ་སོགས་རང་བྱུང་ཁམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོད་ཚད་ལ་ཟེར།

དངོས་པོ་འདི་དག་ཚང་མ་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་གྱི་ཚུལ་དུ་གནས་ཡོད། ཁོར་ཡུག་གི་དངོས་པོ་
ཚང་མའི་གནས་སྤངས་དོ་མཉམ་པ་ཞིག་བྱུང་ན། ཁོར་ཡུག་དེའི་ནང་འཕྲོད་བྱེད་པའི་སྦྱོང་འགྲོ་
ནམས་ལའང་པན་བདེ་འབྱུང་ཞིང་། ཁོར་ཡུག་གི་དངོས་པོ་ནམས་ལས་གཅིག་གི་གནས་སྤངས་དོ་
མཉམ་མ་བྱུང་ན། དེས་དངོས་པོ་གཞན་དག་གི་གནས་སྤངས་ལ་ཤུགས་ཀྱིན་ཐེབས་ཏེ། སྦྱོང་འགྲོའི་
འཕྲོད་ལ་གཞོད་འཕྲོད་འབྱུང་ངེས་ཡིན། དེར་བརྟེན། ང་ཆོས་རང་ཉིད་འཕྲོད་བྱེད་སའི་ཁོར་
ཡུག་ལ་བདག་གཅེས་བྱ་རྒྱུ་གལ་འགངས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན།

ཁོར་ཡུག་སྤང་སྦྱོར་བྱེད་སྤངས།

རང་རང་གི་སྦྱོད་གནས་ཉེ་འཁོར་དང་། སྦྱོང་གི་གནས་གཞི་གང་དུའང་། ཤིང་འབྲས་ཀྱི་ཤུན་
པ་དང་། ཤོག་བྲ། འགྲིག་ཤོག་ཤེལ་དམ། གོས་རྩིང་། ཟས་ལྷག་ འཕྱང་ལྷག་སོགས་གང་བྱུང་
གཡུག་མི་རུང་བ་མ་ཟད། ཉེ་འཁོར་དུ་གང་བྱུང་བཅོག་གཅིན་གཏོང་བ་སོགས་གཏན་ནས་བྱེད་མི་
རུང་། དེ་བཞིན་ཤིང་ནགས་ཆོད་མེད་གཅོད་འབྲེག་བྱེད་པ་དང་། རི་དྲགས་སོགས་སེམས་ཅན་

གང་བྱང་གསོད་པ། ས་གཏེར་གང་བྱང་སྟོག་འདོན་བྱེད་པ་སོགས་ཁོར་ཡུག་ལ་དོ་སྟོན་ཆེ་བས། བྱ་
སྟོད་འདི་དག་ཚང་མར་དོ་སྣང་བྱས་ནས་སྟོང་དགོས།

རང་ཉིད་གནས་སའི་སྟོད་ཁང་དང་། ལྷ་ཁང་། སྟོབ་གྲ། སྟོན་ཁང་། བཟོ་གྲ། ཟ་ཁང་། འབྲུལ་ཁང་
སོགས་ཀྱི་ཉེ་འགམ་དུ་ཤིང་སྣ་དང་། མེ་ཏོག་བཅས་འདེབས་འཛུགས་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད། ཤིང་
ནགས་གཙོད་འབྲེག་བྱས་པའི་རི་རྒྱང་ནམས་ལ་ཤིང་ཚབ་གསར་འཛུགས་བྱེད་དགོས།

ཁོར་ཡུག་ལ་གཏོར་སྐྱོན་ཕོག་པའི་གཞོད་འཆེ།

ས་གཏེར་གང་བྱང་སྟོག་འདོན་དང་། ཤིང་ནགས་གང་བྱང་གཙོད་འབྲེག་བྱས་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱན་
པས་ཡུལ་གྱི་ས་བཅུད་ཉམས་པ་དང་། ཆར་ཆུ་དུས་སུ་མི་འབབ་པ། ཡུལ་དུ་ཆུ་ལོག་འབྱུང་བ། རི་
ཉིལ་བ། ས་རིབ་པ་བཅས་ཡོང་གི་ཡོད།

གད་སྟོགས་གང་བྱང་གཡུགས་པའི་རྒྱན་གྱིས་མིག་ལམ་དུ་མི་མངོས་པ། ནད་རིགས་འཕེལ་བ་
སོགས་སྐྱེ་འགྲོའི་འཕྲོད་བསྟེན་ལ་གཞོད་ཚབས་ཤིན་དུ་ཆེ་བ་ཡིན།

དང་སང་འཛམ་གླིང་ནང་རང་བྱང་ཁོར་ཡུག་གི་གནས་སྐྱངས་དོ་མ་མཉམ་པའི་རྒྱན་གྱིས་ཡུལ་
ལུང་མང་པོར་ཐན་པ་དང་། ཆུ་ལོག་ས་གཞི་བྱེ་ཐང་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱན་ངན་ཡོང་བཞིན་
ཡོད།

སྐྱེ་སྐྱེ།

ཁོར་ཡུག་གི་གནས་ཚུལ་འདི་ནི་རྒྱལ་ཁབ་དང་ཡུལ་ལུང་བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་གནད་དོན་ཅམ་ཞིག་མ་
ཡིན་པར། འཛམ་གླིང་ཐོག་ཡོད་པའི་སྐྱེ་འགྲོ་ཚང་མའི་ཁེ་སན་ལ་རག་ལས་ཡོད་པས་དམིགས་
བསལ་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད།

དེར་བརྟེན། ང་ཚོས་ཁོར་ཡུག་སྲུང་སྟོབ་བྱེད་པའི་ཁེ་སན་དང་། མ་བྱས་པའི་ཉེས་དམིགས་རྟོགས་
པར་བྱས་ནས། ཁོར་ཡུག་ལ་བདག་གཅེས་ལེགས་པར་བྱས་ཏེ། སྐྱེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞི་བདེ་དང་།
ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཁོར་ཡུག་ཅིག་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །

སྤྱག་བསྐྱེལ་འདོར་འདོད་སེམས་ཡོད་ཀྱང་། །སྤྱག་བསྐྱེལ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་རྒྱག་ །
བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་གཉི་སྤྱག་པས། །རང་གི་བདེ་བ་དགྲ་ལྟར་འཛོམས། །

—— རྒྱལ་སྐུ་ཞི་བ་ལྷས།

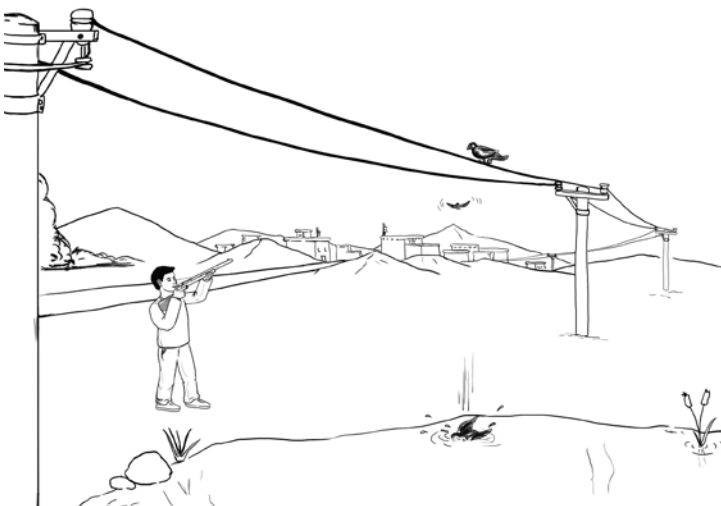
སྤྱི་དངོས་ཚང་མ་ནི་གནས་ལུལ་གྱི་ཁོར་ལུག་དང་བསྐྱེན་ནས་རང་གི་གཞུགས་པོར་འགྱུར་བ་ཆེན་
པོ་འགོ་ཡི་རེད།

—— རང་མེན།

བྱིའུ་གསོད་ཀྱི་ཁྱུང་གཞི།

བྲམས་སྤྱིང་རྩེ་དང་། ཁོར་ལུག་སྤང་སྤྱོད་ཐེར་བ་ན་བས་ཐོས་སྤྱོད་མེད་པའི་མི་ཞིག་གིས། བྱིའུ་གསུམ་སྤྱོད་
སྤྱད་སྤྱེད་སྤྱད་ཆ་ལ་མགོ་འཁོར་བའི་སྐབས་དང་བསྐྱེན་ནས་མེ་མདའ་བརྒྱབ་སྤྱེ་བྱིའུ་གཅིག་བསད་བ་རེད།
མེ་མདའ་ཐོག་པའི་བྱིའུ་དེ་སར་ལྷང་བ་དང་གཞོག་བ་ལྟེ་བ་ཅམ་ལྟེ་བ་ཅམ་བྲས་ནས་མི་སྤང་བར་གྱུར། བྱིའུ་
གཅིག་སྤྱོད་སྤྱད་སྤྱེད་རང་འཇགས་བསྐྱད་བ་དང་། བྱིའུ་གཞན་དེ་སྤོང་ཆོ་ཞིག་གི་སྤྱོགས་སུ་ཁ་གཏད་ནས་
འཕྱར་ཏེ་སོང་།

དྲི་བ། མེ་མདའ་ཐོག་པའི་བྱིའུ་དེ་སར་ལྷང་བ་དང་གཞོག་བ་ལྟེ་བ་ཅམ་ལྟེ་བ་ཅམ་བྲས་ནས་མི་སྤང་བར་
གྱུར་བ་དང་། བྱིའུ་གཅིག་སྤྱོད་སྤྱད་སྤྱེད་རང་འཇགས་བསྐྱད་བ། བྱིའུ་གཞན་དེ་སྤོང་ཆོ་ཞིག་གི་སྤྱོགས་སུ་ཁ་
གཏད་ནས་འཕྱར་བ་བཅས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཅི་སྤྱེ་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་ཤེས་ན་མོག་གངས། 69 ལ་གཟིགས།

སྒྲིབ་ཆེན། →

དང་པོ། ཆེན་ཐུབ་བརྩོན།

ཁོར་ཡུག་བདག་གཅིས། སྒྲིབ་སྒྲིབ། ཆར་ཆུ། འཕྲོད་བསྟེན། ཐན་པ།

གཉིས་པ། མིང་ཆེན་རྒྱལ་མ་ཁ་ཡུལ་ནས་ཆེན་ཐོག་ས་ཆེ་ལ།

དཔེར་ན། འཆོ་ཕྱོད། འཆོ་ཉེན། འཆོ་གནས། འག་འཆོ། —— ཕྱོད་གནས། ཕྱོད་གྲར། གཏན་ཕྱོད།

ཤུགས་ཀྱིན། གཅོད་འབྲེག་ཕྱོག་འདོན། བཅོག་གཅིན།

གསུམ་པ། ཁྱི་བར་ལན་བྱང་བྱ་རྩེ་བྱིས།

༡། ཅི་ཞིག་ལ་ཁོར་ཡུག་ཟེར་རམ།

༡། དངོས་པོ་ཆང་མའི་གནས་སྤངས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནམ།

༡། རང་ཉིད་འཆོ་ཕྱོད་བྱེད་སའི་ཁོར་ཡུག་དེར་ཅི་ཞིག་བྱེད་དགོས་སམ།

༢། ཤིང་ནགས་གཅོད་འབྲེག་བྱས་ན་གང་ཡོང་ངམ།

བཞི་པ། ཁྱི་བར་ལན་རྒྱས་པ་རྩེ་བྱིས།

༡༡། ཁོར་ཡུག་གི་དངོས་པོ་ཆང་མའི་གནས་སྤངས་དོ་མ་མཉམ་པ་ཞིག་བྱང་ན་གང་འབྱུང་ངམ།

༡༢། ཁོར་ཡུག་ལ་གནོད་སྐྱོན་མི་འཕྲོ་བར་སྤང་བྱ་གང་དག་ཡོད་དམ།

༡༣། ཁོར་ཡུག་སྤང་སྐྱོབ་བྱེད་པར་སྤང་བྱ་གང་དག་ཡོད་དམ།

༡༤། ཁོར་ཡུག་སྤང་སྐྱོབ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི།

ཕྱ་པ། ཕྱོད་བྱིས་ཨོ་འདི་ནི་ནང་ཁོར་ཡུག་ལ་ཕན་པའི་ལས་ཀ་གང་དག་བྱེད་བྱུང་བམ།

༡. ལེགས་བཤད་ཁག་བརྩ་གཅིག

ལེགས་ཉེས་སྤང་སྒྲུབ་གི་གནས་ལུགས་རྟོགས་ཆེ། བྱ་བའི་འཇུག་ཕྱོག་ལ་སྒོངས་པར་མི་
འགྱུར་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་མི་ཆོས་ཀྱི་གདམས་ངག་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཆེ། ཡང་དག་པའི་མི་
ཆའི་ལྟ་རྒྱུ་ལ་ཞིག་ཆགས་ཐུབ། རྩོམ་དང་བཅོས་མའི་རང་བཞིན་ལ་བརྟག་ཤེས་ཆེ། བྱ་
བ་ཐམས་ཅད་ལེགས་ལམ་དུ་བསྐྱར་བར་བྱས།

༥ ལེགས་བཤད་བཤད་བ་རྩའི་བརྟན་བཅོས་ལུགས་གཉིས་རྒྱབས་ཕྱིར་བརྒྱ་ལྟ།

(གུང་ཐང་བརྟན་པའི་སྒྲོན་མེ། ༡༨༤༡ - ༡༩༡༩)

ཡོན་ཏན་དང་པོར་བསྐྱབ་དཀའ་ལ། །ཤེས་བཞིན་མེད་ན་ཉམས་པ་སྤྲ། །
རྩ་ཐེགས་བསམགས་པས་འགོངས་དཀའ་ཡང་། །པོ་ན་ཅིག་ཅར་ཉིད་དུ་འཛད། །

ལེགས་བཤད་བཤད་བ་ཤིང་གི་བརྟན་བཅོས་ལུགས་གཉིས་ཡལ་འདབ་བརྒྱ་ལྟ།

གཡོག་འཁོར་རྒྱད་པའི་སྤྲེད་པོན་ནི། །རང་ཉིད་འབྱོར་ཡང་ངོ་ཆའི་རྒྱ། །
སྤྲོད་པོ་ཅི་ཅམ་སྤྲོམ་ན་ཡང་། །ཡལ་འདབ་མེད་ན་གཅེར་དུ་ཡིན། །

ཕྱི ལེགས་པར་བཤད་པ་རྒྱུད་གི་བརྟན་བཙུགས། (དགྲིལ་ཟུར་སྒོ་བཟང་སྦྱིན་པ། ༡༩༡༡ - ༡༩༩༠)

རང་གཞན་སྤྱི་ལའང་མི་པན་པའི། །བྱ་བ་ངན་བ་བཞོལ་ན་ལེགས། །
དགུན་གྱི་ཁ་རྒྱུད་འཇུག་པའི་དུས། །ས་ཐོན་བཏབ་ཀྱང་པན་བ་མེད། །

ལེགས་པར་བཤད་པ་རྒྱུད་ཀྱི་བརྟན་བཙུགས།

ཤེས་ལྡན་སྒོ་བ་ཆེ་ངལ་ན་ཡང་། །རིམ་གྱིས་ཡོན་ཏན་ལྡན་པར་འགྱུར། །
རྒྱ་བ་མར་ངོ་འཁྲིལ་གྱུར་ཀྱང་། །དཀར་པོའི་ཕྱོགས་སུ་རིམ་གྱིས་འཕེལ། །

ཕྱི ལེགས་པར་བཤད་པ་སའི་བརྟན་བཙུགས་ལྷགས་གཉིས་འོད་བརྒྱ་འབར་བ།

(པཎ་ཆེན་སྒོ་བཟང་ཐུབ་བརྟན་ཆོས་ཀྱི་ནི་མ། ༡༩༩༡ - ༡༩༩༢)

ས་རུལ་མང་དག་མོས་བྱས་ཀྱང་། །འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ལྟར། །
སྒོ་སྟོབས་བཙུག་འགྲུས་མེད་བ་ཡིས། །བྱ་བ་གང་བཅུམས་དོན་མི་འབྲུབ། །

ལེགས་པར་བཤད་པ་རྒྱུད་ཀྱི་བརྟན་བཙུགས་ལྷགས་གཉིས་སྒྲུང་དོར་ཀྱན་གསལ།

རྒྱ་སྤོང་འབྲས་སྤག་རྒྱན་བབས་པས། །རྒྱ་མཚོ་རབ་ཏུ་འཕེལ་བ་ལྟར། །
ལེགས་པར་བཤད་ཆེ་རྒྱུད་ཅི་འདྲ་ཡང་། །ཁེངས་པར་མི་བྱ་སྒོ་ཡིས་བྱུངས། །

ལེགས་པར་བཤད་པ་མེད་པ་ལྟན་པ་ཙམ།

(ཞོམ་ཆེ་མཁན་པོ་དག་དབང་ཕྱན་ཆོགས། ༡༩༤༡ - ༡༩༥༩)

རིན་ཆེན་སྒྲོན་མེ་བསྟེན་བྱས་ན། །སྤྱན་པ་སེལ་ཞིང་སྤང་བ་གསལ། །
དེ་བཞིན་དམ་པའི་བཤེས་ལ་བསྟེན། །གཏི་ཐུག་སྤྱན་སེལ་ཤེས་རབ་གསལ། །

ལེགས་པར་བཤད་པ་ལྟན་པ་ལྟན་པ་ཙམ།

མེ་ཡིས་རྫོས་ཙམ་བྱས་པ་ཡིས། །སྤྱགས་ལ་ངར་ནི་ཆེར་མི་འབྱུང་། །
ལེགས་བཤད་ཅུང་ཟད་ཐོས་ཙམ་གྱིས། །སེམས་ལ་དད་པ་གཏིང་སྦྱེས་དཀའ། །

ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེད་པ་ལྟན་པ་ཙམ།

བཙེན་པ་ཤུགས་ཀྱི་སྤྱན་རིང་བས། །རིན་ཆེན་རི་པོ་འཕེགས་པར་སྤང་། །
མི་ལྟོག་བརྟན་པའི་བཙེན་འབྲས་གྱིས། །གང་བརྩམས་ལས་ཀྱི་མཐའ་ནམས་འབྲུབ། །

ལེགས་པར་བཤད་པ་རྫོད་པ་ལྟན་པ་ཙམ། (རྫོད་ཕྱམ་སྤུལ་སྒྲ།)

གཡོ་མེད་བྱང་པོར་སྤྲོ་བ་དེར། །ཀུན་གྱི་མཁུ་ཞིང་བསྟོན་པར་བྱེད། །
རི་ལྷོང་བྲག་ལས་བྲག་ཆ་ནི། །འབྱུང་བ་དངོས་པོའི་གཤེས་སྤྱགས་བཞིན། །

ལེགས་པར་བཤད་པ་སའི་བརྟན་པ་ཙམ།

སྤྱི་དང་མི་སྤྱིའི་འཕྲོ་བའི་གནས། །ས་གཞི་ཉིད་ཡིན་དེ་བཞིན་བྱ། །
ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་ཉིན་ཡང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལགས་པར་སྤྱི་བས་གསུངས། །

སྒྲིབ་ཆེན། →

དང་པོ། ཆོག་སྒྲུབ་བཟོས།

ཤེས་བཞིན། གཅེར་བྱ། བཤོལ། ལྷ་བ་མར་ངོ། བཤེས། གཏི་སྒྲུག་འཁྲི་ཤིང་། མགྲ། བྲག་ཆ། གཤིས་ལྷགས།

གཉིས་པ། ཆོག་ས་བཅད་འདིས་ང་ཆོར་གང་བྱེད་དགོས་པ་བསྟན་ནས།

ལྷགས་ཀྱི་གདུང་མ་སྟོམ་ན་ཡང་། །བརྩོན་པས་བརྟུར་བས་རིམ་གྱིས་གཙོད། །

མི་ཤེས་ང་བ་དཔུང་མཐུག་ཀྱང་། །ཐོས་ལ་བརྩོན་པས་རིམ་གྱིས་གཞོམ། །

གསུམ་པ། འབྲེལ་བཤད་རྒྱུ་བ།

དཀའ་སྤྱད་ཁྱུང་དུ་འཁྲེར་ནུས་ན། །བྱ་བ་གང་ཡང་དཀའ་བ་མེད། །

ཚུ་ཡི་ནང་དུ་ཞུགས་པ་དེར། །ཆར་གྱིས་ལྷག་པར་གཞོད་མི་འགྱུར། །

བཞི་པ། ཇི་བར་ལན་བྱིས།

༡། ལེགས་བཤད་ཅེས་པའི་གོ་དོན་གང་ཡིན་ནས།

༡། ཤེས་བཞིན་མེད་ན་སྟོན་གང་ཡོད་དམ།

༡། ལེགས་བཤད་སྟོང་དགོས་དོན་གང་ཡིན་ནས།

ཕྱ་པ། གཤམ་གྱི་དོན་སྟོན་པའི་ལེགས་བཤད་གོང་གི་སྟོབ་ཆན་ནས་འཆོལ་དགོས།

༡། དམ་པའི་ཆོས་དང་མི་མཐུན་པའི་ལས་གང་ཡིན་ཡང་གཅིག་ལ་ཕན་ནའང་རང་ལ་གཞོད་པ། ཤོ་ལོ་ཀ་གང་གིས་བསྟན་ཏམ།

༡། རང་ཉིད་ཅི་འདྲའི་མ་རིག་པའི་སྤྱན་རྫོངས་ཤིག་ཡིན་ནའང་། ཐོས་བརྩོན་མཐར་ཆགས་སུ་བསྟེན་ན་དེས་པར་འབྲུབ་པ་ཤོ་ལོ་ཀ་གང་གིས་བསྟན་ཏམ།

༡། ལེགས་བཤད་བྱིས་པ་དག་ལས་ལེན་ཟེར་བ་བཞིན་ཁེངས་སྟོམ་མེད་པར་ལེགས་བཤད་ཆེ་ཕྱ་ཀུན་སྤྱང་དགོས་པ་ཤོ་ལོ་ཀ་གང་གིས་བསྟན་ཏམ།

༡། ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་དེ་ཚུལ་བྱིས་པ་ཤོ་ལོ་ཀ་གང་གིས་བསྟན་ཏམ།

བྲག་པ། བསྐྱབ་བྱིན་པའི་ལེགས་བཤད་ཁག་ལ་དཔེར་བསྟན་ནས་རང་གིས་ལེགས་བཤད་ཤོ་ལོ་ཀ་

ཞིག་ཆོས་དགོས།

བརྩ་སྐྱོད་ཕྱི་ཚན།

སུམ་ཅུ་པའི་རྗེས་འབྲུག་ལ་སྟོས་པའི་ཕྱད་ནམ་དཔྱེ་དང་བཅས་པ་དང་། རྗེས་འབྲུག་ལ་མ་སྟོས་པའི་ཕྱད་
དང་དབང་ཅན་གཉིས་འཛིན་གྱ་བླུག་པ་དང་བདུན་པའི་ནང་སྦྱངས་ཟེན། སྤེ་ཚན་འདིར་དག་ཡིག་སྟོབ་
ཚན་གཅིག་དང་། ཉམས་འབྲུག་དཀའ་གནད་གསལ་བའི་མེ་ལོང་གི་རྩ་ཆོག་ལ་འོས་འཚམས་ཀྱིས་
འབྲེལ་བཤད་དཔེ་མཚོན་དང་བཅས་བཞོད་ཡོད། སུམ་ཅུ་པ་དང་། ཉམས་འབྲུག་དག་ཡིག་བཅས་ནི་
ཐོད་ཀྱི་བརྩ་སྐྱོད་པའི་གཞུང་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་པན་ཚུན་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་ཡོད་པས་སྤེ་ཚན་གཅིག་
ཏུ་བཞག།

ཀ) དག་ཡིག

དག་ཡིག་སྟོབ་ཚན་དེ་བརྩ་སྐྱོད་སྟོབ་ཁྱིད་དང་ཁ་མ་བྲལ་བར་པན་ཚུན་གཅིག་པན་གཅིག་སྟོགས་
ཡོང་བ་ཞིག་ཁྱེད་དགོས་སྟབས་བརྩ་སྐྱོད་སྟོབ་ཚན་གྱི་མགོར་བཞག།

སྐད་ཡིག་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། མིང་གཅིག་དོན་མང་ལ་
འབྲུག་པ་མེད་པ་མི་སྲིད།

སྟོགས་གཞན་ཞིག་ནས་བཤད་ན། མིང་ཆོག་མང་པོ་ཞིག་ཐེད་སྟོད་ཁྱེད་སྦྱངས་མི་འདྲ་བའི་དབང་
གིས་སྐབས་འགར་དོན་གཅིག་ལ། མཚམས་རེར་དོན་མི་གཅིག་པ་དང་། ཡང་གོ་དོན་ཉེ་བའས་
སྟོགས་མཚུངས་པ་བཅས་དཔེ་མཚོན་གྱི་ཚུལ་ཏུ་བཞོད་ཡོད།

༡. གོ་དོན་ཉི་ལ།

དག་ཡིག་སློབ་ཚན་འདི་བཞིན་འདྲིན་རིམ་བདུན་པའི་སློབ་ཚན་མཉམ་སྦྲུང་པ་ཡིན།

མཆིས་——>ཡོད་——>གདའ་——>འདུག་——>བདོག

གཡུལ་ས་——>དམག་ས་——>འཐབ་ས་——>འཁྲུག་ས་——>འདྲིང་ས།

རྒྱག་པ་——>ཡོག་པ་——>དབྱ་གྲ་——>དབྱག་པ།

མཚར་སྒྲུག་——>སྒྲུག་གྲ་——>མཚར་པོ་——>མཛེས་པོ་——>སྤྲིང་རྩེ་པོ།

ཆིག་མེད་——>ཅ་མེད་——>ཤུལ་མེད་——>གཙང་དག

དགྲུས་ཚོར་——>དགའ་སྤྲང་——>མཉེས་ཚོར་——>སྤྲོ་སྤྲང་།

ཞེ་འགས་——>འཁོན་འགས་——>ཞེ་འཁོན་——>འགལ་ཟླ།

མཐུ་——>སྟོབས་——>ཤུགས་——>རྒྱས་པ་——>ཅལ།

མཉན་པ་——>གྲ་པ་——>གྲ་དཔོན་——>དེད་དཔོན།

བསྟེན་བཀྱར་——>བཀྱར་བསྟེ་——>ཞབས་དོག་——>སྤྱི་ཞུ་——>གྲུས་བཀྱར་——>གྲུས་ཞབས།

སྤྲར་ཡང་——>བསྤྲར་དུ་——>ཡང་བསྤྲར་——>བསྤྲར་སྒྲོས་——>ཡང་ཡང་།

གངས་ལྗོངས་→བསིལ་ལྗོངས་→ཁ་བ་ཅན་→ལྷོ་ཏྲ་→ཁ་བའི་ལྗོངས།
 ལྷོ་བ་གསེ་→བསྐབ་བྱ་→ཞལ་ཏྲ་→ཁ་ཏྲ་→གདམས་ངག
 མཐུན་པ་→འགྲིག་པ་→འདུམ་པ་→འཆམ་པ་→འདྲིས་པ།
 ཐུག་པ་→འཕྲད་པ་→མངལ་བ་→བཅར་བ།
 དེ་མ་ཐག་→འཕྲལ་མ་ཉིད་→ལམ་སང་→དེ་ཟུར།
 གཅིགས་ཆེ་བ་→རྩ་ཆེ་བ་→མཐོང་ཆེ་བ་→གལ་ཆེ་བ་→འགངས་ཆེ་བ།
 སྤངས་→བསྐྱར་→བཏང་→བསྤངས་→བརྟུངས།
 སྤང་པོ་→སྤང་པོ་→སྤྱེན་པོ་→སྤོ་རྩོ་བ།
 བཞེད་པ་→དགོངས་པ་→བསམ་པ་→བྲན།
 བག་གཡིང་→ལྷོད་གཡིང་→ནམ་གཡིང་→ལྷོད་པོ་→བག་ཡངས།
 མངའ་འབངས་→སྤྱི་འབངས་→ཆབ་འབངས་→མི་མེར་→དམངས།
 འབད་བཙོན་→འབད་འབྱངས་→རྩར་བཙོན་→སྤྱང་བཙོན་→བཙོན་འགྲུ།
 དམན་པ་→ཞན་པ་→སྤྱོ་པོ་→སྤྱག་པ་→ཐ་ཤལ།
 མད་བྱང་→ངོ་མཆར་→སུལ་བྱང་→བྱང་འཕགས་→མཆོག་གྱུར་→རྩེ་གྲ་→ཡང་རྩེ།
 བཙུན་པ་→གྲ་པ་→རབ་བྱང་→དགེ་འདུན་→མེར་མོ་བ།
 བཀའ་བསྐྱོས་→བཀའ་བཏང་བ་→ལས་འགན་སྤྲད་པ་→བཀོད་བྱ།
 ཅུང་ཟད་→ཉུང་ཤས་→སྤན་བྱ་→སྤན་ཅམ་→ཉུང་ཅ།
 འབྲངས་→ཕྱིན་→བསྐྱེགས་→འགོ་→དེད།
 སྤང་ལྗོངས་→ན་ཁ་→གསིང་མ་→སྤང་ཐང་།

གདུང་རྒྱུད་ → རུས་རྒྱུད་ → རིགས་རྒྱུད་ → གདུང་རབས།

བྱིང་ → སེམ་པ་ → སེམ་པ་ → རྒྱབ་པ།

ཆས་ → ཐོན་ → འགོ་ → བསྐྱོད་ → དེངས་ → བཟོད།

དབྱལ་བ་ → ཐོད་པ་ → དབྱལ་གོར།

བཞེངས་པ་ → ཕྱག་བཏབ་ → བསྐྱུན་པ་ → འཛུགས་པ་ → བཟོས་པ།

ཆོས་གཞི་ → ལ་དོག་ → ཆོན་མདོག་ → མདོག་ལ།

སྒྱུར་ཆ་ན། →

དང་པོ། བག་ཐོག་ནས་ཆེག་སྒྱུབ་བརྗོད།

ལ་ལ། མྱེང་མོལ། ལྷས་པ། འབྲིས། རང་ཅག ཐ་དད། ལྷར་ཡང་། བག་ཡངས། མད་བྱང་། བཞེངས་པ།

གཉིས་པ། ཆེག་སྒྱུབ་རྟེ་བྱིས།

གཙོ་ཆེ་ཤོས། གལ་ཆེ་ཤོས། འགངས་ཆེ་ཤོས། དཔུལ་བ། ཐོད་པ། དཔུལ་གོར།

གསུམ་པ། ཆེག་རྒྱམས་གཞི་ལ་སྒྱུར་ཉེ་བྱིས།

དཔེར་ན། རྒྱག་པ་——ཡོག་པ་——དབྱུ་གྲ་——དབྱུག་པ།

རྒྱག་པས་ལེབ་བརྟུང་བྱས། ཡོག་པས་མེད་གྲགས། ལག་ལ་དབྱུ་གྲ་བཟུང་། བྱི་ལ་དབྱུག་པ་གཞུས།

མེག་མེད་——ཅ་མེད་——ཤུལ་མེད་——གཙང་དག

མཐུ་——སྟོབས་——ཤུགས་——ཉུས་པ།

སྟོབ་གསོ་——བསྐྱབ་བྱ་——ཞལ་ཏ་——ཁ་ཏ་——གདམས་ངག

མངའ་འབངས་——སྤྱི་འབངས་——ཆབ་འབངས་——མི་སེར།

ཅུང་ཟད་——ཉུང་ཤས་——ཕན་བྱ་——ཕན་ཅམ་——ཉུང་ཅ།

བཞི་པ། དཔེ་བསྟན་པ་བཞིན་གོ་དོན་ཉེ་བའི་ཆེག་རྒྱམས་ལ་བརྗོད་པ་བརྗོད།

དཔེར་ན། མཉན་པ་——སྒྲ་པ་——སྒྲ་དཔོན་——དེད་དཔོན།

མཉན་པ་འམ་སྒྲ་པ་ན་གཞོན་འགའ་ཞིག་གིས་སྒྲ་གཏོང་སྐབས། མི་མན་ཞིག་གིས་བྱིད་རྒྱམས་སྒྲ་དཔོན་གྱི་

ངག་ལ་ཉན། དེད་དཔོན་གྱི་བཀའ་ལྟར་གནང་ན། རྒྱ་མཚོ་ནས་ནོར་བུ་ལེན་ཐུབ་ངེས་ཡིན་ཞེས་བཤད།

སྒྲག་པ་——འཕྲད་པ་——མངལ་བ།

བཞེད་པ་——དགོངས་པ་——བསམ་པ།

འབངས་——བྱིན་——བསྟེགས་——འགོ།

ཆོས་གཞི་——ཁ་དོག་——ཆོན་མདོག་——མདོག་ཁ།

ཁ) ཉགས་འབྱུག

འཛིན་རིམ་བརྒྱད་པའི་སྐབས་

འདིར་ཉགས་འབྱུག་དཀའ་

གནད་གསལ་བའི་མེ་

མོང་སློབ་ཚན་བརྒྱད་ཏུ་

བཞོས་ནས་སྤང་བྱར་བཞག

མོད་ཀྱི་བརྟུ་སློད་རིག་པའི་གཞུང་

ལས་ཉགས་ཀྱི་འབྱུག་པའི་ནང་དོན་

གཙོ་བོ་ནི་ཡི་གེ་སྤྱིའི་ཉགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་

དང་། གྲེ་བག་སློན་རྗེས་ཀྱི་ཡི་གེ་གང་ལ་

འབྱུག་པ་དང་། གང་གིས་འབྱུག་པ། རི་ལྟར་

འབྱུག་པ། ཅི་ཕྱིར་འབྱུག་པ་བཞི་སྟེ། ཉགས་ཀྱི་

དབྱེ་བ་དང་། འབྱུག་ཚུལ་སློན་པའི་གཞུང་ཡིན་པས་ན་

ཉགས་འབྱུག་ཟེད།

༩. ཡི་གེ་སྐྱེའི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ།

སྐྱེར་བོད་ཀྱི་བརྒྱ་ཐོག་པའི་གཞུང་ནི་མིང་ལ་མི་ཚོངས་པར་བྱེད་པ་དག་ཡིག་གི་གཞུང་དང་། སྤང་དང་ནམ་དབྱེ་ལ་མི་ཚོངས་པར་བྱེད་པ་སྐྱམ་ཅུ་པའི་གཞུང་། ངག་གི་སྤྲ་ཚོལ་དང་བྱ་ཆེག་ལ་མི་ཚོངས་པར་བྱེད་པ་རྟགས་འཕྲུག་གི་གཞུང་བཅས་གསུམ་ལས་འདིར་རྟགས་འཕྲུག་གི་སྐྱེར་པ་འཆད་པར་བྱའོ།

འདི་ལ་རྟགས་ཀྱི་འཕྲུག་པ་ཞེས་མིང་དུ་འདོགས་དོན་ཅི་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྐྱེར་བོད་ཀྱི་ཡི་གེའི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། བྱེ་བྲག་རྩ་ཐོན་རྗེས་མིང་གསུམ་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ཡི་འཕྲུག་པ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པས་ན་རྟགས་འཕྲུག་ཅེས་བརྗོད་བྱའི་སྒོ་ནས་བཏགས་པ་ཡིན།

དཀའ་གནད་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ལས།

སྐྱེར་ན་དབྱངས་མོ་གསལ་བྱེད་པོ།

སྐྱེར་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ་ཕོ་མོ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་དབང་དུ་བཏང་ན། དབྱངས་བཞི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་མོ་དང་། གསལ་བྱེད་སྐྱམ་ཅུ་པོ་ཐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཕོ་ཡི་ཡི་གེའོ།

དེ་ཕྱིར་ཀླ་ལི་སྐྱམ་ཅུ་པོ།

ཕོ་ཡི་ཡི་གེ་འབའ་ཞིག་ལ།

ནང་གསེས་སྒྲེ་ཆན་ལྔར་དབྱེ་སྒྲེ།

རྒྱ་མཆན་དེའི་ཕྱིར་སྐྱེར་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཕོ་མོ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་དབང་དུ་བཏང་བས་གསལ་བྱེད་སྐྱམ་ཅུ་པོ་ཕོ་ཡིག་འབའ་ཞིག་ཡིན་མོད། ཕོ་ཡིག་དེ་དག་ལའང་ནང་གསེས་སྒྲེ་ཆན་ལྔར་དབྱེ་ན་ཞེས་པའོ།

ཀ་ཅ་ཏ་པ་ཅ་རྣམས་ལོ། །
 ལ་ཆ་ཐ་པ་ཆ་མ་ནིང་། །
 ག་ང་ད་བ་ང་ཕ་ལ། །
 ཟ་འ་ཡ་ཤ་ས་རྣམས་ལོ། །
 ང་ཉ་ན་མ་ཤིན་རུ་ལོ། །
 ར་ལ་རྟ་ཨ་མོ་གཤམ་སྟེ། །
 ཨ་ནི་མཆན་མེད་ཅེས་ཀྱང་བྱ། །

དེ་ལྟར་ནང་གསེས་སྟེ་ཆན་ལྟ་ནི། ཀ་ནས་ཨ་བར་རེ་རེ་ནས་སྟོག་པའི་ཆེ་སྒྲ་ཚྱལ་དག་ཞན་གྱི་དབྱེ་
 བ་ཡོད་པར་བརྟེན་ནང་གསེས་སྟེ་ཆན་ལྟ་སྟེ། སོ་དང་། མ་ནིང་། ལོ། ཤིན་རུ་ལོ། མོ་གཤམ་བཅས་
 སྟུང་བྱེ། དེ་དག་ནི། གསལ་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་ཀ་ཅ་ཏ་པ་ཅ་རྣམས་སོ་དང་། ལ་ཆ་ཐ་པ་ཆ་རྣམས་མ་
 རིང་། ག་ང་ད་བ་ང་ཕ་ལ་ཟ་འ་ཡ་ཤ་ས་རྣམས་ལོ། ང་ཉ་ན་མ་བཞི་ཤིན་རུ་ལོ། ར་ལ་རྟ་ཨ་བཞི་ནི་
 མོ་གཤམ་ཡིན། དེ་དག་ལས་ཨ་ལ་མཆན་མེད་ཅེས་ཀྱང་བྱེར་རོ། །

དེ་ནས་སྟེ་ཆན་ལྟ་པོ་རེ་རེ་འོ་སྒྲ་ཚྱལ་དག་ཞན་རི་ལྟར་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མོ་ཡིག་རྣམས་སྒྲ་ཚྱལ་དག་
 པ་དང་། མ་ནིང་རྣམས་སྒྲ་ཚྱལ་རན་པའམ་འབྲིང་བ། མོ་ཡིག་རྣམས་ཞན་པ་དང་། ཤིན་རུ་ལོ་
 རྣམས་ཤིན་རུ་ཞན་པ་དང་། མོ་གཤམ་རྣམས་དེ་ལས་ཀྱང་ཞན་པ་མ་ཟད། ཨ་ཡིག་ནི་སྒྲ་ཚྱལ་རྟ་
 ཅང་ཞན་པས་མཆན་མེད་ཀྱང་བྱེར་རོ། །

གསལ་བྱེད་སྟུང་བྱེད་ཉགས་གྱི་དབྱེ་ཚུལ་གྱི་རེ་ལྟ་མིག

ཡང་།	ཉགས།	གསལ་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ	སྒྲ་ཚྱལ།	
༡	ལོ།	ཀ་ཅ་ཏ་པ་ཅ།	དག་པ།	
༢	མ་ནིང་།	ལ་ཆ་ཐ་པ་ཆ།	རན་པ།	
༣	ལོ།	ག་ང་ད་བ་ང་ཕ་ལ་ཟ་འ་ཡ་ཤ་ས།	ཞན་པ།	
༤	ཤིན་རུ་ལོ།	ང་ཉ་ན་མ།	ཤིན་རུ་ཞན་པ།	
༥	མོ་གཤམ།	ར་ལ་རྟ་ཨ།	དེ་ལས་ཀྱང་ཞན་པ།	
༦	མཆན་མེད།	ཨ།	རྟ་ཅང་ཞན་པ།	

ལྷན་སྐྱེད། →

དང་པོ། བར་ལྷོང་སྒོང་ལ།

སྒྱུར་བོད་ཀྱི་བརྒྱུད་པའི་གཞུང་ནི་མིང་ལ་མི་ཚོངས་པར་བྱེད་པ་——གཞུང་དང་། སྤང་དང་རྣམ་དབྱེ་ལ་
མི་ཚོངས་པར་བྱེད་པ་——གཞུང་། དག་གི་སྐྱ་ཚོལ་དང་བྱ་ཆོག་ལ་མི་ཚོངས་པར་བྱེད་པ་——གཞུང་བཅས་
གསུམ་ཡོད།

འདི་ལ་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཞེས་མིང་དུ་——ཅི་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཡི་གེའི་པོ་མོ་མ་ནིང་གི་——ཀྱི་དབྱེ་པ་
 དང་། དེ་ཡི་——རྒྱ་ཆེར་བཤད་པས་ན་རྟགས་འཇུག་ཅེས་——སྟོན་ས་བཏགས་པ་ཡིན།
 སྤྱིར་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ་——གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་དབང་དུ་བཏང་ན། དབྱངས་བཞི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་——
 དང་། གསལ་བྱེད་སྲུང་ཅུ་པོ་ཐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་——ཡི་ཡི་གེའོ།

གཉིས་པ། བསམ་ཁྱེད་ཀྱི་མི་ཤི་ཆུས་ཁྱི་ཉལ་སྐོས་པ་ལྟར་ཉེ་མེད་མི་གནང་གིས།

ཀ ལ། པ། ས། བ། ་། ཏ། ཉ། ཐ། ཇ། མ། ག། ན། པ། ཕ། བ།
ཞ། མོ། ཚ། རི། མཱ། ཨ། འ། ད། ཡ། ཧ། ཉ། ང། ལ།

ཡང་།	རྟགས།	གསལ་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ
༡	ཐོ།	
༢	མ་རིང་།	
༣	མོ།	
༤	ཤིན་ཏུ་མོ།	
༥	མོ་གཤམ།	

གསུམ་པ། ཏི་བར་ལན་ཐོབས།

༡། རྟགས་འབྱུག་ཅེས་མིང་དུ་འདོགས་དོན་ཅི།

- ༡། སྤྱིར་བོད་ཀྱི་ཡི་གེའི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རིམ་ལྔ་ཡིན་ནམ།
 ༡། མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་གསལ་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རིམ་ལྔ་ཡིན་ནམ།
 ༢། གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་སྡེ་ཚན་ལྔ་རུ་དབྱེ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ནམ།

བཞི་པ། གཤམ་གསལ་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་རྟགས་གང་ཡིན་རོས་འདྲིན་གྱིས།

	ཐ།	མ།	མ་ནིང་།	མོ་གཤམ།	ཤིན་ཏུ་མོ།
བསམ་པ་བཟང་ན་ས་དང་ལམ་ཡང་བཟང་། །	བ་	ས་ཟ་ད་ཡ་		ལ་	ན་
བསམ་པ་ངན་ན་ས་དང་ལམ་ཡང་ངན། །					
ཐམས་ཅད་བསམ་པ་དག་ལ་རག་ལས་པས། །					
ནམ་ཡང་བསམ་པ་དག་ལ་གཟབ་པར་འཇོལ། །					

ལྔ་པ། སྐོལ་ཀའི་ནང་གི་མིང་གཞི་མོ་ཡིག་རྣམས་རོས་འདྲིན་གྱིས།

- དཀར་མཛེས་ཨ་ཡིག་ལས་འཁྱུངས་ཤེས་སྒྲིའི་གཏེར། །
 བས་ཀྱོལ་ལ་སྒྲེས་ཟེལ་གཞོན་གདོང་ལྔ་བཞིན། །
 ཆགས་ཐོགས་ཀྱན་བྲལ་མཚུངས་མེད་འཇམ་དབྱངས་མཐུས། །
 མ་རྒྱ་མཁས་པའི་གཙོ་བོ་ཉིད་ལྟར་ཅིག །

༥. སྡོན་འབྲུག་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་འབྲུག་ཚུལ།

དཀའ་གནད་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ལས།

སྡོན་འབྲུག་ལྷ་ཡི་བ་ཡིག་སྟོ། །

ག་ད་མ་ནིང་འ་མོ་ཡིག །

མ་ནི་ཤིན་རུ་མོ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྡོན་འབྲུག་ལྷ་སྟེ་ག་ད་བ་མ་འ་ན་མས་ལས་བ་ཡིག་སྟོ་དང་། ག་ད་གཉིས་
མ་ནིང་། འ་མོ། མ་ཡིག་ནི་ཤིན་རུ་མོ་ཡིན། འདི་ལ་སྡོན་འབྲུག་གི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཞེས་ཟེར།

སྡོན་འབྲུག་ལ་རྟགས་དེ་ལྟར་དབྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྡོན་འབྲུག་ན་མས་རང་གི་འབྲུག་ཡུལ་མིང་
གཞིའི་ཡི་གེ་དང་སྐར་ནས་ངག་རུ་འདོན་པའི་ཆེ་སྐྱ་ཚོལ་དྲག་ཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཆ་ནས་བཞག་
པའོ། །

དེ་ན་མས་གང་ལ་གང་འབྲུག་ན། །

སྟོ་ཡིག་བ་ནི་ཀ་ཅ་ཏ། །

ཅ་ག་ང་ཇ་ཉ་ད་ན། །

ཇ་ཞ་ཟ་ར་ཤ་སར་འབྲུག །

སྟོན་འཇུག་གི་ཡི་གེ་ལྷ་པོ་དེ་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་གང་དང་གང་ལ་འཇུག་གམ་ཞེ་ན།

༡། སྟོན་འཇུག་སྟོ་བ་ཡིག་ནི།

མིང་གཞིའི་སྟོ་ཡིག་ཀ་ཅ་ཏ་ཅ་བཞི་དང་། མིང་གཞིའི་མོ་ཡིག་ག་ང་ཇ་ཉ་ད་ན་ཇ་ཞ་ཟ་ར་ཤ་ས་
བཅས་བརྩ་གཉིས་ཏེ་ཁྱོན་བསྟོ་མས་ཡི་གེ་བརྩ་དྲུག་ལ་རྒྱང་འདོགས་བཅེགས་གསུམ་གང་རུང་གིས་
འཇུག་དཔེར་ན།

བ།

བཀོལ། བཅོལ། བཏོད། བཅོལ། བཀོས། བསྐྱགས། བཟློད། བརྟན། བསྐྱད། བསྐྱམས། བརྟེས།
བཞད། བཟལ། བསྐྱགས། བཤད། བསལ། ལྷ་བྱ།

མ་ནིང་ག་ནི་ཅ་ཏ་ཅ། །

ཉ་ད་ན་ཇ་ཞ་ཡ་ཤ། །

སར་འཇུག་

༡། སྟོན་འཇུག་མ་ནིང་ག་ཡིག་ནི།

མིང་གཞིའི་སྟོ་ཡིག་ཅ་ཏ་ཅ་གསུམ་དང་། མོ་ཡིག་ཉ་ད་ན་ཇ་ཞ་ཟ་ཡ་ཤ་ས་བརྒྱད་བཅས་ཁྱོན་
བསྟོ་མས་ཡི་གེ་བརྩ་གཅིག་ལ་འཇུག་དཔེར་ན།

ག།

གཅོད། གཏོང། གཙང། གཉེན། གདོང། གནམ། གཞོན། གཟལ། གཡོན། གཤམ། གསལ།
ལྷ་བྱ།

... ..མ་ནིང་ད་ཡིག་ནི། །

ཀ་ས་ག་བ་ང་མར་འཇུག། །

༡། སྟོན་འཇུག་མ་ནིང་ད་ཡིག་ནི།

མིང་གཞིའི་མོ་ཡིག་ཀ་ས་གཉིས་དང་། མོ་ཡིག་ག་ང་བ་མ་བཞི་བཅས་རྒྱག་གི་སྟོན་ཏུ་འཇུག་
དཔེར་ན།

ད།

དཀའ། དཔའ། དགའ། དངོས། དབྱས། དམའ། ལྟ་བུ།

མོ་ཡིག་འ་ནི་ག་ཇ་ད། །

བ་ཇ་ཁ་ཆ་ཐ་ས་ཆར། །

༢། སྟོན་འཇུག་མོ་ཡིག་འ་ནི།

མིང་གཞིའི་མོ་ཡིག་ག་ཇ་ད་བ་ཇ་ལྟ་དང་། མ་ནིང་ཁ་ཆ་ཐ་ས་ཆ་ལྟ་བཅས་ཁྱོན་བསྡེམས་ཡི་གེ་
བརྒྱ་ལ་འཇུག་ དཔེར་ན།

ལ།

འགོས། འཇའ། འདའ། འབའ། འཇད། འཁོར། འཆར། འཐད། འཕྱར། འཆོར། ལྟ་བུ།

ཤིན་རུ་མོ་ཡི་མ་ཡིག་ནི། །

ཁ་ཆ་ཐ་ཆ་ག་ཇ་ད། །

ཇ་ར་ཉ་ན་རྣམས་ལ་འབྱུག།

༥། སྟོན་འབྱུག་ཤིན་རུ་མོ་མ་ཡིག་ནི།

མིང་གཞིའི་མ་ནིང་ཁ་ཆ་ཐ་ཆ་བཞི་དང་། མོ་ཡིག་ག་ཇ་ད་ཇ་ར་ཉ་ན་བདུན་བཅས་སྟོན་བསྟོམས་
ཡི་གེ་བརྒྱ་གཅིག་ལ་འབྱུག དཔེར་ན།

མ།

མཁས། མཆིས། མཐའ། མཚར། མགོན། མཐུག མདོག མཛོད། མངར། མཉེན། མནན། ལྷ་བྱ།

ཇི་ལྷར་འབྱུག་པར་བྱེད་ཅེ་ན། །

མོ་ནི་སྐྱ་ཚྭ་དག་པར་འབྱུག །

མ་ནིང་རན་པར་འབྱུག་པ་ཡིན། །

མོ་ནི་ཞན་པའི་ཚྭ་གྲིས་ཏེ། །

ཤིན་རུ་མོ་ནི་མཉམ་པས་སོ། །

སྟོན་འབྱུག་གི་ཡི་གེ་རྣམས་སྒྲིའི་ཚྭ་ཇི་ལྷ་བྱར་འབྱུག་གམ་ཞེ་ན། སྟོན་འབྱུག་མོ་བ་ཡིག་ནི་རང་
གི་འབྱུག་ཡུལ་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་རྣམས་ལ་སྐྱ་ཚྭ་དག་པའི་སྟོན་པར་འབྱུག་པ་དང་། མ་ནིང་ག་
ད་གཉིས་སྐྱ་ཚྭ་རན་པའི་སྟོན་པར་འབྱུག མོ་ཡིག་འ་ནི་སྐྱ་ཚྭ་ཞན་པའི་སྟོན་པར་འབྱུག་པ་དང་།
ཤིན་རུ་མོ་མ་ཡིག་ནི་སྐྱ་ཚྭ་མཉམ་པ་ལྟེ་ཤིན་རུ་ལྟོད་ཅིང་ཞན་པའི་སྟོན་པར་འབྱུག་པར་བྱེད་དོ། །

ཕྱིན་འཇུག་སོ་སོས་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་གང་དང་གང་ལ་འཇུག་པའི་རེའུ་མིག

ཕྱིན་འཇུག	མིང་གཞི།			གྲངས།
	ཕྱོ།	མ་ནིང་།	མོ།	
བ།	ཀ་ཅ་ཏ་ཅ།		ག་ང་ར་ཉ་ད་ན་ངོ་ཞ་ཟ་ར་ལ་ས།	༡༩
ག།	ཅ་ཏ་ཅ།		ཉ་ད་ན་ཞ་ཟ་ལ་ལ་ས།	༡༡
ད།	ཀ་པ།		ག་ང་བ་མ།	༩
ལ།		ཁ་ཆ་ཐ་པ་ཆ།	ག་ང་ད་བ་ཇ།	༡༠
མ།		ཁ་ཆ་ཐ་ཆ།	ག་ང་ར་ཉ་ད་ན་ངོ།	༡༡

ཕྱིན་འཇུག་སོ་སོས་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་གང་དང་གང་ལ་མི་འཇུག་པའི་རེའུ་མིག

ཕྱིན་འཇུག	མིང་གཞི།			གྲངས།
	ཕྱོ།	མ་ནིང་།	མོ།	
བ།	བ།	ཁ་ཆ་ཐ་པ་ཆ།	བ་མ་འ་ཡ་ཕ་ལ་ཏ་ཨ།	༡༩
ག།	ཀ་པ།	ཁ་ཆ་ཐ་པ་ཆ།	ག་ང་ར་བ་མ་ངོ་ཕ་འ་ར་ལ་ཏ་ཨ།	༡༩
ད།	ཅ་ཏ་ཅ།	ཁ་ཆ་ཐ་པ་ཆ།	ང་ཉ་ད་ན་ངོ་ཕ་ཞ་ཟ་འ་ཡ་ར་ལ་ལ་ལ་ས་ཏ་ཨ།	༣༩
ལ།	ཀ་ཅ་ཏ་པ་ཅ།		ང་ཉ་ན་མ་ཕ་ཞ་ཟ་འ་ཡ་ར་ལ་ལ་ལ་ས་ཏ་ཨ།	༣༠
མ།	ཀ་ཅ་ཏ་པ་ཅ།	བ།	བ་མ་ཕ་ཞ་ཟ་འ་ཡ་ར་ལ་ལ་ལ་ས་ཏ་ཨ།	༡༩

སྒྲིབ་ཆེན། →

དང་པོ། བར་སྒྲིབ་རྒྱམས་འགྲེལ་དགོས།

སྒྲིབ་འཇུག་གི་ཡི་གེ་རྒྱམས་སྒྲིབ་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུར་འཇུག་གས་ཞེ་ན། སྒྲིབ་འཇུག་སོ་བ་ཡིག་ནི་རང་གི་འཇུག་
ཡུལ་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་རྒྱམས་ལ་སྒྲིབ་ཚུལ་——སྒྲིབ་འཇུག་པ་དང་། མ་ནིང་ག་ད་གཉིས་སྒྲིབ་ཚུལ་——སྒྲིབ་
ནས་འཇུག་ མོ་ཡིག་འ་ནི་སྒྲིབ་ཚུལ་——སྒྲིབ་འཇུག་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་མོ་མ་ཡིག་ནི་སྒྲིབ་ཚུལ་——སྒྲིབ་ཤིན་ཏུ་
——སྒྲིབ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ། སྒྲིབ་འཇུག་བ་དང་། བ། ད། ལ། མ་བཅས་ལྷ་ཡི་སོ་སོའི་འཇུག་ཡུལ་གྱི་མིང་གཞིའི་ཡི་
གེ་རྒྱམས་རྟེན་མིག་ནང་བྱིས།

སྒྲིབ་འཇུག	འཇུག་ཡུལ་མིང་གཞི།
བ།	
ག།	
ད།	
ལ།	
མ།	

གསུམ་པ། འབྲེལ་འཇུག་སྒྲིབ་ཚུལ།

- ༡། སྒྲིབ་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་ནམ།
- ༢། རྒྱ་མཚན་གང་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིབ་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱེད་མ།
- ༣། སྒྲིབ་འཇུག་སོ་བ་ཡིག་མི་འཇུག་པའི་ཡི་གེ་གང་དག་ཡིན་ནམ།
- ༤། སྒྲིབ་འཇུག་མ་ནིང་ག་ཡིག་མི་འཇུག་པའི་ཡི་གེ་གང་དག་ཡིན་ནམ།
- ༥། སྒྲིབ་འཇུག་མ་ནིང་ད་ཡིག་མི་འཇུག་པའི་ཡི་གེ་གང་དག་ཡིན་ནམ།

༦། རྩོད་འཇུག་མོ་འ་ཡིག་མི་འཇུག་པའི་ཡི་གེ་གང་དག་ཡིན་ནམ།

༧། རྩོད་འཇུག་ཤིན་ཏུ་མོ་མ་ཡིག་མི་འཇུག་པའི་ཡི་གེ་གང་དག་ཡིན་ནམ།

བཞི་པ། རྩོད་འཇུག་པོ་བ་ཡིག་རྒྱང་འདོགས་བརྩེགས་གསུམ་ལ་འཇུག་པ་དཔེ་བསྟན་པ་བཞིན། རྩོད་
འཇུག་གཞན་བཞི་ལ་སྦྱོང་བརྟེན་བྱེད་དགོས།

༡། པོ་ཡིག་བ་འཇུག་ཚུལ།

འཇུག་པའི་ཡི་གེ	རྒྱང་པ།	བརྩེགས།			འདོགས།			བརྩེགས་འདོགས།
		ར་མགོ།	ལ་མགོ།	ས་མགོ།	ཡ་བཅུགས།	ར་བཅུགས།	ལ་བཅུགས།	
ཀ	བཀའ།	བརྒྱས།		བསྐྱལ།	བཀྲགས།	བཀྲ།	བསྐྲགས།	བསྐྲུངས།
ཅ	བཅད།							
ཉ	བཉང་།	བརྟན།	བལྟས།	བསྟན།				
ཅ	བཅན།	བརྩེགས།		བསྐྱལ།				
ག	བགོས།	བགྲལ།		བསྐྱོམས།	བཀྲིས།	བགྲངས།		བསྐྱིགས།
ང		བརྟས།		བསྐྲགས།				
ར		བརྟེད།						
ཉ		བརྟེས།		བསྐྱུམས།				
ད	བདག	བརྟེབས།	བསྐྲགས།	བསྐྱོམས།				
ན		བརྟན།		བསྐྱུབས།				
ར		བརྟེས།						
ཞ	བཞག							
ཟ	བཟོས།						བརྐྱས།	
ར							བརྐྱབས།	
ཤ	བཤད།							
ས	བསད།					བསྐྲུངས།	བསྐྲུབས།	

༦. བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ།

བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། བྱ་ཞེས་པ་བྱ་བ་དང་། བྱེད་ཅེས་པ་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ།
ལས་ཞེས་པ་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་གོ་དགོས། དཔེར་ན། བཟོ་པས་ཤིང་གཅོད་ཅེས་པར་མཚོན་ན། བཟོ་
པ་ནི་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཤིང་ནི་ལས་སམ་བྱ་བའི་ཡུལ། གཅོད་པ་ནི་བྱ་བ་ཡིན།

བྱ་བ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་བྱ་བ་སྟེ་བྱེད་པའི་ལས་དང་། བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་
ཡོད་པའི་བྱ་བ་སྟེ་བྱ་བའི་ལས་གཉིས་ཡིན།

ཀ། བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་སམ་བྱེད་པའི་ལས་ནི། ལས་ཀ་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐབས་བྱེད་པ་
པོའི་སྟེང་དུ་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པའི་བྱ་བ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན། ཤིང་གཅོད་སྐབས་བྱེད་པ་
པོས་སྟེ་རེ་འདེགས་འཛོག་བྱེད་པའི་ཚོལ་བ་ལྟ་བུ། བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ནི་གཅོད་པར་
བྱེད། གཅོད་དོ་ལྟ་བུ་ཡིན།

ཁ། བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་སམ་བྱ་བའི་ལས་ནི། བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་སྟེང་དུ་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་
པའི་བྱ་བ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན། ཤིང་དུ་མ་བྱར་སོང་བའི་ཆ་ལྟ་བུ། བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་
སྐྱ་ནི་གཅད་པར་བྱ། གཅད་དོ་ལྟ་བུ་འོ། །

བྱེད་པ་པོ་ལ་དབྱེ་ན་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་གཉིས་ཡོད། བྱེད་པ་པོ་ནི་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་གྱི་གང་
ཟག་དང་། བྱེད་པ་ནི་ལས་ཀ་བྱེད་སྐྱེད་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ལྟ་བུར་གོ་བ་ཡིན།

ལས་ནི། ལས་ཀ་བྱ་ཡུལ་ལམ་གཞི་དེ་ལ་ཟེར།

(རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་སྐབས་འདིའི་བྱ་བའི་ཡུལ་གཉིས་མི་འདྲའོ།)

དཔེར་ན། ཤིང་གཙོད་པ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། ཤིང་ནི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །

བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་རེའུ་མིག

བྱ།		བྱེད།		ལས།
བྱེད་པ་ཐོ་ལ་ཡོད་པའི་བྱ་བ།	བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་བྱ་བ།	བྱེད་པ་ཐོ།	བྱེད་པ།	བྱ་ཡུལ།
བྱེད་པ་ཐོའི་ཚུལ་བ།	བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་འགྲུར།	བྱེད་པ་ཐོ་གཙོ་ཐོ།	བྱེད་པ་ཐོ་པལ་བ།	ཤིང་།
གཙོད་པར་བྱེད།	གཙོད་པར་བྱ།	གཙོད་པ་ཐོ།	གཙོད་བྱེད།	གཙོད་བྱ།

ཕྱོད་ཆེན། →

དང་པོ། དཔེ་བཞུན་པ་བཞིན་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་རྣམས་བཟུང་ཉེ་མཁུག་གི་རིུ་མིག་ནང་སྒོངས།

༡། དགོ་ཚན་གྱིས་ཡི་གེ་འབྲི་བར་བྱེད།

༡། ཐོ་བས་ལྷགས་བརྒྱང་བར་བྱ།

༡། ཞིང་པས་འདོར་གྱིས་ས་བསྐོ་བར་བྱ།

༥། སྒོ་བ།

༥། སྒྱ་བ།

ཡང་།	བྱ།	བྱེད།		ལས།
༡	འབྲི་བ།	འབྲི་བ་ལོ།	འབྲི་བྱེད།	བྲི་བ།
༢				
༣				
༤				
༥				

གཉིས་པ། བྱ་ཆེ་ག་རྣམས་ལས་བྱ་ལས་དང་བྱེད་ལས་གཉིས་སོ་སོར་བྱ་ཉེ་བྲིས།

སྒོ་བ་པར་བྱེད། བསྐྱབ་པར་བྱ།

བསྒྱབ་པར་བྱ། སྒྱབ་པར་བྱེད།

བསྐྱར་པར་བྱ། སྐྱར་པར་བྱེད།

གསུམ་པ། བྱེད་པ་ལོ་དང་བྱེད་པ་གཉིས་དབྱེ་བ་བྱེ་ཉེ་རིུ་མིག་སྒོངས།

༡། སྒོ་བ་ལས་སྒྱ་བ་ལས་རི་མོ་བྲིས།

༢། ཁོ་ལོས་རྣ་བས་ཉན།

ག) བསྟན་འཛིན་གྱིས་རྒྱ་པས་སྒོ་ལོར་གཞུས།

ཕྱད་ལ་ཁྱོད།	ཕྱད་ལ།

བཞི་པ། གཤེ་བསྟན་པ་བཞི་ན་གཤེ་ར་བརྒྱ་ད་ལྟེ་མི་མ་ཉི་ལྔ་ལྔ་ད་མམ་གསལ་རི་མ་ལྔ་དམ།

དཔེར་ན། རིག་ཆེན་སྒྲོལ་མ་ཡིས་ལྷུ་མ་རྒྱུ་ནང་ནས་མེ་ཉོག་བཏུས།

21

7 |

3)

ཉེ་ད། ལྷ་བར་ལན་ཐོབས།

༡། ཅི་ཞིག་ལ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ཟེར་རམ།

༡། བྱ་བའི་ལས་དང་བྱེད་པའི་ལས་ཞེས་པའི་གོ་དོན་ཅི།

༡། བྱེད་པ་པོ་ལ་དབྱེ་ན་གང་དག་ཡོད་དམ།

༧ བྱ་བ་ལ་དབྱེ་ན་གང་དག་ཡོད་དམ།

བྱུག་པ། བསམ་གསལ་བརྒྱད་པ་ལས་བྱེད་ལས་གསུམ་རིམ་འཛིན་བྱེད་དགོས།

གཞིན་ནུ་ཐུག་གི་རྟོགས་བརྗོད་ལས།

དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་བཀའ་བརྒྱལ་ས་ཏེ། བཙེན་པ་བརྒྱ་ཡལ་མང་པོ་བཅིངས་པ་ལས་གྲོལ། ...

པ. བདག་གཞན་དུས་གསུམ།

དཀའ་གནད་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ལས།

ཅིའི་ཕྱིར་འཇུག་པར་བྱེད་ཅེན། །

ཐོག་མར་འདི་ལྟར་ཤེས་དགོས་ཏེ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མེན་འཇུག་ནམས་དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་འཇུག་པ་ཤེས་པ་ལ་ཐོག་མར་འདི་
ལྟར་ཤེས་དགོས་ཏེ།

ལས་གང་ཞིག་ལ་བྱེད་པ་པོ། །

གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡི། །

དབང་དུ་བྱས་ནས་བྱེད་པོ་དང་། །

དེ་ཡི་བྱེད་པ་གཉིས་པོ་ནི། །

དངོས་པོ་བདག་ཡིན་བྱ་ཡུལ་དང་། །

བྱ་བ་གཉིས་པོ་དངོས་པོ་གཞན། །

སྤྱིར་བྱ་ཆོག་ལ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་དང་། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་གཉིས་ཡོད། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་ནི།
ལས་གང་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན། བསྐྱབ། བཅད།
བསྐྱར་ལྟ་བུ་དང་།

བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་ནི། ལས་གང་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་མ་འབྲེལ་བ་ཞིག་ལ་ཟེར།

དཔེར་ན། འགྲུབ། འགྱུར། འཁོར་ལྟ་བུ། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དང་པ་ལ་བདག་གཞན་དབྱེ་བ་མེད་དོ། །

བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བྱེད་ཐ་དང་པའི་ལས་གང་ཞིག་གི་བྱེད་པ་པོ་དང་།
བྱེད་པ། བྱེད་པའི་ལས་རྒྱམས་དངོས་པོ་བདག་ཡིན། དཔེར་ན། ཤིང་བཟོ་བས་སྟ་རེས་ཤིང་གཙོད་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། ཤིང་གཙོད་པ་པོ་དང་། གཙོད་བྱེད། གཙོད་པར་བྱེད་པའི་ལས་གསུམ་ནི་དངོས་པོ་བདག་དང་།

བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བྱེད་ཐ་དང་པའི་ལས་གང་ཞིག་གི་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱ་ལས་གཉིས་ལ་དངོས་པོ་གཞན་ཟེར། དཔེར་ན། གོང་གསལ་དཔེར་བརྗོད་ནས་གཙད་བྱའི་ཤིང་དང་། དེ་གཙད་པར་བྱ་བའི་ལས་གཉིས་ནི་དངོས་པོ་གཞན་ཡིན།

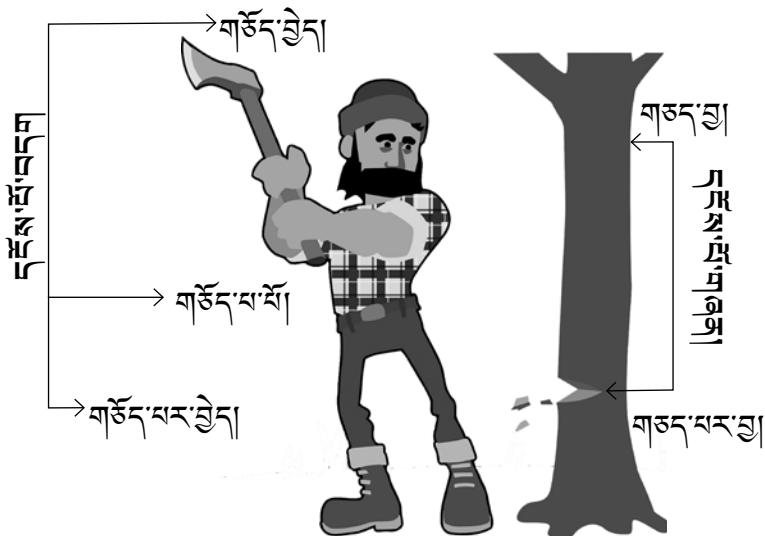
དངོས་པོ་བདག			དངོས་པོ་གཞན།	
བྱེད་པ་པོ།	བྱེད་པ།	བྱེད་ལས།	བྱ་བའི་ཡུལ།	བྱ་ལས།
གཙོད་པ་པོ།	གཙོད་བྱེད།	གཙོད་པར་བྱེད།	གཙད་བྱ།	གཙད་པར་བྱ།

དེ་བཞིན་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་། །
དངོས་སུ་འབྲེལ་མིན་ངེ་ལྟར་ཡང་། །
བྱ་བ་བྱས་ཟིན་འདས་པ་དང་། །
བྱ་བ་བྱེད་འགྱུར་མ་འོངས་དང་། །
བྱེད་བཞིན་པ་ནི་ད་ལྟ་བུ། །

དུས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། བཅད། བསྐྱབས། བསྐྱར་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའམ། ཆད། བྱུང། བྱུར་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་མ་འབྲེལ་བ་གང་ཡིན་ཡང་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པ་ནི་དུས་འདས་པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་འགྱུར་ནི་དུས་མ་འོངས་པ། བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པ་ནི་དུས་ད་ལྟ་བུ་ཡིན་ལོ། །

དཔེར་ན། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་ལ། བྱིང་བཅད། ལས་ཀ་བསྐྱབས། སྐད་བསྐྱར་ལྟ་བུ་རྒྱས་འདས་པ་
 དང་། བྱིང་གཅོད། ལས་ཀ་སྐྱབ། སྐད་སྐྱར་ལྟ་བུ་རྒྱས་ད་ལྟ་བ། བྱིང་གཅད། ལས་ཀ་བསྐྱབ། སྐད་
 བསྐྱར་ལྟ་བུ་རྒྱས་མ་འོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་ལ། བྱིང་ཆད། ལས་ཀ་ཁྱབ། སྐད་ཁྱར་ལྟ་བུ་རྒྱས་འདས་པ་དང་། བྱིང་འཆད།
 ལས་ཀ་འཁྱབ། སྐད་འཁྱར་ལྟ་བུ་རྒྱས་ད་ལྟ་བ། བྱིང་འཆད། ལས་ཀ་འཁྱབ། སྐད་འཁྱར་ལྟ་བུ་རྒྱས་
 མ་འོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྷན་སྐྱེད། →

དར་ལོ། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་དང་། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་འི་བྱ་ཆོག་རིམ་བཟུང་སྟེ་རིམ་མིག་སྒྲིངས།
བཀར་། འགོར། སྒར། འབར། བསྐྱངས། ལྷང་། བཅག འཁྱར། གང་། བཀར། བསྐྱངས། ཆད། བཙོས།
འཕངས། སད། སྒོང་། བཞད། འཁྱོད།

བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ།	བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ།

[illegible]

༡། ཟླ་བ་སྟོན་མའི་ནང་ལ་སུམ་རྟགས་——།

༣། ད་ལྟ་སྟོན་ངག་——གྱི་ཡོད།

༡། ལྷ་བ་རྗེས་མར་རྒྱལ་རབས་——དགོས།

༥ རིག་གནས་ཐམས་ཅད་——།

གསུམ་པ། དྲི་བར་ལན་ཐོབས།

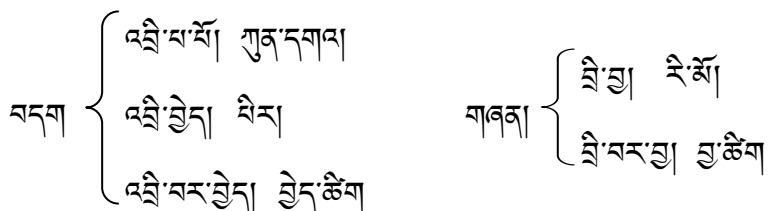
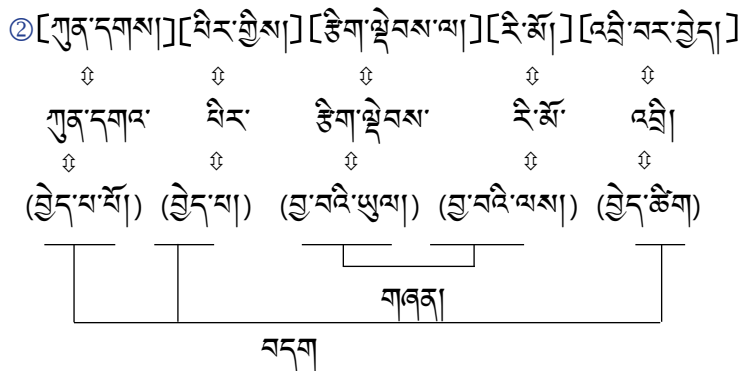
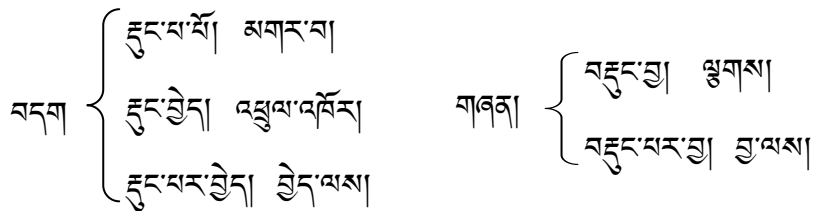
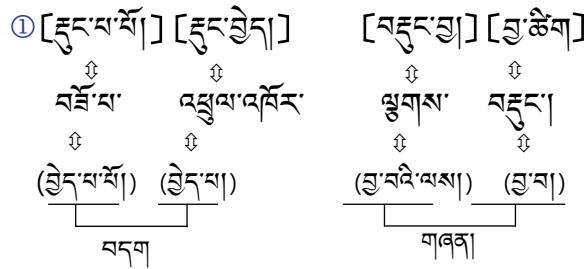
༡། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་གོ་དོན་ཅི།

༡། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་གོ་དོན་ཅི།

༡། ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་དངོས་པོ་བདག་ཟེར་རམ།

༩། ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་དངོས་པོ་གཞན་ཟེར་རམ།

བཞི་པ། བདག་གཞན་དབྱེ་བ་འབྱེད་ལྟངས་ལ་བརྟེན་ཏེ་བདག་གཞན་དབྱེ་བྱ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་དབྱེ་བ་བྱེས།

- ༡། ཤིང་མཁན་གྱིས་སྒྲ་རེས་ནགས་སུ་ཤིང་སྒྲོང་གཙོད།
- ༢། ཞིང་བས་ཚོར་བས་ཞིང་ཁར་ལོ་ཉླག་འབྲེག་བར་བྱེད།
- ༣། འཛིན་ཁང་གི་ཤེལ་སྒོ་ཆག
- ༤། དག་ཤིན་གྱིས་ལག་བས་ནག་བང་ལ་རི་མོ་བྲིས།
- ༥། མཚོ་མོ་ནང་ལ་ལོག

ལྷ་པ། བྱ་ཆེག་གང་རྒྱང་ལྷ་བྲིས་ཉེ་དྲག་གི་འུས་གསུམ་སྒྲུལ་ཆེག་དང་བཙས་པ་བྲིས།

༤. རྫོག་འཇུག་ལྷ་དགོས་པ་ཅི་འདྲི་བྱེད་འཇུག་པ།

དཀའ་གནད་གསལ་བའི་མེ་འོང་ལས།

དེ་ལྟར་ངེས་ནས་

གསུངས་པ་ལྟར། བོད་གི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་དང་། བདག་གཞན་དུས་གསུམ་གྱི་གནད་འགག་
རྣམས་ཞིབ་ཕྲ་ངེས་པར་བྱས་ནས། གླུ་ལས་འདྲིར་རྫོག་འཇུག་ལྷ་པོ་བདག་གཞན་དུས་གསུམ་གང་
ལ་འཇུག་པ་དང་། དགོས་པ་ཅི་འདྲི་བྱེད་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ་ལ།

༡། རྫོག་འཇུག་པོ་ཡིག་བ་དགོས་པ་ཅི་འདྲི་བྱེད་འཇུག་པ་ནི།

... .. ཐོ་ཡིག་བ། །

བསྐྱབས་སོ་ལྟ་བུ་འདས་པ་དང་། །

བསྐྱབ་བྱའི་ལྟ་དང་བསྐྱབ་པར་བྱ། །

ཞེས་སོགས་དངོས་པོ་གཞན་ལ་འཇུག །

༡༡། རྫོག་འཇུག་པོ་ཡིག་བ་ནི་དུས་གསུམ་ལས་དུས་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པར་འཇུག་པ་ཡིན།

དུས་འདས་པ་དང་། དུས་མ་འོངས་པ་ལ་འཇུག་པའི་རེ་འཁྲུག་མིག་

བྱ་ར།	མ་འོངས་པ།	ད་ལྟ་བ།	འདས་པ།	སྐུལ་ཆེག
གཞོག་ཏུ།	བཞོལ།	བཞོལ།	བཞོལད།	ཞོལད།
དེ་བཞོགས།	བཟླག	ཟོག	བཟླགས།	ཟོགས།
བྱ་བ།	བཟྱུག།	ཟྱུག།	བཟྱུགས།	ཟྱུགས།
ལམ་ཏུ།	བཟྱུག	ཟྱུག	བཟྱུགས།	ཟྱུགས།
ལྷན་གྱིས།	བཟློག།	ཟློག།	བཟློགས།	ཟློགས།
ལྷག་ཏུ།	བཟླམ།	ཟློམ།	བཟླམས།	ཟློམས།
ལྷ་མོགས།	བརྟར།	རྟར།	བརྟརད།	རྟོརད།
དུགས།	བརྟུག།	རྟུག།	བརྟུགས།	རྟུགས།
བཅེ་བས།	བརྟུང།	རྟུང།	བརྟུངས།	རྟུངས།
རྟུག་བརྟུལ་ལས།	བརྟུབ།	རྟུབ།	བརྟུབས།	རྟུབས།
མེ་ལ།	བཟྲོག།	ཟྲོག།	བཟྲོགས།	ཟྲོགས།
ལེགས་བཤད།	བརྟམ།	ཙོམ།	བརྟམས།	ཙོམས།
དལ་ལོ།	བཟླལ།	ཟློལ།	བཟླལད།	ཟློལད།
ཁ་དོག་མོགས།	བཟླར།	ཟླར།	བཟླརད།	ཟླརད།

ཁ) བྱད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་དངོས་པོ་གཞན་ལ་འཇུག་པ།

སྟོན་འཇུག་པོ་བ་ཡིག་དངོས་པོ་གཞན་ཏེ་བྱ་བའི་ཡུལ་བརྒྱབ་པའི་ཕྱིར་འཇུག་པ་དཔེར་ན། བསྐྱག་
བྱ། བཙོ་བྱ། བརྒྱབ་བྱ། བརྒྱོ་བྱ། བརྒྱང་བྱ། བརྟར་བྱ། བརྟག་བྱ། བཞོ་བྱ། ལྷ་བྱའོ། །

༡། སྟོན་འཇུག་མ་ནིང་ག་ད་གཉིས་དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་འཇུག་པ་ལ།

མ་ནིང་ག་ད་གཉིས་པོ་ནི། །
གཙོད་པ་པོ་དང་གཙོད་པར་བྱེད། །
གཙོད་པར་འགྱུར་དང་དགྱི་བ་པོ། །
དགྱི་བར་བྱེད་དང་དགྱི་བར་འགྱུར། །
ཞེས་སོགས་དངོས་པོ་བདག་དོན་དང་། །

དངོས་པོ་བདག་གཞན་གཉིས་དང་། དུས་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་པ་ལ་འབྱུག་པ་ཡིན།

ཀ) དངོས་པོ་བདག་ལ་འབྱུག་པ་ནི། དཔེར་ན།

དགྲི་བ་པོ། དགྲི་བྱེད། གཙོད་པ་པོ། གཙོད་བྱེད། གཞོད་པ་པོ། གཞོད་བྱེད། གཏུབ་པ་པོ།
གཏུབ་བྱེད། ལྷ་བྱ་དང་།

གཙད་བྱའི་ཤིང་དང་གཙད་པར་བྱ། །

དགྲི་བྱའི་སྒྲལ་མ་དགྲི་བར་བྱ། །

ཞེས་སོགས་དངོས་པོ་གཞན་དོན་དང་། །

ཁ) དངོས་པོ་གཞན་ལ་འབྱུག་པ་ནི། དཔེར་ན།

དགྲི་བྱ། དགྲི་བར་བྱ། གཙད་བྱ། གཙད་པར་བྱ། དགག་བྱ། དགག་པར་བྱ། ལྷ་བྱའོ། །

གཙོད་བཞིན་པ་དང་དགྲི་བཞིན་པ། །

ཞེས་སོགས་ད་ལྟ་བསྐྱབ་ཆེད་འབྱུག །

ག) དུས་ད་ལྟ་བ་དང་། མ་འོངས་པར་འབྱུག་པའི་རེའུ་མིག

བྱ་ར།	མ་འོངས་པ།	ད་ལྟ་བ།	འདས་པ།	སྐུལ་ཆིག
ཤིང་སོགས།	གཙད།	གཙོད།	བཙད།	ཚོད།
འོག་རྩ།	མནན།	གཞོན།	མནན།	མོན།
འོ་མ་སོགས།	དམྱོག	དམྱོག	དམྱོགས།	དམྱོགས།
སྐྱད་པ་སོགས།	དགྲི།	དགྲི།	དགྲིས།	དགྲིས།
དབྱ་སོགས།	གསད།	གསོད།	བསད།	སོད།
རྒྱ་ཁོར།	གསག	གསོག	བསགས།	གསོགས།
འཕྲིན་སོགས།	གཏང་།	གཏོང་།	བཏང་།	ཐོངས།
མཉམ་བྱ།	བཞིབ།	གཞིབ།	བཞིབས།	གཞིབས།
ཁ་སོགས།	གདང་།	གདོང་།	གདངས།	གདོངས།

༡། རྩོན་འཇུག་མོ་འཡིག་ནི།

མོ་ཡིག་འཇི་འཆད་པ་སོ། །

འཆད་པར་བྱེད་དང་འཆད་པར་འགྱུར། །

ཞེས་སོགས་དངོས་སོ་བདག་དངོས་དང་། །

དངོས་སོ་བདག་གཞན་གཉིས་ལས་བདག་ལ་འཇུག་པ་ཡིན།

དཔེར་ན།

འཆད་པ་སོ། འཆད་བྱེད། འཆད་པར་བྱེད།

འཇིན་པ་སོ། འཇིན་བྱེད། འཇིན་པར་བྱེད།

འཁྱུར་པ་སོ། འཁྱུར་བྱེད། འཁྱུར་པར་བྱེད། ལྟ་བུ་དང་།

འགྲོ་བ་སོ་དང་འགྲོ་བར་བྱེད། །

ཅེས་སོགས་བདག་དོན་པལ་བ་དང་། །

བདག་དོན་པལ་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི། ལམ་དུ་འགྲོ་བ་སོ་དང་འགྲོ་བར་བྱེད། མགོ་ཡོམ་འཁོར་བ་སོ་
དང་འཁོར་བར་བྱེད་སོགས་ཡིན། འདི་ལ་བྱ་བྱེད་གཉིས་ངོ་སོ་གཅིག་ཏུ་སོང་སྟེ་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་རྒྱ་
མེད་པས་བདག་དོན་པལ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

འབྲིལ་ལོ་ཞེས་སོགས་ད་ལྟ་དང་། །

འབྲིལ་བར་འགྱུར་སོགས་མ་འོངས་འཇུག། །

དུས་ད་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་པར་འཇུག་པའི་རེའུ་མིག་

བྱ་ར།	མ་འོངས་པ།	ད་ལྟ་བ།	འདས་པ།	སྐུལ་ཆིག
ཐུབ་ཏུ།	འཁྱར།	འཁྱར།	ཁྱར།	ཁྱར།
བསམ་དོན།	འབྱུབ།	འབྱུབ།	བྱུབ།	
ཤེད་པར།	འཁྱུད།	འཁྱུད།	འཁྱུད།	འཁྱུད།
དཀར་ཡོལ།	འཆག།	འཆག།	ཆག།	
སྒོ་ལ།	གཟུང་།	འཛིན།	བཟུང་།	ཟུངས།
ཐུ་ལོར།	འཛད།	འཛད།	ཟད།	
མང་པོ་ལས།	གདམ།	འདེམ།	བདམས།	འདེམས།

༥། སྒོན་འཇུག་གིན་ཏུ་མོ་མ་ཡིག་ནི།

ཤིན་ཏུ་མོ་ཡི་མ་ཡིག་ནི། །

བདག་གཞན་དུས་གསུམ་མཉམ་པར་འཇུག །

དངོས་པོ་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་། དུས་གསུམ་གར་མཉམ་པ་སྟེ་མཚུངས་པར་འཇུག་པ་ཡིན།

ཀ) བདག་གཞན་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ནི། དཔེར་ན།

མངགས་པ་པོ། མངག་བྱ། མཁྱེན་པ་པོ། མཁྱེན་བྱ། མཚོད་པ་པོ། མཚོད་བྱ། ལྟ་བུ་དང་།

ཁ) དུས་གསུམ་གར་མཉམ་པ་སྟེ་མཚུངས་པར་འཇུག་པའི་རེའུ་མིག

བྱ་ར།	མ་འོངས་པ།	ད་ལྟ་བ།	འདས་པ།	སྐུལ་ཆིག
རིག་གནས་ལ།	མཁས།	མཁས།	མཁས།	
རྒྱགས་ཀྱིས།	མཁྱེན།	མཁྱེན།	མཁྱེན།	
གྲི་སོགས།	མགར།	མགར།	མགར།	མགོར།
ཟླ་མ།	མཇལ།	མཇལ།	མཇལ།	མཇོལ།
དངོས་སུ།	མངོན།	མངོན།	མངོན།	

འོན་ཀྱང་བྱེད་པོ་གཞན་དངོས་དང་། །

འབྲེལ་བའི་འདས་ལ་འདི་སྟོན་འཇུག །

མེད་པར་ངེས་ཤིང་ག་དུང་། །

འོན་ཀྱང་སྤྱི་ཆ་ནས་བྱེད་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཆེག་ལས། འདས་ཆེག་རིགས་
ལ་སྟོན་འཇུག་འཇི་ཐོབ་པར་མ་ཟད། སྟོན་འཇུག་ག་ད་གཉིས་ཀྱང་འཇུག་ཡུལ་ཉུང་བྱ་ལས་མེད་
ཅིས་པའོ། །

ད་ལྟ་བ་ལ་བའི་སྟོན་འཇུག །

ཉུང་ཞིང་མགོ་ཅན་ད་ལྟ་བར། །

བས་འཕུལ་མེད་པར་ངེས་པ་ཙམ། །

དུས་ད་ལྟ་བའི་བྱ་ཆེག་ལ་སྟོན་འཇུག་བ་འཇུག་པ་ཉུང་བ་མ་ཟད། ར་ལ་ས་ཡི་མགོ་ཅན་གྱི་བྱ་ཆེག་
ནམས་ལ་བ་ཡིག་འཇུག་པ་ཆེས་ཉུང་བས། བས་འཕུལ་མེད་པར་ངེས་པ་ཙམ་ཞེས་པའོ། །

གཞན་ཡང་བས་འཕུལ་ཅན་པལ་ཆར། །

བྱེད་པོ་ནི་ད་ལྟ་དང་། །

བྱ་ཡུལ་མ་འོངས་པར་བསྐྱས་ནས། །

གཞན་ཡང་སྟོན་འཇུག་བ་ཡིག་ཅན་བསྐྱེད་བྱ། སྐྱབ་པ་པོ། བསྐྱབ་བྱ། སྐྱབ་པ་པོ་ལྟ་བུའི་སྐབས་
སུ་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་ཡུལ་གཉིས་ལས་བྱེད་པ་པོ་སྟོན་བྱེད་སྐྱབ་པ་པོ་ཞེས་པའི་སྐྱབ་དེ་ད་ལྟ་བའི་
འོངས་དང་། བྱ་ཡུལ་སྟོན་བྱེད་བསྐྱབ་བྱ་ཞེས་པའི་བསྐྱེད་དེ་མ་འོངས་པའི་འོངས་སུ་བསྐྱས་པའོ། །

འདས་ལ་བས་འཕུལ་ཡང་འཇུག་ཡོད། །

མགོ་ཅན་གྱི་འདས་ཆེག་ནམས་ལ་བ་ཡི་སྟོན་འཇུག་དང་ཡང་འཇུག་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན། དཔེར་ན།
བསྐྱབས། བསྐྱགས། བཀལ། བསྐྱངས། བསྐྱངས་སོགས་མང་།

ད་ལྟ་བ་ལ་གཉིས་ཀ་མེད། །

མགོ་ཅན་ད་ལྟ་བའི་ཆོག་ནམས་ལ་ཕྱོག་འཇུག་དང་ཡང་འཇུག་གཉིས་ཀ་མི་འཇུག་པའི་དོན་ཏེ།
དཔེར་ན། སྐྱབ་པ་པོ། སྐྱབ་བྱེད། སྐྱབ་པར་བྱེད། སྐྱབ་པོ་ལྟ་བུ་མང་།

མ་འོངས་འབྲུལ་ཡོད་ཡང་འཇུག་མེད། །

མགོ་ཅན་མ་འོངས་པའི་ཆོག་ནམས་ལ་ཕྱོག་འཇུག་བ་ཡིག་ཡོད། ཡང་འཇུག་མེད་ཅིས་པ་སྟེ།
དཔེར་ན། བསྐྱབ་བྱ། བསྐྱབ་བྱའི་ལས་སོགས་མང་།

སྐྱལ་ཆོག་འབྲུལ་མེད་ཡང་འཇུག་ཡོད། །

སྐྱལ་ཆོག་སྐྱབས་ཕྱོག་འཇུག་བ་ཡིག་མེད་ཅིང་ཡང་འཇུག་ཡོད་པ་དཔེར་ན། སྐྱབས་ཤིག་སྐྱངས་
ཤིག་སྟོལ་ད་ཅིག་ལྟ་བུ་ཡིན།

སྐྱབས་འགར་འདས་དང་སྐྱལ་ཆོག་ལ། །

ས་རྒྱང་སྐྱར་བས་འབྲས་བའང་ཡོད། །

སྐྱབས་འགར་དུས་འདས་པ་དང་སྐྱལ་ཆོག་ལ་རྗེས་འཇུག་ས་ཡིག་ཁོ་ན་མིང་གཞིའི་ཡི་གེའི་རྗེས་
སུ་སྐྱར་བས་ཀྱང་ཆོག་པ་སྟེ། རྒྱུ་སྐྱུ་སྐྱ་བུ་ཡིན།

སྒྱུ་རྩལ་ཆེན། →

དང་པོ། དཔེ་བརྒྱན་པ་བཞིན་རྟུ་མིག་སྒྲོངས།

དཔེར་བརྗོད།	མ་འོངས།	ད་ལྟ།	འདས་པ།	རྒྱལ་ཆེན།
གཞན་ལུགས།	དགག།	འགོག།	བགག།	ཁོགས།
ཡི་གེ།	དགོད།			
ཤེས་བྱ།		སྒྲོག།		
བཀའ་སློགས།			ཐག།	
གདུང་མ་སློགས།				ཐེག།
མིང་དང་རྒྱན་སློགས།	གདགས།			
སྒྲིན་པ་སློགས།		གཏོང་།		
ཉལ་མ་སློགས།			བརྒྱང་།	
མེ་མདའ་སློགས།				རྒྱུད།
གནས་གཞན་ལྷ།	བསྐྱལ།			
མཆོད་རྟེན་ལ།		སྒྲོད།		
དངོས་སོ་ས་ལ།			བཀྲལ།	
ལམ་སློགས་མིག་ལ།				སྒྲོག།
གསར་ཤོག་སློགས།	བསྐྱལ།			
སློགས་སྒྲ།		འགེད།		
བྱ་བ་སློགས།			བསྐྱལ་བ།	

གཉིས་པ། རྩི་བར་ལན་ཐོབས།

- ༡། སྟོན་འཇུག་མོ་ཡིག་བ་དུས་གསུམ་ལས་གཙོ་བོ་གང་ལ་འཇུག་གམ།
༢། སྟོན་འཇུག་མ་ནིང་ག་ད་གཉིས་དུས་གསུམ་ལས་གཙོ་བོ་གང་ལ་འཇུག་གམ།
༣། སྟོན་འཇུག་མོ་ཡིག་འདུས་གསུམ་ལས་གཙོ་བོ་གང་ལ་འཇུག་གམ།
༤། སྟོན་འཇུག་ཤིན་ཏུ་མོ་མ་ཡིག་དུས་གསུམ་ལས་གང་ལ་འཇུག་གམ།

གསུམ་པ། དངོས་པོ་བདག་གཞན་སོ་སོར་ངོས་བྱུངས།

དགར་བྱ། གསོད་པར་བྱེད། གསོད་པ་པོ། གདབ་པར་བྱ། འགོག་པར་བྱེད། བཀོལ་ཟེན་པ།

བཞི་པ། འདེམས་སྐོང་གྱིས།

- ༡། གཙོད། གཙད། བཙད། ཚོད།
——བྱའི་ཤིང་སྟོང་མཁུགས་དྲགས་པ་འཇམ་——བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རེ་རྒྱལ་དྲགས་པ་གང་ལྟར། ཇི་ལྟར་——ཀྱང་
——དཀའ།
༢། བརྗོད། རྗོད།
སྟོན་ཆོག་འདི་ནི་——བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ཉམས་ཐོན་ཞིང་། ——བྱའི་དོན་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་ཞིག་རེད།
༣། བྱས། བྱ། བྱེད།
ཁ་སང་ལས་ཀ་——པ་ཡིན། དེ་རིང་ལས་ཀ་——བཞིན་ཡོད། སང་ཉིན་ཡང་ལས་ཀ་——དགོས།
༤། འབྲི། བྲིས།
བསོད་ནམས་ཀྱིས་——བྱེད་སྒྲུག་གྲུས་ཡི་གེ་——།

ཕྱ་པ། གཤམ་གསལ་ཤོ་ལོ་ཀ་ནས། བདག་གཞན་དུས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་བྱེས།

དམངས་གཞས།

- བརྟུང་ས་ཀྱན་དགའ་ར་བ་ཡིན། །བརྟུང་རྩ་འབྲུ་སྟན་སྒྲ་ཕྱ་ཡིན། །
རྟུང་མི་ན་གཞོན་བྱ་ཆ་ཡིན། །རྟུང་བྱེད་དབྱུག་སྐོར་ཅན་དན་ཡིན། །

༧. རྗེས་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ།

དཀའ་གནད་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ལས།

རྗེས་འཇུག་ཡི་གེ་བརྩ་པོ་ཡི། །

ག་ད་བ་ས་བཞི་རྣམས་པོ། །

ང་མ་འ་གསུམ་མོ་ཡིན་ཅིང་། །

ན་ར་ལ་གསུམ་མ་ནིང་སྟེ། །

མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་ཀུན་ལ་འཇུག།

རྗེས་འཇུག་ཡི་གེ་བརྩ་པོས་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ་སྒྲ་ཚོ་ལ་དག་ཞན་བར་མ་གསུམ་དུ་
གྱུར་པའི་ཆ་ནས་པོ་མོ་མ་ནིང་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་སྟེ། ག་ད་བ་ས་བཞི་པོ་དང་། ང་མ་འ་གསུམ་མོ་
ན་ར་ལ་གསུམ་མ་ནིང་ཡིན། རྗེས་འཇུག་རེ་རེས་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་ཀུན་ལ་འཇུག་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་འཇུག་ཚུལ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །

དང་པོ་སྒྲ་ཡི་འཇུག་ཚུལ་ནི། །

རྗེས་འཇུག་རྣམས་དེ་ལྟར་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲ་ཡི་འཇུག་ཚུལ་དང་དོན་གྱི་འཇུག་
ཚུལ་གཉིས་ཡིན།

དང་པོ་སྒྲ་ཡི་འཇུག་ཚུལ་ནི།

རྗེས་འཇུག་རྣམས་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ་སྒྲ་ཚོ་ལ་དག་ཞི་གྱི་འཇུག་ཚུལ་ལས་སྒྲ་

འདོན་ཚུལ་དེ་ལ་སྒྲ་ཡི་འདུག་ཚུལ་ཟེར། རྗེས་འདུག་ནང་པན་ཚུན་འཕྲད་སྟོབས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་
བྱས་ན། རོ་ལ་སྒྲིས་བྱ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་ཡོད།

ཐོ་ཡིག་ག་ཡིག་ཡང་འདུག་ཅན། །

སྒྲིས་བྱ་རབ་དང་

ཞེས་རྗེས་འདུག་ཐོ་ག་ཡིག་ལ་ཡང་འདུག་ས་ཁྱགས་ན་སྒྲིས་བྱ་རབ་ཡིན།

དཔེར་ན།

ཉྱགས། ལྷྱགས། ཉྱྱགས། གཞུགས། རིགས།

... .. ཐོ་ཡིག་ག། །

ཡང་འདུག་ཅན་ནི་སྒྲིས་བྱ་འབྲིང་། །

ཞེས་རྗེས་འདུག་ཐོ་བ་ཡིག་ལ་ཡང་འདུག་ས་ཁྱགས་ན་སྒྲིས་བྱ་འབྲིང་ཡིན། དཔེར་ན།

སྐབས། སྒྱབས། བབས། ཐབས། ལྟོབས།

ག་བ་ཡང་འདུག་མེད་པ་དང་། །

ད་སའི་མཐའ་ཅན་ཐ་མ་སྟེ། །

ཞེས་རྗེས་འདུག་ཐོ་ག་བ་གཉིས་ལ་ཡང་འདུག་མེད་པ་དང་། ད་དང་སའི་རྗེས་འདུག་ཅན་ནམས་
སྒྲིས་བྱ་ཐ་མ་ཡིན།

དཔེར་ན།

(ཕྱག བྱག) (ཆབ། ཐབ།) (ཤད། དཤོད།) (ཤོས། ཆོས།)

དྲག་པ་ཐོ་ལའང་ནང་གསེས་ཀྱིས། །

དྲག་ཞན་བར་མ་གསུམ་དུ་དབྱེ། །

རྗེས་འཇུག་མོ་ཡིག་ག་ད་བ་ས་བཞི་རྣམས་སྐྱ་གདངས་དང་བྱེད་ཚོལ་དྲག་པ་ཡིན་ཡང་། རང་གསེས་ཀྱི་སྐྱ་ཚོལ་དྲག་པ་རྣམས་སྐྱེས་བྱ་རབ་དང་། དེ་ལས་ཅུང་ཞན་པ་རྣམས་སྐྱེས་བྱ་འབྲིང་། དེ་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཞན་པ་སྐྱེས་བྱ་ཐ་མ་སྟེ་གསུམ་དུ་དབྱེ་ཞེས་པའོ། །

དེ་བཞིན་ཞན་པ་མོ་ལ་ཡང་། །

ནང་གསེས་དྲག་ཞན་གཉིས་དབྱེ་སྟེ། །

རྗེས་འཇུག་མོ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱེ་བ་བཞིན་མོ་ཡིག་ལའང་རྗེས་འཇུག་ནང་ཕན་ཚུན་འཕྲད་སྟོབས་ཀྱིས་ནང་གསེས་དབྱེ་ན། མོ་ཙམ་དང་ཤིན་ཏུ་མོ་བཅས་དྲག་ཞན་གཉིས་དབྱེའོ་ཞེས་པའོ། །

ང་མ་ཡང་འཇུག་ཅན་མོ་དང་། །

རྗེས་འཇུག་མོ་ཡིག་ང་མ་གཉིས་ཀྱི་མཐར་ཡང་འཇུག་ས་ཁྱགས་ཆེ་སྐྱ་ཞན་པའི་དྲག་པ་མོ་ཙམ་ཡིན།

དཔེར་ན།

↔
(གངས། ཡངས། ཆངས།) (རིམས། ལམས། གོམས།)

ང་མ་ཡང་འཇུག་མེད་པ་དང་། །

འ་མཐའ་ཅན་རྣམས་ཤིན་ཏུ་མོ། །

རྗེས་འཇུག་མོ་ཡིག་ང་མ་གཉིས་ཀྱི་མཐར་ཡང་འཇུག་མེད་པ་དང་། འ་མཐའ་ཅན་ནི་སྐྱ་ཞན་པའི་ཞན་པ་ཤིན་ཏུ་མོ་ཡིན།

དཔེར་ན།

↔
(མོང་། གྱང་། གྲོང་།) (དམ། ཐམ། ཟམ།) (འགལ། འངལ། བདལ།)

ཕྱོད་ཆེན། →

དང་པོ། རྒྱུ་འབྱུག་གི་ནང་གསེས་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྣམས་བཟུང་ནས་རིུ་མིག་ནང་སྒོངས།

གང་། གངས། འཕང་། འཕངས། འོག་ འོགས། ཐབ། ཐབས། རིག་ རིགས། རབ། རབས། བོ་མ།

བོ་མས། བྱོང་། བྱོངས། ཁམ། ཁམས། རྟག་ རྟགས། ཡང་། ཡངས། རྟག་ རྟགས། ཞག་ ཞགས། ལྷབས།

འཛོག་ བསྐྱོད། གསོད། མཉེས། བཤད། ཆབས། བསགས། ཆབ། བཀུག་ ཐབ། རྒྱས།

རྒྱུ་འབྱུག་པོ་ཡིག			རྒྱུ་འབྱུག་མོ་ཡིག	
ལྷེས་བྱ་རབ།	ལྷེས་བྱ་འབྱིང་།	ལྷེས་བྱ་ཐ་མ།	མོ་ཅ་མ།	ཤིན་ཏུ་མོ།

གཉིས་པ། དཔེར་བརྗོད་ཐ་རྩ་རྩི་དགོས།

རྒྱུ་འབྱུག་པོ་ཡིག			རྒྱུ་འབྱུག་མོ་ཡིག	
ལྷེས་བྱ་རབ།	ལྷེས་བྱ་འབྱིང་།	ལྷེས་བྱ་ཐ་མ།	མོ་ཅ་མ།	ཤིན་ཏུ་མོ།

གསུམ་པ། གཤམ་གསལ་བརྗོད་པ་ལས་སྦྱེས་བྱ་རབ་འབྱེད་ཐ་གསུམ་དང་། མོ་ཙམ། ཤིན་ཏུ་མོ་
བཙམ་གྱི་དཔེར་བརྗོད་གསུམ་རེ་ངོས་འཛིན་གྱིས།

རྫོང་པ་རྩེ་ཏའི་རྣམ་ཐར་ལས།

ངེད་རྣམས་ལ་ལམ་ཆས་སྟོད་རྒྱའི་མཆོན་སྟོ་སེམས་མགྱ་ཐབས་སོགས་མི་མངོན་ཤུགས་ཀྱིས་འགྲིག་ཐབས་
འབད་འབྱངས་བྱེད་གྱི་འདུག།

ཐོད་གྱི་དུས་ཆེན་ངོ་སྟོན་ལས།

གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྟ་ལ་སྦྱངས་པ་མཐར་སོན་པའི་གདན་ས་སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་
དགེ་བཤེས་ལྟ་རམས་པའི་དམ་བཅའ་འཛོག་ལམ་གསར་གཏོད་མཛད། ཡགོང་ས་མཆོག་གི་རྒྱབས་ཆའི་
དགོངས་བཞེད་འོག་དོན་དང་མཐུན་པའི་ལེགས་བཅོས་སྟོན་བྱུང་བ་མཛད།

སྦྱེས་བྱ་རབ།	_____	_____	_____
སྦྱེས་བྱ་འབྱེད།	_____	_____	_____
སྦྱེས་བྱ་ཐ་མ།	_____	_____	_____
མོ་ཙམ།	_____	_____	_____
ཤིན་ཏུ་མོ།	_____	_____	_____

བཞི་པ། ཏི་བར་ལན་ཐོབས།

- ༡། རྩེས་འཇུག་བརྩ་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཞིག་ལ་བཞེན་ནས་ཕོ་མོ་མ་ནིང་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ཡིན་ནམ།
- ༢། རྩེས་འཇུག་གི་ཕོ་ཡིག་གང་དག་ཡིན་ནམ།
- ༣། རྩེས་འཇུག་གི་ཕོ་ཡིག་ལ་ནང་གསེས་དབྱེ་བ་གང་དག་ཡོད་དམ།
- ༤། རྩེས་འཇུག་གི་ཕོ་ཡིག་གང་དག་ཡིན་ནམ།
- ༥། རྩེས་འཇུག་གི་ཕོ་ཡིག་ལ་ནང་གསེས་དབྱེ་བ་གང་དག་ཡོད་དམ།

༡༠. མ་ནིང་ན་ར་ལ་གསུམ།

རྗེས་འཇུག་ནང་གསེས་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་སྐབས་རྗེས་འཇུག་པོ་མོ་གཉིས་ནི་རྗེས་འཇུག་ནང་པན་ཚུན་
འཕྲད་སྟོབས་ཏེ། ཡང་འཇུག་ས་ཁྱགས་ཡོད་མེད་ཁོ་ན་ལ་སྟོས་པ་ལས་འཇུག་ཡུལ་གྱི་མིང་གཞི་ལ་མི་སྟོས་
པ་ཡིན། རྗེས་འཇུག་མ་ནིང་ན་ར་ལ་གསུམ་གྱི་སྐབས་གོང་གི་རྗེས་འཇུག་པོ་མོ་གཉིས་དང་མི་འབྲ།

མ་ནིང་ན་ར་ལ་གསུམ་ནང་གསེས་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་སྐབས་རྗེས་འཇུག་ནང་པན་ཚུན་འཕྲད་སྟོབས་ཏེ་རྗེས་
འཇུག་མ་ནིང་ན་ར་ལ་གསུམ་ལ་ཡང་འཇུག་ད་ཁྱགས་ཡོད་མེད་དང་། རྗེས་འཇུག་དེ་གསུམ་འཇུག་ཡུལ་
མིང་གཞི་པོ་མོ་མ་ནིང་གང་ཡིན་ལ་སྟོས་ཏེ། འགྱུར་བ་མ་ནིང་དང་། བཅོམ་གཉིས་མ་ནིང་། བཅོམ་མེད་མ་
ནིང་བཅས་གསུམ་ཡོད།

འགྱུར་བ་མ་ནིང་ལ་ནང་གསེས་གཉིས་ཡོད། གྲག་འཕྲད་གྲག་འགྱུར་དང་། ཞན་འཕྲད་ཞན་འགྱུར་ཡིན། ཡང་
གྲག་འཕྲད་གྲག་འགྱུར་ལ་འང་ནང་གསེས་དབྱེ་བ་གཉིས་ཡོད།

དང་པོ། འགྱུར་བ་མ་ནིང་།

དཀའ་གནད་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ལས།

བར་མ་མ་ནིང་ན་ར་ལ། །

ཡང་འཇུག་ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་རུང་། །

མིང་གཞི་ཕོ་ཡིག་མཐར་ཡོད་དང་། །

རྗེས་འཇུག་མ་ནིང་ན་ར་ལ་གསུམ་སྒྲ་ཡི་ཚུལ་རི་ལྟར་འཇུག་ཅེ་ན། མིང་གཞི་ཕོ་ཡིག་གི་རྗེས་སུ་
ཡང་འཇུག་ཡོད་མེད་གཞིས་ཀྱང་ག་དང་འཕྲད་པས་དྲག་པར་འགྱུར་བ། དཔེར་ན།

མིང་གཞི་ཕོ་ཡིག་རྗེས་སུ་ཡང་འཇུག་མེད་པ།			
སྔོན་འཇུག	མིང་གཞི།	རྗེས་འཇུག	ཡང་འཇུག
	ཀྱ	ན།	
བ	ཙ	ལ།	
ག	ཏ	ར།	
མིང་གཞི་ཕོ་ཡིག་རྗེས་སུ་ཡང་འཇུག་ཞུགས་པ།			
སྔོན་འཇུག	མིང་གཞི།	རྗེས་འཇུག	ཡང་འཇུག
བ	ལྷ	ན	།
བ	ཀ	ར	།
བ	ཅ	ལ	།

མིང་གཞི་མ་ནིང་རྗེས་སུ་ནི། །

ཡང་འཇུག་དང་བཅས་ཞུགས་པ་ན། །

དྲག་དང་འཕྲད་པས་དྲག་པར་འགྱུར། །

མ་ནིང་ན་ར་ལ་གསུམ་མིང་གཞི་མ་ནིང་གི་རྗེས་སུ་ཡང་འཇུག་དང་བཅས་ཞུགས་པ་ན་སྒྲ་དྲག་
དང་འཕྲད་པས་དྲག་པར་འགྱུར་བ། དཔེར་ན།

མིང་གཞི་མ་ནིང་རྗེས་སུ་ཡང་འཇུག་ཞུགས་པ།			
སྔོན་འཇུག	མིང་གཞི།	རྗེས་འཇུག	ཡང་འཇུག
	ཐུ	ན	།

	ཐ	ཏ	ད།
འ	ལ	ཨ	ད།

མིང་གཞི་མོ་ཡིག་རྩིས་སུ་ནི། །

ཡང་འབྲུག་མེད་པར་ཁྱེད་པ་ན། །

ཞན་དང་འཕྲད་པས་ཞན་པར་འགྱུར། །

མིང་གཞི་མོ་ཡིག་གི་རྩིས་སུ་ན་ར་ལ་གསུམ་ཡང་འབྲུག་མེད་པར་ཁྱེད་པ་ན་སྐྱེ་ཞན་དང་འཕྲད་པས་ཞན་པར་འགྱུར་བ། དཔེར་ན།

མིང་གཞི་མོ་ཡིག་རྩིས་སུ་ཡང་འབྲུག་མེད་པར་ཁྱེད་པ་ན།			
སྔོན་འབྲུག	མིང་གཞི།	རྩིས་འབྲུག	ཡང་འབྲུག
	ལྷ	ན།	
འ	ལྷ	ར།	
མ	རྒ	ལ།	

དེ་གཉིས་འགྱུར་བ་མ་ནིང་ཡིན། །

དེ་གཉིས་ཏེ་གོང་གི་མིང་གཞི་མོ་ཡིག་གི་རྩིས་སུ་ཡང་འབྲུག་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀྱི་དང་། མིང་གཞི་མ་ནིང་རྩིས་སུ་ཡང་འབྲུག་ཡོད་པའི་དྲག་འཕྲད་དྲག་འགྱུར་དང་། མིང་གཞི་མོ་ཡིག་རྩིས་སུ་ཡང་འབྲུག་མེད་པའི་ཞན་འཕྲད་ཞན་འགྱུར་གཉིས་ནི་འགྱུར་བ་མ་ནིང་ཡིན་ཞེས་པ་ལོ། །

གཉིས་པ། མཚན་གཉིས་མ་ནིང་།

མིང་གཞི་མོ་ཡིག་རྩིས་སུ་ནི། །

ཡང་འབྲུག་དང་བཅས་ཁྱེད་པ་ན། །

དྲག་ཞན་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལྡན་གྱིར། །

མཚན་གཉིས་མ་ནིང་ཞེས་སུ་གྲགས། །

མ་ནིང་ན་ར་ལ་གསུམ་མིང་གཞི་མོ་ཡིག་གི་རྗེས་སུ་ཡང་འབྲུག་དང་བཅས་ཁྱེད་ཀྱི་སྐད་ཅད་
ཞན་གཉིས་ཀའི་ཆ་དང་ལྷན་པས་མཚན་གཉིས་མ་ནིང་ཟེར་བ་ཡིན། དཔེར་ན།

མིང་གཞི་མོ་ཡིག་རྗེས་སུ་ཡང་འབྲུག་ཁྱེད་ཀྱི་སྐད་ཅད་			
སྐྱོན་འབྲུག	མིང་གཞི།	རྗེས་འབྲུག	ཡང་འབྲུག
བ	ཐུ	ན	ད།
འ	ཐུ	ར	ད།
བ	ག	ལ	ད།

གསུམ་པ། མཚན་མེད་མ་ནིང་།

མིང་གཞི་མ་ནིང་རྗེས་སུ་ནི། །
 ཡང་འབྲུག་མེད་པར་ཁྱེད་ཀྱི་སྐད་ཅད་། །
 དག་ཞན་གང་དུའང་མི་འགྱུར་བས། །
 མཚན་མེད་མ་ནིང་ཞེས་སུ་འདོད། །

མ་ནིང་ན་ར་ལ་གསུམ་མིང་གཞི་མ་ནིང་གི་རྗེས་སུ་ཡང་འབྲུག་མེད་པར་ཁྱེད་ཀྱི་སྐད་ཅད་ཞན་
 གང་དུའང་མི་འགྱུར་བས་མཚན་མེད་མ་ནིང་ཟེར་བ་ཡིན། དཔེར་ན།

མིང་གཞི་མ་ནིང་རྗེས་སུ་ཡང་འབྲུག་མེད་པར་ཁྱེད་ཀྱི་སྐད་ཅད་			
སྐྱོན་འབྲུག	མིང་གཞི།	རྗེས་འབྲུག	ཡང་འབྲུག
འ	ཁོ	ན།	
འ	ཕུ	ར།	
འ	མེ	ལ།	

ཡི་གེ་འདི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྟོན་པའི་དེད་ཅིག

ཁྱེ་ཆོན་ལྷ་རྩེ་ལྷ་མོ།	མོ།				ཀ་ཁ་ག་ང་ཅ་ཆ་ཇ་ཉ་ཏ་ཐ་ན་པ་ཕ་བ་མ་ཙ་ཨ་མ་ལ་ཞ་ཟ་འ་ཡ་ར་ལ་ཤ་ས་ཏ་ཨ།			
	མོ།				ཨི ཨུ ཨེ ཨོ།			
ཕྱེ་ཆོན་ལྷ་རྩེ་ལྷ་མོ།					སྟོན་འབྲུག་ནང་གསལ་བྱེད་ལྷ་མོ།			
མོ།	ཕྱེ་ཆོན་ལྷ་རྩེ་ལྷ་མོ།	མོ།	ཕྱེ་ཆོན་ལྷ་རྩེ་ལྷ་མོ།	ཕྱེ་ཆོན་ལྷ་རྩེ་ལྷ་མོ།	མོ།	མ་ཞིང་།	མོ།	ཕིན་ཏུ་མོ།
					བ།	ག་ད།	པ།	མ།
ཀ་	ཁ་	ག་ང་	ང་	ང་	རྟེན་འབྲུག་གི་ནང་གསལ་བྱེད་ལྷ་མོ།			
ཅ་	ཆ་	ད་བ་	ཉ་	པ་	མོ་	སྟེན་བྱ་རབ།	སྟེན་བྱ་འཁྱིང་།	སྟེན་བྱ་མ་མ།
ཏ་	ཐ་	རྩ་ཆ་	ན་	ཏ་		ག་མ།	བ་མ།	ག་བ་ད་ས།
པ་	ཕ་	ཞ་མ་	མ།	ཨ།	མོ་	མོ་ཙ་མ།	ཕིན་ཏུ་མོ།	
ཨ་	ཨ་	ཨ་ཡ་				ང་མ། མ་མ།	ང་མ་ལ།	
		ཕི་ས།			ཕྱེ་ཆོན་ལྷ་རྩེ་ལྷ་མོ།	འབྲུག་བ།	མཆོན་གཉིས།	མཆོན་མེད།
མོ།	ཕྱེ་ཆོན་ལྷ་རྩེ་ལྷ་མོ།	མོ།			ཕྱེ་ཆོན་ལྷ་རྩེ་ལྷ་མོ།	ན་ར་ལ།	ན་མ་ར་མ་ལ་མ།	ན་ར་ལ།
						མ་ཞིང་ཞི་མིང་གཞི་དང་རྟེན་འབྲུག་ནང་འབྲུག་གཉིས་ཀར་སྟེན་ཡོད།		
ཕྱེ་ཆོན་གསུམ་བྱེད་ལྷ་མོ།								

སྒྲིབ་ཆེན། →

དང་པོ། མ་ནིང་ནང་གི་ཤེས་ཤང་ཡིན་ཉམས་རྒྱུ་ཡ།

ཡ་ར།		ངག་འཕྲད་ངག་འགྱུར།	ཞན་འཕྲད་ཞན་འགྱུར།	མཆན་གཉིས་མ་ནིང་།	མཆན་མེད་མ་ནིང་།
ཀྱམ།					
སྒྲིན།					
སྒྲོན།					
སྒྲེལ།					
ཆར།					
འཕེན།					
འཕྱོར།					
སྒྱུར།					
སྒྲུལ།					

ཡ་ར།		ངག་འཕྲད་ངག་འགྱུར།	ཞན་འཕྲད་ཞན་འགྱུར།	མཆན་གཉིས་མ་ནིང་།	མཆན་མེད་མ་ནིང་།
གྱུར།					
འཁོར།					
འཁེལ།					
གཞན།					
ཁྱོལ།					
མཁྱེན།					
འབྱུལ།					
སྒྲོར།					
རྒྱལ།					

གཉིས་པ། རྒྱ་མཆན་གྱིས།

- ༡། གཏན། ཕྱིན་གཉིས་ངག་འཕྲད་ངག་འགྱུར་ཡིན་ཏེ།
- ༢། འགྱུར་ཞེས་པ་འདི་ཞན་འཕྲད་ཞན་འགྱུར་ཡིན་ཏེ།
- ༣། བཀྲལ་དེས་པ་འདི་མཆན་གཉིས་མ་ནིང་ཡིན་ཏེ།
- ༤། འཕེལ་ཞེས་པ་འདི་མཆན་མེད་མ་ནིང་ཡིན་ཏེ།

གསུམ་པ། གཤམ་གསལ་བརྗོད་པ་ལས་འོག་ཕྱི་ཡོད་པ་རྣམས་འགྱུར་བ་མ་ཉིད་དང་། མཚན་
གཉིས་མ་ཉིད་། མཚན་མེད་མ་ཉིད་གང་ཡིན་ཅོས་འདྲིན་གྱིས།

བྱ་མགྲིན་སྟོན་ཆ་བའི་རྟོགས་བརྗོད་ལས།

ཁྱེ་མ་ཁྱེ་རྒྱུད་ཡུམ་ཁྱོད་གང་དུ་བཞུགས། །བདག་གི་རང་རྩ་ལ་འདི་ལ་གཟིགས་སུ་གསོ་ལ། །
ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ལ་སྟོན་པར་གསུངས་སྟུང་དུ་གྱང་། །སྤྱིང་མེད་ཁོ་ཐོས་མ་ཉན་སྲིད་ལ་ཆགས། །
བསྐྱེད་དུ་གོན་མཆོག་རིན་ཆེན་བདེན་པའི་མཐུས། །རི་ལྷོ་བཏབ་པའི་སྟོན་ལམ་འགྲུབ་གྱུར་དུ་ཅིག །
གྲོགས་སོ་བཅས་ཏེ་རྒྱ་ཐོའི་ས་རོལ་དུ་འགྲོ་སྐྱེས་ནས་ཡུན་རིང་བཅས་བས་མ་རྟེན་པས་གྲོགས་སོ་ལ་བར་
ཆད་བྱུང་བ་ཡིན་སྐྱེས་དུ་དགོངས།

སྤང་ས་འོད་འབྱམ་གྱི་རྣམ་ཐར་ལས།

ཁྱིས་པ་གཞན་གྱི་ལོ་བསྐྱེད་ལས་དེའི་རྒྱ་བསྐྱེད་ཆེ། གཞན་གྱི་རྒྱ་བསྐྱེད་ལས་དེའི་ཞག་བསྐྱེད་ཆེ་ཞིང་། སྐྱེ་
འབྲས་མཛེས་པ། ཐུགས་རྒྱུད་དུ་ལ་བ་སོགས་མིའི་བྱ་མོ་དང་མི་འདྲ་བ་ལྟ་ཡི་སྐས་མོ་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་བ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྒྱ་མཉེས།

སྐྱག་གླིང་གཡུལ་འཕྲུག་ལས།

འབྱམ་དུ་ཐོན་ཁོང་ནས་མདང་རྒྱུངས་མི་སྟོབ་ཅམ་ནས་ལྷགས་གཞུ་ལེབ་ཆེན་ནང་ལྷགས་མདའ་ཟངས་སྟོན་མ་
ཞིག་བཞག ཡོབ་ཡོང་ཞིག་བྱས་ནས་ཡ་ཁོ་རེ། མི་སོ་རྟ་དཀར་སྐྱེ་ཁྱོད་པར་པར་མ་བྲོས་སྐྱེ་ལ་ཉོན་དུ། གོ་མ་
གསུམ་པན་ལ་གཏོང་རྒྱ་མིན་ཟེར།

འགྱུར་བ་མ་ཉིད་། _____
མཚན་གཉིས་མ་ཉིད་། _____
མཚན་མེད་མ་ཉིད་། _____

བཞེ་ལ། རྩི་བར་ལན་ཐོབས།

༡། རྩིས་འཕྲུག་མ་ཉིད་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དང་། བར་གསེས་རྟོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ག་ཚོ་དཔྱད་དམ།
༢། རྩིས་འཕྲུག་མ་ཉིད་གི་བར་གསེས་རྟོགས་ཀྱི་དབྱེ་སྤྲངས་རྩིས་འཕྲུག་སོ་སོ་གཉིས་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱད་
པར་གང་ཡོད་དམ།

༡༡. རྗེས་འཇུག་དོན་གྱི་འཇུག་ཚུལ།

དཀའ་གནད་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ལས།

གཉིས་པ་དོན་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི། །

སྡེ་མ་གང་ལྟར་འགྱུར་བ་ནི། །

གཉིས་པ་དོན་གྱི་འཇུག་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྡེ་མ་གང་ལྟར་འགྱུར་བ་དང་། ཕྱི་མ་ངེ་ལྟར་
འགྱུར་བ་གཉིས་ཡོད།

༡། སྡེ་མ་གང་ལྟར་འགྱུར་བ་ནི།

རྗེས་འཇུག་གང་ལ་ཞུགས་པ་ཡི། །

མིང་དེས་བདག་གཞན་སོགས་གང་སྟོན། །

པལ་ཆེར་མིང་དེའི་སྟོན་འཇུག་གི། །

བྱས་པར་སྐྱར་ནས་རྟོགས་པར་བྱ། །

རྗེས་འཇུག་ནམས་གང་ལ་ཞུགས་པའི་མིང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་གཞན་སོགས་གང་དང་གང་སྟོན་
པའི་ཚུལ་ནི་པལ་ཆེ་བ་མིང་དེའི་སྟོན་འཇུག་གི་བྱས་པ་དང་སྐྱར་ནས་རྟོགས་དགོས་ཞེས་པའོ། །

༢། ཕྱི་མ་ངེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ནི།

ཕྱི་མ་ངེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ནི། །

རྩེས་འབྲུག་མོ་ཡིས་མོ་ཡིག་གི།

མིང་མཐའ་གཞན་བྲངས་

ཕྱི་མ་རི་ལྟར་འགྱུར་བ་ནི་མིང་སྔ་མའི་རྩེས་འབྲུག་གི་སྐྱ་བྲག་ཞན་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཕྱི་མའི་མིང་མཐའ་
དང་ཕྱད་འབྲེན་པ་ཡིན། དེ་ཡང་རྟགས་མཚུངས་འབྲེན་པ་དང་བཟོན་བདེ་འབྲེན་པ་གཉིས་ཡོད།

ཀ) རྟགས་མཚུངས་འབྲེན་པ་ནི།

རྩེས་འབྲུག་མོ་ཡིས་མིང་མཐའ་མོ་འབྲེན་པ། དཔེར་ན།

༡ མོས་མོ་འབྲེན་པ།

ཅིག་ཅར། རིག་པ། བཀོད་པ། དབྱིད་ཀ འཇབ་ཅེ། གུབ་པ། གཉིས་ཀ དགོངས་པ།

དེ་བཞིན་སྟེ།

མོ་ཡིས་མོ་ཡི་མིང་མཐའ་དང་།

རྩེས་འབྲུག་མོ་ཡིས་མིང་མཐའ་མོ་འབྲེན་པ། དཔེར་ན།

༡ མོས་མོ་འབྲེན་པ།

དགོང་མོ། ཉུང་བྱ། ལམ་བྱ། ཐམ་ག དགའ་བ། མདའ་མོ།

མ་ནིང་གིས་ནི་མ་ནིང་བྲངས།

རྩེས་འབྲུག་མ་ནིང་གིས་མིང་མཐའ་མ་ནིང་འབྲེན་པ། དཔེར་ན།

༡ མ་ནིང་གིས་མ་ནིང་འབྲེན་པ།

དགུན་ལ། དབྱར་ལ། ཞན་ཆ། དར་ཆ། མཇལ་ལ། ཉལ་ཐ།

དེ་རྣམས་རྟགས་མཚུངས་འབྲེན་ཚུལ་ཏེ།

གོང་གི་པོས་པོ་དང་། མོས་མོ། མ་ནིང་གིས་མ་ནིང་འདྲན་པ་བཅས་དེ་ནམས་ཉགས་མཚུངས་
འདྲན་པ་ཡིན།

ལ) བརྗོད་བདེ་འདྲན་པ་ནི།

བརྗོད་བདེ་འདྲན་པ་འང་ཤིན་ཏུ་མང་། །

བརྗོད་བདེ་འདྲན་པ་ནི་འདྲན་བྱེད་རྗེས་འཇུག་དང་འདྲན་བྱ་མིང་མཐའ་གཉིས་ཉགས་མི་
མཚུངས་པར་བརྗོད་བདེའི་དབང་གིས་མིང་མཐའ་བྱི་མ་སྒྲ་མཐུན་པར་འདྲན་པ་ལ་བརྗོད་བདེ་
འདྲན་པ་ཟེར། དེ་ལ་དབྱེ་ན།

པོས་ $\begin{cases} \text{པོ།} \\ \text{མ་ནིང་།} \end{cases}$

མོས་ $\begin{cases} \text{པོ།} \\ \text{མ་ནིང་།} \end{cases}$

མ་ནིང་གིས། $\begin{cases} \text{པོ།} \\ \text{པོ།} \end{cases}$

དཔེར་ན།

༡) པོས་པོ་འདྲན་པ་ནི།

ཐོག་མ། དྲིད་པོ། འཐབ་པོ། ལས་ལེན།

༢) པོས་མ་ནིང་འདྲན་པ་ནི།

ཐོག་ཚུ། རྒྱེད་ཐག། སྤང་ཆེན། བྱེས་ལ།

༣) མོས་པོ་འདྲན་པ་ནི།

ཞིང་པ། རྩམ་པ། དགའ་པོ།

༥། མོས་མ་ནིང་འདྲན་པ་ནི།

ལང་ཚོ། དམ་ཚིག་ མཐའ་ཚར།

༥། མ་ནིང་གིས་མོ་འདྲན་པ་ནི།

མྱིན་མ། འཁོར་བ། གསོལ་བ།

༥། མ་ནིང་གིས་མོ་འདྲན་པ་ནི།

གསོན་པོ། གར་པ། སལ་པ།

སོགས་རྒྱག་ཡོད།

མིང་སྡེ་མའི་རྗེས་འརྒྱག་ལ་སྟོས་ནས་སྒྱུར་དགོས་པའི་ཕྱད་དང་ནམ་དབྱེ་སོགས་འདྲན་ཚུལ་ཡང་
རི་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །

སྒྲིབ་ཆེན། →

དང་པོ། རྟགས་མཚུངས་དང་བརྗོད་བདེ་འདྲིན་པ་གང་ཡིན་པོས་འདྲིན་བྱས་ནས་རྟུ་མིག་ཏུ་

སྒྲིབ་ས།

རོལ་པོ། འཁོར་ལོ། ལྷགས་པ། བོང་པ། བཅུན་པོ། ལུན་པ། རྒྱལ་ཁ། མཁས་པ། བྱིས་བྱ། བཟང་པོ།
 དག་པོ། རྒྱལ་པོ། གསར་མ། དགེ་པ། རྟེ་ཚན། སྤྱིད་པ། དམིགས་པ། དམིགས་བྱ། རྣམ་དག ཀུན་དུ།
 བཞིན་དུ། རྣམ་མཁལ། མཚྭགས་ལྷུར།

རྟགས་མཚུངས་འདྲིན་པ།			བརྗོད་བདེ་འདྲིན་པ།					
པོས་པོ།	མོས་མོ།	མ་ནིང་གིས་ མ་ནིང་།	པོས་པོ།	པོས་མ་ ནིང་།	མོས་པོ།	མོས་མ་ ནིང་།	མ་ནིང་ གིས་པོ།	མ་ནིང་ གིས་མོ།

གཉིས་པ། རྫི་བར་ལན་ཐོབས།

༡། རྟེས་འཇུག་གི་དོན་གྱི་འཇུག་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་ནམ།

༢། ཅི་ཞིག་ལ་རྟགས་མཚུངས་འདྲིན་པ་ཟེར།

༣། ཅི་ཞིག་ལ་བརྗོད་བདེ་འདྲིན་པ་ཟེར།

གཟུམ་པ། དཔེ་བརྟན་པ་བཞིན་རྟགས་མཚུངས་འདྲན་པ་དང་། བརྗོད་བདེ་འདྲན་པ་འཛིན་གྲོགས་
རེ་སྒྲུབ་དགོས།

རྗེས་འདུག།	རྟགས་མཚུངས།	བརྗོད་བདེ།
+ག་	ལག་པ།	ཐོག་མ།
+ང་	_____	_____
+ད་	_____	_____
+ན་	_____	_____
+བ་	_____	_____
+མ་	_____	_____
+འ་	_____	_____
+ར་	_____	_____
+ལ་	_____	_____
+ས་	_____	_____

བཞི་པ། གཤམ་གྱི་མིང་མཐའ་འདྲན་ཚུལ་རྣམས་ལ་དཔེར་བརྗོད་རེ་བྱས།

རྟགས་མཚུངས་འདྲན་པ།		
ཐོས་པོ།	ཐོས་མོ།	མ་ནིང་གིས་མ་ནིང་།
_____	_____	_____

བརྗོད་བདེ་འདྲན་པ།	
ཐོས་མ་ནིང་།	ཐོས་མོ།
_____	_____
ཐོས་པོ།	ཐོས་མ་ནིང་།
_____	_____
མ་ནིང་གིས་པོ།	མ་ནིང་གིས་མོ།
_____	_____

ཕ་པ། འབྲི་རྒྱ།

༡། ལ་དོན་དང་ཨི་ལྷན་གྱི་སྤད་མོ་སོའི་སྒྱུར་ཚུལ་རྟགས་མཚུངས་འདྲན་པ་དང་། བརྗོད་བདེ་འདྲན་པ་གང་
ཡིན་རེ་རེ་ནས་བྲིས།

༢། རྗེས་འཇུག་གི་འཇུག་པ་བཞི་རེ་རེ་བཞིན་བྲིས།

བྱུག་པ། འོག་ཐིག་ཡོད་པ་རྣམས་རྟགས་འདྲན་ཚུལ་རྗེ་རྟེན་ཡིན་བྱུག་རྟགས་ནང་བྲིས།

འགྲོ་བ་བཟང་མོའི་རྣམ་ཐར་ལས།

འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དན་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐུལ་དང་བྲལ་ནས། བདེ་བ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་དེ་ཅིག་
.....

() () () ()

གཞོན་ནུ་རྩ་མེད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ལས།

... ཞེས་སྒྱོ་ཞིང་སྤྲེགས་པའི་ཁྱོ་ཆོག་རྩལ་པོའི་འཕྲིན་ལན་གྱི་ངས་པ་ན། ()

ཚུམ་རིག་ཕྱེ་ཚན།

ཕྱེ་ཚན་འདིར་ཚུམ་རིག་གེས་བྱའི་སློབ་ཚན་གཅིག་དང་། བསྐྱུས་བརྗོད་ཚུམ་དཔེ་ཁག་ཅིག་སྦྱར་བྱས་བཞག་ཡོད།

སྦྱར་ཚུམ་རིག་གི་གོ་དོན་འཛིན་རིམ་དྲུག་པའི་སློབ་དཔེ་ནང་གི་ཚུམ་རིག་ཕྱེ་ཚན་སྐབས་བཤད་ཟིན་མོད། འདིར་སྐྱ་ཡངས་དོག་གི་དབང་དུ་བཏང་ན། སྐྱ་ཡངས་བར་ཡི་གེར་བཀོད་པའི་དག་གི་ཕྱེར་བ་ཡོད་ཚད་ལ་ཚུམ་རིག་ཅེས་དང་། སྐྱ་དོག་པར་རྒྱ་ནམ་དཔྱོད་ཀྱི་ཅལ་ལས་བྱུང་ཞིང་། རོ་ལོ་མིང་ཆིག་གི་སྒྲིབ་སྦྱོར་དང་། ཉམས་འགྱུར། རྒྱ་ཅལ་གྱི་ནམ་པ་མངོན་པའི་བཅད་ལྷག་སྒྲེལ་མའི་དག་གི་རིག་བྱེད་ཅིག་ལ་ཚུམ་རིག་ཟེར།

༡) བསྐྱུས་བརྗོད་ཚུམ་ཡིག་གི་གེས་བྱ།

ཚུམ་མཁན་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་སློ་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་བསྐྱུས་བརྗོད་ཀྱི་བརྗོད་ཐབས་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱ་ཅལ་ཚུམ་ཡིག་ཅིག་ཡིན། བསྐྱུས་བརྗོད་ཚུམ་དཔེ་ནམས་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་སྐབས་བསྐྱུས་བརྗོད་ཚུམ་ཡིག་གི་སྦྱི་བཤད་དང་སྦྱར་ནས་ཁྲིད་དགོས།

༡༡. བསྐྱས་བརྗོད་རྩམ་ཡིག་སྤྱི་བཤད།

རང་གི་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དོན་དེ་བསམ་པར་བྱས་ནས། དེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་དངོས་པོ་
གཞན་ཞིག་གམ། དཔེ་དེ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཤུགས་ནས་བརྗོད་འདོད་པའི་དོན་དེ་བསྐྱས་ནས་
གོ་བར་བྱེད་པའི་རྩམ་ཐབས་ཤིག་ལ་བསྐྱས་བརྗོད་རྩམ་ཡིག་ཅེས་བྱེད།

མེ་ལོང་མའི་རྩ་བར། བསྐྱས་བརྗོད་རྩམ་གྱི་གོ་དོན་འདི་ལྟར་བཤད་ཡོད།

དངོས་པོ་འགའ་ལ་བསམ་བྱས་ནས། །

དེ་དང་མཚུངས་པའི་དངོས་པོ་གཞན། །

བསྐྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྗོད་བྱེད་པ། །

དེ་ནི་བསྐྱས་བརྗོད་པར་འདོད། །

བསྐྱས་བརྗོད་རྩམ་ཡིག་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། སེམས་ལྷན་གྱི་དངོས་པོ་ཞིག་ལ་སྦྱར་ནས་བརྗོད་
པའི་བསྐྱས་བརྗོད་རྩམ་ཡིག་《སྦྱ་མདོག་མངོས་པའི་བྱ་པོ་》ལྟ་བུ་དང་། སེམས་མེད་གྱི་དངོས་པོ་
ཞིག་ལ་སྦྱར་ནས་བརྗོད་པའི་བསྐྱས་བརྗོད་རྩམ་ཡིག་《ས་སྦྱུག་དང་ཐ་མག་》ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

དེ་ཡང་མི་རྣམས་ཀྱི་འཆོ་བའི་ཁྲོད་དུ་ལེགས་ཤིང་གང་གི་དོན་དག་ཅི་བྱུང་བའི་བྱུང་རིམ་དང་།
མཐུག་འབྲས་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་གནས་ཚུལ་བརྗོད་གཞིར་བྱས་ཏེ། གནས་ཚུལ་དེ་ཐད་ཀར་མི་
བརྗོད་པར། དམིགས་བསལ་གྱི་སྒྲིན་ནས་བྱུང་ཆོས་དང་། ཕན་ལུས། རོ་བོ། བྱེད་རྩལ་གྱི་རང་
བཞིན་གང་ཞིག་མཆོན་པར་བྱེད་ཐུབ་པའི་སྲོག་ཆགས་དང་། དངོས་པོ་གང་མཆོན་བྱེད་དུ་འགོད་

པ་དང་། མཚོན་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་སྲོག་ཆགས་དང་དངོས་པོ་དེའི་བྱང་ཚེས་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་
ལས་གནས་ལུགས་དང་། སྤང་དོར་གྱི་བསྐབ་བྱ། དགག་རྒྱག་ཐེར་འདོན་སྲོག་གསལ་པོར་སྟོན་
པ་ཡིན། དཔེར་ན།

དགེ་ཚུན་གྱིས་སློབ་ཚན་འཁྲིད་སྐབས་སློབ་ཕྲུག་གི་དོ་སྣང་དང་། གཟབ་ནན། རྒྱན་སྦྱོང་བཅས་
རབ་འབྲིང་མཐའ་གསུམ་ལ་དཔག་པའི་བྱ་བ་འབྲས་ཀྱང་རབ་འབྲིང་མཐའ་གསུམ་འོང་བར་སྟོན་
པའི་བསྐྱུས་བཞེད་ཚྭ་ཡིག་《བྱ་ཡིས་ལག་ཅུལ་སྦྱོང་བ།》 ལྟ་བུའི་སེམས་ལྡན་དངོས་པོ་དང་།

ཡང་། བྱ་མ་སོན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་འཚོས་དང་། འོར་འཁྲུལ་གྱི་བསམ་སློབ་དེ་བྱ་མ་སོན་སྐབས་
དོས་འདྲིན་དང་། དགེ་ཚུན་གྱི་བྱང་འཕགས་རང་གཤིས་ལ་འབྱུང་འདོན་གྱིས་བསྟོད་བསྐྱེད་གསུགས་
དང་འབྲེལ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྲངས་ནས། སྤར་གྱི་བསམ་སློབ་འོར་འཁྲུལ་ཅན་དེར་འཁྲུང་བ་བྱིན་ནས་ད་
ཆ་ཡང་དག་གི་བསམ་སློབ་ཞིག་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་བསྐྱུས་བཞེད་ཚྭ་ཡིག་ 《ཉི་དགའ་མེ་ཉོག་ལྟ་བུ་
བྱ་སེམས་མེད་དངོས་པོ་ཡི་བསྐྱུས་བཞེད་ཚྭ་ཡིག་ཅིག་ཡིན།

བསྐྱུས་བཞེད་ཚྭ་ཡིག་ནང་དུ་རྒྱ་ཅུལ་གྱི་ཉམས་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུགས་བརྟན་གསར་སྐྱབ་བྱས་ཏེ་
ཚྭ་མཁན་རང་གི་བསམ་སློབ་བཅེ་དུང་མཚོན་ཐབས་བྱེད་དགོས། དཔེར་ན།

《དབང་པོ་ལཱའི་ཚྭ་སྤྲང་།》 ལྟ་བུ་མཚོན་ན། མིག་དབང་དང་། རྩ་དབང་། ལྗ་དབང་། ལྗེ་དབང་།
ལུས་དབང་ནམས་ཀྱིས་རྒྱ་མཚན་ཕྱོགས་རེ་བ་ཡིས་རང་ལྟ་མཚོག་འདྲིན་དང་། ང་ཆེ་ང་བཅོན་
བྱེད་པའི་ལྟ་ཕྱོགས་མི་སྣའི་གཞུགས་བརྟན་བསྐྱབ་པ་དང་། ཡིད་དབང་གི་དཀྱེལ་ཡངས་བསམ་
སྦྱོང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་དག་པའི་གནས་ལུགས་དོས་འདྲིན་བྱས་ཏེ་ཞི་འཇམ་ངང་གནས་པར་བྱེད་
པའི་བྲང་ཕྱོགས་མི་སྣའི་གཞུགས་བརྟན་གསར་བསྐྱབ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

ལྟག་པར་དུ་བསྐྱུས་བཞེད་ཚྭ་ཡིག་ནི་ལོ་རྒྱུད་བྱིས་པར་སློབ་གསོ་སྦྱོང་པར་པན་ལུས་ཆེ།

སྒྲིབ་ཆེན། →

དང་པོ། ཆེག་གནད་མཆན་འབྲེལ།

- སྒྲིབ་ཆེན། — ལུས་ངག་གི་ཆལ་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་ནམས།
- མེ་ལོང་། — གཟུགས་བརྟན་འཆར་བྱེད་ཡོ་བྱད་ཀྱི་མིང་། སྐབས་འདིར་མེ་ལོང་མ་ཞེས་པ་སྟན་
ངག་གི་གཞུང་ཞིག་ལ་གོ།
- གནས་ལུགས། — དངོས་པོ་ནམས་ཀྱི་རང་གཤིས་སམ་ངོ་བོ།
- ཐེར་འདོན། — སྟོན་དང་ནོར་འབྲུལ་འདོན་པ་ལ་ཟེར།
- ཆུལ་འཆོས། — བསམ་སྟོན་གཉིས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིའི་ནམ་འགྲུར། ཚུགས་ཀ་བཅོས་མ།
- ཁྱད་འཕགས། — ཡོན་ཏན་སོགས་གཞན་ལས་སྟག་པ།
- འབྱར་འདོན། — མངོན་གསལ་དུ་གཏོང་བ།

གཉིས་པ། འབྲིག་ནོར་གྱི་རྟགས་རྒྱབ།

- ༡། བསྐྱུས་བཞེད་ཚོམ་ཡིག་ཅེས་པ་ནི་གསལ་བཤད་ཚོམ་ཡིག་ཅིག་ཡིན། ()
- ༢། བསྐྱུས་བཞེད་ཚོམ་ཡིག་ཅེས་པ་ནི་དོན་གཞན་ཞིག་བསྐྱུས་ནས་བཞེད་པའི་ཚོམ་ཐབས་ཤིག་ཡིན། ()
- ༣། བསྐྱུས་བཞེད་ཚོམ་ཡིག་ཅེས་པ་ནི་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་དོན་དག་དྲང་པོར་བཞེད་པའི་ཚོམ་ཡིག་ཅིག་ཡིན། ()
- ༤། བསྐྱུས་བཞེད་ཚོམ་རིག་ནི་གཟུགས་བརྟན་གསར་སྟན་གྱིས་ཆོར་བ་སྟོན་ཅི་ཐུབ་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན། ()
- ༥། བསྐྱུས་བཞེད་ཚོམ་ཡིག་ལ་དབྱེ་བ་བདུན་ཡོད། ()

གསུམ་པ། འཇི་བར་ལན་ཐོབས།

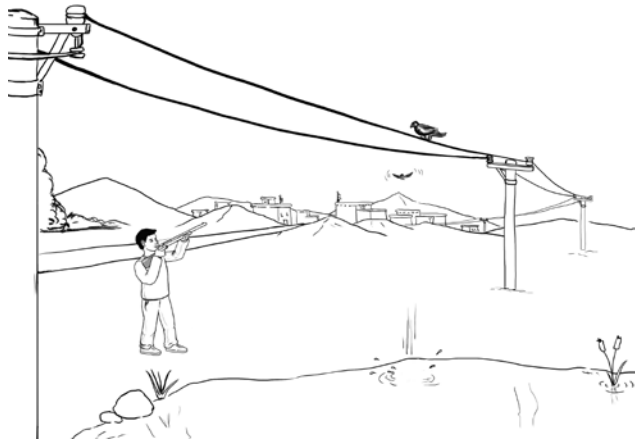
- ༡། ཅི་ཞིག་ལ་བསྐྱུས་བཞེད་ཚོམ་ཡིག་ཟེར་རམ།
- ༢། བསྐྱུས་བཞེད་ཚོམ་ཡིག་ལ་ཁྱད་ཆོས་གང་ཡོད་དམ།
- ༣། བསྐྱུས་བཞེད་ཚོམ་ཡིག་ལ་དབྱེ་ན་གང་དག་ཡོད་དམ།

གསུམ་པ། ཆེག་འབྲེལ་བྱེད།

དངོས་པོ་འགའ་ལ་བསམ་བྱས་ནས།
དེ་དང་མཚུངས་པའི་དངོས་པོ་གཞན།
བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྫོང་བྱེད་པ།
དེ་ནི་བསྐྱེད་པ་བརྫོང་པར་འདོད།

4 ལན། མེ་མདའ་ཕོག་པའི་བྱིལ་ལྷུང་ས་དེར་མཆོ་རྩུང་རྩུང་ཞིག་ཡོད་
པས་རྩུང་ཐིམ་པ་རེད།

དེ་ལ། བྱིལ་གཅིག་ཆོག་སྐྱད་སྟེང་རང་འངགས་སྟོད་དགོས་དོན་ཅི། ཅི་སྟེ་
ཁྱོད་ཀྱིས་མ་ཤེས་ན་ཤོག་གངས། 88 ལ་གཟིགས།

ཁ) བསྐྱུས་བརྗོད་ཚུལ་དཔེ།

བསྐྱུས་བརྗོད་ཚུལ་དཔེ་ཁག་སྟོན་ཁྲིད་པའི་སྐབས། གོང་གི་བསྐྱུས་བརྗོད་ཚུལ་ཡིག་གི་
ཕྱིས་བྱ་དང་སྦྱར་ནས་དབྱེ་ཞིབ་བྱེད་དགོས། བསྐྱུས་བརྗོད་ཚུལ་ཡིག་གི་སྦྱོང་སྟོན་གི། གནའ་
གཏམ་དང་། སྦྱང་ཐུང་། ཟུར་ཟ། ཀྱ་རེ། གཏམ་རྒྱུད། གཤམ་ཆེག་སྟེ། གཞུགས་བཅས་ཡིན།

《ཁྱུང་ཁྱུང་དཀར་མོ་གསུམ།》	《རྟེན་མཆོད་ཆུ་བཀལ་བ།》
《བྱ་རིག་པ་ཅན།》	《སྦྱང་གི་འཛིན་པ་བཤད་པ།》
《མཐུག་མའི་བཟོ་སྦྱང་།》	《ཁྲེལ་གཞུང་མེད་པའི་སྦྱང་གི་》
《བྱེ་ཐང་གི་བྱ་གཞིངས།》	《སྟོན་དཔོན་བྱི་ལ།》
《གཡག་དང་མ་ཉེ།》	《ལེ་མོ་ཅན་གྱི་ཨ་བ།》
《ཅི་ཅི་དང་མེད་གོ།》	《རི་ཐོང་ཅལ་འཛོགས།》
《རི་ཐོང་དང་རུས་སྦྱལ།》	《ཐོད་ཡིག་འགྲན་བསྐྱེད།》
《རྒྱང་དང་ཉི་མ།》	《ལུང་ཕོ་ཆེ་བའི་བྱི་ལ།》
《རང་བ་དང་རུས་སྦྱལ།》	《ཁྱ་ཉའི་སྦྱ་གྱ་དང་མ་བྱའི་སྦྱ་གྱ།》
《ཞི་མི་དང་སྦྱེལ།》	《རི་ཐོང་གིས་མེད་གོ་བཅུ་བ།》
《ལུ་གྱ་དང་སྦྱང་གི་》	《མཐུན་པ་སྦྱར་བཞི།》
《ཞི་མི་ཐོག་པོ།》	《འཛོལ་མོ་དང་ཕིང་ཏུ་མོ།》
《ཁོན་པའི་ནང་ནས་རྒྱ་བ་ལེན་པ།》	
སོགས་སྦྱངས་ཐེན་པའི་སྟོན་ཆེན་མཁས་ཀྱང་བསྐྱུས་བརྗོད་ཚུལ་ཡིག་ཡིན།	

༡༩. བྱ་ཡི་ས་ལག་རྩལ་སྦྱང་བ།

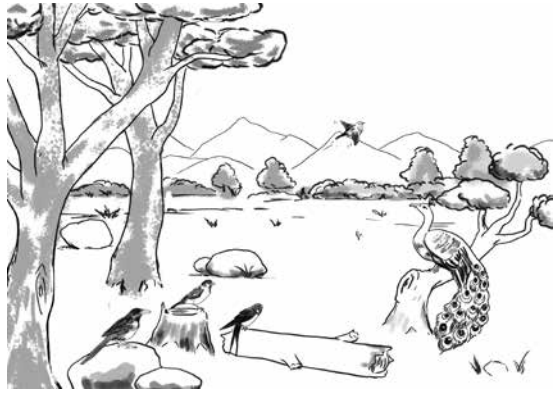
མ་བྱ་ནི་བྱ་ཡི་ནང་ནས་ཆང་བཟོ་
མཁས་ཤོས་ཤིག་ཡིན་སྟབས་བྱ་
ནམས་དེའི་བྱང་དུ་ལག་རྩལ་སྦྱང་
དུ་འཛོམས། མ་བྱས་བཞིན་དོན།
“གོ་ཆོད་པའི་ལག་རྩལ་ཞིག་ཁོང་དུ་
ཆུད་དགོས་ན། སྦྱང་བཙོན་མཐའ་
འབྱོལ་བ་ཞིག་མ་བྱས་ན་ཤེས་མི་
བྱལ།” ཅེས་སྐད་ཆའི་འགོ་སྐྱེང་མ་

ཐག་ཏུག་པའི་བསམ་པར་མ་བྱ་ནི་བྱི་
རྩལ་མངོས་པ་ཅམ་ལས་དོན་དུ་ལག་
རྩལ་མཁས་པོ་ཡོད་བཟོ་མི་འདུག་
སྟམ་ནས་འཕྱར་ཏེ་སོང་།

མ་བྱས་སྦྱང་མཐུད་བཤད་གསལ།
“དཔེར་ན། ཡལ་ག་གསུམ་ལྟ་བུ་
ཤིང་སྦྱང་ལྟ་བུ།” ཞེས་སྐད་ཆ་ཤོད་

མཚམས་དེར་སླེབས་དུས། འཛེལ་མའི་
བསམ་པར་ཡལ་ག་གསུམ་ལྟན་གྱི་ཤིང་ཕྱོང་
གང་སར་ཡོད་པས་དེ་ནི་ལས་སླ་པོ་ཞིག་
རེད་བསམས་ནས། གཤོག་པ་རྩེབ་བཞིན་
འཕུར་ནས་སོང་།

མ་བྱས་སྐྱ་མཐུད་བཞིན་དོན། “བསྐྱགས་
ཡོང་བའི་ཤིང་ཅག་གྲལ་བསྐྱར་འགྲིག་པོ་
བཅིགས་ནས་...” ཞེས་པའི་སྐད་ཆའི་

མཇུག་མ་རྗེས་གོང་སྐྱ་ཀའི་བསམ་པར་ཤིང་ཅག་བཅིག་རྒྱ་ཅམ་རེད་འདུག་སྐྱམ་སྟེ། ཁེངས་པ་
ཆེན་པོས་འཕུར་སོང་།

མ་བྱས་སྐྱ་མཐུད་བཤད་དོན། “གོང་དུ་
བཤད་པའི་ཆང་དེ་རིགས་ནི་སྐྱུས་ཀ་
ལེགས་པ་ཞིག་མ་ཡིན། ཆང་སྦྱིད་པོ་
ཞིག་བཟོ་དགོས་ན། ས་ཆ་ཡག་ཤོས་ནི་
ཁང་པའི་ཉ་རྒྱབ་འོག་ལ་ཡིན། དེར་ཆར་
ལྷགས་གྱི་ཉེན་ཁ་མེད་པའི་བྱང་ཆོས་ལྟན་
ཡོད།” ཅས་བཤད་པར་ཁང་བྱིའུ་ཡིས་གོ་

མ་ཐག་དེ་ནི་ང་ཡི་བསམ་པ་དང་ཡོངས་སྐྱ་
མཐུན་སོང་སྐྱམ་ནས། དགའ་ཐག་ཆོད་དེ་
འཕུར་ནས་སོང་།

བྱ་ཆོགས་གྱི་ནང་ནས་ཁྱུག་ཏུ་གཅིག་ཕྱས་
སློ་ཅེ་གཅིག་སྦྱིམ་གྱིས་མ་བྱའི་བསྐྱབ་བྱར་
ཉན་ནས་བཟད། དེ་ནས་མ་བྱས་ཁྱུག་ཏུ་
ལ། “ཆང་སྦྱིད་པོ་དགོས་ན་དཀའ་ངལ་ལ་
འཛེམ་རྒྱ་མེད། སྟོན་ལ་མཆུ་ཉོས་འདམ་

བག་བསྐྱུགས་པ་དང་། དེ་བཞིས་ཏེ་རིལ་བྱ་རེ་རེ་བཞིན་གྲལ་བསྐྱར་འགྲིག་པོ་བཅིག་དགོས། དེ་
ལྟར་བྱས་ཆེ་གཞི་ནས་ཆང་སྦྱིད་པོ་ཞིག་བཟོ་བྱུང་།” ཅས་བཤད།

ཁྲག་ཏྱས་མ་བྱའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡོངས་རྫོགས་རྩོལ་རིམ་བཞོས་པ་རི་བཞིན་ཡིད་ལ་བཅངས་ཏེ། རྒྱུ་
སྒྲན་པོའི་ཐོག་ནས་བཀའ་བྲིན་གཞོ་བའི་བསམ་པ་མཆོན་པར་བྱས། དེར་འདུས་པའི་བྱ་རྒྱུས་
ཀྱིས་མ་བྱའི་བྱང་ནས་ཆང་བཟོ་སྐྱབ་སྦྱོང་བྱས་ཀྱང་། ལ་ལས་ནི་རྩ་བ་ནས་ཤེས་མེད་པ་དང་།
ལ་ལས་ནི་སྦྱོགས་རེ་ཅམ་ལས་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་ཤེས་བྱུང་མེད། འོན་ཀྱང་ཁྲག་ཏྱས་བཟོས་པའི་ཆང་
ནི་བྱི་ནས་བལྟས་ན་དབྱིབས་མཛེས་པ་དང་། བང་ལ་ཉལ་ན་རྩོ་བ་དང་སྦྱིད་པ་ཞིག་བྱུང་ངོ་། །

སྦྱོར་ཆོན་འདིར་བསྐྱས་བརྩོན་གྱི་ཚུམ་ཐབས་སྦྱད་དེ་སྦྱོར་མས་སྦྱོར་སྦྱོང་བྱེད་སྐབས་རྒྱན་ལྷན་འབྱུང་སྦ་
བའི་སྦྱོན་རྒྱུས་འབྱར་འདོན་བྱས་ཡོད། དཔེར་ན། ལྷག་པ་ནི་སྦྱོར་སྦྱོང་ལ་སྦྱོར་དང་འདུན་པ་མེད་པ་
དང་། འཛོལ་མོ་དང་སྦྱ་ཀ་གཉིས་ནི་གོ་མོ་ཐོས་མོ་ཅམ་ལས་རྒྱན་བསྐྱེད་ཞིབ་ཆགས་ཀྱི་གཤེས་ཀ་མེད་
པ། ཁང་བྱིའུ་ནི་རང་ལྟ་མཆོག་འཛིན་གྱི་གཤེས་ཀ་ཡོད་པ་དང་ཤེས་བྱ་འཛོལ་སྦྱབ་ཀྱི་ལྟ་བ་མེད་པ་བཅས་
ཡིན།

སྦྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་བཤད་ན། ལྷག་པ་ནི་སྦྱོང་ཁ་སྐྱབས་པ་དང་། འཛོལ་མོ་དང་སྦྱ་ཀ་གཉིས་ནི་སྦྱོང་
ཞབས་རྩོལ་བ། ཁང་བྱིའུ་ནི་སྦྱོང་བྱི་མ་ཅན་བཅས་ཀྱི་སྦྱོན་ཡོད་པའི་སྦྱོང་ལྷན་སྦྱོར་མ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་བྱུང་
མེད།

གཞན་ཡང་ཁྲག་ཏྱས་མ་བྱའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡོངས་རྫོགས་རྩོལ་རིམ་བཞོས་པ་རི་བཞིན་ཡིད་ལ་བཅངས་ཏེ།
རྒྱུ་སྒྲན་པོའི་ཐོག་ནས་བཀའ་བྲིན་གཞོ་བའི་བསམ་པ་མཆོན་པར་བྱས། ཞེས་སྦྱོར་མ་བཟང་པོ་ཞིག་གི་
འབད་བཙོན་དང་བཟང་སྦྱོང་མཆོན་པར་བྱས་ནས། བྱ་བ་གང་ཞིག་འབད་བ་སྦྱོང་མེད་བྱས་ན་འབྲས་བྱ་
བཟང་པོ་ཞིག་ཡོང་བའི་གནས་ལུགས་བཤད་ཡོད།

ཡང་ལ་ལས་ནི་རྩ་བ་ནས་ཤེས་མེད་པ་དང་། ལ་ལས་ནི་སྦྱོགས་རེ་ཅམ་ལས་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་ཤེས་བྱུང་
མེད། འོན་ཀྱང་ཁྲག་ཏྱས་བཟོས་པའི་ཆང་ནི་བྱི་ནས་བལྟས་ན་དབྱིབས་མཛེས་པ་དང་། བང་ལ་ཉལ་ན་
རྩོ་བ་དང་སྦྱིད་པ་ཞིག་བྱུང་ངོ་། །ཞེས་འབད་བཙོན་ཆེ་རྒྱུད་ནས་བྱུང་འབྲས་ཡག་སྦྱུག་བསྐྱར་ནས་ཚུམ་
མཐུག་བསྐྱས་ཡོད།

སྒྱུ་ཆུ་ལ། ་→

དང་པོ། ཆེག་ལྷུ་བ་རེ་བཟོས།

གོ་ཚད་པ། ཁོང་དུ་རྒྱུད། མཐའ་འཁྱོལ་བ། ཁང་པའི་ཉ་རྒྱུབ། ཐྱོགས་རེ་ཙམ། དབྱིབས་མངོས་པ། གལ་
བསྟར། འདོམ་རྒྱ་མེད།

གཉིས་པ། ཅི་བར་ལན་ཐོབས།

- ༡། འུག་པའི་སློབ་ཚན་ཉན་སྒྲུངས་དེར་སྒྱོན་གང་ཞིག་འདུག་གམ།
- ༢། འཛོལ་མོས་མ་བྱའི་སྐད་ཆར་མ་ཉན་པར་འཕྱར་དགོས་དོན་གང་ཡིན་ནམ།
- ༣། ཁང་བྱིའུའི་བསམ་པ་དང་ཡོངས་སུ་མཐུན་ན་འགྲིག་པ་ཡིན་ནམ།
- ༤། འུག་རྟེན་བཟོས་པའི་ཆང་ཡག་ཤོས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི།
- ༥། བྱ་ཡི་ལག་རྩལ་སྦྱོང་བ་ཞེས་པའི་བསམ་བྱའི་དོན་གང་ཡིན་ནམ།

གསུམ་པ། དཔེ་བསྟན་པ་བཞིན་འོག་གི་རྩོམ་བྱང་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་གསུང་རྩོམ་བྱས་ནས་བྲིས།

དཔེ། 《མ་ཉེས་ཁ་ཡར་ལྷ་དགོས་དོན།》

མ་ཉེས་རེ་སྟུག་བྱེད་པ་ལྷ་བྱས་ཁ་ཡར་ལྷ་དགོས་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ང་ཚོའི་ངག་རྒྱུན་ལ་ཤོད་སློལ་འདི་
འདྲ་ཞིག་ཡོད། དང་པོ་མ་ཉེ་དང་གཡག་གཉིས་ཆ་བོ་དང་། ཞང་པོའི་ཉེ་འབྲེལ་ཡོད་པ་ཆ་བའི་རོང་དུ་སྡོད་
མཁན་གཅིག་པ་རེད། མ་ཉེ་ནི་གཡག་གི་ཨ་ཞང་དང་། གཡག་ནི་མ་ཉེའི་ཆ་བོ་ཡིན་པར་བརྟེན་གཉིས་ཀ་སྟེ་
བཟང་པོ་ཡོད།

ཉིན་ཞིག་གཡག་གིས་མ་ཉེ་ལ། ཨ་ཞང་ལགས། ང་བོད་དུ་ཚུ་ལེན་པར་བྱིན་ན་ག་འདྲ་འདུག་གམ། ཞེས་
བྲིས་པར། ཨ་ཞང་མ་ཉེས། ཆ་བོ་གཡག་ཁྱོད་རང་གཟུགས་སྟོབས་ཆེན་པོ་དང་། ཡང་ཤ་དོད་པོ་ཡོད་པས་ཚུ་
ལེན་དུ་འགྲོ་ཐུབ་ན་ཡག་པོ་འདུག་ ཅེས་མོས་མཐུན་བྱས་པ་རེད། ཆ་བོ་གཡག་གིས་ཞང་པོ་མ་ཉེ་ལ། བྱས་
ན་བོད་ལ་གནམ་གཤིས་གང་མོ་ཡོད་ཆོད་འདུག་པས། ཨ་ཞང་རང་གི་སྟེ་དེ་ང་ལ་གཡར་པོ་གནང་ན། བྱིར་
འཁོར་མཚམས་ཆ་ཆང་བྱིར་འབྲུལ་ཐུབ་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་སྒྲུས་པར། མ་ཉེའི་བསམ་པར། ངས་ཆ་བོ་ལ་
སྟེ་གཡར་ན། ཆ་བོ་བོད་ནས་འཁོར་མཚམས་སྟེ་གཡར་སྒྲ་ཚུ་ཡང་རག་གི་རེད་བསམ་པའི་རེ་བ་དང་བཅས་
སྟེ་གཡར་བ་རེད། ཆ་བོས་སྟེ་ཉེས་རྟེན་གྱི་ན་རྩོམ་བྱས་ཉེ་བོད་དུ་ཚུ་ལེན་དུ་བྱིན་པ་ན། བོད་ལ་རྒྱ་རྒྱ་
བཟང་པོ་ཡོད་པས། སྡོད་འདོད་སྟེ་ཆ་བའི་རོང་དུ་བྱིར་ལོག་མ་བྱས། མ་ཉེས་ཆ་བོས་ཚུ་དང་སྟེ་འཁྱོར་

ནས་ལོག་ཡོང་བའི་རེ་སྐྱུག་བྱས་ནས་ཁ་ཡར་བཏུས་ཏེ་སྡོད་ཀྱི་ཡོད། གཡལ་ལ་སྐྱུ་བཟང་པོ་ཡོད་པ་དང་།
 མ་ཉེ་ལ་སྐྱུ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན།
 དེ་ལྟར་རྒྱན་རིང་པོ་བསྐྱུགས་ཀྱང་ཆ་བོ་གཡལ་མ་སྐྱེབས་པར་བརྟེན། ད་ནི་ཆ་བོ་གཡལ་གིས་མགོ་སྐྱོར་
 བཏང་བ་རེད་བསམས་ནས་ཚུ་དང་སྐྱུ་རག་པའི་རེ་བ་གང་ཡང་མ་བྱས། ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོ་ཙམ་ནས་རིམ་པས་
 གཡལ་ནམས་རྒྱ་གར་ལ་འབྱོར་འགོ་ཚུགས། ཨ་ཁང་མ་ཉེའི་སྐྱུ་ཕྱིར་སྡོད་བྱས་པར་མ་ཟད་རྒྱ་ཡང་ཁྱེར་ཡོད་
 པས་ཨ་ཁང་མ་ཉེས་ཆ་བོ་གཡལ་དོ་ཆ་ཁྲིལ་མེད་དེ་འདྲ་རེད་མི་འདུག་བསམས་ནས། ཆ་བོ། ང་རྒྱན་རིང་
 པོར་སྐྱུ་མེད་པར་བསྐྱད་པས་ཐད་དེ་གོམས་འདུག ང་ལ་སྐྱུ་དེ་མི་དགོས། ཚུ་དེ་གས་འགྲིག ད་ཁྱོད་པར་
 མཁྱོགས་པོ་ལོག་མཁན་ཡིན་ནམ་འདིར་ངའི་སར་སྡོད་ཀྱི་ཡིན། ཞེས་དྲིས་པར། ད་ཆ་རིག་རྩལ་མེད་ན་
 གཡལ་གྲལ་ལ་རྒྱུད་ཀྱི་མི་འདུག་པས། ང་ཨ་ཁང་དྲུང་དྲུ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ནས་སྡོད་མཁན་ཡིན། ཞེས་བཤད།
 ཨ་ཁང་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཁས་ལྗངས་སོ། །

རི་བོང་དང་རུས་སྤུལ།
 ཅི་ཅི་ཁ་མཐུན་གྱི་སྦྱང་།
 སྦྱང་གི་དང་ཁྱུང་ཁྱུང་།

བཞི་པ། སློབ་ཚན་འདི་འཁྲབ་ཚན་ཞིག་བཟོས་ནས་ཁྱོབས།

༡༩. ཉི་དགའ་མེ་ཉོག

བསྐྱུས་བཞེད་ཚུམ་ཡིག་འདི་ལྷག་ཚུམ་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས། ཚུམ་པ་པོས་ནར་མ་སོན་པའི་
སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་འཆོས་དང་། རྟོར་འབྱུང་གྱི་བསམ་སྒྲོ་དེ་ནར་སོན་སྐབས་ངོས་འཛིན་དང་། དགེ་
གན་གྱི་ཁྱད་འཕགས་རང་གཤེས་ལ་འབྱར་འདོན་གྱིས་མངོན་པར་བསྟོད་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱངས་
ནས། སྤར་གྱི་བསམ་སྒྲོ་རྟོར་འབྱུང་ཅན་དེར་འབྱར་བ་ཕྱིན་ནས་ད་ཆ་ཡང་དག་གི་བསམ་སྒྲོ་
ཞིག་ཡོད་དགོས་པར་སྟོན་པའི་བསྐྱུས་བཞེད་ཚུམ་ཡིག་ཅིག་ཡིན།

བྱིས་པའི་དུས་སུ། ཁོ་པོ་ཕྱི་ཚུལ་དང་ཁ་དོག་མངོས་པའི་མེ་ཉོག་པར་ལ་དགའ་ནའང་། ནར་སོན་
རྗེས། ཁྱ་ལམ་མེར་བཞད་པའི་མེ་ཉོག་གི་ཁོད་དུ་ཉི་དགའ་མེ་ཉོག་ལ་དགའ་ཞིང་དུང་བའི་འདྲ་
ཤེས་གསར་པ་ཞིག་ངམ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་སྐྱེས་སོ། །

ཉི་དགའ་མེ་ཉོག་ལ་ཚུ་སྐྱེས་པར་ལྷ་བྱའི་བྱི་བསུང་དང་སྐྱེག་ཉམས། མེ་ཉོག་གངས་ལྷ་ལྷ་བྱའི་རིན་
ཐང་དང་སྟན་ཐུགས་སོགས་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་ཁོའི་ཆེ་སྟོག་གི་ས་བོན་ལ་རེ་སྟོན་གྱི་ལྷང་ལྷག་
འབྱས་པ་ནས་བཟུང་། གཡོ་ཟོལ་གྱི་ཡོ་འཁྱོག་དང་ལེ་ལོ་ཡི་བག་གཡེང་། ཡིད་ཆད་གྱི་ཁྱམ་སེམས་
དང་གཏི་མུག་གི་ཉམས་སྤང་སོགས་མེད་པར་སྟོབས་ཤུགས་ཡོད་ཆད་ཀྱིས་ཀྱེན་ལ་སྐྱེས་པ་ན། ང་
རང་ཁོས་ཉི་འོད་བརླང་བའི་གསེར་མདོག་གི་ལོ་འདབ་དང་། ཟེའུ་འབྱུ་ལྷན་པའི་ཞལ་རས་གྱི་

དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མོས་པར་མ་ཟད། ཉམ་ཡང་འཛུམ་མདངས་ཀྱིས་ཉི་མ་བསུ་ཞིང་། ཁེངས་སྐྱུང་གིས་ཉི་འོད་དང་བརྒན་གཤེར་ལ་བརྟེན་ནས་ལང་ཚོ་རྒྱས་ཤིང་སྤྲུགས་བསམ་གྱི་འབྲས་བྱ་སྒྲིན་པར་བྱས་ཏེ། མིའི་རིགས་ལ་སྤུལ་བའི་སྤྱིང་སྟོབས་ལ་དེ་བས་ཀྱང་དགའོ། །

ཉི་དགའ་མེ་ཏོག་ལགས། བྱེད་གྱི་རྒྱབས་ཆེ་བའི་བྱས་རྗེས་དང་། གཞུང་བླང་བའི་གཤིས་རྒྱད། འོད་ཟེར་སྟོང་ལྷན་བསྐྱུན་པའི་སྟོབས་སེམས་ལ་ང་ཚོས་རམ་འདེགས་གྱི་ཚུ་ལུད་གཏོར་ངེས་ཡིན་ལ། ང་ཚོའང་བྱེད་དང་མཚུངས་པའི་མེ་ཏོག་ཅིག་བྱས་ན་འདོད་དོ། །

དམངས་གཞས།

རི་མགོ་མཐོ་ལ་མ་བལྟས། །རི་དབྱུང་ཡག་ལ་བལྟས་ཡོད། །
སྐྱེས་གཞུགས་ཡག་ལ་མ་བལྟས། །གཤིས་རྒྱད་འཇམ་ལ་བལྟས་ཡོད། །

སྒྱུར་ཆེན། →

དང་པོ། ཆེག་གྲོགས་གཉིས་རྟེན་ཆེལ།

བསྐྱེད་། འབྲས། འཛུམ། ལུད། རྩོལ། གཡེང་། ཆད། ལྷག རམ།

གཉིས་པ། ཆེག་སྒྱུབ་བརྗོད།

འདུ་ཤེས། ཡིད་ཆད། ཟེའུ་འབྲུ། རམ་འདེགས། ལྷགས་བསམ། ལྷིང་སྟོབས། ཁེངས་སྒྱུང་།

གསུམ་པ། རྩི་བར་ལན་བློབས།

ཀ། ཁོ་གཞོན་ཅུའི་དུས་སྤྱི་གང་ལ་དགའ་བ་དང་། ནར་སོན་རྗེས་འགྱུར་བ་ཅི་ཞིག་བྱུང་ངམ།

ཁ། ཉི་དགའ་མེ་ཏོག་ལ་ཆུ་སྒྲེས་པ་སྤྲེལ་བུའི་རྩི་བསྐྱེད་དང་སྒྲིག་ཉམས། མེ་ཏོག་གངས་ལྷ་ལྷ་བུའི་རིན་ཐང་
དང་སྤྲེལ་གསུམ་སོགས་མེད་ནའང་ཁོང་ལ་ཁྱད་ཆོས་གང་ཞིག་འདུག་གམ།

ག། རམ་འདེགས་ཀྱི་ཆུ་ལུད་དང་འོད་གཤེར་གཏོར་ས་དེ་གང་དག་ཡིན་ནམ།

ང། ཆོས་བྱུང་འདི་བསྐྱེད་བརྗོད་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་གང་ཡོད་དམ།

བཞི་པ། རིག་པ་ཅན་གྱི་བྱ་ཞེས་པ་འདི་བཙུང་འབྲི་གང་འཆམ་བྱས་ཏེ་བྲིས་ཡོད། དེ་བཞིན་ཞི་མི་

རྩོག་པོའི་སྒྱུར་བྱུང་འདི་ལ་བཙུང་འབྲི་གིས།

༡༩༩༩.༡༢.༡༩

གོང་པོའི་ནང་དབྱར་ཁ་ཆ་བ་ཏོག་ཅམ་ཡོད། ཉན་ཞིག་སོ་སོག་ཅིག་ཁ་སྒྲོམ་ཐག་ཆོད་ནས་ཆུ་འཆོལ་དུ་བྱིན།
ས་ཕྱོགས་གང་སར་ཆུ་བཙལ་གྱང་ཐིགས་པ་གཅིག་གྱང་མ་རྟེན། མཐའ་མར་མི་ཆང་ཞིག་གི་ཁང་པའི་འགྲམ་
དུ་ཤེལ་གྱི་བྲམ་པ་ཞིག་མཐོང་། དེའི་ནང་ཆུ་བྱེད་ཅམ་ཡོད་པ་དང་། བྲམ་པ་དེའི་ནང་སྒྲིབ་བཅུག་གྱང་མ་སྟོབ།
བྱེད་ཐབས་གང་ཡང་མ་བྱུང་བས། བསམ་སྟོན་ཞིག་བཏང་རྗེས། ཆོང་ཁང་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ནང་སོང་ནས་འགྲིག་

གི་སྤྱུ་གྲུ་ཞིག་ཉིན་ཉེ། དེ་ཤེལ་བྱམ་ནང་བརྒྱུས་ནས་ཆུ་ངོམས་པར་བརྟུངས་ཏེ་དགའ་བ་ཞིན་དུ་འཕྱར་ནས་
སོང་ངོ་། །

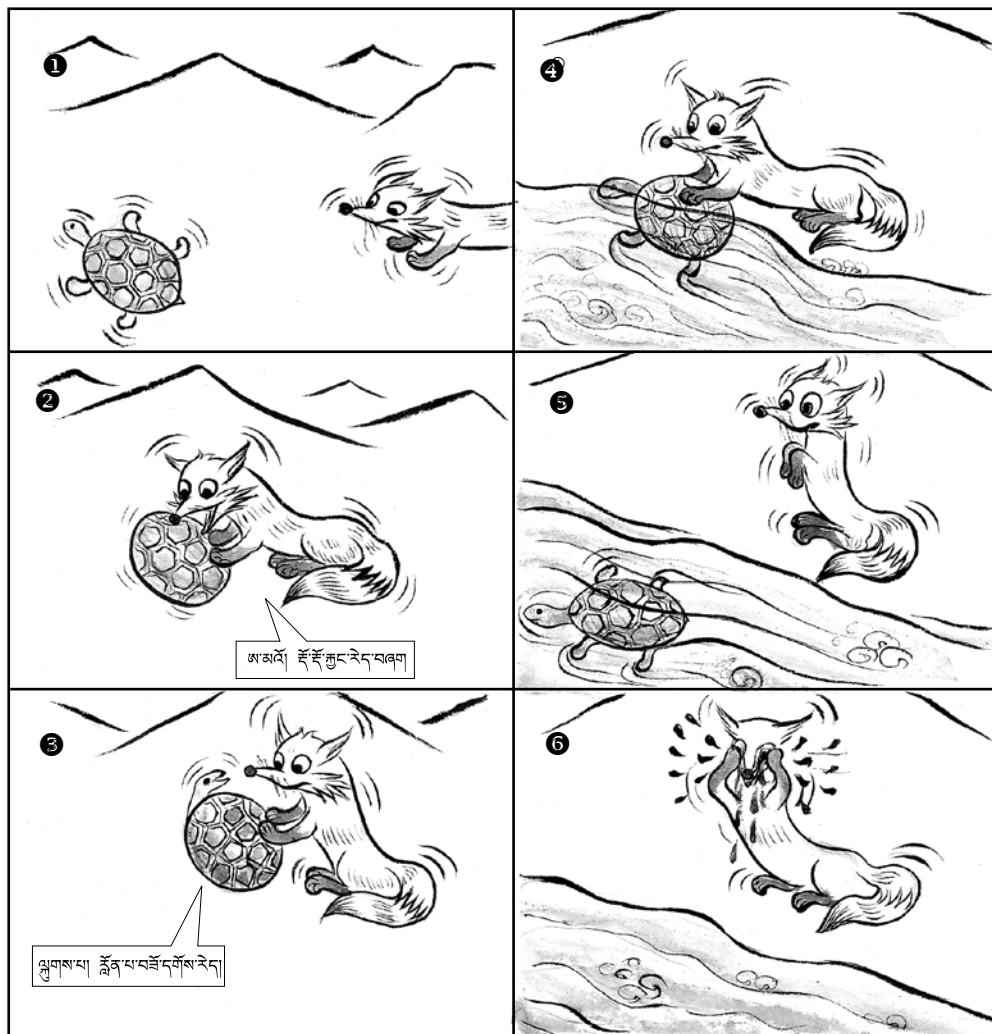
ཤིལ་ཤིལ་།

ཞི་མི་ཆུན་པོ་ཞིག་ཉིན་མང་པོར་ཟས་མ་རག་པར་ཉིན་གཅིག་ཁང་སྟོང་སྤྱག་རོན་མང་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ་ག་
ལེར་ཟས་འཆོལ་དུ་བྱིན་པ་རེད། སྤྱག་རོན་ནམས་འཕྱར་ནས་གཏུང་མའི་སྟེང་བསྐྱད་པ་རེད། ཞི་མི་དེས་
སྤྱག་རོན་ནམས་ལ་གཏམ་སྟན་པོ་ཞིག་གིས་མགོ་སྐོར་བཏང་སྟེ་བསྐྱུ་དགོས་བསམས་ནས། སྤྱག་རོན་ནམས་
ལ་སྒྲུས་པ། བྱེད་ཆོ་ང་ལ་ཞེད་སྐྱང་བྱེད་མི་དགོས། སྤར་ཡིན་ན་ངས་བྱ་བྱིའུ་མང་པོ་བསད་པ་ཡིན་ཀྱང་། ད་
ཆ་ན་སོ་ཆས་ཏེ་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀའི་སྟོབས་རྩལ་ཉམས། མཆེ་བ་དང་སྤྲེར་མོའི་རྩོལ་ང་ཟད་ཆར་བས།
བྱེད་ནམས་ལ་ངས་དགྲ་མི་བྱེད་པར་རོགས་རམ་གང་ཐུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན། ཞེས་གྲོགས་པོ་ཡིན་མདོག་དང་ཞི་
ཞིང་དུ་ལ་བའི་ངང་ཆུལ་བསྟན་པར། སྤྱག་རོན་ནམས་མགོ་འཁོར་ནས་དོགས་པ་མེད་པར་ས་ཐོག་ཏུ་བབས་
པ་ན། ཞི་མི་ཐོག་པོ་དེས་སྤྱག་རོན་ཞིག་བཟུང་ནས་བཟས་སོ། །

རྒྱག་པ། གཤམ་གྱི་བརྗོད་གཞི་གང་རུང་ཐོག་བཟུས་བརྗོད་ཚུལ་བྱང་ཞིག་བྲིས།

ཀ དགུན་ཁའི་ཉི་མ། ཁ མེ་ཉོག་པས།

བདུན་ལ། བཀམ་ཁྱི་མུ་འབྲེལ་ཏེ་མོ་མ་བཏུས་ཏེ་བཏུས་ཤིང་མོ་མ་ཐུང་ཞིག་ཡིན།

༡༥. ས་སྐྱུག་དང་ཐ་མག

སྒོ་བ་ཆེན་པོ་དེ་དེ་རང་བྱུང་ཆེན་པོ་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ། གསུམ་པའི་ནང་ས་སྐྱུག་ནི་ཆེ་ཆེན་ཐུང་བ་
དང་། རིན་ཐང་ཆུང་བ། ཉམ་ང་བ་བཅས་ས་སྐྱུག་གི་རང་གཤིས་ཁ་གསལ་གོ་བདེས་ཀྱིས་པ་མ་ཟད། ས་
སྐྱུག་གི་སྤྱི་སྒོ་བས་དང་། ལྷག་བསམ། སྒོས་གཏོང་། བྱས་རྗེས་བཅས་ལ་བསྐྱབས་བརྩོད་བྱས་ཡོད།
རང་བྱུང་ཆེན་པོ་བཞི་པའི་ནང་ས་སྐྱུག་གི་རང་གཤིས་བཟང་པོ་ཁེངས་སྐྱུང་དང་རྒྱབས་ཆེན་གྱི་མཛད་རྗེས་
གཉིས་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་དུ་ཀྱིས་ནས་ས་སྐྱུག་ལ་ཆེད་མཐོས་གདེང་འཛིག་བྱས་ཡོད།
རང་བྱུང་ཆེན་པོ་ལྔ་པའི་ནང་ཁེ་གྲགས་ལ་ཆགས་ཞེན་མེད་པར་སྤྱིང་སྒོ་བས་དང་བྱས་རྗེས་ཡོད་པ་དང་།
ཡེ་ལོ་དེ་དབང་དུ་མ་སོང་བར་ལྷག་བསམ་དང་། སྒོས་གཏོང་ཆེ་བ་བཅས་ལྷོག་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་རྒྱ་མཆན་བཞོད་
ནས་སྐྱབ་ཐབས་བྱས་ཡོད།
བརྩོད་བྱའི་དོན་ལ་གོ་བ་རྒྱངས་པ་བརྒྱད་ནས་ས་སྐྱུག་གི་མཆོན་དོན་ངོ་མ་ཅི་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ཚུམ་
ཐབས་ཅི་ཞིག་ཡིན་པ་ཁྲིད་སྒོན་བྱེད་དགོས།

ཕྱི་ས་སྐྱུག

ཉིན་ལྟར་འཛིན་གྱའི་ནང་ངའི་མིག་ལམ་དུ་འཆར་བ་ནི། ནག་པང་གི་ངོས་སུ་དགེ་ཆེན་གྱིས་བྲིས་
པའི་དགའ་པོ་དང་དམར་པོ་སོགས་ཆོན་མདོག་འདྲ་མིན་ལས་གྲུབ་པའི་ཡིག་འབྲུ་དང་། རི་མོ་དེ་

དག་རེད། ཡིག་འབྲུ་དང་རིམ་དེ་དག་ནི་ཆོ་ཚད་ཐུང་ལ་རིན་ཐང་ཆུང་བ། ཉམ་ང་བའི་ས་སྐྱུག་གི་ཆོ་སྲོག་དང་ལྷག་བསམ་ལས་གྲུབ་པའི་ལེགས་སྐྱེས་ཤིག་རེད།

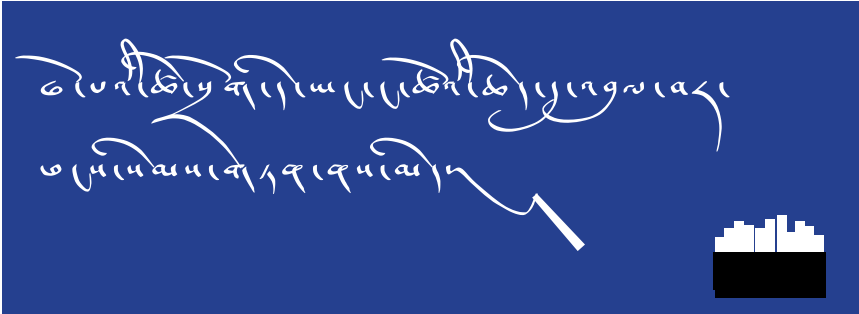
བྱང་ཆ་དོད་ལ་འབྲུག་ཅལ་ཆེ་བའི་དགེ་ཆུན་གྱི་ལག་པའི་འགྲུལ་སྐྱོད་དང་བརྟུན་ནས་ས་སྐྱུག་གི་ཆོ་སྲོག་ཀྱང་རིམ་བཞིན་འཛད་འགོ། ཁོ་པའི་ཆོ་ཚད་ནི་ཏ་ཅང་ཐུང་སྟེ་བཟོ་བྲ་ནས་སློབ་བྲ་དང་སློབ་བྲ་ནས་འཛིན་བྲའི་བར་ཡིན།

ཞོགས་ལྟར་གྲལ་བསྐྱེགས་ནས་ཁོས་ང་ཆོར་ངང་སྐྱུག་བྱས་པར་སྐྱུག་ཡུས་བཤད་ཚུང་མེད་ལ། དེ་བས་ཀྱང་ཁོའི་ཆོ་སྲོག་དེ་ཡང་ང་ཆོའི་ཆེད་དུ་ཕུལ་བར་པངས་སེམས་གཏན་ནས་མེད། འཛིན་བྲ་གྲོལ་རྗེས་གད་རེས་གྱིས་ནག་པང་གཙང་མ་བྱིས་ནའང་ཁྱོད་གྱི་སྒྲིང་སྒྲོབས་དང་། ལྷག་བསམ། སློབ་གཏོང་བཅས་ནི་ནམ་ཡང་བསུབ་མི་བྱུབ།

ས་སྐྱུག་ལགས།

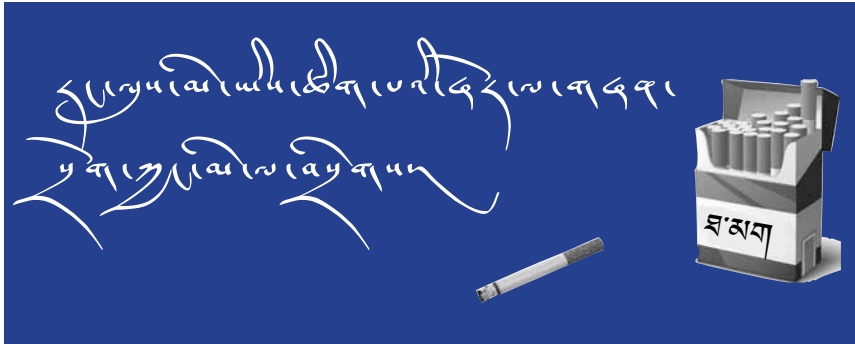
ཁྱོད་ཆེས་ཉམ་ང་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་གཞན་པན་གྱི་ལྷག་བསམ་ནི་སྲིད་པའི་གངས་རི་ལས་དཀར།
ཁྱོད་ཆེས་རིན་ཐང་ཆུང་ན་ཡང་མཛད་རྗེས་ནི་ས་གཞི་ལས་རྒྱ་ཆེ་ལ་རྒྱ་མཚོ་ལས་གཏིང་ཟབ།
ཁྱོད་ཆེས་ཆོ་ཚད་ཐུང་ན་ཡང་མི་ཆེའི་ཤུལ་ལས་ནི་ཤེས་བྱའི་གངས་ལ་ཐུག།

ཁྱོད་ནི་མདུན་སྐྱོད་བྱེད་པའི་བཀག་རྒྱ་ལས་གྲོལ་ཅིང་དཀའ་ངལ་གྱི་མདུན་དུ་མགོ་བོ་སྐྱར་རབས་མེད། ཁྱོད་ནི་ཆགས་ཞེན་དང་ལེ་ལོ་ཡི་དབང་དུ་སོང་ནས་བྱ་བ་ལ་བྱི་བཤོལ་བྱས་པ་མེད། ཁྱོད་ཁེ་གྲགས་ལ་སྲིད་ནས་འཆལ་བཤད་དང་གཡམ་རྒྱུག་གཏན་ནས་བྱེད་ཚུང་མེད། མདོར་ན་ཁྱོད་འཚོ་བ་ནི་གཞན་པན་དང་ལྷག་བསམ་འབའ་ཞིག ཐ་ན་ཁྱོད་འདས་པའི་ཕུར་ཐལ་དེ་ཡང་བྱི་ནང་ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་དང་སྐྱེ་ཅལ་གྱི་སྤང་བརྟུན་ཞེ་གཅིག་རེད།

ཐ་མག

རང་ལུས་མེ་ཡིས་ཆོག་ཞོར་དུ་གཞན་སྟོག་ཀྱང་མེ་ལ་བསྐྱེད་པ། རྒྱུ་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་དུག་ཡིན་ལ། རང་གཤིས་ནི་ནད་ཡིན། མཐོ་མི་དཔོན་རྒྱལ་པོ་ནས་དམའ་བ་འབྱམ་པོ་ཡན་ལ་རྒྱུ་ཀྱིས་མགོ་སྐོར་དང་བསྐྱེད་མེད་མ་བྱས་པ་མེད། རྒྱུ་ལ་ཇི་ཙམ་འགྲོགས་འདྲིས་ཆེ་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་ཐུང་དུ་འགྲོ་ལ། ཇི་ཙམ་དུང་བ་ཟབ་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་རྣམས་ཀྱི་བདེ་ཐང་ཉམས་འགོ། ཐ་ན་རྒྱུ་ནི་བའི་རོ་ཐལ་དེ་ཡང་ནད་གདོན་བགེགས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་རེད།

སྒྲིབ་ཆེན། →

དང་པོ། ཆོག་ཐུབ་འཛུལ།

རང་སྒྲུག་སྒྲུག་ལུས། སྤིང་པའི་གངས་རི། ཕྱི་བཞོལ། གཡམ་རྒྱལ། བསྐྱེད། འགྲོགས་འདིས།

གཉིས་ལ། བརྗོད་དུམ་ཆ་ཆང་བར་བྱས།

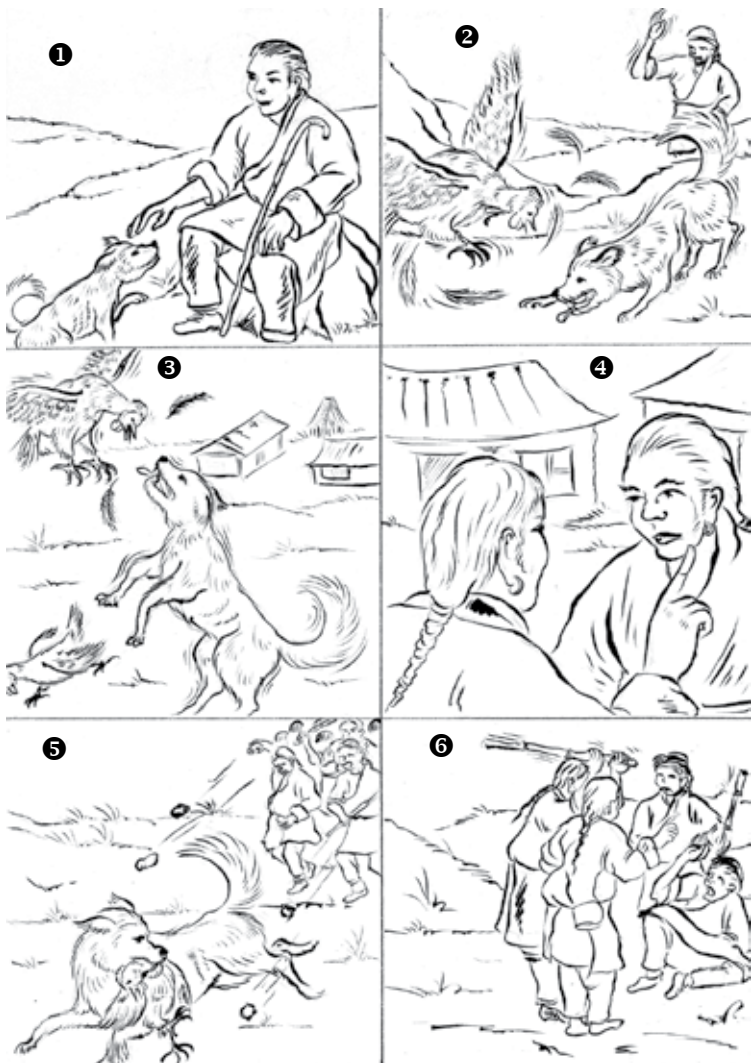
ཁྱོད་ཆེས་རིན་ཐང་ཆུང་ན་ཡང་.....།
ཁྱོད་ནི་ཆགས་ཞེན་དང་ལེ་ལོ་ཡི་དབང་དུ་སྦྲང་ནས་.....།
ཁྱོད་ཁེ་བྲགས་ལ་སྤེད་ནས་.....།
རང་ལུས་མེ་ཡིས་ཆོག་ཞོར་དུ་.....།
ཁྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་.....།
ཁྱོད་ཀྱིས་མགོ་སྐོར་དང་.....།
ཁྱོད་ལ་ཇི་ཙམ་འགྲོགས་འདིས་ཆེ་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་.....།
ཇི་ཙམ་དུང་བ་ཟབ་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་.....།

གསུམ་ལ། སྒྲིབ་ཆེན་བསྐྱུགས་ཉེ་བྱི་བར་ལན་བློབས།

- ༡༽ ཆོན་མདོག་འདྲ་མིན་ལས་གྲུབ་པའི་ཡིག་འབྲུ་དང་རི་མོ་དེ་དག་གང་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནམ།
- ༢༽ ས་སྒྲུག་གི་ཆོ་ཆང་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནམ།
- ༣༽ ཁོས་ཞོགས་ལྟར་གྲལ་བསྐྱེགས་ནས་ཅི་ཞིག་བྱེད་དམ།
- ༤༽ ཁོང་གི་ཕུར་ཐལ་དེ་ཡང་གང་ཞིག་རེད་འདུག་གམ།
- ༥༽ ས་སྒྲུག་ཅས་པ་འདི་མི་སྣ་སྒྲུ་འདྲ་ཞིག་དང་སྦྱར་ན་འོས་སམ།
- ༦༽ ཐ་མག་གི་རང་བཞིན་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནམ།
- ༧༽ ཐ་མག་ཅས་པ་འདི་མི་སྣ་སྒྲུ་འདྲ་ཞིག་དང་སྦྱར་ན་འོས་སམ།

བཞི་ལ། རང་གི་ཉིད་སྒྲིབ་ཅ་དངོས་གང་ཅུང་ཞིག་གི་བྱུང་ཆོས་ལ་སྦྱར་ནས་མི་སྣ་མཆོན་ཐབས་ཀྱི་
བརྒྱུས་བརྗོད་ཆོམ་བྱང་ཞིག་བྱས།

ਸ੍ਰੀ ॥ ਸ੍ਰੀ ਮਾਤ੍ਰਿਕਾ ਮੰਤ੍ਰ: ਸ੍ਰੀ ਸ੍ਰੀ ਸ੍ਰੀ ਸ੍ਰੀ ਸ੍ਰੀ ਸ੍ਰੀ ਸ੍ਰੀ ਸ੍ਰੀ ਸ੍ਰੀ ਸ੍ਰੀ ਸ੍ਰੀ ਸ੍ਰੀ ਸ੍ਰੀ ਸ੍ਰੀ ਸ੍ਰੀ ਸ੍ਰੀ ॥

༡༥. མེ་ཏོག་གི་རང་གཏམ།

དབྱར་གྱི་སྒྲིག་མོ་པ་ཡུལ་གྱི་རྩ་ཐང་དུ་སྒེབས་ཐེངས་རེར་ང་ནི་རང་བྱུང་གི་ཆོས་ཉིད་ཅིག་གིས་ཁོ་
 མོར་བཏགས་པའི་རྒྱ་ཆ་པལ་པ་ཞིག་སྟེ། མེ་ཏོག་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ཡིན། དཔེན་ཐིང་ཐིང་གི་རྩ་
 ཐང་ཞིག་ནས་ང་ཡི་ལང་ཆོར་བཀྲག་མདངས་རྒྱས་ཤིང་། གྲུ་གྱའི་འགོས་དང་ལྷན་པའི་ཆུ་ཕན་གྱི་
 ང་ལ་བསྟོད་པའི་སྒྲུ་དབྱངས་ཀྱིས་སྦྱོང་ལ། དར་དེར་སྒྲུ་ཆུང་ལེན་པའི་རྒྱ་གྱི་ཆོགས་ནམས་
 ང་ཡི་མགོན་དུ་ཐེབས་ནས་ང་ལ་དུང་སེམས་ཀྱི་སྒོ་མོ་བྱེ་སྦྱོང་། ལྷང་མདོག་གི་ལང་ཆོ་རྒྱས་པའི་
 དབྱར་གསུམ་གྱི་དཔལ་ཡོན་ཁྲོད་ང་ལ་དེ་བས་ཀྱང་མངོས་སྒྲུག་ལྷན་རུང་། སྟོན་མཁུག་གི་སྟོང་
 ལོ་ཐོལ་གྱིས་ཟགས་དུས། ང་ལ་སད་སེར་གྱི་བསྒྲུབ་བྱེད་ཐེབས་ཏེ་ཆོ་སྒྲིག་གི་དར་སྒྲུད་གཙོད་འགོ་
 བརྩམས། ཡིན་ན་ཡང་། ངས་གངས་སྟོངས་དང་རྩ་ཐང་ལ་
 བཅངས་པའི་བརྩེ་སེམས་ནི་ནམ་ཡང་འགྱུར་མ་སྟོང་། སང་
 ལོའི་དབྱར་དུས་སུ་ང་རང་སྤར་ཡང་རྩ་ཐང་གི་གྲུ་བྱུར་འདི་
 རུ་སྒྲེ་རྒྱའི་འདུན་པ་བརྟན་པོ་བཅངས་ཡོད།

ལོ་རེའི་ལྷང་མདོག་གི་རེ་སྟོན་ཁྲོད། ངས་པ་ཡུལ་གྱི་རྩ་ཐང་
 ལ་བརྩེ་སེམས་ཀྱི་ལེགས་སྒྲིས་རེ་འབུལ་རྒྱའི་འདུན་པ་ཡིད་
 ལ་བཅངས་ཏེ། དེགས་མཐུན་གྱི་གཞོན་ནུ་ཆོར་བརྩོན་
 འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་པ་རེ་སྟོན་དགོས་སྟུང་སྟེ། དུས་གཏན་དུ་
 ཁོ་ཆོར་གསོན་ཤུགས་ལྷན་པའི་འཛུམ་ཆུང་བསྟན་པ་ཡིན།

ཕྱོད་ཆེན། →

དང་པོ། གཤམ་གསལ་དཔེ་བརྟན་པ་བཞིན་ཆེག་འབྲེལ་བྱིས་ཏེ་བརྗོད་པ་རེ་བརྗོད་གོས།

དབྱར་གྱི་སྒྲིག་མོ་ནི། བས་དུས་བཞིའི་ཡ་གྲུབ་དབྱར་ཁ་ལ་གོ་དགོས། དཔེར་ན། དཔྱིད་ཀྱི་ཁྲ་བྱུག་རི་སྒྲུང་ཀུན་
བས་གྲགས་ཏེ་དབྱར་གྱི་སྒྲིག་མོ་བསུ་བའི་ལས་ལ་བྲེལ།
དཔེན་ཐིང་ཐིང་། བཀྲག་མདངས་རྒྱས། གྲུ་སྒྱའི་འགོས།
སྒྲུ་དབྱངས་ཀྱིར། རོལ་གྱིས་ཟགས། འཇུ་མ་རྩུང་མངོན།

གཉིས་པ། གཤམ་གྱི་ཆེག་རྣམས་ལེད་སྒྱུད་དེ་ཚོམ་བྱང་ཞིག་བྱིས།

རྒྱ་བྲག་དབྱར་གྱི་སྒྲིག་མོ། ལྷ་ཐང་། འདུན་པ། ལེགས་སྒྲེས། གསོན་ལྷགས།
བཀྲག་མདངས། ལྷང་མདོག་གངས་ལྗོངས། ཆེ་སྟོག་བཙེ་སེམས། རེ་སྟོན།

གསུམ་པ། བྱི་བར་ལན་སྟོབས།

༡) ཚོམ་སྒྱུང་འདྲིའི་ནང་དཔྱི་ཞེས་བའི་དེ་གང་ལ་གོ་དགོས་སམ།
༢) རྟོན་མཐུག་གི་སྟོང་ལོ་ཐོལ་གྱིས་ཟགས་དུས་ཁོའི་ལས་དབང་ལ་འགྱུར་བ་ཅི་ཞིག་བྱུང་ངམ།
༣) གངས་ལྗོངས་དང་རྩ་ཐང་ལ་བཅངས་བའི་བཙེ་སེམས་འགྱུར་མ་སྟོང་མཁན་དེ་སུ་རེད་དམ།
༤) སང་མོའི་དབྱར་དུས་སུ་ཁོས་འདུན་པ་ཅི་ཞིག་བཅངས་ཡོད་དམ།
༥) དུས་གཏན་དུ་གསོན་ལྷགས་ལྷན་བའི་འཇུ་མ་རྩུང་མངོན་དོན་ཅི།

བཞི་པ། གཤམ་གྱི་སྒྱུར་བྱང་བཟུགས་ཏེ་བརྗོད་དོན་འབྲི་དགོས།

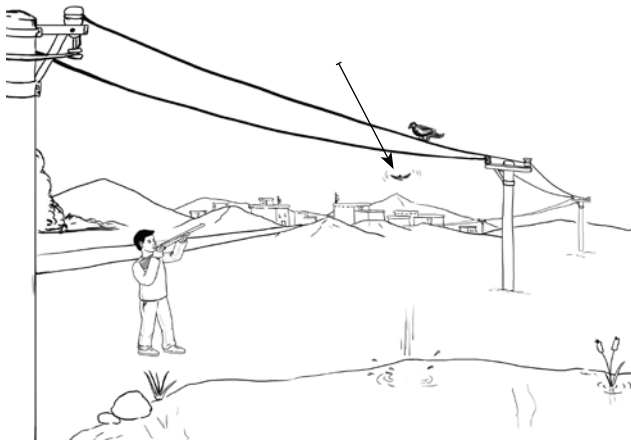
རྩ་མོང་དང་ར་རྒན།

རྩ་མོང་ནི་གཟུགས་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། ར་རྒན་ནི་གཟུགས་སྟོབས་རྒྱུད་། རྩ་མོང་གིས་ར་རྒན་ལ་གཟུགས་ཆེ་ན་
དགེ་མཚན་ཆེ་བའི་ཆེ་ལུགས་བཤད་པ་དང་། ར་རྒན་གྱིས་གཟུགས་རྒྱུད་ན་དགེ་མཚན་ཆེ་བའི་ཆེ་ལུགས་བཤད།
རྩ་མོང་གིས་གཟུགས་ཆེ་ན་དགེ་མཚན་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ངས་ཁྱོད་ལ་ར་སྒྱུད་ཆོག་ཅེས་བཤད་པར། ར་རྒན་གྱིས་
ཀྱང་། གཟུགས་རྒྱུད་ན་དགེ་མཚན་ཡོད་པ་ངས་ཁྱོད་ལ་ར་སྒྱུད་ཆོག་ཅེས་བཤད་དོ། །
དེ་ནས་རྩ་མོང་དང་ར་རྒན་གཉིས་པོ་ཚོད་སྤིང་བྱེད་བཞིན་དུ་ར་བས་བསྐོར་བའི་ལྷང་སྤིང་ཞིག་གི་འཕྲིས་སུ་
སྟོབས། རྩ་མོང་གིས་སྐྱེ་བརྒྱུད་ནས་ར་བའི་ནང་གི་ལྷང་མའི་ལོ་འདབ་བཟས། ར་རྒན་གྱིས་ལྷང་མའི་ལོ་མ་ཟ་
ཅིས་བྱས་ཀྱང་མ་སྟོབ། སྐབས་དེར་རྩ་མོང་གིས་ཁྱོད་རང་གིས་མཐོང་ངམ། གཟུགས་ཆེ་ན་མི་ལེགས་སམ། ཞེས་
བཤད་པས་ར་རྒན་ཡི་མ་རངས་བཞིན་སྐད་ཆ་དེ་ཁས་མ་བླངས་སོ། །

དེ་ནས་ཁོ་གཉིས་ཚོ་ད་མེད་བྱེད་བཞིན་བསྐྱོད་པས་སྒོ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ར་བ་ཞིག་གི་འགྲམ་དུ་སྒྲིབས། ར་ཀླ་
 གྱིས་དེ་མ་ཐག་སྒོ་རྒྱུ་ནང་འཛུལ་ནས་རྩ་བཟའ་བར་བྱུ། ར་མོང་གིས་མགོ་སྐྱར་སྐྱར་བྱས་ཏེ་འཛུལ་ཅིས་བྱས་
 ཀྱང་ཐར་མ་ཐུབ་པས། ར་ཀླ་གྱིས། ད་ཁྱོད་རང་གིས་མཐོང་ངམ། གཞུགས་ཆེ་བ་ལས་རྒྱུ་ན་ལེགས། ཞེས་
 བཤད། འོན་ཀྱང་ར་མོང་གི་སྒོ་ལ་མ་བབས་པར་མགོ་གཡུག་གཡུག་བྱས་ཏེ། ད་འོན་ངེད་གཉིས་སུ་ལ་བདེན་པ་
 ཡོད་མེད་གཞན་ལ་འདི་བར་འགོ། ཞེས་བཤད་དེ་བྱིན་པས། སྤང་ཀན་ཞིག་དང་འཕྲད་དེ་དེར་དིས། སྤང་ཀན་
 དེས། སོ་སོ་རང་ཉིད་ཀྱི་དགོ་མཚན་ཁོ་ན་མཐོང་བ་ལས་སྐྱོན་ཆ་མ་མཐོང་ན་མི་འགྲིག་པ་ཞིག་རེད་ལ། གཞན་གྱི་
 སྐྱོན་ཆ་ཁོ་ན་མཐོང་བ་ལས། དགོ་མཚན་མ་མཐོང་ན་འང་མི་འགྲིག་པ་ཞིག་རེད་ཅེས་བསྐྱབ་བྱ་བྱས་སོ། །

69 ལན། བྱི་ལོ་སོ་སོ་ཀྱོད་གཞི་དཔང་སོ་བྱེད་པའི་ཆེད་དེར་བསྐྱད་
 བ་རེད།

དྲི་བ། བྱི་ལོ་གཞན་དེ་སྤང་ཆེ་ཞིག་གི་ཕྱོགས་སུ་ཁ་གཏད་ནས་འཕྱར་བའི་
 སྐྱོ་མཚན་ཅི། ཅི་སྟེ་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་ཤེས་ན་ཤོག་གངས། 131 ལ་
 གཞིགས།

༡༥. སྤྱ་མདོག་མངེས་པའི་བྱ་པོ།

སྟོན་ཆད། སྤྱ་མདོག་མངེས་པའི་བྱ་པོ་ཞིག་ཡོད། ཁོས་རང་ཉིད་ཉ་ཅང་མངེས་པར་རྫོམ་ནས།
རྒྱ་དུ་ར་རྒྱལ་གྱི་སྟོན་སྤྱ་འདི་ལྟར་ལེན་ནོ། །

ར་ཡི་ཕྱོག་ཟེ་མེ་ལས་དམར། །

སྤྱ་མདོག་མངེས་ལ་ཆོན་མདངས་བཟ། །

སྟེར་མོ་གཉིས་པོ་གསེར་གྱི་མདོག་ །

ར་ལས་མངེས་པ་སྤྱ་ཞིག་ཡོད། །

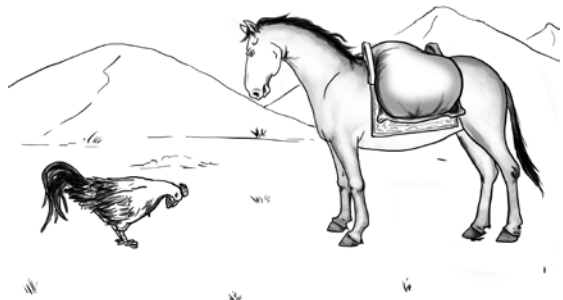
ཉིན་ཞིག་ལ། བྱ་པོ་རྒྱམ་བྱ་བཟས་ནས་ལྟོ་བ་འགྲངས་རྒྱུ་མགོ་འཕང་བསྟན། མགྱིན་པ་བཏེགས།
སྤྱ་ལེན་བཞིན་སྟོང་རྒྱ་ཞིག་གི་འོག་ཏུ་ཡོང་། ཁོས་སྟོང་པོའི་མགོ་ན་ཤིང་རྩ་མོ་ཞིག་ཡོད་པ་མཐོང་
སྟེ། “མཆུ་རྩ་རིང་བའི་ཤིང་རྩ་མོ།
ཁྱོད་ཀྱིས་ར་དང་སྤྱ་མངེས་འགྲན་པོད་
དམ།” ཞེས་དྲིས་པར། ཤིང་རྩ་མོས།
“སྤྱ་རྒྱུང་མ་བཞེངས། སྟོང་རྒྱ་གྱི་
ཁོག་ཏུ་གཞོད་འབྲུ་ཞུགས་འདུག་པས།
ངས་གཞོད་འབྲུ་འཛིན་དགོས།” ཞེས་
བཤད་པས། བྱ་པོས་སྤྱ་ལེན་བཞིན་
སོང་ངོ་། །

དེ་ནས་བྱ་ཕོ་མེ་རྟོག་ལྷུ་མ་རའི་ནང་དུ་
 སླེབས་ཤིང་། དེར་སྤང་མ་ཞིག་ཡོད་པ་
 མཐོང་སྟེ། “སྤང་མ་མིག་འབྱར། རྩོད་
 གྱིས་ང་དང་སྤང་མ་མཛེས་འགྲན་པོད་དམ།”
 ཞེས་དྲིས་པར། སྤང་མས། “སྤྱུ་སྤྱུང་མ་
 བཞེངས། ད་ལྟ་ནི་མེ་རྟོག་བཞེང་པའི་
 དུས་ཚིགས་ཡིན་པས། ངས་ཟླེལ་དངར་
 ལེན་དགོས།” ཞེས་ལན་བཏབ་པས། བྱ་
 ཕོ་སྤྱུ་ལེན་བཞིན་སོང་ངོ་། །

ཡང་བྱ་ཕོ་ཞིང་འགྲན་མ་ཞིག་ཏུ་སླེབས་པ་དང་། དེར་སྤང་མ་ཞིག་དང་འཕྲད་དེ། “སྤང་མ་གྲོད་
 ལུག་ རྩོད་གྱིས་ང་དང་སྤང་མ་མཛེས་འགྲན་
 པོད་དམ།” ཞེས་དྲིས་པར། སྤང་མས།
 “སྤྱུ་སྤྱུང་མ་བཞེངས། ང་ལོ་རྟོག་ནང་གི་
 གཞོད་འབྲུ་འཛིན་པར་འགོ་དགོས།” ཞེས་
 གྲས། བྱ་ཕོ་ལ་མཛེས་སྤྱུག་འགྲན་མཐུན་
 གཅིག་ཀྱང་མ་བྱུང་བས། ཁོ་ཕྱིར་ལོག་
 པའི་ལམ་བར་དུ། འབྲུ་སྤྱུ་འབྲུར་བའི་རྟ་
 ཟན་ཞིག་འཕྲད་པ་དང་། རྟ་ཟན་ལ་ཁོས་
 ཤིང་རྟ་མོ་དང་། སྤང་མ། སྤང་མ་བཅས་ལ་སྤང་མ་མཛེས་འགྲན་སྤྱུ་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་བཤད་
 རེས། བྱ་ཕོས་སེམས་སྤྱོད་པའི་སྒོ་ནས། “ཨ་
 རྟ་ཟན་ལགས། ངས་ཁོ་ཚོ་དང་སྤང་མ་མཛེས་
 འགྲན་བསམས་ཀྱང་། ཁོ་ཚོས་ང་ལ་ཁ་ཡ་མི་
 བྱེད་པའི་རྟ་མཚན་ཅི་ཡིན།” ཞེས་དྲིས་པར།
 རྟ་ཟན་གྱིས། “མཛེས་དང་མི་མཛེས་ནི་ཕྱི་
 ཚུལ་ཁོ་ནར་བལྟ་བ་མ་ཡིན་པར། གཞན་
 ལ་ཕན་ཐོགས་པའི་བྱ་བ་སྤྱུ་བ་མིན་ལ་བལྟ་

དགོས་པའི་དོན་དེ་ཁོ་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་
ཡོད་པས་རེད།” ཅས་བཤད།

བྱ་ཕོས་གཏམ་དེ་ཐོས་ནས་ཏ་ཅང་ངོ་
ཚ་ཞིང་། དེ་ནས་བབྱང་སྟེ་སུ་མངོས་
འགུན་པར་གཏན་ནས་མི་འགྲོ་བར་མ་
ཟད། ཉི་མ་རེ་རེར་སྐྱ་རེངས་མ་གསལ་
གོང་ནས་ཡར་ལངས་ཏེ། སྐད་གསང་
མཐོན་པོས་བྱ་སྐད་བརྒྱབ་སྟེ་ནམ་ཚེ་
འཛིན་པ་དང་། མི་རྣམས་མལ་ལས་ལང་
བར་སྐྱལ་བར་གཏོང་གི་ཡོད།

(བྱ་ཕོས་ཐོ་རངས་ལ་བྱ་སྐད་རྒྱག་པ་ཡང་དུས་དེ་ནས་བྱང་བ་རེད་ཟེར།)

སྒྲིབ་ཆེན། →

དང་པོ། དཔོན་གྱིས་བཏང་སྟེ་ཆོག་ཐུང་རེ་བརྗོད།

ཤོག་ཟེ། ལུས་བྲ། ལྟོ་བ། མཆོད་ཀྱི། སྒྲུང་། ཟིལ་དང་། སྒྲུ་རེངས། སྒྲུལ་བར། འབྲུ་མྱ།

གཉིས་པ། དྲི་བར་ལན་ཐོབས།

༡། བྱ་ཐོས་སྒྲུ་གཞས་ཅི་འདྲ་ཞིག་སྒྲངས་ཡོད་དམ།

༢། བྱ་ཐོའི་དྲི་བར་ཤིང་རྟ་མོས་ལན་གང་འདྲ་ཞིག་བཏབ་ཡོད་དམ།

༣། བྱ་ཐོའི་དྲི་བར་སྒྲངས་ལན་གང་བཏབ་ཡོད་དམ།

༤། བྱ་ཐོའི་དྲི་བར་སྒྲུལ་པས་ལན་གང་བརྒྱབ་བམ།

༥། རྟ་ཆུན་གྱིས་བྱ་ཐོར་གསལ་བཤད་གང་དག་གནང་ཡོད་དམ།

༦། སྒྲོ་བ་ཆུན་འདིར་བསྐྱུ་བྱའམ་བརྗོད་དོན་གང་ཞིག་མཆོན་ཐབས་བྱས་ཡོད་དམ།

གསུམ་པ། བསྐྱུས་བརྗོད་ཚུམ་བྱང་གང་བྱང་ཞིག་བཙས་འབྲི་གྱིས།

(དང་ལྷོག་མི་སྣ་བརྗོད་པ། མི་སྣ་ཁ་སྟོན་རྒྱག་པ། ཡུལ་སྒྲོངས་བརྗོད་པ་སོགས་ཚུམ་སྒྲངས་གང་ཞིག་བྱས་ཀྱང་
ཆོག)

《ཁ་ཏ་དང་མ་བྲ།》 《རི་བོང་དང་རུས་སྒལ།》 《རི་བོང་ཅལ་འདྲོགས།》

བཞི་པ། 《ཚོ་མོ་འདྲོད་རམ་ཅན་གྱི་སྒྲུང་།》དེ་བསྐྱུས་བརྗོད་ཚུམ་བྱང་ཞིག་བྱ་བཙས་ཡོད། དེ་

བཞིན་《ཐོགས་པོ་གསུམ་གྱི་སྒྲུང་བྱང་།》དེ་བསྐྱུས་བརྗོད་ཚུམ་བྱང་ཞིག་བྱ་བཙས་དགོས།

ཐོ་མོ་ཞིག་ལ་བྱ་མོ་གཅིག་ཡོད་པ་རེད། བྱ་མོ་དེས་ཉིན་ལྟར་སྒོ་ང་རེ་གཏོང་གི་ཡོད་པས། ཚོ་མོ་དེ་ལ་ཡུན་

རིང་པོར་སྒོ་ང་རེ་རྒྱ་དང་འཛོང་རྒྱ་བྱང་བ་རེད། ཉིན་གཅིག་ཚོ་མོ་དེས། བྱ་མོ་འདིས་ཉིན་རེ་ལ་སྒོ་ང་རེ་རེ་
ལས་གཏོང་གི་མི་འདུག འདིའི་ཁོག་པ་བསྟོགས་ན་སྒོ་ང་ཆང་མ་སྟེ་ལ་རག་གི་རེད་བསམས་ནས་བྱ་མོ་
གསོད་གཐབས་བྱས་པ་དང་། བྱ་མོ་དེས། སྤྱིན་བདག་ལགས། བྱིད་རང་སྐྱགས་རྟགས་དེ་འདྲ་མ་བྱེད། ངའི་
ཁོག་པའི་ནང་ཉིན་རེ་སྒོ་ང་རེ་འབྱུང་བ་ལས་སྒོ་ང་ཆང་མ་ངའི་ཁོག་པའི་ནང་སྤང་གསོག་བྱས་ཅིང་། བྱིད་

ག) མངོན་བརྗོད།

༥ འདིར་བརྗོད་བར་བྱ་བ་ནི་བོད་ལ་བརྟུ་ཐུག་རིག་གནས་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ཡ་གྲུལ་མིང་འདོགས་ཚུལ་
དང་། འབྲུག་ཚུལ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསལ་བར་སྟོན་པའི་རིག་བ་སྟེ་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་
གཞུང་དང་། མངོན་བརྗོད་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོབ་ཚན་ཁག་ཅིག་གོ་སྟོན་གྲུས་ཡོད།

མངོན་བརྗོད་ཀྱི་མིང་ཡིན་ན་རྗེས་སྐབ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་བ་དང་། ཡང་འདོད་རྒྱལ་དང་རྗེས་སྐབ་གཉིས་སུ་དབྱེ་
བ་མི་འབྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་མིང་འདོད་རྒྱལ་ཡིན་པ་ཆེར་མི་སྣང་།

མངོན་བརྗོད་ལ། མིང་གི་མངོན་བརྗོད་དང་གྲངས་ཀྱི་མངོན་བརྗོད་བཅས་རིགས་གཉིས་ཡོད།

མངོན་བརྗོད་ཀྱི་དཔེ་དེབ་འགའི་མཆན་གཞུང་།

དཔེ་དེབ།	ཆེ་མ་པ།
མངོན་བརྗོད་རྒྱ་མཚོའི་ཚུ་ཐེགས།	དབུལ་ཚུ་རྣམ་རྟེན་བ།
མངོན་བརྗོད་མཁས་པའི་ན་རྒྱན།	རིན་སྤངས་པ་དག་དབང་འདིགས་གྲགས།
མངོན་བརྗོད་འཆི་མེད་མངོད།	སྟོབ་དཔོན་འཆི་མེད་སེང་གེ།
མངོན་བརྗོད་ཆེག་གི་གཉེར།	ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆན།
མིང་གི་མངོན་བརྗོད།	དབལ་ཁང་ལོ་རྒྱ་བ།
མངོན་བརྗོད་གསེར་གྱི་ལྗེ་མིག	བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་མཆན།
སྟོབ་མའི་རྒྱན་མཁོའི་མངོན་བརྗོད་ལག་དེབ།	སྐལ་བཟང་ལྷ་མོ།
མངོན་བརྗོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བདུས་བསྟེན་གས་ ལེགས་བཤད་འཕེན་པའི་དུང་སྒྲ།	གཞིས་ཅེ་དགེ་འོས་སྟོབ་གྲ།
མངོན་བརྗོད་སྤྱིར་ཐེག་གཅེས་བདུས་སྟོ་གསར་ མགུལ་རྒྱན།	རྣམ་གྲ་སྐབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ།

མངོན་བརྗོད་ཉེར་མཁོ་གཅེས་བཏུས་སློབ་གསུང་། འདུག་རྒྱུ་ལ།	འབྲས་སློབ་སྤྱིར་ཆོས་རིག་འཛིན་སློབ་སློབ་གྲུའི་འཛིན་རིམ་ བཅུ་པ།
--	--

༥ འདིར་མངོན་བརྗོད་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་དཔེར་ 《དཔལ་བོའི་མེ་ཏོག》 རྟོད་སྤྲེད་གཉིས་སུ་བགོས་ཏེ་སློབ་ཚན་ལ་
བཞག་ཡོད།

1. མངོན་བརྗོད་སློབ་ཚན་འཁྲིད་སྐབས་དཔེ་མཚན་ནམས་ 《དཔལ་བོའི་མེ་ཏོག》 ནས་འབྲེལ་པ་དང་། 《དཔལ་
བོའི་མེ་ཏོག》 གི་སློབ་ཚན་འཁྲིད་སྐབས་མངོན་བརྗོད་ལ་གང་ཐུབ་སྐྱར་བ་བཅས་མདོར་ན་པན་ཚུན་གཞུགས་
འདེགས་ཡོང་ཐབས་བྱེད་དགོས།
2. ཚུལ་ཡིག་འདི་དོན་གྱི་བྱང་བ་བརྗོད་པའི་བཅད་ལྷག་སྤེལ་མ་ཞིག་ཡིན་པས། ཚུལ་ལུས་ཀྱི་ནམ་གཞག་དང་
སྐྱར་ཆོག

༡༥. མདོན་བརྗོད།

ལྷ་ལམ་སྤྱིན་ལམ་རྒྱ་སྐར་ལམ། །
གནས་དགུང་ཀུན་བྱུང་ནས་མཁའ་མིང་། །

ཀུན་གསལ་ཚུ་མཐོངས་ལྷ་འི་རིང་རིང་། །

ཚུ་འདྲིན་སྤྱ་ལྷན་ཆ་ཟེར་འདོམས། །

ཚུ་ཁུར་མཁའ་གླང་སྤྱིན་གྱི་མིང་། །

འབྲུག་པ་བརྒྱ་པ་གཞི་སྤོན་སྤྱེས། །

བྱས་ཐ་བདེ་འབྲུང་སྤོག་གི་མིང་། །

སྤྱིན་གྱི་སྤྱ་དང་དབྱར་སྤྱེས་ཐ། །

སྤྱ་བརྒྱ་པ་ནམས་འབྲུག་སྐད་མིང་། །

བྱ་ཆར་སྤྱང་ཆར་སྤྱིན་བཅུད་དང་། །

སྤྱིན་གྱི་མེ་ཏོག་ཆར་པའི་མིང་། །

རྒྱང་གི་རྒྱལ་མཆན་ཀན་པོའི་ཐིག། །
སོས་ཀ་བཞད་ནམས་འངའ་ཆོན་མིང་། །

ངང་འཁྱོག་གཞའ་རིས་བརྒྱ་བྱིན་གཞུ། །

དག་བྱེད་ངན་སེལ་འབྲུ་པན་དང་། །

བཅུང་བྱ་ཉལ་འགོ་ཚུ་ཡི་མིང་། །

འདབ་ལྷན་རྐང་འབྲུང་ཡལ་ག་ཅན། །
ཅེ་མོ་ཅན་ནམས་སྤོན་ཤིང་མིང་། །

རྒྱན་སྤྱེས་ས་སྤྱེས་རྒྱར་མི་ལྷུང་། །

ལག་ལྷན་གཉིས་འཐུང་ཁྱོས་བུམ་ཅན། །

དབྱུག་པའི་སྣ་ཅན་གླང་པོའི་མིང། །

ནགས་སྒྲུང་དང་ནི་ཆང་ཆིང་ཅན། །

འཐིབས་པོ་ཤིང་ལྷན་ནགས་ཆལ་མིང། །

ལྷོན་ཤིང་ལྷུས་ར་བཙས་མའི་ནགས། །

ཉི་བའི་ཆལ་རྣམས་སྐྱེད་ཆལ་མིང། །

འཕྱོག་བྱེད་གདོང་ལྷ་རལ་པ་ཅན། །

སྒྲེང་ཆགས་རྒྱལ་པོ་སེརྟེའི་མིང། །

ལུས་བཟ་བྱི་སྣོམ་ངར་སྐྱད་ཅན། །

ནགས་ཀྱི་ཤུན་སྟག་གི་མིང། །

སྐོང་སྐྱེས་ཆངས་སྐྱེས་གཉིས་སྐྱེས་དང། །

ཡན་ལག་དབྱུག་པ་ནམ་མཁའི་རྟ། །

མཁའ་འགོ་འདབ་ཆགས་བྱ་སྤྱིའི་མིང། །

མིག་མཛེས་དབྱངས་སྟན་གཞན་གྱིས་གསོས། །

དབྱིད་ཀྱི་པོ་ཉ་ཁུ་བྱུག་མིང། །

སྤྱིན་སྤྱེག་མགྱིན་སྤོན་འདབ་བརྒྱུ་པ། །

མདོངས་མཐའ་གཙུག་ལྷན་སྤྱིན་ལ་དགལ། །

འབྱུག་སྐྱ་མངལ་འཛིན་མ་བྱའི་མིང། །

གང་ཟག་ཤེད་བུ་མ་བྱའི་བྱ། །

ཀང་གཉིས་ཤེས་ལྷན་མི་སྤྱིའི་མིང། །

ཡན་ལག་མཆོག་མ་གླུང་ཆེན་འགྲོས། །

ལུས་སྤྱ་སྤྱེག་པོ་སྐྱེད་མེད་མ། །

རི་དྲགས་མིག་ཅན་མཛེས་མའི་མིང། །

སྒྲིབ་ཆེན། →

དང་པོ། ཆེག་ཐུབ་བརྗོད།

རྒྱ་སྐར་ལམ། མཁའ་མང་། ས་སྒྲེས། དབྱུག་པའི་སྒྲ་ཅན། ལུས་ལྷ། འདབ་ཆགས།
གཤེར་ལྷན་མ། དག་བྱེད། གཉིས་སྒྲེས། འཕྲོག་བྱེད། ཀང་གཉིས།

གཉིས་ལ། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་མིང་མ་མའི་སྒྲ་བཤད་བྱིས།

ལྷ་ལམ། ལུ་འཛིན། འོར་འཛིན། ས་འཛིན། ཉལ་འགོ། ཀང་འཕྱང་། གཉིས་འཕྱང་། གཉིས་སྒྲེས།

གསུམ་ལ། བཅ་མཁའ་དང་། རྒྱན་ཤིང་གཉིས་ལ་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་མིང་ག་ཆོད་ཡོད་པ་རྣམས་བྱིས།

བཞེ་ལ། བཤམ་གསལ་ཚོམ་བྱང་ནང་གི་མངོན་བརྗོད་རྣམས་རིས་འཛིན་བྱས་ཏེ་བྱང་འདོན་བྱིས།

ཤེས་བྱའི་དགའ་ཆལ་འབྲིམ་པའི་སྒྲིབ་ལྷ།

ལྷ་ལམ་ན་བདུན་འོར་འཛིན་སང་པ་རུ་འཕྲོ་དུས། །
ལེགས་བཤད་སྒྲན་འཛེབས་ངག་གི་དབྱངས་རྟ་ལ་འགྲུགས་བཞིན། །
ཚོངས་སྒྲན་འཛེབས་པའི་སློབ་བྱའི་ནགས་ལྷང་གི་ཕྱོགས་སུ། །
དགའ་སྒྲོས་གོམ་སྒྲབས་སྒྲུང་བའི་སྒྲང་ཚུལ་འདི་སྒྲིབ་པ། །
སྒྲགས་འདུན་ལང་ཆོ་རྒྱས་པའི་ཤེས་བྱའི་བཅོས་མའི་ནགས། །
བཅུད་ལྷན་ཤེས་བྱའི་བདུད་ཅི་བྱ་ཆར་ལྷར་བསྐྱལ་བའི། །
ཚོངས་པའི་ཤེས་སྒྲན་སེལ་མཛད་སློབ་དཔོན་མཆོག་ཉིད་ཀྱིས། །
རིག་གནས་འཛད་མེད་སྒྲིན་པའི་སྒྲང་ཚུལ་འདི་སྒྲིབ་པ། །
སློ་རིག་གསལ་བའི་ལང་ཆོ་དང་རྒྱང་དུག་གི་ཆོགས་ཀྱིས། །
གནའ་དེང་རིག་གནས་ཀུན་གྱི་ཟེའུ་འབྲུ་ཡི་ཉིང་བཅུད། །
འདོད་པ་ཆོམ་མེད་རོལ་པའི་སྒྲང་ཚུལ་འདི་སྒྲིབ་པ། །
ཤེས་རིག་དེ་བསྐྱང་འཕྱལ་བའི་སློབ་སྒྲིང་གི་ཁོད་དུ། །
བཅུ་ཕྲག་གནས་ལ་འབད་པའི་སློ་གསལ་གྱི་སློབ་མས། །
སྒྲ་མང་ཤེས་བྱ་སྒྲིང་བའི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་མཁྱོགས་འགོ། །
སློ་གོས་ལྷག་གིས་སྒྲུལ་བའི་སྒྲང་ཚུལ་འདི་སྒྲིབ་པ། །

མ་པ། ཚུམ་བྱང་འདི་ལྟེན་ལྟེན་གྱི་མིང་ཆེན་པོ་བཅུ་བྱུང་འདོན་གྱིས་དེ་དག་གི་མཛན་པ་རྒྱུད་གྱི་མིང་གང་
ཡིན་པ་བྲིས།

རྩ་ཁྲི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞིག

ཀླུ་གྲོག་གི་ལམ་སྟན་ཞིག་གི་འགྲམ་ན་ལོ་ལྷའི་ཆར་རྒྱུད་གིས་གཙུག་པའི་རྩ་ཁྲི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད། ལམ་
སྟན་དེར་མི་རྣམས་པར་འགོ་རྒྱུ་འོང་བྱེད་གྱི་ཡོད་ནའང་། རྩ་ཁྲི་རྒྱུ་རྒྱུ་དེ་ཁོ་ཆོའི་མིག་གི་སྟོང་ཡུལ་དུ་
གཏན་ནས་གྱུར་མ་ཐོང་།

ཉིན་ཞིག་ལ་ཆར་པ་བབས་བྱུང་། ཆར་པ་ནི་ནམ་མཁའི་ངོ་གདོང་སྒྲིབ་བྱེད་གྱི་ཡོལ་བ་དེ་བཞིན་མིག་མདུན་
གྱི་འདིག་ཉེན་རབ་རིབ་དུ་གཡོགས། སྐབས་དེར། མི་རྣམས་ཀྱིས་ད་གཞོན་ཤོག་གྱུར་དུ་གནས་པའི་རྩ་ཁྲི་
རྒྱུ་རྒྱུ་དེ་མཐོང་བྱུང་། ཁོ་ཆོ་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་དུ་རྩ་ཁྲི་རྒྱུ་རྒྱུ་དེའི་ནང་ལ་ཆར་གཡོལ་བྱེད་
དུ་སོང་། རྒྱུ་མ་འགོར་བར་རྩ་ཁྲི་རྒྱུ་རྒྱུ་དེར་མི་དེ་མང་ནས་དེ་མང་དང་། སྐད་སྒྲ་ཡང་དེ་མཐོན་ནས་དེ་
མཐོར་གྱུར།

“ད་རྩ་ཁྲི་རྒྱུ་རྒྱུ་འདི་ཞིག་གསོ་བྱེད་དགོས།”

“འོ་རེད། ང་ཆོས་ནམ་རྒྱུན་འདི་དུ་ཆར་གཡོལ་བྱེད་དགོས་པར་བརྟེན། ང་ཆོས་རྩ་ཁྲི་འདི་ཞིག་གསོ་བྱེད།”

“རྩ་ཁྲི་རྒྱུ་རྒྱུ་འདི་ཞིག་གསོ་བྱེད་སྐབས་དེས་པར་དུ་སྤར་ལས་དེ་ཆར་གདོང་དགོས།”

“...”

རྒྱུ་མ་འགོར་བར་ཆར་པ་དེ་འབབ་མཆམས་ཆད་སོང་། མི་རྣམས་སྤར་ཡང་འཆང་ཁ་ཤིག་ཤིག་གིས་རྩ་ཁྲི་
རྒྱུ་རྒྱུ་དེ་ལས་ཕྱིར་བུད་དེ། ཁ་ཤིང་ཅིང་མཆར་དང་མཉམ་དུ་རྩ་ཁྲི་རྒྱུ་རྒྱུ་དེ་དང་ཐག་དེ་རིང་ནས་
དེ་རིང་དུ་གྱུར།

ཡིན་ནའང་། ལམ་སྟན་དེའི་འགྲམ་ངོགས་སུ་གནས་པའི་རྩ་ཁྲི་རྒྱུ་རྒྱུ་དེ་ལོ་ལྷའི་ཆར་རྒྱུད་གིས་གཙུག་
ཤིང་ཉེ་འོད་ཀྱིས་གདུང་བས་སྤར་ལས་ཀྱང་ཉམ་ཐག་པ་ཞིག་དུ་གྱུར་འདུག ལམ་སྟན་དེའི་སྟེང་དུ་མི་རྣམས་
སྤར་བཞིན་པར་འགོ་རྒྱུ་འོང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ལ། རྩ་ཁྲི་རྒྱུ་རྒྱུ་དེའང་སྤར་ལྟར་གནས་དེ་ན་ཕྱིར་
འཇགས་སེ། དལ་ཅག་གིར་གནས་འདུག

༡༧. དཔའ་བོའི་མེ་ཉལ་ ལྷོད་ཆ།

ཆེག་གནད་མཆན་འབྲེལ།

- སྒྲུབ་མེད། ——— རུའི་བ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱལ།
ཁྱམས། ——— དཔའ་ངར་གྱི་ལྷོག་ལྷ་སྟེ་འཇིགས་པ་དང་འབྲ།
དམར་འཛིང་། ——— ཕན་ཚུན་ཁྱེད་འདོན་རེས་བྱས་ནས་འཛིང་བའི་དོན།
ཁོད་སྟོམས། ——— མཐོ་དམའ་ཆ་མཉམ་པར་བྱས་པའི་དོན་ཏེ་ས་ཆ་ཁོད་སྟོམས་ལྟ་བུ།
ཨར་འདམ། ——— དེང་རབས་རྒྱུ་ལས་ལ་མཁོ་བའི་རྩི་ཐལ་གྱི་རིགས།
སྒྲུབ། ——— ཉ་ཤེལ་ཁ་ལོ་སྒྱུར་བྱེད། མཐུག་པོའི་ལྷོག་ཕྱོགས་ལའང་འཇུག།
ཉ་མཆོ་རྒྱ་པོ། ——— གཙང་ཁུལ་གྱི་གཙང་པོ་ཞིག་གི་མིང་།
རྩ་ལྷས། ——— རྩ་ཐང་དང་ལྷས་རའི་བསྐྱེད་མིང་།
རྩ་བུམ། ——— རྩའི་བུམ་པ། ལྷ་པས་འདིར་མེ་ཉལ་གི་ཁོག་མ་ལ་གོ།
མཁར་སྟོ། ——— མཁར་གྱི་རྒྱལ་སྟོ།
ངར་རྩལ། ——— ངར་བཞིན་ནམ་གཤིས་ཀ།
འཇུལ། ——— བཏུལ་བའི་ད་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་པ། ལྷ་པས་འདིར་ངི་མ་སྟོ་བ་ལ་གོ།
སྒྱུད། ——— བརྒྱན་པ། རྒྱུན་གྱིས་སྒྱུད་ལྟ་བུ།
རིག་བྲ། ——— ལུས་ཀྱི་དབང་པོའི་སྟོད་ལུལ་དུ་སྒྱུར་པའི་འཇམ་རྒྱལ་ཆ་གང་ཞོགས་ཀྱི་སྒྱི་མིང་།
འཐག་རིས། ——— ཐག་གི་དོས་ལ་ཡོད་པའི་རི་མོ་སྟེ་བཏགས་པའི་རི་མོ།
རྩོང་རི། ——— རྒྱལ་ཅི་རྩོང་ཆགས་སའི་དེའུ་འབྱར་ཞིག།

ཀླུ་ཅེ་ལྷ་སྐོར་དུ་བྱེད་པ།

དྲི་བཞོན་བསེལ་མས་ཚུ་འཛིན་ལ་བསྐྱལ་བར་སྤང་ཁམས་སུ་ལང་ལོང་སྤྱོད། །

ས་མཐོའི་སྤང་གི་ནས་ཞིང་གྲུ་བཞི་གསེར་མདངས་བཟ་ཞིང་རྒྱབས་ཐེང་འཕྱར། །

འབྲུ་རིགས་སྤྱ་ལྡེ་ལོ་ཉོག་རབ་སྤྲིན་འཕྲོ་བའི་གདོང་ལ་འཇུག་ཤར་བའི། །

འབྲས་ལྷན་དུས་ཀྱི་དཔལ་མོ་འདི་ཉིད་མོར་འཛིན་ཡངས་པོའི་རྒྱན་དུ་གྱུར། །

ཅེས་བསྟོད་ཆོག་གི་མེ་ཉོག་གཏོར་བར་འོས་པའི་དུས་བབ་འདི་ཉིད་ལ་ལྷ་ས་ནས་ལམ་ལ་ཆས་
ཏེ་གནའ་རབས་བོད་རིགས་མི་མང་གིས་དཔའ་ངར་ཁྱམ་པ་མེད་པར་ཞིན་ངའི་དམག་ལ་ཇ་དྲག་
ཆེན་པོས་དམར་འཛིང་བྱས་ཐོང་བའི་གནས་ཏེ་ཀླུ་ཅེ་ལྷ་སྐོར་དུ་སོང་།

ལྷ་ས་དང་ཀླུ་ཅེའི་བར་ལ་སྤྱི་ལེ་ཉིས་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་ཡོད། གཞུང་ལམ་གྱི་ངོས་ནི་ས་དཀར་དང་
བྱེ་མ་འདྲེས་མ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། ལམ་ངོས་ཁོད་སྟོན་ཤིང་སྤང་འབྱར་གཤོང་གསུམ་མེད་ལ་རྒྱངས་
འཁོར་རྒྱ་བར་ཏ་ཅང་བདེ་སྟབས། ཡར་འདམ་ལས་བཟོས་པའི་གཞུང་ལམ་ཞིག་དང་བྱུང་པར་མི་
འདུག དེ་འདྲིའི་ཀྱག་ཀྱོག་ཉུང་བའི་གཞུང་ལམ་སྟེང་དུ་ང་ཚོ་སྟོད་པའི་འབྲུལ་བཞུད་རྒྱངས་འཁོར་
དེ་སྟབ་མེད་ཀྱི་ཅང་ཤེས་བཞིན་རྒྱག་གིན་གདལ། དེ་ལྷར་ལ་ལུང་འགའ་བཟལ་ཏེ། ཕྱི་ངོའི་རྒྱ་
ཚོད་དང་པོའི་ཐོག་དུ་ང་ཚོ་ཀླུ་ཅེ་གྲོང་བྱེད་དུ་སྐྱབས། གནའ་བོའི་ཀླུ་ཅེ་གྲོང་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་
ནས་ཉ་མཚོ་རྒྱ་བོ་ལང་ལོང་དུ་རྒྱ་བ་དང་། གྲོང་བྱེད་ཀྱི་མཁར་ཡོད་དོ་ཅོག་ལ་ས་ཅི་དཀར་པོ་བྱག་
ཡོད་པ་དེ་དག་རྒྱང་ནས་བལྟས་ན་གཡང་དཀར་ལུག་བྱུ་ཞིག་རྩ་ལྷས་སུ་བསྐྱོར་ཡོད་པ་དང་གཉིས་
སུ་མ་མཆིས། གྲོང་བྱེད་ཆགས་པའི་གཞི་ནི་མཐའ་བཞི་མི་མངོན་པའི་ཀླུ་ཅེའི་ཐང་ཆེན་ཡིན་ལ།
མཐོང་སའི་ཕྱོགས་ཀུན་དུ་ནས་ཞིང་ནི་ས་ལེ་སྤྲུམ་གྱི་ཁུ་བའི་མཚོ་མོ་འབྲེལ་བ་རི་བཞིན་དྲི་བཞོན་
ལྷང་བ་དང་བསྐྱན་ནས་རྒྱབས་ཐེང་ཆེ་རྒྱང་བར་མེད་དུ་གཡོ་ཞིང་། མགོ་བོ་བཏོགས་ཏེ་མཁའ་
རུ་བལྟས་ཆེ་དབྱིངས་རིམ་ལྷག་པར་མཐོ་བའི་ཚོར་སྤང་ཞིག་སྟེར། ཀུན་གསལ་དབྱིངས་སུ་སྤྲིན་
དཀར་ལང་ལོང་རྒྱ་བའི་འོག་དུ་བྱ་འོལ་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་གཤོག་འཁྱུར་གྱི་གར་ལ་བེལ་བཞིན་བྱང་
ཁའི་དུང་དཀར་ངོམ་པ་དང་། རྒྱབས་རེར་ལྡིང་ཞིང་འཁོར་ལ་མཚམས་རེར་ནམ་འཕང་གཙོད་
བཞིན་དབྱིངས་རིམ་དུ་ཡལ་ཞིང་། ཅི་ལྷང་ལྷང་གི་མགིན་སུ་དེ་ཐོས་འཕྲལ་ཨ་སྟོན་དབྱིངས་ལས་
དྲིལ་རྒྱང་ཞིག་ཁྲོལ་བ་ལྷ་བུའི་ཉམས་སྤང་འཆར་ཡོང་།

ཚུམ་པ་པོས་ཐོག་མར་སྟན་ངག་གི་ཉམས་ཅུང་ཡོད་ལ་མངོན་བརྗོད་ཐར་ཐོར་ལྡན་པའི་སྟོན་དུས་ལ་
བསྐྱུགས་པའི་ཆོག་མཚན་གིས་ཚུམ་འདིའི་འགོ་བརྒྱུགས་ཡོད།

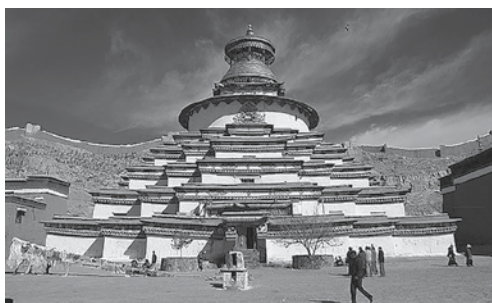
རང་བྱུང་ཆོན་པ་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་ནང་། ཁྱོད་ཁྱེད་དང་ཡུལ་ཡུང་གི་བཀོད་པ་བསྐྱུས་ཙམ་གྱིས་ནས་
ཚུམ་འདིའི་རྒྱན་སྲིང་ཐབས་བྱས་ཡོད།

གནའ་བོའི་རྒྱལ་ཆེད་ཁྱོད་ཁྱེད་འདིར་སྐྱོར་བ་ཞིག་བརྒྱབ་ན་རྒྱུ་མཐུན་གཅིག་ལས་མི་
དགོས་པས། མིང་ལ་ཁྱོད་ཁྱེད་ཟེར་ཡང་དོན་དུ་སྟེ་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཙམ་ཞིག་ལས་མེད། རྩོད་དང་།
སྟོབ་གྲ། སྟན་ཁང་གསུམ་པོ་ཨར་འདམ་ལས་བཟོས་ཡོད་པས་དེང་རབས་ཀྱི་བྱུང་ཆོས་ཙམ་མཆོན་
པ་ལས་གཞན་དག་ནི་གནའ་སྟོལ་གྱི་བྱུང་ཆོས་ཡིག་མེད་པར་གནས་འདུག ཁྱོད་ཁྱེད་ཀྱི་མཁར་སྐོ་
དང་རྩོད་ཁང་གི་སྟེ་བྱུང་ཆེད་དུ་མེ་རྟོག་བརྒྱུགས་པའི་རྩ་བུམ་བཞག་ཡོད་པ་མ་ཟད། ར་བ་དང་
ཁང་བྱིས་ཀྱི་མཐའ་སྐྱོར་ཀྱན་དུ་མེ་རྟོག་གི་རྩ་བུ་སྟེ་པ་ལས་རྒྱལ་ཆེད་མི་མང་ཆོས་མེ་རྟོག་
ལ་དགའ་ཞེན་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པ་ཤེས་ཐུབ་ཅིང་། རྒྱ་ནག་ནང་ཁུལ་གྱི་ཀོང་གིག་ལ་མེ་རྟོག་
གི་ཁྱོད་ཁྱེད་ཞེས་འབོད་ཀྱང་། ས་འདིའི་མེ་རྟོག་གི་ཞིང་ཁམས་འདི་མཐོང་མ་ཐག་ཀོང་གིག་ཀྱང་
འདི་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་ཡིན་མི་སྲིད་ཅེས་སྟུམ་པར་བྱེད། མེ་རྟོག་སྐྱ་ཆོགས་ཀྱི་འདབ་བརྒྱ་རྣམ་པར་
བཞད་པའི་ཁྲོད་ན་སྐལ་བཟང་མེ་རྟོག་དང་། སྟོལ་མའི་མེ་རྟོག་རིགས་གསུམ་མེ་རྟོག་མེ་རྟོག་
སེར་ཆེན། རྒྱ་གར་མེ་རྟོག་སོགས་བཟང་ལས་འདས་པའི་མེ་རྟོག་སྐྱ་ཆོགས་ཀྱིས་རང་རང་གི་ལང་
ཆོད་དཔལ་ཡོན་ཏེ་མ་བཞེན་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་ལ་སྤྱི་ཞིང་བརྟན་པའི་གཞུང་ཏེ་དང་། སྟོལ་ཞིང་
ལྷང་བའི་འདབ་མ། མཛེས་ཤིང་སྟུག་པའི་ཁ་དོག་གང་སར་བྱུང་པའི་དྲི་ཞིམ་དང་ལྡན་པས་ན་
མེ་རྟོག་འདི་དག་ནི་ཆར་རྒྱུད་དུ་པོ་སོགས་འབྱུང་བཞིའི་གནོད་པར་འཐབ་རྩོད་བྱེད་པའི་དཔལ་
པོའི་ངང་ཚུལ་དང་ལྡན་ཞོ་སྟུམ། ངས་བྱིས་ཆང་ཞིག་གི་ར་བ་ནས་མེ་རྟོག་ཅིག་བརྟོགས་ཏེ་སྟོམ་
པའི་ཆོད་བྱེད་བ་འབྱེད་དགའ་བའི་དྲི་ཞིམ་སྐྱ་ཁུང་དུ་འཕུལ་བྱུང་། གལ་ཏེ་མེ་རྟོག་འདིའི་དྲི་ཞིམ་ནི་
མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཁ་དོག་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཆོ། དེའི་ནང་དུ་མཛེས་སྟུག་གི་ཁ་དོག་སྐྱ་ཆོགས་ཤིག་
འདུས་ཡོད་པའི་རེད་ཅེས་པའི་ཆོར་སྟུང་སྟེས། བར་སྟུང་ན་ཕུག་རོན་དགར་པོ་བྱུ་གཅིག་འཕུར་
བའི་གཤམ་དུ་བང་རིམ་བརྒྱུས་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྟུང་པའི་དཔལ་འཁོར་མཆོད་རྟེན་དེ་རྩམ་
བརྗོད་ལྡན་པའི་ངང་ཁྱོད་ངེས་འབྱུང་འདུག བོད་རིགས་ཀྱི་སྟན་སྟུམ་ཆོགས་པའི་མཛེས་རྒྱལ་

གྱི་བྱང་ཆོས་ལུན་པའི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་འདི་དང་གནའ་བོའི་གྲོང་ཁྱེར་འདིའི་ཁོར་ཕུག་ལ་ལྷ་
བཞིན་ངའི་ཡིད་གྱི་མེ་ལོང་ངོར་སྡོད་བྱང་ལོ་རྒྱུས་གྱི་རི་མོ་འགའ་དབང་མེད་དུ་འཆར་བྱང་།

རང་བྱུང་ཆོན་པ་གསུམ་པའི་ནང་། ཡུལ་དེར་མེ་རྟོག་གང་སར་འདེབས་འདུགས་བྱས་ཡོད་པ་དང་། མེ་རྟོག་
སྒྲ་ཁ་མང་བ། མེ་རྟོག་དེ་དག་ལ་འགྲེལ་བརྗོད་གང་འཆམ་རེ་བྱས་ཏེ། མེ་རྟོག་ཅེས་པའི་ཡིག་འབྲུ་དེ་ཡང་
ཡང་བཞོལ་ཏེ་རྩོམ་འདིའི་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོ་མཆོན་བྱེད་དཔའ་བོའི་མེ་རྟོག་ན་ལ་འཇགས་པ་དང་། ཡིད་ལ་
གོམས་པ་བྱས་ཡོད།

ལོ་ངོ་ཆིག་སྟོང་སྐུམ་བུ་རྒྱུ་ལྡན་འདི་ནི་བོད་གཞུང་དཔོན་ཁག་གི་སྲིད་འཛིན་ས་ཆོགས་ཤིག་རེད།
ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་འགོར་རྗེས་གྲོང་གསར་རབ་བརྟན་པས་འགྲོ་སོང་མང་པོ་བཏང་སྟེ་འདུ་ཁང་ཆེན་
མོ་བཞེངས། མིང་རྒྱལ་རབས་གྱི་དུས་སྐུ་རྒྱལ་ཅའི་རྫོང་དཔོན་ཆོས་རྗེ་རབ་བརྟན་སྐལ་བཟང་
དང་། པཌ་ཆེན་སྐུ་ཕྱིར་དང་པོ་མཁས་བླ་མ་རྗེ་ལྷ་མ་གཉིས་གཙོ་བྱས་ཏེ་མི་ཉིས་ཁྲི་ཙམ་གྱིས་དཔལ་
ཆོས་དགོན་པ་དང་། དཔལ་འཁོར་མཆོད་རྟེན་གཉིས་གསར་བཞེངས་གནང་། ལྷོ་རིག་ལུན་ཞིང་
སྤྲིང་རུས་ཆེ་བའི་རྒྱལ་ཅའི་མི་མང་གིས་ལག་བྱང་ལ་བརྟེན་ཏེ་མཛེས་སྟོན་ལུན་པའི་ས་ཡུལ་ཞིག་
འདུགས་སྐྱབ་བྱས་པ་དང་། རང་སྟོབས་རང་སྤེལ་དང་རང་ཁ་རང་གསོ་བྱེད་པའི་འཆོ་བའི་གོ་རིམ་
ཁོད་དུ་ལོ་རྒྱུས་གྱི་རི་མོ་འོད་སྟོང་འབར་བ་ཞིག་བྲིས་ཡོད་པ་རེད།

རང་བྱུང་ཆོན་པ་བཞི་པའི་ནང་། རྒྱལ་ཅའི་ཆོས་སྲིད་གང་གི་ཆ་ནས་ས་གནས་རང་ག་བ་ཞིག་མིན་པར་
གནད་འགག་ཆེ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་ཞིག་ཡིན་པ་ངོ་སྟོན་བྱས་ཡོད།

རྒྱལ་ཅེ་ནི་མངོས་རྩལ་བྱུང་དུ་འཕགས་པའི་ས་གདན་བཟོ་ས་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཡིན་ལ། གདན་
 བཟོས་ནས་ལོ་དྲུག་བརྒྱུག་འགོར་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད། དེ་གའི་ས་གདན་རིག་བྱ་འཇམ་ཞིང་ངོ་བོ་
 ཚགས་དམ་ཞིང་སྤྱུས་ཁ་ལེགས་པ། མི་རིགས་ཀྱི་བྱུང་ཚོས་བཅས་ལྡན་ལ། སློག་ཆགས་དང་སྦྲེ་
 དངོས་སོགས་འཐག་རིས་སུ་ཕབ་པའི་མངོས་རྩལ་ལ་གསོན་ཉམས་རབ་དུ་ལྡན་པར་ཞིབ་དུ་བལྟས་
 པ་ན། ས་གདན་རྒྱུང་བ་དག་གི་སྤྱིང་དུ་གངས་སེང་དཀར་མོ་དང་། རྡོ་མ་བྲ། ངང་པ་དཀར་པོ།
 པད་མའི་སྤྱིང་བུ་སོགས་ཕབ་འདུག བྲ་ཚོམ་མེ་རྟོག་གི་རིས་ལས་ཟིལ་པ་བྲ་རིལ་རིལ་འཐོར་ལ་
 ཁད་ཀྱི་ཉམས་ཤིག་ལྡན་པས་རིག་ན་འཕོ་ཨེ་འགོ་སྤྱུམ་པའི་ཚོར་སྣང་ཞིག་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱིར་རོ། །

ས་གདན་ཆེན་པོ་དག་ནི་ཚོགས་ཁང་དང་སྡེ་ལེན་ཁང་། གཟིམ་ཤག་བཅས་གལ་ཆེན་ཀྱི་གདན་ས་
 དག་ལ་བཀོལ་གྱིན་ཡོད་པས། དེའི་སྤྱིང་དུ་གཅན་གཟན་གྱི་རྒྱལ་པོ་སེང་གེ་དང་། འདབ་ཆགས་
 ཀྱི་མཚོག་གུར་ཆ་བྲ། མེ་རྟོག་གི་མཚོག་གུར་སྐལ་བཟང་མེ་རྟོག་སོགས་བཀོད་ན་ཉ་ཅང་འགྲིག་
 མོད། འོན་ཀྱང་མེ་རྟོག་ངོ་མི་ཤེས་པ་དག་བཀོད་དེ། ས་གདན་རྒྱུང་བ་དག་ལ་སེང་གེ་སོགས་
 བཀོད་འདུག་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་བ་ཞིག་རེད། དེ་ནི་ལྷ་བ་དང་སྐར་ཆེན་གཉིས་གོ་ལྷོག་པའི་
 རྩལ་དུ་མིན་ནམ་སྤྱུམ་སྟེ་ས་གདན་བཟོ་བྱའི་གཙོ་བོ་ལྷ་མོར་རྒྱ་མཚན་ཞིག་དྲིས་པ་ན། ཁོ་མོས་
 གདོང་མདོག་ཅུང་ཟད་འགྱུར་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་རྩྱུང་རིར་བྱིན་ན་ཤེས་ངེས་ཡིན་ཟེར། དེ་ནས་
 རྩྱུང་རི་དེ་གང་ཡིན་ནམ་སྤྱུམ་སྟེ་བྱིན་ཅ་ན་ལོ་ན་བདུན་ཅུ་ཅམ་ལོན་པའི་ཆན་མོ་ཞིག་དང་ཕྱད་དེ།
 དེར་དྲིས་ཤིང་ཁོ་མོས་མཛུབ་མོས་སྟོན་ཕྱོགས་སུ་བྱིན།

ངང་བྱུང་ཚན་པ་ལྷ་པ་དང་དྲུག་པའི་ནང་། ག་ནང་སྤྱུམ་བུ་དང་རྒྱལ་ཅེའི་རུམ་གདན་ཞེས་བོད་ཁམས་ཀུན་
 ལ་གྲགས་པ་བཞིན། སྐབས་འདིར་རྩོམ་པ་པོས་རྒྱལ་ཅེའི་ས་གདན་བྱུང་ཚོས་ཀྱིས་ལབ་སྟེ་སྤྱིང་སྤྱིང་།
 རྡོ་མི་ཤེས་པའི་མེ་རྟོག་ཅིག་ས་གདན་ཆེ་བའི་ཐགས་རིས་སུ་ཕབ་པའི་གོ་ལྷོག་པའི་གནས་ལུགས་གསལ་
 འགྲེལ་དང་བཅས་ངོ་མི་ཤེས་པའི་མེ་རྟོག་གི་མཚོན་དོན་དང་གོང་གི་མེ་རྟོག་ཅིས་པའི་ཡིག་འབྲུ་ཡི་
 མཚོན་དོན་ལ་གྲོག་པ་པོའི་སྟོང་ངོར་ཡལ་མི་ཐུབ་པའི་དོགས་སྟོང་བྱས་ཡོད།

དེས་མ་ཆད་དུང་ཁོས་ས་གདན་བཟོ་བྱའི་གཙོ་བོ་ལྷ་མོར་སྐད་ཆ་དྲིས་པར། དེས་ལན་སྐབས་སུ་སྟེ་
 མའི་ནམ་འགྱུར་དང་སྐད་ཆ་དེས་ཁོ་ལ་མཚོན་ན་སྟོག་གུར་གྱི་གནས་རྩལ་ཞིག་ཡོད་པ་བསྟན་ཡོད།

སྒྲིབ་ཚན། →

དང་པོ། བཤམ་གྱི་མིང་གི་མངོན་བརྗོད་ཚེ།

གནས། ཚུ་པོ། སྤྱིན་པ། བྱ། མ་བྱ།

གཉིས་པ། བཤམ་གསལ་མངོན་བརྗོད་གྱི་དོན་སྤྲོས་བྱིས།

དྲི་བཞོན། ཚུ་འཛིན། འབྲས་ལྗན། རོར་འཛིན། ཅང་ཤེས། ས་ལེ་སྒྲུལ། ཀྲན་གསལ།

གསུམ་པ། དྲི་བར་ལན་བློབས།

༡། དཔལ་བོའི་མེ་ཏྲག་ཅེས་པ་འདིའི་ཚུམ་ལུས་གང་ཡིན་ནམ།

༢། སྒྲིབ་ཚན་འདིར་རང་བྱུང་ཚན་པ་ག་ཚོད་འདུག་གམ།

༣། རྒྱལ་ཆེའི་ཡུལ་ལྗོངས་ཀྱི་བཀོད་པ་འབྱར་དུ་ཐོན་པའི་དཔེ་མཚན་གཉིས་བྲིས།

༤། ཚུམ་པ་པོས་ཅི་ཞིག་ཤེས་ཆེད་ལྷ་མོ་ལ་སྐྱད་ཆ་བྲིས་ཡོད་དམ།

༥། ཚུམ་ཡིག་འདི་བསྐྱས་བརྗོད་ཚུམ་ཡིག་ཅིག་ཡིན་དང་མིན། རྒྱ་མཚན་ཅི།

བཞི་པ། རྒྱངས་བྲིན་པའི་མངོན་བརྗོད་བེད་སྤྱད་དེ་ལྷག་ཚུམ་ཞིག་བྲིས།

༡༠. དཔལ་བོའི་མེ་ཉེག་ ལྷན་ཆ།

ཆོག་གནད་མཆན་འབྲེལ།

- མས་པོ། ——— རང་ཉིད་ཀྱི་པའི་པ་སྟེ་མི་རྒྱུད་གོང་མ་རྣམས་ལ་ཟེར།
- ཅིག་ཐེམ། ——— དབྱིབས་འབྱར་དུ་ཐོན་པའི་སྟེགས་བྱ་ལྟ་བུའི་མིང་སྟེ། དཔེར་ན། མོ་ཐེམ་ལྟ་བུ།
- དཔུང་འཇུག། ——— དམག་བཏང་སྟེ་འཐབ་འཛིང་བྱས་པའི་དོན།
- བརྒྱུན། ——— དོར་བའི་དོན་ཏེ། དཔེར་ན། གད་སྟེགས་དོང་ལ་སྒྱུར་ལྟ་བུ།
- སྟོགས། ——— འཕེན་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་ཆའི་རིགས་ཤིག་སྟེ། མེ་སྟོགས་ལྟ་བུ།
- འབྱར་མདའ། ——— མེ་སོགས་ཀྱིས་ཤུགས་ལ་བརྟེན་ནས་འཕེན་པའི་མཆོན་ཆའི་རིགས།
- མ་ཁར་སོ་བཏབ། ——— ཨམ་གཅིགས་བསྐྱམས་པ།
- འཇུམ་བྱག། ——— གཅན་གཟན་སྟག་གི་རིམ་སྟེ། དཔེར་ན། སྟག་འཇུམ་བྱག་ཅན་ལྟ་བུ།
- སྟོན་གཤེགས། ——— སྟོན་ཆད་ཤི་ཟེན་པ་ལ་གོ།
- ཞེ་འཁོན། ——— སེམས་ཀྱི་གཏིང་ནས་འཁོན་ཞུགས་པ་སྟེ། གཞན་ལ་མི་དགའ་བ།
- མད་དུ་བྱུང་། ——— བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྟེ། མད་དུ་བྱུང་བའི་མཛད་པ།
- སད། ——— གོ་རྟོགས་གསལ་པོ་བྱུང་བ། མི་དམངས་གོ་རྟོགས་སད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
- བསྟེགས། ——— རྗེས་སུ་འབྱངས་པའམ་དེད་པ། རྗེས་སུ་བསྟེགས་ལྟ་བུ།
- དི་བསྐྱར། ——— ལྷའི་ཡུལ་དུ་བསྐྱམས་བྱའི་དི་མ། དཔེར་ན། དི་བསྐྱར་འཐུལ་ལྟ་བུ།
- གཡུལ་འབྲེད། ——— དམག་འཐབ་བྱས་པའི་དོན་ཏེ། མོན་སྤིང་གཡུལ་འབྲེད་ལྟ་བུ།
- ཨེ་མ་ཟད། ——— ལ་མཆན་པའམ་ངོ་མཆར་བའི་དོན། ཨེ་མ་ཟད་བྱུང་ལྟ་ཡི་སྲས།
- ཡོལ་བ། ——— སྤྱི་བྱེད་དེ། སྟོ་ཡོལ་དང་ཁྲ་ཡོལ་ལྟ་བུ།
- འཕིག། ——— ཨི་ཁུང་རྟོལ་བྱེད་ཀྱི་ལག་ཆ་ཞིག་སྐབས་འདིར་སྣ་ཅེ་རིང་བ་དང་རྩོད་པ་ལ་གོ།

རྫོང་རི་ནི་རྒྱལ་ཅིའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཉེ་འདབས་ཀྱི་མཐའ་ཡས་པའི་ཐང་དགྲིལ་ན་འབྱར་དུ་ཐོན་ཡོད་
 ལ། ཁོད་སྟོམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་གཡུ་འབྲུག་ཅིག་དགུང་ལ་ལྷིང་བ་དང་ཀུན་ནས་མཚུངས།
 རི་དེའི་སྟེང་དུ་མེས་པོ་ཚོས་ཨིན་ཟིའི་དམག་ལ་ཇ་དག་ཆེན་པོས་ཚོལ་ལན་སྤྲད་ཐྱོང་བ་ནི་ལོ་ངོ་
 བྲི་སྟོང་མང་པོ་འདས་ཀྱང་། གཏན་ནས་བརྗེད་མི་སྲིད་ལ། འཛམ་གླིང་མི་མང་གིས་ཀྱང་རྟོགས་
 ཐུབ་པའི་གཡུལ་འབྲུག་གི་རྗེས་སྤུལ་གྲགས་ཅན་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་རྫོང་རི་དང་ངོས་མི་བེན་པའི་
 མེ་ཏོག་དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ནི་ངས་ད་རུང་ཤེས་མ་བྱུང་།

རང་བྱུང་ཆོན་པ་བདུན་པའི་ནང་། གོམ་གང་མདུན་སྟོས་ཀྱིས་ཚུམ་ཡིག་གི་བརྗོད་བྲུག་ཙོ་པོ་ཨིན་དམག་
 དང་གཡུལ་འབྲུག་གི་བསྟེ་གནས་རྫོང་རི་ངོ་སྟོན་བྱས་པ་མ་ཟད། སྤར་ཡང་མེ་ཏོག་གི་མཚོན་དོན་ལ་
 དོགས་སྟོང་བྱས་ཏེ་ཚུམ་ཡིག་གི་རྒྱན་བསྐངས་ཡོད།

ང་ཚོ་རྫོ་སྐས་ཀྱི་ཅིག་ཐེམ་རེ་རེ་དང་ཀྱག་ཀྱོག་གི་རྒྱང་ལམ་བརྒྱད་དེ་མཐར་རྫོང་རིའི་ཅེ་ལ་སྟེབས།
 དེའི་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་འཐབ་ར་ཐར་ཐོར་དུ་ཡོད་ཅིང་། དེས་སྟོན་ཆད་ཀྱི་ཇ་དག་གི་འཐབ་འཛིང་
 ཁོད་དུ་བོད་རིགས་མི་མང་ལ་ཡང་བའི་ཕམ་ཉེས་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་མཚོན་འདུག་པས་ངའི་ཡིད་ཀྱི་
 མཚོ་མོར་སྟོ་གདུང་གི་བ་རྒྱབས་མི་སྟོང་བ་ག་ལ་སྲིད། ཕྱི་ལོ་༡༩༠༥ ལྷ་༩ པའི་ནང་དམག་མི་ཆིག་
 སྟོང་བཞི་བརྒྱུ་གཙང་ཁུལ་རྒྱལ་ཅིའི་ཉེ་འདབས་སུ་དཔུང་འབྲུག་བྱས། ལོ་དེའི་ལྷ་བཞི་པའི་ཆོས་
 བཅུ་གཅིག་ཉིན་ཨིན་དམག་གིས་དག་ཤུགས་ལ་བརྟེན་ཏེ་རྒྱལ་ཅེ་བཙན་འཕྲོག་བྱས། སྐབས་དེར་
 བོད་རིགས་དམག་མང་གིས་རྫོང་རི་ནས་བཙན་ས་བབྱང་སྟེ། མོ་ཟད་མོ་ལ་ཐུག་ མོ་ཟད་མཐའ་
 ལ་ཐུག་ཀྱང་རང་སྤྱང་རྟོལ་ལན་མཐའ་འཁྱོལ་བ་གཏོང་རྒྱུའི་འོས་འགན་ནི་གཏན་ནས་བརྒྱུར་མ་
 ཐྱོང་། འོན་ཀྱང་དམག་དཔུང་གི་སྟོབས་སྤུགས་དང་ཆ་རྒྱུན་གྱི་བྱུང་པར་ཆེ་དགས་པས་བོད་རིགས་

དམག་མང་ལ་འཛིགས་ཤིང་ཡ་ང་བའི་བྲག་ཚོལ་བྱས། ཡིན་དམག་ཚོས་རྒྱུང་རིང་ནས་སྐབས་དེའི་
 སྡོན་ཐོན་གྱི་སྒྲིགས་མདའ་དང་འཕྱར་མདའ་སོགས་བརྒྱབ་སྟེ་རྫོང་རིའི་སྟེང་གི་འཐབ་ར་ས་རྩལ་དུ་
 བཅོས་ཤིང་། བོད་དམག་མང་གི་ལུས་དང་སྟོག་ལ་གཞོན་འཛེ་དང་གྱུང་གྱུང་ཚབས་ཆེན་བཅོས།
 དེ་ནས་ཡིན་དམག་ཚོས་བོད་མི་གསོན་བཟུང་བྱས་ཏེ་ལྷ་ས་དང་བརྩེ་རྩེ་ཡིན་ཞེས་རྫོང་རིའི་ངོས་ལ་
 རྒྱག་ཡོང་ཅ་ན། བོད་རིགས་དམག་མང་ཚོས་ཁྲག་དང་རྩལ་རྩལ་བརྒྱན་པའི་གདོང་འབྱིད་བཞིན་
 མ་ཁར་སོ་བཏབ་སྟེ་དཔའ་ངར་གྱི་ངང་།

ཕ་རྒྱུ་མ་ཤེས་འཛོམས་པ་ལས། །
 སྐྱུ་འཛུམ་བྱུ་ཉིལ་ལེ་ཤིན་དགའ། །
 ས་འདི་རུ་མིང་ཞིག་མ་བཞག་ན། །
 སྤ་ཤི་ལེ་དགུ་ཡི་མི་ཐུ་རི། །

ཞེས་སྒྲིགས་མདའི་མེ་ལྷེ་འཕྱར་བའི་ནང་དུ་འང་པན་ཚུན་ལ་སྟིང་རུས་བསྐྱེད་དེ་ཁུ་ཐུག་པའི་ལས་
 བྱི་ཡེ་ནས་མ་བྱས། དེ་ལྷར་བྲག་ཚོལ་བྱས་པའི་མཐར་རི་ཅེ་ནས་དགུ་དམག་དང་དམར་འཛིང་བྱས།
 བོད་པ་ཚོས་ཡིན་དམག་རེ་འཐམས་ཏེ་རི་གཟར་གྱི་གཡང་དུ་མཆོངས་ནས་རང་སྟོག་སྟོས་བཏང་།

རང་བྱུང་ཚན་ས་བརྒྱད་པའི་ནང་། རྩོགས་ཀྱན་རྩུ་འཐབ་ར་ཐར་ཐོར་དུ་ཡོད་ཅིང་ཞེས་ཚུམ་པ་ཤིའི་མཐོང་
 སྒྲུང་གིས་ནས་དམག་འཁྲུག་གི་རྩ་བྱ་གི་གནས་སྐབས་མངོན་ཐབས་བྱས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར།
 དེའི་སྐབས་ཡིན་དམག་གི་བྲག་ཤིའི་སྟོབས་ལྷགས་རིམ་པར་གྱིས་ནས་བོད་དམག་གི་དཔའ་ངར་གྱིས་ཁ་
 གཏད་བཅག་པའི་དངོས་གཞིའི་དམག་འཁྲུག་གི་རྩ་བྱ་གནས་བབ་མངོན་པར་བྱས་ཡོད།

དེ་ལྟར་སྒྲོན་གཤེགས་དཔའ་བོའི་ལོ་རྒྱུས་མཚན་པའི་འཐབ་ར་དེ་དག་མཐོང་བ་ན། འབར་འབྱར་
 ཏུ་ཡོད་པའི་ས་རྩོད་གིས་ད་ལྟའང་ཨིན་དམག་ལ་ཞེ་འཁོན་གཏིང་ནས་བཅངས་ཏེ་ཁོང་ཁྲིའི་མེ་
 ཟུང་འབར་བའི་ངང་ཨིན་དམག་ཚོས་ཅིའི་ཕྱིར་ང་ཚོར་སྒྲོགས་མདའ་བརྒྱབ་པ་རེད། དེད་ཅག་གིས་
 ཤ་ཁྲག་སྒོག་གསུམ་གྱིས་བོད་ཀྱི་རི་རྒྱུ་མཛེས་སྡེ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས། ཁྱོད་ཚོར་ལྟ་སྟངས་
 གང་འདྲ་ཡོད་ཅིས་དྲི་བ་འདོན་པ་དང་མཚུངས་པས། བདག་གིས་ལག་པས་དལ་བྱས་ས་རྩོད་ག་
 ལ་རེག་སྐབས། ཁྲག་རྩལ་གྱིས་བརྒྱན་པའི་དཔའ་བོ་དག་ལ་རེག་པའི་ཚོར་སྣང་ཞིག་སྐྱེས་སོ། །

རང་བྱུང་ཚན་པ་དགུ་པའི་ནང་། རྟོག་བཏགས་དང་སེམས་ཚོར་གཙོ་བོ་གྲིས་ནས་ཨིན་འགོག་དཔའ་བོ་
 ཚོར་བསྐྱགས་བརྗོད་བྱས་ཡོད།

སྐབས་ཤིག་བདག་གི་སེམས་སུ་སྤར་ཡང་ས་རྩོད་འདི་དག་གི་འོག་ཏུ་སྟོབས་ཤུགས་ལྷན་མེད་པ་
 ཞིག་སྐྱེས་ཡོད་རྒྱ་རེད་སྟེ། མིག་རིག་རིག་གིས་བལྟས་ཚེ། གྲུང་གོག་ཞིག་གི་གས་སུབས་སུ་
 རོས་མི་ཟེན་པའི་མེ་རྟོག་ཅིག་གྲོང་རེར་སྐྱེས་པ་མཐོང་བྱུང་། དེ་མཐོང་འཕྲལ་ངའི་ངག་ནས་དབང་
 མེད་དུ། མེ་རྟོག་ལགས། མེ་རྟོག་བྱུང་ནི་ཁོ་བོས་ད་ཅི་རི་འདབས་སུ་མཐོང་བའི་མེ་རྟོག་དེ་མ་ཡིན་
 བཅ་ཟེར་བཞིན་ཞིབ་མོར་བལྟས་པ་ན། འཐབ་ར་རྟིང་པའི་ས་རྩོད་དང་། ལྷ་ལྟམ་གྱི་གསེབ། སྐང་
 གཤོང་། ཉིན་སྤོང་མེད་པར་མེ་རྟོག་དེས་བྱབ་འདུག མེ་རྟོག་དེ་དག་ལས་ལ་ལ་ཐར་ཐོར་དུ་སྐྱེས་
 པ་དང་། ལ་ལ་ཚོམ་བྱར་སྐྱེས་ཤིང་། ཁ་ཤས་ནི་སྤར་ཕྱིང་བསྐྱིགས་ནས་སྐྱེས་འདུག མདོར་ན་མེ་
 རྟོག་དེ་དག་གིས་ས་མདོག་དམར་པོར་བསྒྱུར་འདུག

བདག་གིས་ཁྲོགས་པོ་ལྷ་ས་བ་ཞིག་ལ་མེ་རྟོག་འདིའི་མིང་ལ་ཅི་ཟེར་ཞེས་དྲིས། ཁོས་མིག་རིག་
 རིག་གིས་མེ་རྟོག་ལ་ལྷ་བཞིན་དབྱགས་རིང་ཞིག་ཕྱུང་སྟེ་ན་རེ། འདི་ལ་དཔའ་བོའི་མེ་རྟོག་ཟེར།
 ཟེར་རོ། ཁྲོགས་པོ་དེའི་ཕྱིའི་རྩམ་འགྱུར་གྱིས་བདག་གི་སྤྱིང་གི་སྒོ་བརྒྱ་འཕར་བ་ཞིག་ཀྱང་བཟོས།
 ‘དཔའ་བོའི་མེ་རྟོག་ཅིས་པའི་སྐད་ཆ་དེས་ང་ལ་ཡ་མཚན་དང་སྟོབས་པ་ཞིག་སྐྱེ་བྱ་བཅུག ཨི་མ།
 བོད་རིགས་མི་མང་གིས་དེ་ལ་ཆད་དུ་བྱུང་བའི་མིང་ཞིག་བཏགས་འདུག མེ་རྟོག་འདི་ནི་ངོ་མ་
 དཔའ་བོའི་བྱུང་ཚེས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་རེད། ལྟོས་དང་། མེ་རྟོག་འདིའི་སྐྱེས་ནི། གྲུང་གོག་གི་ས་
 རྩོད་སྐབས་པོ་དག་ཡིན་ལ། དེ་རྩུ་གང་ངར་ཆེ་ཞིང་ལྷགས་པ་ལྡང་བ་དང་། རྒྱ་དང་ལུང་རྩེས་དགོན་
 ཞིང་། སད་དང་སེར་བ་ལྡང་ངེས་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་རྩ་བ་བརྟན་ཅིང་ལོ་མས་ཐུག་ལ། མཁའ་

ལ་བསྟེགས་པའི་སྤོང་པོའི་ཚེ་ནས་རབ་རྒྱ་དམར་བའི་འདབ་བརྒྱ་གྲོལ་ཞིང་དེ་བཟང་འབྲུལ་བཞིན་
གནས་པ་ནི། གཡུལ་གྱི་དཔའ་བོ་ཆོས་དགའ་ལ་སྤང་ཞིང་དམངས་ལ་བཅེ་བའི་ངང་ཚུལ་དང་
མཚུངས་པ་མིན་ནམ།

ཨེ་མ་མེ་རྟོག་ཁྱེད་རྣམས་སྟོན་གཤེགས་ཀྱི། །དཔའ་བོ་རྗེས་སུ་དྲན་ནས་འཁྱུངས་མིན་ནམ། །
ཅ་བ་བརྟན་པོས་རྒྱལ་གཅེས་སྟོང་སྟོབས་མཆོན། །གཞུང་རྟ་དང་མོས་མི་རིགས་རང་བཞིན་མཆོན། །
སྟོ་ལྗང་གཡུ་ལོས་མ་འོངས་བདེ་སྦྱིད་མཆོན། །འདབ་མ་དམར་པོས་ཁྲག་གི་ལོ་རྒྱས་མཆོན། །
དེ་བསྐྱེད་ཞིམ་པོས་གཞན་པན་ལྷག་བསམ་མཆོན། །གཡུལ་འགྱེད་སྐབས་སུ་དགའ་ལ་དཔའ་ཅུལ་འོམ། །
ཞི་བདེའི་སྐབས་སུ་དམངས་ལ་མཛེས་སྤྱད་སྦྱིན། །སྟོག་གི་དབང་པོ་ལྷན་པའི་མེ་རྟོག་ཁྱེད། །
ས་གདན་ཆེན་པོར་བཀོད་པ་ཨེ་མ་མེད། །
དེར་བདག་གིས་གྱུང་གོག་གི་ས་རྩོམ་འོག་རྒྱ་ཆད་དུ་བྱུང་བའི་སྟོབས་ཤུགས་ཤིག་སྐྱས་ཡོད་པ་
གསལ་པོར་རྟོགས་པར་མ་ཟད། ས་གདན་ཆེན་པོ་དག་གི་སྟེང་རྒྱ་དཔའ་བོའི་མེ་རྟོག་གི་མཛེས་
རིས་བཀོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་ད་གཟོད་གསལ་པོར་ཤེས་སོང་།

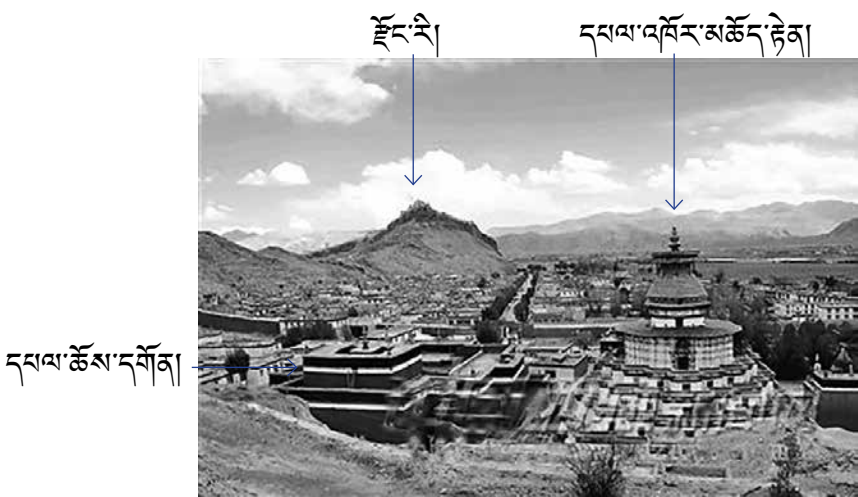
རང་བྱུང་ཆོན་པ་བརྟུ་བ་དང་བརྟུ་གཅིག་པའི་ནང་། རྒྱལ་ཅེའི་སྤེལ་ཁུང་ལ་མེ་རྟོག་བརྟབ་པ་དང་། ས་
གདན་ཆེན་པོའི་འཕག་རིས་སུ་མེ་རྟོག་བཀོད་པ། རྩོང་རིའི་གང་སར་མེ་རྟོག་སྦྱེས་པ་བཅས་ཀྱི་མཆོན་
དོན་ཁ་གསལ་བཅོས་པ་མ་ཟད། ད་དུང་ཆོགས་བཅད་ཀྱི་ལམ་ནས་མེ་རྟོག་གི་ཆ་ཤས་རེ་རེའི་མཆོན་དོན་
གསལ་པོར་བཀོད་དེ་དཔའ་བོའི་མེ་རྟོག་ཅེས་པའི་གོ་བ་གཏོང་ཚུགས་པ་བྱས།

དེ་ནས་ཕྱིར་མགོན་ཁང་དུ་ལོག་སྟེ་དགོང་ཟས་བཟས་རྗེས། ལྷན་པ་ནག་པོའི་ཡོལ་བས་རིམ་བཞིན་
ཀུན་གསལ་མ་ཡི་ཞལ་རས་རྣམ་པར་གཡོགས་ཤིང་། ཤར་ཕྱོགས་གངས་རིའི་ཚེ་ནས་དཀར་གསལ་
ཟླ་བའི་འོད་སྤང་ནོར་འཛིན་ཡོངས་སུ་འཕྲོས་པས། ང་ཆོའི་སྟོང་ཁང་གི་སྤེལ་ཁུང་ལས་འོད་དཀར་
ཀྱི་ཟེར་སྤོང་འཕྲོར་བྱུང་།

བྱིས་པ་ཆོས་ར་བ་ནས་ལུར་རྒྱག་བཞིན་མཆིས་པས། རྒྱན་གོམས་ལྟར་ང་རང་དལ་བྱས་བྱིས་པ་
ཆོའི་སར་བྱིན། ཟླ་བའི་འོད་དཀར་གྱི་འོག་རྒྱ་ཁོ་ཆོའི་བྲང་ལ་དཔའ་བོའི་མེ་རྟོག་རེ་བརྟགས་ཏེ།
ཤིང་གིས་བཅོས་པའི་མེ་མདའ་རྒྱུང་རྒྱུང་རེ་བཟུང་ནས་དཀྱིལ་དུ་ཡོད་པའི་བྱིས་པ་སྣ་ཅུང་ཟད་
འཕྱིག་པ་དེར་གཤེ་གཤེ་གཏོང་གིན་འདུག མཆོམས་ཤིག་ལ། བྱིས་པ་སྣ་འཕྱིག་དེ་རྒྱས་བྱུང་།

བྱིས་པ་གཞན་དག་གིས། “མི་ངན་དེ་དུས་སོང་། ང་ཚོར་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་སོང་།” ཞེས་འུར་བརྒྱབ་
 པ་ན་བྱིས་པ་དེས་དུ་མཚམས་བཞག་སྟེ། ལྷ་ཅེ་ཡི་ཤོག་བྱ་སྒངས་ཤིང་ཐང་ལ་གཡུགས་ཏེ། “རྗེས་
 སུ་བདག་གིས་ཨིན་དམག་མི་བྱེད། ངའི་བྲང་ཁར་ཡང་དཔའ་བོའི་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་དགོས།”
 ཟེར། བྱིས་པ་ཚང་མ་འུར་སེ་སོང་། དེར་བྱིས་པ་ཞིག་གིས། “འདི་ཁྱེར་ཞིག” ཅེས་དཔའ་བོའི་
 མེ་ཏོག་ཅིག་ཨིན་དམག་བྱེད་མཁན་གྱི་བྱིས་པ་དེར་གཏད་བྱུང་། ཡུད་ཅམ་ནས་བྱིས་པ་རྣམས་ནི་
 རྒྱང་བཞིན་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཐལ་སོང་། ཁོ་ཚོའི་ཤུལ་ན་ཤོག་གུ་ལས་བཟོས་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་དབྱིབས་དེ་
 འཕངས་འདུག་གོ །

རང་བྱུང་ཚན་ས་བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་། རྒྱལ་ཅེ་འེ་ལྷ་གུ་ཚོས་ཅེད་མོ་ཅེ་བའི་ནང་དོན་དང་རྣམ་འགྲུར་ལས་
 རྒྱལ་ཅེ་མི་མང་གིས་ད་བར་ཨིན་དམག་ལ་མི་དགའ་བའི་འཁོན་སེམས་ཡོད་པའི་དོན་སྟོང་ཞིག་མཚོན་
 ཐབས་བྱས་ཡོད།

སྒྲིབ་ཆེན། →

དང་པོ། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་དོན་སྡེ་མང་བྱིས།

ཀུན་གསལ། རྣོ་འཛིན། འོད་དཀར།

གཉིས་པ། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་མིང་སྡེ་མང་བྱིས།

ལྷ་ལམ། རྒྱ་འཛིན། རྣོ་འཛིན། ས་འཛིན། ཉལ་འགོ། ཀླང་འཕྲང་། གཉིས་འཕྲང་། གཉིས་སྒྲིས།

གསུམ་པ། རྒྱུ་བར་ལན་ཐོབས།

༡། དཔལ་པོའི་མེ་རྟོག་ཅེས་པ་འདིའི་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་ནམ།

༢། སྒོ་བ་ཚན་འདིར་རང་བྱུང་ཚན་པ་ག་ཚོ་དེ་འདྲུག་གམ།

༣། རྒྱལ་ཅེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ལུང་སོགས་གང་སར་མེ་རྟོག་འདེབས་འདྲུགས་དང་། འཐག་རིས་སུ་བཀོད་པ་དེ་དག་ལ་
དོན་སྟོང་ཅི་ཞིག་འདྲུག་གམ།

༤། མེ་རྟོག་དེ་ལ་དཔལ་པོའི་མེ་རྟོག་ཅེས་ཟེར་དོན་གང་ཡིན་ནམ།

༥། གཡུལ་འཕྲུག་དེའི་སྐབས་བོད་དམག་ནམས་དཔལ་ངར་ཅན་ཡིན་པ་མཚོན་བྱེད་གང་དང་གང་བྲིས་ཡོད་དམ།

བཞི་པ། བོད་གི་རྩོམ་སྒྲུངས་ལ་དཔེ་བཞུགས་ཏེ་བྱ་བྱིབ་དང་། རི་བྲགས། ཆི་ཤིང་། མེ་རྟོག་ལ་

སོགས་གང་རུང་ཞིག་མཚོན་བྱེད་བྱུང་ནས་རྩོམ་ཡིག་ཅིག་བྲིས།

༡༡. མགུར་ལྷ་ཁག་གསུམ།

ཆོག་གནད་མཆན་འབྲེལ།

དང་སྒོང་། — ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་པོར་སྒོང་བ།
 རུག་པ། — རི་ལ་སྤྱེ་བའི་སྒོག་པའི་རིགས་ཤིག
 ལྷ་བ། — སྒོག་པའི་རིགས་ཤིག་ཡིན་པ་སྤྲན་གཞུང་དུ་གསལ།
 ངན་ངོ། — ལྷས་ཀ་དམན་པའི་དོན་ཏེ། ཟས་གོས་ངན་ངོན་ལྟ་བུ།
 ཕྱི་ལ་ཤོག་། — རྗེས་ལ་ཤོག་ཟེར་བ་དང་འདྲ། རྗེས་འཇུག་སྒོ་བ་མ་བྱེད་པར་ཤོག་ཟེར་བ་ཡིན།

༥ རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་མགུར་ལྷ།

གཡའ་རི་དང་གངས་རི་རྩ་རི་གསུམ། །
 འདི་གསུམ་མི་ལའི་སྐྱབ་གནས་ཡིན། །

སྐྱབ་གནས་དེ་གསུམ་གྱིས་ཡོང་ན་རས་པའི་བྱི་ལ་ཤོག །

གཡའ་མ་ཞེས་རྟོ་ཕྱོན་པོ་དེ་ཅམ་མཐེགས་པོ་མིན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་རི་དང་། གངས་རི། རྩ་རི་
གསུམ་མི་ལའི་སྐྱབ་པ་རྒྱག་སའི་གནས་ཡིན། སྐྱབ་གནས་དེ་གསུམ་གྱིས་ཆོག་ན་ང་མི་ལ་རས་པའི་
བྱིའམ་རྩེས་ལ་ཤོག་ཅེས་པའོ། །

ལྷ་དང་འབྲེ་དང་བྲང་སྟོང་གསུམ། །

འདི་གསུམ་མི་ལའི་བྱིས་མཆོས་ཡིན། །

བྱིས་མཆོས་འདི་གསུམ་གྱིས་ཡོང་ན་རས་པའི་བྱི་ལ་ཤོག །

དོན་ནི། ལུལ་ལྷ་དང་། གཞན་ལ་འཆོ་བ་བྱེད་མཁན་གྱི་འབྲེ། སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་ལ་བརྩོན་པའི་
བྲང་སྟོང་བཅས་ནི་ང་མི་ལ་རས་པའི་བྱིས་མཆོས་ཡིན་པས། བྱིས་མཆོས་དེ་གསུམ་གྱིས་ཆོག་ན་ང་
མི་ལ་རས་པའི་རྩེས་ལ་ཤོག་ཅེས་པའོ། །

ཟླ་དང་རུག་པ་ཐུལ་བ་གསུམ། །

འདི་གསུམ་མི་ལའི་ཁ་བས་ཡིན། །

བས་འདི་གསུམ་གྱིས་ཡོང་ན་རས་པའི་བྱི་ལ་ཤོག །

དོན་ནི། རི་སྐྱེས་སྟོ་ཆོད་ཟླ་ཆོད་དང་། རུག་པ། ཐུལ་བ་དེ་གསུམ་རྒྱན་དུ་མི་ལའི་འཆོ་རྟེན་ཁ་བས་
ཡིན་པས། ཁ་བས་དེ་གསུམ་གྱིས་ཆོག་ན་ང་མི་ལ་རས་པའི་རྩེས་ལ་ཤོག་ཅེས་པའོ། །

གཡའ་རི་དང་གངས་རི་རྩ་རི་གསུམ། །

འདི་གསུམ་མི་ལའི་བདུང་རྩ་ཡིན། །

བདུང་རྩ་འདི་གསུམ་གྱིས་ཡོང་ན་རས་པའི་བྱི་ལ་ཤོག །

གཡའ་རི་དང་། གངས་རི། རྩ་རི་གསུམ་ནས་བརྒྱད་ཡོང་བའི་རྩ་གསུམ་སྟེ་དྲངས་གཙང་གི་རྩ་
རྒྱན་དེ་གསུམ་མི་ལའི་བདུང་རྩ་ཡིན་པས། བདུང་རྩ་དེ་གསུམ་གྱིས་ཆོག་ན་ང་མི་ལ་རས་པའི་རྩེས་
ལ་ཤོག་ཅེས་པའོ། །

མདོར་ན་རི་གསུམ་དང་། རིགས་གསུམ། སྒོ་ཆོད་གསུམ། རྒྱ་གསུམ་བཅས་ནི་རྩི་བཅུན་མི་ལ་
 ཡིས་སྒོམ་སྒྲུབ་ལ་དཀའ་བ་སྟོད་པའི་སྐབས་འཆོ་བ་ངན་ངོན་གྱི་གནས་སྤངས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་།
 དེ་གསུམ་གྱིས་ཡོང་ན་མི་ལ་རས་པའི་བྱི་ལ་ཤོག་ཅེས་པ་ནི། དཀའ་སྟུང་དེ་དག་བཟོད་ན་མི་ལའི་
 རྩིས་འཇུག་བྱེད་པར་ཤོག་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །

ཕ ཆངས་དབྱངས་རྒྱ་མཆོའི་མགུར་གྱ།

རང་སེམས་སོང་བའི་མི་དེ། །གཏན་གྱི་འདུན་མར་བྱུང་ན། །

རྒྱ་མཆོའི་གཏིང་ནས་ནོར་བུ། །ལོན་པ་དེ་དང་འབྲུང་། །

དོན་ནི། རང་སེམས་དཀའ་བའི་མི་ཞིག་དང་གཏན་གྱི་འདུན་མ་སྟེ་མི་ཆོ་མཉམ་དུ་སྟེལ་རྒྱ་བྱུང་ན།
 རྒྱ་མཆོའི་གཏིང་གི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་རང་གི་ལག་ཏུ་ལོན་པ་དང་འབྲུང་བཞིན་བཅེ་དུང་གི་རིན་
 བང་མདོན་པར་བྱས།

ཤི་དེ་དཔྱལ་བའི་ཡུལ་གྱི། །ཆོས་རྒྱལ་ལས་གྱི་མེ་ལོང་། །

འདི་ནས་ཁྲིག་ཁྲིག་མི་འདུག། །དེ་ནས་ཁྲིག་ཁྲིག་གནང་བྱ། །

དོན་ནི། མི་ཆོས་བྲང་བདེན་གྱི་ཁྲིམས་དང་། ལྷ་ཆོས་ལས་རྒྱ་འབྲས་བཅས་འཇིག་རྟེན་འདིར་
 ཁྲིག་ཁྲིག་གམ་ཏག་ཏག་གང་ཡང་མི་འདུག་པས། གཤིན་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ནི་ལས་ཡག་སྟུག་ཀྱན་
 གསལ་བར་བྱེད་པར་མེ་ལོང་ལྷ་བུ་ཡིན་པས། སྟེ་བ་བྱི་མ་དཔྱལ་བའི་ཡུལ་དེ་ནས་ཁྲིག་ཁྲིག་གམ་
 ཏག་ཏག་ཅིག་གནང་རོགས་བྱ་ཞེས་པ་ལོ། །

༥ དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་གྱི་མི་རྟག་དྲན་པའི་གསུང་མགྲངས།

འབྱོར་ཆེ་ཉི་བའི་བྱང་ནས་ཞུས་ཞུས་དུ་འགྲོ་ཞིང་། །

རྒྱུད་ཆེ་རིང་བའི་ས་ནས་མཐུབ་ཀེར་གྱིས་འབྲུ་བ། །

འིན་བྱས་འིན་དུ་མི་གོ་གྲོགས་ངན་གྱི་གཤེས་ལ། །

བསམ་ཞིང་དུ་མ་དགོད་གྱི་སྣང་བ་ཞིག་ཤར་སོང་། །

དོན་ནི། རང་ཉིད་ལ་འབྱོར་བ་ཡོད་དུས་སུ་ཉི་བར་བཅར་ནས་མདུན་ནས་གྲུས་གྲུས་ཞུས་ཞུས་གྱིས་འགྲོ་ཞིང་། ལག་ནས་རྒྱ་དངོས་རག་གང་ཐུབ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུད་པ་སྟེ་ཉམས་དམའ་ཞིང་། གནས་སྣངས་སྟོ་བའི་སྐབས་སུ་འཕྲིས་སུ་མི་འཁོར་བ་མ་ཟད། ཐག་རིང་བའི་ས་ནས་མཐུབ་མོ་ཀེར་ཏེ་འབྲུ་སྟོད་བྱེད་པས། སར་བཀའ་འིན་གྱིས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱང་འིན་དུ་མི་གོ་བ་དང་། རང་གཤེས་བརྟན་པོ་མེད་པར་འགྱུར་ཆོག་ཆོག་གི་གྲོགས་ངན་པའི་གཤེས་ཀ་ཅན་དེ་ཡི་རང་བཞིན་ལ་བསམ་སྟོ་གཏོང་གིན་གཏོང་གིན། དུ་མ་ཤེས་དགོད་མ་ཤེས་པའི་ཡ་མཚན་པ་དང་སྟོ་བའི་སྣང་བ་ཞིག་ཤར་སོང་ཞེས་པའི་དོན་ནི། །

སྒྱུ་རྩལ་། →

དང་པོ། རྩོམ་སྒྲིག་བཞུགས།

གཡའ་རི། དང་མོང་། རུག་པ། འབྲུ་བ། ཕྱི་ལ་ཤོག

གཉིས་པ། རྩི་བར་ལན་བློ་བས།

- ༡། མི་ལ་རས་པའི་འཆོ་གནས་བྱེད་སྒྲུངས་ཅི་འདྲ་འདུག་གམ།
- ༢། ཆངས་དབྱངས་ཀྱི་མཆོའི་མགུར་མུ་གཉིས་པས་ཅི་ཞིག་བསྟན་ཡོད་དམ།
- ༣། དགོ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་མགུར་མུའི་ནང་དོན་གང་ཞིག་རེད་དམ།

གསུམ་པ། མགུར་མུ་འདི་ལ་དཔེ་བརྒྱུས་ནས་ཆོགས་བཅད་ཅིག་བྲིས།

- རང་སེམས་སོང་བའི་མི་དེ། །གཏན་གྱི་འདུན་མར་བྱུང་ན། །
 རྒྱ་མཆོའི་གཏིང་ནས་ཤོར་བུ། །ལོན་པ་དེ་དང་འདྲ་བྱུང་། །

བཞི་པ། ནང་དོན་སྤྱི་གསུང་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་བཞིན་སྒྲིང་ཆའི་ནང་སྒྲིངས།

- ༡། གཉིན་ཉི་ཤེས་པ་ལོ་མོ་ཟ་འཐུང་ལོངས་སྤྱོད་སྟོབས་འབྱོར་མང་འཐང་སོགས་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་སྟུག་བསྐྱེད་ལས་མ་འདས།
- ༢། ཆོས་པ་ཡང་དག་ཅིག་བྱེད་དགོས་ན་སྒོ་ཆོས་ལ་གཏད། ཁྱོད་སྟོ་གོས་གཏམ་གསུམ་ལ་སྟེར། མི་པལ་པ་ཞིག་གི་བྱེད་སྒྲུངས་ལས་ཤོལ་དགོས་པ།
- ༣། འཇིག་རྟེན་གྱི་མི་ཆོས་འདི་ལ་གཏད་སོ་གང་ཡང་མེད་པས་ལས་འབྲས་ཁྱིམས་གྱིས་ཆད་པ་གཙོད་དགོས།

མི་ལ་རས་པ།	
ཆངས་དབྱངས་ཀྱི་མཆོ།	
དགོ་འདུན་ཆོས་འཕེལ།	

ད) ལྷན་དག

མཁས་པའི་བྱ་བ་རྣམ་གསུམ་ལས། ཚུལ་པར་འདུག་པ་ལ་ལྷན་དག་ནི་ཉེ་བར་མཁོ་བ་མ་ཟད།
ཐ་ན་གྲོགས་པའི་ལྷན་པར་གཏམ་སྐྱོད་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རང་ཆོག་ལྷན་གྱི་མི་འགལ་བ་དང་།
ཆོག་དོན་གྱི་ཆ་ལ་སྒྲིན་མེད་པར་འབྲེལ་ཆགས་པ་ཞིག་ཡོང་བུའ། དཔེར་ན།

- ཀྱ་རེའམ་བཞད་གད་ཀྱི་གཏམ་དང་འབྲེལ་ཆེ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་དགོད་ཤོར་བ།
- སྤྲེགས་མོ་དང་མཆོང་འབྲུ་བའི་གཏམ་དང་འབྲེལ་ཆེ་སྐྱོད་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྱི་གཡའ་བར་བྱེད་པ།
- ལྷ་དན་གྱི་གཏམ་དང་འབྲེལ་ཆེ་ཐོས་མ་ཐག་ཏུ་སེམས་སྒྲོ་བར་བྱེད་པ།
- དགའ་བའི་གཏམ་དང་འབྲེལ་ཆེ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་དཔུལ་བར་བྱེད་པ།

བཅས་ནི་ནང་སེམས་ཀྱི་འགྱུར་བ་དེ་དག་གི་ལུས་དག་གི་ཉམས་སུ་ཤར་བ་རེད། དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་ཐུབ་
མིན་ནི་ལྷན་དག་གི་ཆོག་སྒྲུར་མཁས་མིན་ལ་རག་ལས་ཡོད།

ཇི་ཙམ་ཁ་པ་ཆེན་པོས།

རིགས་ལམ་རྣམ་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་དཔྱད་དང་། །གཞུང་ལུགས་གདམས་པར་ཤར་པའི་ཉམས་ལེན་དང་། །
ཆོག་སྒྲུར་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་དག་གི་དཔལ། །ས་སྤེང་འདི་ན་རིན་ཆེན་རྣམ་གསུམ་སྣང་། །

བྱུར་མཁར་སྒོ་གྲོས་རྒྱལ་པོས།

རྒྱལ་པོ་ལང་ཆོས་རྒྱལ་སྒྱུར་ཀྱང་། །རྒྱན་མེད་བ་ན་སྒྲེ་བོས་སྐྱོད་། །
དེ་བཞིན་ལྷན་དག་མི་ལྷན་པའི། །བསྐྱེད་བཙུགས་མཁས་ལ་ཅིས་སུ་མེད། །
གསུང་འདི་དག་ལས་སྒོན་ཕྱོན་གྱི་དམ་པ་དག་གིས་ལྷན་དག་ལ་གདེང་འཛོག་ཅི་འདྲ་ཞིག་བྱས་ཡོད་
པ་རྟོགས་སྟེ།

༡༡. སྟན་ངག་གི་སྤྱོད་ལུགས་

རིག་གནས་ཆེ་བ་ལྟེ་ཡ་གྲུལ་སྒྲ་རིག་པའི་ཡན་ལག་ནི། རིག་གནས་ཚུང་བ་ལྟེ་སྟན་ངག་
མདོན་བཟོད། རྟེན་སྒྲིག་། རྟོག་གར། སྐར་ཅིས་བཅས་ཡིན། དེ་དག་གི་ནང་ནས་སྟན་ངག་ཤེས་ན་
ཆོག་ཀྱན་ལ་མི་ཚོངས། མདོན་བཟོད་ཤེས་ན་མིང་ལ་མི་ཚོངས། རྟེན་སྒྲིག་ཤེས་ན་ཆོག་པ་ཅད་ལ་
མི་ཚོངས། རྟོག་གར་ཤེས་ན་སྐད་རིགས་ལ་མི་ཚོངས། སྐར་ཅིས་ཤེས་ན་གངས་ལ་མི་ཚོངས་ཞེས་
བསྒྲགས།

འདིར་ཆོག་ཀྱན་སྒྲིག་ཚུལ་གྱི་སྟན་ངག་ནི་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་ཞིང་། དེ་སྟོན་བོད་ཀྱི་
སྟན་ངག་གི་འགྲེལ་པ་མང་ཆེ་བའི་ནང་། ས་པཎ་གྲུག་དགའ་བྱུང་མཆོག་གིས་མཛད་པའི་མཁས་
པ་འཇུག་པའི་སྟོ་ཞེས་པའི་ནང་དུ་སྟོན་དཔོན་དཔྱེས་བཅམས་པའི་སྟན་ངག་མེ་ལོང་མའི་ཆོག་
མང་ཅམ་ཞིག་ཀྱང་གར་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་དང་། འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་
དུས་སུ་ཤོང་སྟོན་ལོ་རྒྱ་བ་རྟོ་རྟེ་རྒྱལ་མཆོག་གིས་ས་སྒྲུའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྟན་ངག་མེ་ལོང་མའི་
གཞུང་འདི་ཆ་ཆང་བར་བསྒྱུར།

དེའི་སྟོན་ལ་བོད་དུ་སྟན་ངག་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྤྲོ་བ་དེ་ནི། སྟན་ངག་ངི་ལྟར་ཅོམ་ཚུལ་གྱི་རིག་
པའི་གཞུང་ལུགས་མེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེའི་གོང་དུ་བོད་ལ་སྟན་ངག་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་དང་
ཅོམ་མི་ཤེས་པའི་དོན་མིན་ཏེ། སྟན་ངག་ནི་ཐོག་མར་སྤྱི་ཆོག་གི་འཚོ་བ་དངོས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱུང་
བ་དང་། སྤྱི་ཆོག་གི་འཚོ་བ་དངོས་དེ་མི་རྣམས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོར་འཆར་བའི་རིག་རྩལ་གྱི་རྣམ་པ་
ཞིག་ཡིན་པ་མ་གཏོགས། ཅོམ་པ་པོ་སུ་ཞིག་གིས་སྤྱི་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིག་བྱུང་དུ་

གསར་གཏོད་བྱས་པ་ཞིག་མིན།

སྤྱིར་བཏང་སྟན་ངག་ནི། ན་བར་སྟན་ཞིང་ཡིད་འཕྲོག་པའི་ཆོག་སྦྱར་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེའི་བསྟན་བཅོས་ལ་སྟན་ངག་གི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་གཞུང་དང་། གཞུང་དེ་དང་མཐུན་པར་སྦྱར་བའི་སྟན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཡོད་པས། སྟན་ངག་ཟེ་ལོང་མ་ནི། སྟན་ངག་གི་གཞུང་ཡིན་གྱི་སྟན་ངག་དངོས་མིན་ལ། སྦྱོར་རབས་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་སྟ་བུ་ནི་སྟན་ངག་ཡིན་ཡང་སྟན་ངག་གི་གཞུང་མིན་ནོ། །

སྟན་ངག་ཟེ་ལོང་མའི་གཞུང་ལ་ལེའུ་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། ལེའུ་དང་པོར་ཤོ་ལོ་ཀ་༡༠༥། གཉིས་པར་༡༥༥། གསུམ་པ་ལ་༡༥༦ རྟེ་ཁྱོན་བསྒྲམས་ཤོ་ལོ་ཀ་༤༥༤ ཡོད་ཅིང་། ཆོགས་བཅད་ནམས་ལ་རྐང་པ་རིང་ཐུང་ཅི་རིགས་པར་སྦང་ལ། དེ་དག་གི་དོན་བསྟུས་ན། ལུས་དང་། རྒྱུན་དང་། སྦྱོན་སེལ་བཅས་གསུམ་དུ་འདུས་སོ། །

- སྟན་ངག་གི་ལུས་ཞེས་པ་ནི། རང་གི་བརྗོད་འདོད་མཚན་པར་བྱེད་པའི་མིང་ཆོག་ཡི་གེ་གསུམ་ཆོགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ངག་གི་རྒྱུན་དེ་ལ་ཟེར།
- རྒྱུན་ཞེས་པ་ནི། སྟན་ངག་གི་ལུས་དེ་ལ་དོན་རྒྱུན་དང་། སྤྱི་རྒྱུན། གཤམ་ཆོག་གི་རྒྱུན་སོགས་ཉམས་སྦྱོར་སྦྱུང་ཆོགས་པར་སྦྱར་བ་ལ་ཟེར། ཟེ་ལོང་མ་ལས། སྟན་ངག་མཛོས་པར་བྱེད་པ་ཡི། ཆོས་ནམས་རྒྱུན་ཞེས་རབ་དུ་བརྗོད། །
- སྦྱོན་སེལ་ཞེས་པ་ནི། ཆོག་དོན་སྤྱི་འགལ་བ་དང་། འབྲེལ་མ་ཆགས་པ། རྒྱུན་སྦྱོན། རྒྱུན་འདོགས་གཙོད་མི་ལུས་པ། ལུས་དུས་ལུང་རིགས་སོགས་དང་འགལ་བའི་སྦྱོན་སྦྱངས་པ་ཟེར།

དཔེར་ན། སྟན་ངག་གི་ལུས་ནི་སྦྱོར་བུ་གཟུགས་དང་ལང་ཆོ་སྦྱོར་སྦྱུང་ཆོགས་པའི་ལུས་དང་འདྲ་བ་དང་། དེའི་རྒྱུན་ནི། དེ་འདྲའི་སྦྱོར་བུ་དེར་བཞིན་རས་ནག་ནོག་དང་། མིག་གི་ལྟ་སྟངས། ཀྱུན་སྦྱོང་། རྒྱུན་གོས་གྱི་གོ་རིམ་སོགས་སྦྱོན་སྦྱོར་མོ་ཙམ་ཡང་སེལ་ན་སྤར་ལས་ཀྱང་མཛོས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་དང་འདྲ་བས། ལུས་རྒྱུན་སྦྱོན་སེལ་གསུམ་ནི་སྟན་ངག་གི་གཞུང་འདིའི་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །

སྒྱུ་རྒྱུ་ལྟ་། →

དང་པོ། ཆོག་སྒྱུ་བ་བཅོས།

ཡ་གྲུལ། ཆོག་རྒྱུ། རྩོམ་གྲུ། གཞུང་ལུགས། སྒྱུ་ཐོབ།

གཉིས་པ། འབྲེལ་ཡོད་མཐུན་སྒྱུར་བྱེད་རྒྱ།

སྒྱ་དག	སྒྱ་རིགས།
མངོན་བརྗོད།	ཆོག་ས་བཅད།
ཐེབ་སྒྱུར།	གྲངས།
སྒྱུ་གས།	མིང་།
སྒྱ་ཅིས།	ཆོག་རྒྱུ།

གསུམ་པ། འབྲིག་ནོར་རྒྱུ་སྒྱུར་བྱེད་རྒྱ། (✓ x)

- ༡། བོད་ལ་རིག་གནས་ཆེ་བ་བཞི་ཡོད། ()
- ༢། བོད་ལ་རིག་གནས་རྒྱུ་བ་ལྔ་ཡོད། ()
- ༣། སྒྱ་དག་ཤེས་ན་ཆོག་རྒྱུ་ལ་མི་རྩོམ་གྲུ། ()
- ༤། སྒྱ་དག་མེ་ལོང་མ་སྒྱུ་བ་དཔོན་དཔྱེས་བཅས་སྒྱུར། ()
- ༥། ས་པུ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་སྒྱ་དག་མེ་ལོང་མའི་གཞུང་ཆ་ཚང་བསྒྱུར། ()
- ༦། སྒྱ་དག་དང་། སྒྱ་དག་གི་གཞུང་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་མེད། ()
- ༧། སྒྱ་དག་མེ་ལོང་མའི་ལེའུ་དང་པོར་ཤོ་ལོ་ཀ་༡༠༥ ཡོད། ()
- ༨། ལུས་དང་། རྒྱུ། སྒྱུ་སེལ་བཅས་གསུམ་ནི་སྒྱ་དག་མེ་ལོང་མའི་གཞུང་གི་བརྗོད་བྱ་ཡིན། ()

བཞི་པ། རྩོམ་ལན་ཐོབ་སྒྱུ་ལྟ་།

- ༡། རིག་པའི་གནས་བཅུ་གང་དང་གང་ཡིན་ནམ།
- ༢། ཅི་ཞིག་ལ་སྒྱ་དག་ཟེར་རམ།
- ༣། སྒྱ་དག་མེ་ལོང་མ་མ་བསྒྱུར་གོང་ལ་བོད་དུ་སྒྱ་དག་ཡོད་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་ནམ།
- ༤། སྒྱ་དག་མེ་ལོང་མའི་གཞུང་གི་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོ་གསུམ་གང་དག་ཡིན་ནམ།
- ༥། སྒྱ་དག་མེ་ལོང་མའི་ཚོམ་པ་པོ་སྒྱུ་ཡིན་དང་། དེ་ཐོག་མར་བོད་སྒྱུ་དུ་སྒྱུར་མཁན་སྒྱུ་ཡིན།

༡༩. རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱ། (དང་པོ།)

དང་པོ། རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱ་གྱི་གོ་དོན་ནི།

དངོས་པོའི་རང་བཞིན་གནས་སྐབས་སོགས། །

གང་ཡིན་དེ་ལས་གཞན་དུ་ནི། །

སློ་འདོགས་མེད་པར་བྱང་པོ་དུ། །

བརྗོད་པ་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱ། །

ཞེས་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་གི་རིགས་དང་། བྱ་བ། ཡོན་ཏན། རྣམ་པའི་རྒྱུ་ལས་བཞི་པོ་གང་
ཡང་བྱང་བའི་བྱ་བ་ཞི་དེའི་གནས་སྐབས་གཅིག་ཅེས་མ་ཡིན་པར་ནམ་པ་སྣ་ཆོགས་པའི་སློ་ནས་
རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་སློ་མ་བཏགས་པར་གནས་སྐབས་བྱང་པོར་བརྗོད་པ་ཞིག་
ལ་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། དབྱེ་བ་ནི།

དབྱེ་བ་རིགས་དང་བྱ་བ་དང་། །

ཡོན་ཏན་རྣམ་དང་བཞི་བྱ་འདོད། །

ཅེས་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། རིགས་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་དང་། བྱ་བ་རང་
བཞིན་བརྗོད་པ། ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་བརྗོད་པ། རྣམ་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་བཅས་ནམ་པ་བཞིར་
འདོད་དོ། །

གསུམ་པ། རྒྱ་མཐོང་འཛིན་ལ།

རིགས་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱ་ནི།

རིགས་སྤྱིའི་ཆོས་རྣམས་དང་པོར་བརྗོད། །

རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་བརྗོད་པར་འདོད། །

ཅེས་རིགས་མཐུན་གྱི་དངོས་པོ་སྤྱི་ལ་བྱས་པའི་བྱད་ཆོས་འགའ་ཞིག་སྡོན་དུ་བཀོད་ནས། བྱད་ཆོས་
དེ་དང་ལྡན་པའི་བྱད་གཞི་སྤྱི་ཙམ་ཞིག་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཤུགས་ལ་བྱད་གཞི་དེ་དང་མཚུངས་
པའི་རིགས་ཅན་གཞན་ལ་ཡང་བྱད་ཆོས་དེ་དག་ཡོད་པར་གོ་བྱས་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན། མེ་ལ་
ཚ་བ་དང་། རྩ་ལ་གཤེར་བ། སྡོན་ཤིང་ལ་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པ་སོགས་དངོས་པོ་དེའི་ཆོས་
ཉིད་དང་རང་བཞིན་གསལ་པོར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེའི་མཚན་གཞིར་རྩ་བ་ལས།

མཚུ་ནི་དམར་ཞིང་གྲག་པ་དང་། །

གཤོག་པ་ལྡང་ཞིང་མཉེན་པ་དང་། །

མགིན་པ་ཁ་དོག་གསུམ་སྤེང་ཅན། །

ནེ་ཙོ་འདི་དག་ཆོག་འཇམ་ལྡན། །

ཞེས་གང་གི་མཚུ་ནི་ཁ་དོག་དམར་ཞིང་དབྱིབས་གྲག་པ་དང་། གཤོག་པ་ལྡང་ཞིང་འཇམ་ལ་
མཉེན་པ་དང་། མགིན་པ་ན་དཀར་སྟེ་དམར་བའི་ཁ་དོག་གསུམ་གྱི་སྤེང་བ་ཅན་ནེ་ཙོ་འདི་དག་
ཆོག་འཇམ་པོར་སྤྲོ་བའི་སྤྲ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གོང་གསལ་གྱི་བྱད་ཆོས་དེ་དག་དང་ལྡན་
པའི་རིགས་ནེ་ཙོ་ཞེས་པའི་སྤྲ་དང་། རིགས་ཅན་གྱི་སྤྲ་འདི་དག་ཅེས་དངོས་སུ་བརྗོད་དེ། ཆོག་
འཇམ་ལྡན་ཞེས་ངོ་བོ་གསལ་པོར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། དཔེར་བརྗོད་གཞན།

ཐོགས་མཚམས་གངས་ཀྱི་ས་འཛིན་སྤེང་བས་བསྟོར། །

དུས་བཞིར་དོད་སྦྱིད་ལྡན་པའི་ཉི་འོད་གསལ། །

རྣམ་མང་རིན་ཆེན་གཉེར་བརྒྱས་ཡོངས་སྤྲུག་པའི། །

བོད་སྡོངས་ནོར་འཛིན་འཇམ་སྤྱིང་སྤྱི་བོའི་རྒྱ། །

དཔེར་བརྗོད་འདི་དག་སྟོབ་བྱང་འབྲེལ་གྱིས་འབྲེལ་བྱས་པར་འབད་བཙོན་བྱེད་དགོས།

བྱ་བ་རང་བཞིན་བརྟུན་པའི་རྒྱན་ནི།

བྱ་བ་གཙོར་སྟོན་དང་པོའི་ངག །

བྱ་བའི་རང་བཞིན་བརྟུན་པར་འདོད། །

ཅེས་བྲད་གཞི་བྱེད་པ་པོ་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་སྟོན་ནས་དེས་བྱ་བ་བཟང་ངན་གང་བྱས་པ་ནམས་དང་
པོར་བརྟུན་པ་ཞིག་ལ་བྱ་བ་རང་བཞིན་བརྟུན་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་སྟེ།

དེའི་མཚན་གཞིར་རྩ་བ་ལས།

མགིན་པའི་ནང་ནས་སྟོན་སྟོགས་ཤིང་། །

མིག་ནི་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡི། །

ཕྱག་རོན་ཅེ་འདོད་དགའ་མ་ལ། །

ཡོངས་སུ་བསྟོར་ནས་མཆུ་དག་སྟུར། །

ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། གང་གི་མགིན་པའི་ནང་ནས་རྒྱང་ཟད་གསལ་ལ་མི་གསལ་བའི་སྟུ་སྟན་
པོ་སྟོགས་ཤིང་། ཆགས་པས་བྱོས་པའི་མིག་ནི་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་གཡོ་བའི་ཕྱག་རོན་ནི། ཅེ་ཞིང་
དགའ་བར་འདོད་པས་རང་གི་དགའ་མ་ལ་ཡོངས་སུ་བསྟོར་ནས་པན་ཚུན་མཆུ་དག་སྟུར་བར་
བྱེད་དོ། ཞེས་པར་བྱེད་པ་པོ་ནི་ཕྱག་རོན། བྱ་བ་ནི་མགིན་པའི་ནང་ནས་སྐད་གསལ་ལ་མི་གསལ་
བར་སྟོགས་པ་དང་། མིག་གཡོ་ཞིང་འབྱུང་བ། དགའ་མར་བསྟོར་ཏེ་མཆུ་སྟུར་བ་བཅས་སྟོན་པ་ལྟ་
བུའོ། །དཔེར་བརྟུན་གཞན།

གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་བསགས་སློབ་པ་སྦྱངས། །

དོ་རྩེ་གདན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཤིང་བྱང་བུ། །

མཛོན་སངས་རྒྱས་ནམས་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་བྱིར། །

འཛིག་རྟེན་ཁམས་འདིར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྟོར། །

དཔེར་བརྟུན་འདི་དག་སྟོན་བྱང་འབྲེལ་གྱིས་འབྲེལ་བྱུང་པར་འབད་བརྟུན་བྱེད་དགོས།

ཕྱོད་ཆེན། →

དང་པོ། བཤམ་གསལ་རྣམས་ལ་ཆེག་ཐོགས་སྒྱུར་ཏེ་གང་ཤར་ལ་ལ་ཆེག་སྒྱུར་བརྩོན།
 བཟེས།—རྩ། རྒྱ།—རྩོ། འཛིབ།—དབྱིབས། གྲག་—སྒྲག ཉིད།—གཉིད།
 ཉོས།—ཐྱོས། མཉེན།—གཉེན། མགྲིན།—ཐིན། འཆུ།—མཆུ།

གཉིས་པ། འོག་གི་དོན་རྣམས་འབྲེལ་ཡོད་བཞིན་རེད་མིག་ཏུ་སྐོངས།

རིགས་སྤྱི་ཆོས་རྣམས་བྱང་པོར་བརྩོད། །རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་བརྩོད་པར་འདོད། །

མགྲིན་པའི་ནང་ནས་སྒྲན་སྒྲོགས་ཤིང་། །མིག་ནི་ཀྱན་ཏུ་འཕྱལ་བ་ཡི། །
 དུག་རོན་ཅེ་འདོད་དགའ་མ་ལ། །ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ནས་མཆུ་དག་སྒྱུར། །

མཆུ་ནི་དམར་ཞིང་གྲག་པ་དང་། །གཤོག་པ་ལྡང་ཞིང་མཉེན་པ་དང་། །
 མགྲིན་པ་ཁ་དོག་གསུམ་ཕྱེང་ཅན། །ནེ་ཙོ་འདི་དག་ཆེག་འཇམ་ལྷན། །

བྱ་བ་གཙོར་སྒྲོན་བྱང་པོའི་ངག། །བྱ་བའི་རང་བཞིན་བརྩོད་པར་འདོད། །

རྒྱ།	གོ་དོན།	དཔེར་བརྩོད།
རིགས།		
བྱ་བ།		

གསུམ་པ། ཟླ་བར་ལན་ཐོབས།

༡ ཅི་ཞིག་ལ་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ཟེར་རམ།

༡ རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ལ་ནང་གསེས་དབྱེ་བ་གང་དག་ཡོད་དམ།

༡ ཅི་ཞིག་ལ་རིགས་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ཟེར་རམ།

༤ ཅི་ཞིག་ལ་བྱ་བ་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ཟེར་རམ།

༥ རིགས་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་དང་བྱ་བ་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་གྱི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་ནམ།

བཞི་པ། རང་བཞིན་བརྗོད་པ་གང་གི་དཔེར་བརྗོད་ཡིན་པ་ངོས་ཟུངས།

༡) དུས་བཞི་ཀྱན་རྩ་དཀའ་སྤྲད་ཀྱིས། །

ས་ཤུན་མ་ལུས་ཞིང་དུ་སྒྲོལ། །

འདེབས་བསྐྱེད་བྱ་བ་རྒྱན་མཐུད་དུ། །

བྱེད་པ་ཞིང་པའི་བརྩོན་ཤུགས་ཆེ། །

༢) མགྲིན་བ་རིང་ཞིང་ཐ་བ་དང་། །

ལྟོ་བ་མྱིར་ཞིང་ཆེ་བ་དང་། །

མཆུ་ནི་འཕྱང་ཞིང་ཞབས་ཞུས་པའི། །

ཀ་ལ་ཤ་འདི་བདུད་ཅིའི་སྣོད། །

ལྔ་པ། རིགས་དང་། བྱ་བ་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་གཉིས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་རེ་གིས།

༡༩. རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན། (གཉིས་པ།)

ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ནི།

ཡོན་ཏན་གཙོར་སྟོན་བྱང་པོའི་ངག །

ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་བརྗོད་ཅེས་བྲ། །

ཞེས་བྲད་གཞི་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་པོའི་ཡོན་ཏན་ནམ་བུ་ཆོས་གཙོ་བོར་བརྗོད་པ། དཔེར་ན།
 ཉི་འོད་ལོག་པ་ལས་མེ་ཏྲག་གི་འདབ་མ་ཁ་བྱེ་བ་དང་། ཆོར་མ་བྲག་པ་ལས་ན་བྲག་བསྐྱེད་པར་
 སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་སྐབས་འདིའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་བརྗོད། ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཆོག་གི་རྒྱན་དུ་བྱས་པ་
 ཞིག་ལ་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྲ་བ་ཡིན།

དེའི་མཚན་གཞིར་རྩ་བ་ལས།

དགའ་མ་ཡི་ནི་རེག་པ་འདིས། །

ལུས་ལ་སྤྱོད་རྒྱས་པ་དང་། །

ཡིད་ནི་བདེ་བར་བྱེད་པ་དང་། །

མིག་དག་ལྷུ་མ་པར་བྱེད་ཅིང་འཇུག །

ཅེས་པ་སྟེ། དགའ་མའམ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བྱད་མེད་ལ་རེག་པ་འདིས་འབྱུང་པ་པོའི་ལུས་ལ་
 ཆགས་པའི་སྤྱོད་རྒྱས་པ་དང་། ཡིད་ནི་ཆོར་བ་བདེ་བས་སེམ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆགས་པས་
 མྱོས་པའི་མིག་དག་ཀྱང་ལྷུ་མ་པར་བྱེད་ཅིང་འཇུག་གོ། ཞེས་དགའ་མའི་ལུས་ཀྱི་རེག་བྱའི་ཡོན་ཏན་

ཁྱད་གཞི། ཁྱད་ཚེས་ཆགས་པའི་སྤྱོད་ལྷན་པ་དང་། ཡིད་བདེ་བར་བྱེད་པ། མིག་ཟུམ་པར་བྱེད་
པ་སོགས་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྣ་ཚོགས་དངོས་སུ་བྱང་པོར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

སྐབས་འདིར་ཡོན་ཏན་ཞེས་པ་རྒྱས་པ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས། དཔེར་ན། དགའ་མའི་ལྷས་ལ་རེག་པས་
ཆགས་པའི་སྤྱོད་ལྷན་པ། ཡིད་བདེ་བར་བྱེད་པ། མིག་ཟུམ་པར་བྱེད་པ་བཅས་ནི་དགའ་མའི་
ལྷས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན།

དཔེར་བརྗོད།

དབྱངས་ལྡན་དག་དབང་ལྟ་མའི་འཛུམ་དཀར་ཞལ། །

མཐོང་བས་བདག་སྒྲེའི་སྒྲོངས་པའི་བྲ་བ་བཙུགས། །

རྒྱ་ཆེན་ལྟ་རེག་ཤེས་བྱའི་གནས་ཀྱན་ལ། །

འདིགས་མེད་སྤྱོད་པའི་དག་གི་དངོས་བྱུང་ཐོབ། །

དཔེར་བརྗོད་འདི་དག་སྒྲོབ་བྱང་འབྲེལ་གྱིས་འབྲེལ་བྱུང་པར་འབད་བཙོན་བྱེད་དགོས།

རྣམ་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ནི།

རྣམ་ཀྱི་དངོས་པོ་བྱང་པོར་བརྗོད། །

རྣམ་བརྗོད་རང་བཞིན་རྒྱན་ཞེས་བྲ། །

ཞེས་ཁྱད་གཞི་གང་གི་ངོ་བོ་དང་རྒྱས་པ་གང་ཡང་མི་སྟོན་པར་ཁྱད་གཞི་གང་དང་འབྲེལ་བའི་རྣམ་
ཀྱི་དངོས་པོ་ཙམ་སྟོན་པ་ཞིག་སྟེ།

དེའི་མཚན་གཞིར་རྩ་བ་ལས།

མགིན་སྟོན་ལག་ན་ཐོད་པ་ནི། །

གནས་པ་རྒྱ་བའི་ཅོད་པན་དང་། །

སྤྱོད་ཞིང་དམར་བའི་རལ་བ་ཅན། །

ཁྱུ་མཚོག་རྒྱལ་མཚན་འཁྱུངས་པར་གྱུར། །

ཅེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི་གང་གི་མགིན་པ་ནི་དུག་གིས་སྟོན་པོར་གྱུར་པ་དང་། ལག་ན་དུར་ཁྲོད་
ཀྱི་ཐོད་པ་གནས་པ་སྟེ་ཐོགས་ཤིང་། རལ་པའི་ཅེར་རྒྱ་བའི་ཅོད་པན་འཆང་བ་དང་། སྤྱོད་ཞིང་ཁ་

དོག་དམར་པོའི་མདངས་དང་ལྗན་པའི་རལ་པ་ཅན། བྱ་མཆོག་གི་མགོ་བོའི་དྲོག་ཡོད་པའི་རྒྱལ་
མཚན་འཆང་བས་ན་བྱ་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་ཅན་དེ་ཉིད་འབྲངས་པ་སྟེ་བྱང་བར་ཐུར་དོ། །ཞེས་བྱང་
གཞི་དབང་ཕྱག་དང་། བྱང་ཆོས་དེའི་ལག་ན་ཡོད་པའི་ཐོད་པ་སོགས་རྩིས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཅམ་ཞིག་
བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

དཔེར་བརྗོད།

མཐོན་མཐིང་རལ་པའི་ལན་བྱ་རྒྱང་གིས་སྟོད། །

ལྷན་ལ་ལྟེ་བར་སྟོམས་ཞུགས་སྒྲེགས་བམ་འཆང་། །

མཐིང་སྟོན་བྱར་བྱད་ལྔ་བཅེངས་རིན་པོ་ཆེའི། །

རྒྱན་ལྗན་བརྟན་པའི་འཁོར་ལོ་ཞིང་འདིའི་དབལ། །

དཔེར་བརྗོད་འདི་དག་སྟོབ་བྱང་འབྲེལ་གྱིས་འབྲེལ་བྱབ་པར་འབད་བཅོན་བྱེད་དགོས།

རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་བཞིའི་སྟོམ།

གོང་དུ་བཤད་པའི་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་དོན་མདོར་བསྟུས་ན། དངོས་
པོ་དེའི་བྱ་བ་དང་། ཡོན་ཏན། རྩིས་སོགས་གཙོ་བོར་བརྗོད་པ་མིན་པར། བྱང་ཆོས་དེ་དག་དང་
ལྗན་པའི་དངོས་པོ་དེའི་ངོ་བོ་སྤྱི་ཅམ་ཞིག་དྲང་པོར་བརྗོད་པ་ནི་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་
དང་། བྱེད་པ་པོའམ་བྱེད་པ་གང་ཡང་རུང་བས་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ནི་བྱ་བ་རང་
བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན། དངོས་པོ་དེའི་བྱང་ཆོས་སམ་རྣམས་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ནི་ཡོན་ཏན་རང་
བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན། བྱང་གཞི་གང་ལ་ཡོད་པའི་རྩིས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཅམ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ལས་
རང་བཞིན་དང་བྱང་ཆོས་བཅས་གཙོ་བོར་མི་སྟོན་པ་ནི་རྩིས་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་དུ་བཞག་
པ་ཡིན་ནོ། །

སྒྲིབ་ཆེན། →

དང་པོ། སྒྲིབ་ཆེན་ནང་ལ་མེད་པའི་ཆེན་དེར་ཆེན་གྲོགས་སྒྲིབ་ཉེ་ཆེན་སྒྲིབ་བརྒྱུས།

རེག—རིག ཟུམ།—མེམ། རལ།—རས། ཅོད།—གཅོད། ལྷ།—ཐ།

གཉིས་པ། འོག་གི་དོན་རྣམས་འབྲེལ་ཡོད་བཞིན་རྟེན་མིག་ཏུ་སྒྲིབ་ས།

མགྲིན་སྒྲིན་ལག་ན་བོད་པ་ནི། །གནས་པ་སྒྲིབ་པའི་ཅོད་པན་དང་། །

སྒྲིབ་ཞིང་དམར་པའི་རལ་པ་ཅན། ། སྒྲིབ་ཆེན་སྒྲིབ་མཆོན་འབྲུངས་པར་སྒྲིབ། །

ཡོན་ཏན་གཅོར་སྒྲིན་བྲང་པོའི་རག །ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་བརྗོད་ཅེས་བྲ། །

དགའ་མ་ཡི་ནི་རེག་པ་འདིས། །ལུས་ལ་སྒྲིབ་ལོང་སྒྲིབ་པ་དང་། །

ཡིད་ནི་བདེ་བར་བྲེད་པ་དང་། །མིག་དག་ལུས་པར་བྲེད་ཅིང་འཇུག །

རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་བྲང་པོར་བརྗོད། །རྣམས་བརྗོད་རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཞེས་བྲ། །

རྒྱན།	གོ་དོན།	དཔེར་བརྗོད།
རིགས།		
བྲ་བ།		
ཡོན་ཏན།		
རྣམས།		

གསུམ་པ། གྱི་བར་ལན་ཐོབས།

༡ ཅི་ཞིག་ལ་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ཟེར་རམ།

༡ ཅི་ཞིག་ལ་རྣམ་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ཟེར་རམ།

༡ ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་དང་རྣམ་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་གྱི་ཁྱད་པར་ཅི།

བཞི་པ། རང་བཞིན་བརྗོད་པ་གང་གི་དཔེར་བརྗོད་ཡིན་པ་རྣམས་བྱངས།

༡) ཉི་མའི་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པ་ཡིས། །
འཇིག་རྟེན་ཡོངས་སུ་གསལ་བྱེད་ཅིང་། །
འབྱུང་བའི་བྱོད་དང་ཅི་ཐོག་རྒྱས། །
སྤྱི་རྒྱ་དགའ་བདེའི་དཔལ་ལ་སྦྱོར། །

༢) མཐོན་མཐིང་ཐོར་ཚུགས་རབ་ལྗེ་མ་ཞིང་། །
སྤྱི་ཚོགས་དང་གྲིས་མཛེས་སྤྱི་བསྐྱབས། །
པང་པར་རྒྱད་མངས་སྦྱང་བ་ཡི། །
དབྱངས་ཅན་སྤྱི་མོ་ངག་གི་ལྷ། །

ལྔ་པ། ཡོན་ཏན་དང་རྣམ་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་རེ་གྱིས།

➤ 88 ལན། གྱིལ་གཞན་དེ་གྲོང་ཚོའི་ནང་ཉེན་རྟོག་པ་འབོད་
དུ་ཕྱིན་པ་རེད། རྩོགས།

ལག་ལེན་ཕྱེ་ཚན།

ལག་ལེན་ཕྱེ་ཚན་འདིར་རྒྱན་སྦྱོང་ཡིག་རིགས་ཁག་གཉིས་དང་། མཚར་གཏམ་ཁག་གཉིས་
བཀོད་སྤྲིད་གུས་ཡོད།

༡) རྒྱན་སྦྱོང་ཡིག་རིགས།

རྒྱན་སྦྱོང་ཡིག་རིགས་ནི་སྤྱི་ཕྱིར་གང་ཅུང་གིས་རྒྱན་དུ་བཅུང་སྦྱོང་བའི་ཡིག་རིགས་ལ་ཟེར་ཡང་།
རྒྱན་སྦྱོང་ཡིག་རིགས་ཡིན་ན་རྒྱན་དུ་བཅུང་སྦྱོང་བའི་ཁྲབ་པ་མེད།
རྒྱན་སྦྱོང་ཡིག་རིགས་ལ་ནུས་གངས་མི་འདྲ་བ་མང་མོད། དེ་དག་འཛིན་རིམ་དུག་པའི་སྐབས་
བསྟན་བ་བཞིན་ཡིན།

བདེ་ཐོའི་ནང་དོན་མི་འདྲ་བ། ཚོགས་བདེ་དང་། མཐོན་བདེ། གསལ་བདེ། བདེ་ཁྲབ། ཐོལ་བདེ།
འཚོལ་བདེ། མཆན་བཀོད་བདེ་ཐོ། ལམ་སྟོན་བདེ་ཐོ། ལས་གནས་བསྐྱོའམ་ཐོ་བྱི་བདེ་ཐོ་བཅས་
དང་། ནང་དོན་འདྲ་ཡང་མིང་མི་འདྲ་བ། བདེ་ཐོ། ↔ བདེ་སྦྱོང་། གསལ་བདེ། ↔ གསལ་
བསྐྱགས་བདེ་ཐོ། ↔ བདེ་ཁྲབ། ↔ ཁྲབ་བསྐྱགས་བདེ་ཐོ། མཐོན་བདེ། ↔ མཐོན་ཤོག་ཚོགས་
བདེ། ↔ ཚོགས་འདུའི་བདེ་ཐོ་བཅས་དུ་མ་ཞིག་འདུག།

དེ་ལས་འདིར་ཚོགས་བདེ་དང་ཐོལ་བདེ། མཐོན་བདེ་ལ་རིགས་གཉིས་བཅས་སྦྱང་བྱར་བཞག་
ཡོད།

༡༥. བར་ཐོ་འབྲི་ཚུལ།

ཅི་ཞིག་ལ་བར་ཐོ་བྱེད།

བར་ཐོ་ཞེས་པ་ནི་ལམ་སྟོལ་ལྟན་པའི་ཡིག་རིགས་ཤིག་སྟེ། དེ་ནི་བར་ཐོ་གཏོང་མཁན་གྱི་སྒྲིབ་གང་
རུང་གིས་གྱུ་ཚོགས་ཡོངས་དང་། ཚོགས་པ། མི་སྒྲིབ་བཅས་གང་རུང་ལ་གོ་བར་བྱ་བའམ་ཤེས་སུ་
འདུག་པའི་བར་སྟོར་གྱི་ཡི་གེ་ཞིག་ཡིན།

བར་ཐོ་འབྲི་རིགས།

བར་ཐོ་ལ་རགས་ཅམ་དབྱེ་ན། གྲོས་ཚོགས་གཙོས་ཚོགས་འདུ་ཆེ་ཆུང་རིགས་བསྐྱོངས་པ་ལ་
ཚོགས་བར་དང་། ཆང་ས་སོགས་དགའ་སྟོན་དང་རྩས་སྟོན་རིགས། གཞས་ལྷ་དང་ལུས་རྩལ་
འགུན་བསྐྱར་སོགས་འགུན་ཚོགས་རིགས་ལ་གདན་འདྲེན་ཁྱེད་ལ་མགོན་བར། བཀོད་བྱས་སོགས་
བར་ཐོ་གཞན་བཅས་དབྱེ་བ་གསུམ་དུ་འདུག།

བར་ཐོ་གཏོང་ཚུལ།

བར་ཐོ་གཏོང་ཚུལ་ནི་འབྲེལ་ཡོད་ལ་ཐད་ཀར་གཏོང་བ་དང་། སྐྱར་པར་དང་གྲང་ལྡེབས་སུ་སྐྱར་
བ། ཚོགས་པར་དུ་འགོད་པ། རྒྱང་བསྐྱགས་ནས་སྒྲོག་པ་སོགས་བྱེད།

བར་ཐོ་འབྲི་བའི་སྐབས་གཟབ་དགོས་པ།

བར་ཐོ་འབྲི་སྐབས་ཁ་གསལ་གོ་བདེ་བ་དང་གནད་ལ་འཁེལ་སོ་ཞིག་འབྲི་བ་ལས། འབྲེལ་མེད་
བརྗོད་བྱ་དང་། རྟོག་འཛིང་ཅན། དགོས་མེད་ཚིག་རྒྱན་གྱིས་བཅིངས་པ་དེ་འདྲ་ཡིན་མི་རུང་།

བད་ཐོ་ལ་ཆེད་དགོས་པའི་ཆ་ཉིན།

༡. གཏོང་ས་དང་འཚམ་པའི་ཆ་བརྗོད།

༡. བྱས་ལུགས་ཀྱི་འབེབས། (རིམ་པ་འདི་མེད་པ་མང་།)

༡. བད་ཐོའི་ནང་དོན།

༩. གཏོང་མཁན་དང་སྒྲ་ཆོས།

(བད་ཐོའི་རིམ་པ་རྣམས་ཀྱི་མགོར་བད་ཐོ་ཞེས་འབྲི་སྒྲ་ལོད།)

དཔེ་མཆོན་དང་པོ། ཆོགས་བད།

ཆོགས་བད་ཞེས་པ་ནི་སྤྱི་སྤྱོད་ཆོགས་པ་གང་རུང་ནས་ཆོགས་འདུ་ཆོགས་མཁན་སུ་རུང་ལ་ཆོགས་འདུའི་ནང་དོན་དང་། ཆོགས་དུས། ཆོགས་ལུལ། ཉིན་གྲངས་བཅས་བཞག་པའི་འབོད་ཡིག་གི་རིགས་ཤིག་ཡིན།

(གཏོང་ལུལ་དང་འཚམ་པའི་འགོ་བརྗོད།)

༢༡། །རང་རེ་དཔེ་སྟོན་སྟོབ་གྱའི་འཛིན་རིམ་ཡོངས་ཀྱི་ཆན་བདག་ཐུན་མོང་གི་སྟོན་ལམ་དུ།

(བད་ཐོའི་ནང་དོན།)

སྟོབ་གྱའི་འཛིན་སྟོང་གི་བཞག་ཁྱབ་བཞིན་དག་ཆན་ལམ་སྟོན་ཆོགས་རྒྱུད་གི་ངོས་ནས་འབྲེལ་ཡོད་གནད་དོན་རེ་བྱུང་གི་ཐད་གོ་སྐྱར་བྱ་རྒྱ་ལགས་ན། འདི་ལྟའི་ཆོས་༡༥ ཕྱི་དྲའི་རྒྱ་ཆོད་༡.༡༠ ཐོག་སྟོབ་གྱའི་ཆོགས་ཁང་ནང་ཆོགས་གཏན་འཁེལ་བས་འཛིན་གྱའི་ཆན་བདག་ཆང་མ་ངེས་ཐེབས་ཡོང་བར་བྱ།

(གཏོང་མཁན་དང་སྒྲ་ཆོས།)

དཔེ་སྟོན་སྟོབ་གྱའི་ལམ་སྟོན་ཆོགས་རྒྱུད་ནས།

ཕྱི་ལོ་༡༠༡༡ ལྷ་༩ ཆོས་༡༠ ཉིན།

བད་ཐོ་ཞིག་འབྲི་བའི་སྐབས་ཡི་ནི་མང་ཉུང་དང་མོག་བྱའི་ཆ་ཚད་ལ་དབག་པའི་རྒྱས་འགོད་
བྱེད་དགོས། དཔེར་ན།

ཆོགས་བད།

༡༡། །མཚུངས་མེད་གཞིས་ཆགས་ཁག་གི་ས་གནས་འགོ་འཛིན་
ནམས་ལ།

ཕྱི་ལོ་༢༠༡༡ ཟླ་༥ ཆོས་༡༩ ཉིན་གྱི་ཞོགས་པའི་ཚུ་ཆོད་བཅུ་པའི་
ཐོག་འདི་ག་གངས་སྒྲིད་སྲིད་སྒྲོང་ཆོགས་ཁང་དུ་ལོ་འཁོར་ལས་
བསྐྱམས་གྱི་ཆོགས་འདུ་འཆོག་རྒྱ་ཡིན་པས། འགན་འཛིན་ཆུན་
ཁག་དང་། བཟུང་པོན་གསུམ་བཅས་ཀྱིས་གཞིས་ཆགས་ཁག་གི་
གནས་ཚུལ་ཁ་གསལ་བསྐྱམས་ནས་དུས་ཐོག་དུ་འབྱོར་དགོས་པའི་
བད་ཐོར། བད་སྲིད་ལས་ཁུངས་ནས། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༠ ཟླ་༠༥ ཆོས་
༠༥ ལ།

དཔེ་མཆོན་གཉིས་པ། གྲོལ་བད།

གྲོལ་བད་ཞེས་པ་ནི་ཆོགས་འདུ་སོགས་ལ་བོས་ནས་ལས་རིམ་དེ་གྲོལ་བའི་སྐབས་སུ་གཏོང་རྒྱའི་
བད་ཐོ་ལ་ཟེར། ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་གཞི་རིམ་བར་མའི་བོད་ཡིག་སློབ་དབུགས་བསྐྱུར་ཞིབ་
ཆེད་དུ་ཆོགས་འདུ་ཉིན་གསུམ་རིང་བསྐྱུངས་པའི་གྲོལ་བད་ཞིག་དཔེ་མཆོན་དུ་བཀོད་ཡོད།

DEPARTMENT OF EDUCATION

Central Tibetan Administration

ཨ་ཁི་ཨེས་ (༡༩) ༡༡༡༡ ཤེས་རིག་-༡༠༤༧

གྲོལ་བཟུང་།

ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་གཞི་རིམ་ཤེས་ཡོན་སློང་བྱས་དང་མཐུན་པའི་གཞི་རིམ་
བར་མའི་བོད་ཡིག་སློབ་དེབ་བསྐྱར་ཞིབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཆོག་པ་འདུ་བྱི་ལོ་༡༠༡༡ ཟླ་༥ ཆོས་༡༠ ལོ་ཆོས་
༡༡ བར་ཉིན་གསུམ་རིང་བསྐྱར་པའི་ནང་གཤམ་གསལ་བསྐྱར་ཞིབ་ཆོག་པ་མི་ནམས་ཆོག་པ་འདུར་
བཙན་ནས་བྱི་ཟླ་༥ ཆོས་༡༡ ཀྱི་བྱི་རོ་ཆུ་ཆོད་༥:༡༠ ཐོག་ཆོག་པ་འདུ་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་སྟེ་སློབ་ཁག་
སོ་སོར་དུས་ཐོག་ལས་བཙན་དགོས་པའི་བཀོད་བྱས་ཏུ། ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས། བྱི་ལོ་༡༠༡༡ ཟླ་
༥ ཆོས་༡༡ ལ།

ཡང་།	མཚན།	སློབ་བྱ།
༡།	བཟང་བོ།	རྒྱ་བུར་བོད་ཁྱིམ་སློབ་བྱ།
༢།	ལྷག་པ་དོན་གྲུབ།	རྩ་མོད་བོད་ཁྱིམ་སློབ་བྱ།
༣།	ཆེ་བརྟན་བཟ་ཤེས།	སླེལ་གོ་བ་དབུས་བོད་སློབ།
༤།	བྲམས་པ་ལྷ་སློང།	སམ་རྩོམ་རྩུན་ཏར་གཏན་སློབ།

ངོ་བཤུས།

སམ་རྩོམ་ཏའི་སྤྱི་བྱས་འགན་འཛིན་དང་། བོད་ཁྱིམ་སྤྱི་བྱས་ཤེས་ཡོན་ངེས་སྟོན་པ། མ་སུ་རི་བོད་ཁྱིམ་ཤེས་ཡོན་འགན་འཛིན།
དབུས་བོད་སློབ་ཤེས་ཡོན་ངེས་སྟོན་པ།

སྒྲིབ་ཆེན། →

དང་པོ། རྩོམ་སྒྲིབ་བརྗེས།

བརྗེས་སྒྲིབ། བཀོད་ཁྲབ། རྩོག་འཛིང་། དགའ་སྟོན། རྒྱང་བསྐྱགས།

གཉིས་པ། དྲི་བར་ལན་ཐོབས།

- ༡། བརྗེས་ཐོབ་གོ་དོན་གང་ཡིན་ནམ།
- ༢། ཅི་ཞིག་ལ་ཆོགས་བརྗེས་ཐོབ་ཐེད་རམ།
- ༣། ཅི་ཞིག་ལ་གྲོལ་བརྗེས་ཐོབ་ཐེད་རམ།
- ༤། བརྗེས་ཐོབ་ཆང་དགོས་པའི་ཆ་རྒྱུན་གང་དག་ཡོད་དམ།

གསུམ་པ། གཤམ་གསལ་ཆོགས་བརྗེས་དང་ཁྲོལ་བརྗེས་གང་རུང་རྟེན་བྱས།

- སྒྲོབ་གྲུའི་ངོས་ནས་ཁོར་ལུག་གཙང་སྒྲ་བྱ་རྒྱ་གཏན་འཁེལ་ཡིན་པས། སྒྲོབ་སྤྱག་གང་མང་མཉམ་ཞུགས་ཡོང་བའི་བརྗེས་ཐོབ་ཞིག་གིས།
- བྱེད་ནི་འཛིན་རིམ་བརྒྱུད་པའི་ཆུན་བདག་ཡིན་པ་དང་། ཆུན་རིག་དགེ་ཆུན་གྱིས་སྒྲ་གཅིག་རིང་སྒྲོབ་ཁྲོད་འཕར་མ་བྱ་འཆར་ཡོད་པའི་སྒྲོར། འཛིན་ཁང་དུ་འཛིན་གྲོགས་ཡོངས་ལ་བརྗེས་ཐོབ་ཞིག་གིས་ཏེ།
སྒྲུར་པར་དུ་སྒྲུར་དགོས།
- ཉིན་གསུམ་རིང་བོད་ཡིག་ཟབ་སྦྱོང་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་ནས་གྲོལ་བའི་གྲོལ་བརྗེས་ཞིག་གིས།
- སྒྲོབ་གྲུའི་ཆུན་བདག་རྣམས་གྱིས་དགེ་ཆུན་ཉིན་མོར་རི་ལྟར་བྱེད་མིན་གྱི་ཆོགས་འདུ་ཆུ་ཆོད་གཉིས་རིང་ཆོགས་ནས་གྲོལ་བའི་གྲོལ་བརྗེས་ཞིག་གིས།

བཞི་པ། འབྲིག་རྣམས་དང་ནོར་རྣམས་རྒྱུ་བ།

- ༡། གསལ་བསྐྱགས་ཡི་གེ་ནི་བརྗེས་ཐོབ་ཞིག་མ་རེད།
- ༢། བརྗེས་ཐོབ་ནང་དོན་ནི་ཁ་གསལ་བ་གནད་ལ་འཁེལ་དགོས།
- ༣། མི་སྒྲེར་ལ་བརྗེས་ཐོབ་གཏོང་མི་རུང་།
- ༤། བརྗེས་ཐོབ་ཡི་གེ་ནི་ངོས་པར་དུ་གྱུར་ངོས་སུ་སྒྲུར་དགོས།
- ༥། བརྗེས་ཐོབ་འབྲི་བ་ལ་འགོ་བརྗེས་འབྲི་མི་དགོས་པ་ཡིན།

ཕྱི་པ། སྒྲོབ་ཆུན་གྱི་ཆོགས་བརྗེས་དང་ཁྲོལ་བརྗེས་དཔེར་བརྒྱུད་གཉིས་ལ་བརྗེས་ཐོབ་ཆ་རྒྱུན་རྣམས་ཆང་ཡོད་མེད་དབྱེ་ཞིབ་བྱས།

༡༥. མགྲོན་བརྟེན་འབྲི་ཚུལ།

ཅི་ཞིག་ལ་མགྲོན་བརྟེན་བྱེད།

ཆང་ས་སོགས་དགའ་སྟོན་རིགས་དང་། ལོ་སར་སོགས་དུས་སྟོན་རིགས། གཞས་སྒྲ་འབྲབ་སྟོན་སོགས་མཛད་སྒྲུའི་རིགས་ལ་མགྲོན་དུ་འབོད་པར་སྒྱུད་པའི་ཡི་གེ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལ་མགྲོན་ཤོག་དང་གདན་ཞུའི་ཡི་གེར་འབོད་པའང་ཡོད། དོན་ལ་བརྟེན་ཐོའི་ཡིག་རིགས་ཤིག་ལས་མ་འདས།

མགྲོན་བརྟེན་གཏོང་ཚུལ།

མགྲོན་བརྟེན་གཏོང་ཚུལ་ནི་གོང་གི་བརྟེན་ཐོ་དང་འབྲེན་པར་། མི་སྒྲ་གལ་ཆེན་རིགས་ལ་གྲུས་བརྒྱར་གྱི་ཚུལ་དུ་ཆེད་དུ་བཅར་ནས་འབྲུལ་སྒོལ་ཡོད་པ་ཡིན།

མགྲོན་བརྟེན་འབྲི་བའི་སྐབས་གཟབ་དགོས་པ།

མགྲོན་བརྟེན་འབྲི་བའི་སྐབས་གཟབ་དགོས་པ་ནི་གོང་གི་བརྟེན་ཐོ་དང་འབྲེན་པར་། བར་དོན་གྱི་ཆ་ནས་བཀའ་བཏང་བ་ལྟར་མིན་པར་རེ་འདུན་ཞུ་བའི་རྣམ་པ་ཡོད་དགོས།

མགྲོན་བརྟེན་ལ་ཆེད་དགོས་པའི་ཆ་རྒྱུན།

༡. གཏོང་ཡུལ་དང་འཆམ་པའི་ཆེ་བརྗོད།
༢. གྲུས་ལུགས་ཀྱི་འབེབས།
༣. མགྲོན་བརྟེན་ནང་དོན།
༤. གཏོང་མཐུན་དང་སྒྲ་ཆོས།

(མགོན་བཟའ་རིམ་པ་རྣམས་ཀྱི་མགོར་མགོན་བཟའ་མགོན་ཤོག་ཅེས་འབྲི་སྲོལ་ཡོད།)

དཔེ་མཆོན། མགོན་བཟའ་མགོན་ཤོག

(གཏོང་ཡུལ་དང་འཆམ་པའི་ཆེ་བཟོད།)

༄༅། །སྐྱུ་ཉིད་གང་གི་.....སྟན་ལམ་དུ།

(གུས་ལུགས་ཀྱི་འབེབས།)

(མགོན་བཟའི་ནང་དོན།)

གསོལ་དོན། ས་བསོད་ནམས་དང་མ་འཛོམས་སྦྱིད་གཉིས་
ཀྱི་བྱ་དོན་གྲུབ་དང་། ས་རྩོམ་དང་མ་མཆོམ་གཉིས་ཀྱི་བྱ་མོ་བདེ་སྦྱིད་གཉིས་འདིག་རྟེན་མཐུན་
འཇུག་གི་གཉེན་སྦྱིག་ལ་གཉིས་མོས་བྱུང་བ་བཞིན། ཕྱི་ལོ་༡༠༡༡ ལྷ་༡༠ ཆེས་༡༥ གཟའ་སྐར་
འཕྲོད་སྦྱོར་དགེ་བའི་ཉིན་རྟེན་འབྲེལ་དགའ་སྟོན་གྱི་མཇུག་སྟོ་ཞིག་སྤེལ་རྒྱུ་ཡིན་ན། སྐྱུ་ཉིད་ནང་
མི་དང་བཅས་སྐྱུ་མགོན་དུ་ངེས་པེབས་ཡོང་བར་བྱ།

(གཏོང་མཁན་དང་ལྷ་ཆོས།)

ས་བསོད་ནམས་ཀྱི་བཟའ་མི་ཡོངས་ནས། ཕྱི་ལོ་༡༠༡༡ ལྷ་༠༩ ཆེས་༠༡ ལ་ཐུལ།

མཇུག་རིམ།

ལྷ་ཆོད། ༡༠: ༠༠	སྐྱུ་མགོན་ལ་སྤྲེལ་ལེན་བྱ་རྒྱུ།
ལྷ་ཆོད། ༡༡: ༠༠	རྟེན་འབྲེལ་ཁ་བཏགས་བསྟོན་རྒྱུ།
ལྷ་ཆོད། ༡: ༠༠	རྟེན་གྲུང་གསོལ་ཆོགས།
ལྷ་ཆོད། ༡: ༠༠	གཞས་སྒྲ་འཁྲབ་སྟོན་བྱ་རྒྱུ།
ལྷ་ཆོད། ༡: ༡༠	ཕྱི་རྩོམ་གསོལ་ཇ་དང་ཅེད་རིགས།
ལྷ་ཆོད། ༡: ༠༠	དགོང་རྩོམ་གསོལ་ཆོགས་བཅས་མཇུག་བསྐྱེལ་རྒྱུ།

མགོན་པོ་ལ་བཞུགས་པའི་མཁན་པོ་ལྷན་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་འདྲ་བ་མང་ཡང་། ཡིན་ནའང་ཡི་གེ་མང་ཉུང་དང་
མོན་བྱེད་ཆ་ཆེད་ལ་དཔག་པའི་རྒྱས་འཛོད་བྱེད་དཔོན། དཔེར་ན།

༢ ལྷ་མོ་ཤེས་པ་ལྷན་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་འདྲ་བ་མང་ཡང་།

College for Higher Tibetan Studies

Undertaking of the Institute of Buddhist Dialectics, Dharamsala

(Recognised by the Department of Education, Central Tibetan Administration)

མགོན་བདེ།

༢༣། མཁན་པོ་ལྷན་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་འདྲ་བ་མང་ཡང་། མཁན་པོ་ལྷན་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་འདྲ་བ་མང་ཡང་།

ཆེད་ལྷ།

འདི་ག་ས་རྒྱུ་མཁན་པོ་ལྷན་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་འདྲ་བ་མང་ཡང་། མཁན་པོ་ལྷན་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་འདྲ་བ་མང་ཡང་།
ཆེས་པོ་ལྷན་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་འདྲ་བ་མང་ཡང་། མཁན་པོ་ལྷན་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་འདྲ་བ་མང་ཡང་།
ཆེས་པོ་ལྷན་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་འདྲ་བ་མང་ཡང་། མཁན་པོ་ལྷན་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་འདྲ་བ་མང་ཡང་།
ཆེས་པོ་ལྷན་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་འདྲ་བ་མང་ཡང་། མཁན་པོ་ལྷན་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་འདྲ་བ་མང་ཡང་།

ས་རྒྱུ་མཁན་པོ་ལྷན་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་འདྲ་བ་མང་ཡང་།

ཆུ་ཆེད།

མཁན་པོ་ལྷན་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་འདྲ་བ་མང་ཡང་།

༡༠ ལྷན་ ༩༩

ལག་ཆེད་ལྷན་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་འདྲ་བ་མང་ཡང་།

༡༠ ལྷན་

མཁན་པོ་ལྷན་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་འདྲ་བ་མང་ཡང་།

ཉིན་ཆུག།

ཆེད་ལྷན་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་འདྲ་བ་མང་ཡང་།

དགོང་ལྷ།

ཆུ་ཆེད་ལྷན་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་འདྲ་བ་མང་ཡང་།

མགོན་ཤོག

སྐུ་ཉིད་གང་གི་སྐྱེ་ལམ་དུ།

གསོལ་དོན།

ཕ་བསོད་ནམས་དང་མ་འཛོམས་སྐྱིད་ཀྱི་བུ་དོན་གྲུབ་དང་། ཕ་རྩི་རྩེ་དང་མ་
ཆོས་འཛོམས་ཀྱི་བུ་མོ་བདེ་སྐྱིད་གཉིས་ཆེ་རབས་ནས་བཟའ་འབྲེལ་གྱི་བག་
ཆགས་སངས་རྒྱལ་གྱི་གཉིས་མོས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་གི་ལུགས་སོལ་
ལྟར། འདི་ཁྱེད་ཀྱི་ཆོས་ལུ་གཟའ་སྐྱར་འཕོད་སྦྱོར་དགེ་བའི་ཉིན་ཆང་སའི་
ཉིན་འབྲེལ་མཛད་སྒོ་ཡིན་པས་སྐུ་ཉིད་མགོན་དུ་ངེས་པེབས་ཡོང་བར་བྱ།

ཕ་བསོད་ནམས་བཟའ་མི་ཡོངས་ནས།

བྱི་ལོ་༡༠༡༡ ལྷ་ལོ་ཆོས་༠༡ ལ།

དུས་ཚོད།

ཚུ་ཚོད། ༡༠༡ ༠༠.....སྐུ་མགོན་ལ་སྟེ་ལེན་ལུ་རྒྱ།

ཚུ་ཚོད། ༡༡༡ ༠༠.....ཉིན་འབྲེལ་ཁ་བཏགས་བསྐྱོན་རྒྱ།

ཚུ་ཚོད། ༡༡ ༠༠.....ཉིན་གུང་གསོལ་ཆེགས།

ཚུ་ཚོད། ༡༡ ༠༠.....བྱི་རྩི་གསོལ་ང།

ཚུ་ཚོད། ༡༡ ༠༠.....དགོང་རྩི་གསོལ་ཆེགས་བཅས་མཐུག་བསྐྱིལ་རྒྱ།

སྒྲིབ་ཆེན། →

དང་པོ། ཆེག་ཐུབ་བརྗོད།

མཐོན་བར། དགའ་སྟོན། ཏུས་སྟོན། རེ་འདུན། གཉེན་སྲིག་སྡེ་ལེན།

གཉེས་ལ། རྩི་བར་ལན་བློབས།

༡། ཅི་ཞིག་ལ་མཐོན་བར་བེར་རམ།

༡། མཐོན་བར་ལ་ཆང་དགོས་པའི་ཆ་རྒྱུན་གང་དག་ཡོད་དམ།

༡། བར་ཐོ་དང་མཐོན་བར་འབྲི་སྐབས་མི་འབྲ་བའི་བྱུང་པར་གང་ཡོད་དམ།

གསུམ་ལ། བརྗོད་གཞི་གསུམ་ལས་གཉེས་ལ་འབྲི་དགོས།

- སྟོབ་བྲའི་ཆེད་འགྲན་གྱི་ཉིན་མོ་ལ་ས་གནས་གཞིས་འགོ་སྐྱ་མཐོན་གྱི་གཙོ་བོར་གདན་འདྲན་ཞུ་བའི་མཐོན་བར་ཞིག་བྲིས།
- བྱེད་གྱི་སྒྲིམ་སྐར་ལ་འདྲིན་བྲུ་གཅིག་པའི་སྟོབ་ཕྱོགས་ན་མས་མཐོན་འབོད་བྱེད་པའི་མཐོན་བར་ཞིག་བྲིས།
- སྟོབ་བྲུ་དབུ་བརྟེས་པའི་ཏུས་ཆེན་གྱི་སྐྱ་མཐོན་གཙོ་བོར་གདན་འདྲན་པའི་མཐོན་ཤོག་ཅིག་བྲིས།

བཞི་ལ། འདྲིན་ཁང་པན་ཚུན་མཐོན་བར་གཏོང་བའི་བྱེད་སྒྲིལ་དགོས།

༡༧. རོ་སྤྱོད་ཡི་གེ་འབྲི་ཚུལ།

ཅི་ཞིག་ལ་རོ་སྤྱོད་ཡི་གེ་བློ་རུ་སྤྲོད།

རོ་སྤྱོད་ཡི་གེ་ནི་རྒྱུ་མངའ་འཕེལ་གོ་རྟོགས་ཡོད་པ་ཞིག་གིས་མི་སྣ་དང་དངོས་པོ་གང་རུང་ཞིག་གཞན་ལ་ཤེས་སུ་འཇུག་པའི་འབྲེལ་བཤད་ནམ་པ་ཅན་གྱི་ཡིག་རིགས་ཤིག་ལ་བློ་རུ་སྤྲོད།

རོ་སྤྱོད་བྱེད་ཚུལ།

རོ་སྤྱོད་ཡི་གེ་ནི་ཡིག་རྒྱུ་གང་རུང་ནས་ཐད་ཀར་གཏོང་བ་མ་གཏོགས་གྲུང་ལ་སྦྱར་བ་སོགས་ཤིན་ཏུ་ཉུང་།

རོ་སྤྱོད་བྱེད་སྐབས་གཞུག་དགོས་པ།

རོ་སྤྱོད་བྱེད་སྐབས་ཁ་གསལ་གོ་བདེ་བ་དང་གོ་རིམ་ཡོད་པ་ཞིག་འབྲི་བ་ལས། འབྲེལ་མེད་བརྗོད་བྱ་དང་། རྟོག་འཛིང་ཅན། དགོས་མེད་ཆོག་རྒྱན་གྱིས་བཅིངས་པ་དེ་འདྲ་ཡིན་མི་རུང་།

རོ་སྤྱོད་ཡི་གེ་ལ་ཆར་དགོས་པའི་ཆ་རྒྱུན།

༡. རོ་སྤྱོད་བྱ་ཡུལ་དང་འཆམ་པའི་ཆེ་བརྗོད།
༢. གྲུས་ལུགས་འབེབས་ཀྱི་རིམ་པ། (ཡོད་མེད་ཅི་རིགས་ཡོད།)
༣. རོ་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱུའི་ནང་དོན།
༤. རོ་སྤྱོད་བྱེད་མཁན་དང་སྐྱོ་ཆོས།

(རོ་སྤྱོད་ཡི་གེའི་རིམ་པ་ནམས་ཀྱི་མགོར་རོ་སྤྱོད་ཡི་གེ་ཞེས་འབྲི་སྲོལ་ཡོད།)

རོ་སྟོད་ཡི་གེ་ཞིག་འབྲི་བའི་སྐབས་ཡི་གེ་མང་བྱུང་དང་སོག་བྱའི་ཆ་ཆེད་ལ་དཔག་བའི་རྒྱས་
འཁོད་བྱེད་དཔོན། དཔེ་མཛོན་དང་ཡོ།

རོ་སྟོད་ཡི་གེ

༡༡། །མཚུངས་མེད་དབུས་ཚུ་སྟོག་དོ་དམ་ཚན་པའི་འགན་འཛིན་མཆོག་གི་བྱང་དུ།

ཆེད་ཁྱུ་ ང་
ཆོད་འདི་ནས་ལག་རྩལ་པ་སྐྱེ་ཞབས་ ... དང་ ... གཉིས་ནི་ཚུ་སྟོག་ལས་དོན་ལ་
དམིགས་བསལ་སྦྱོང་བརྟེན་ཡོད་པའི་བྱད་ལས་པ་གཉིས་ཡིན། ད་ཅེས་ཁོང་གཉིས་
དེ་གའི་ཚུ་སྟོག་དོ་དམ་སྦྱོང་བརྟེན་ར་བར་ཉམས་སྦྱོང་གསོག་སྦྲེད་ཆེད་དུ་མངགས་
ཡོད་པས། དེ་ནས་སྡེ་ལེན་དང་འབྲེལ་ལྷན་བ་གསུམ་གྱི་རིང་ཞལ་ལག་དང་བཞུགས་
གནས་སོགས་མཐུན་སྦྱོར་དང་། ལྷག་པར་དུ་དེ་གའི་བྱད་འཕགས་གྱི་ཉམས་སྦྱོང་དང་
ལག་རྩལ་རྣམས་རོ་སྟོད་གང་ལེགས་གནང་བའི་རེ་བ་ཁྱུ།

ས་གནས་ཚུ་སྟོག་ས་ཆོགས་ནས།

ཕྱི་ལོ་༢༠༢༡ ཟླ་༡༠ ཆོས་༢༠ ཉིན།

བུལ།

དཔེ་མཆོན་གཉིས་པ།

རིམ་གྱི་ལྟུང་།

ཆུ་ཆེའི་འཛིན་སྐྱོད་པ་ཡོངས་ལ། རྒྱ་པོ་དགུ་སྐྱོར་ཞེས་པ་འདི་འགོག་སྒྲན་ཡིན་པ་ཙམ་
དུ་མ་ཟད། སོལ་རྒྱན་སྒྲན་ཇས་ཤིག་ཡིན་པས་ནད་ཐོག་ཏུ་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་སྐྱོད་ཡོད།

ཁྱུངས་ལྟུང་།

ཆུ་གར་རྒྱུད་དུ། བ་བ་ཀུ་ལ་ཡོག་ རོད་རྒྱུད་དུ། རྒྱ་པོ་དགུ་སྐྱོར་ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་
བཤད།

སྐྱོར་ཞིབ།

གི་ཏུ་མང་དང་། ཨ་རུ་ར། བཙན་དུག་ སྐྱ་ཅི། སྐྱ་དག་ སྐྱར་སྐྱམ། སྐྱ་ཟྱེ། ཤིང་ཀུན། ཆུ་
ཡི་སྒྲག་མྱ་བཙས་ཡིན།

ཕན་ཡོན།

ཆམ་རིམས་སོགས་འགོས་ནད་ལ་སྒྲོན་འགོག་ནུས་པ་ངེས་ཅན་ལྡན་ཡོད།

བེད་སྐྱོད་བྱེད་སྐྱེས།

བྱེ་མ་རིལ་བྱ་གང་ཡང་རུང་ལུས་ལ་བྱུག་པའམ་སྒྲིལ་འདོགས་དགོས།

གསོ་རིག་ཡིག་ཆ་དང་ནས།

བྱི་ལོ་༡༠༡༠ ལྷ་༠༧ ཆོས་༠༡ ལ།

སྒྲོན་ཆེན། →

དང་པོ། རྩི་བར་ལན་ཐོབས།

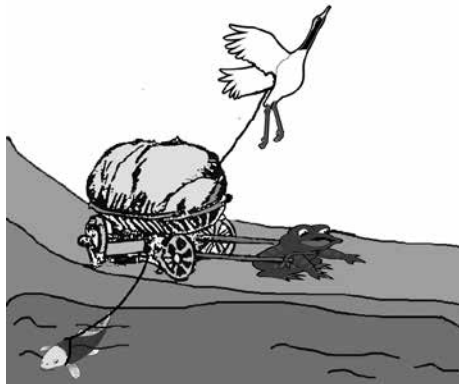
༡། ཅི་ཞིག་ལ་རོ་སྒྲོན་ཡི་གེ་ཟེར་རམ།

༢། རོ་སྒྲོན་བྱེད་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་ནམ།

༣། རོ་སྒྲོན་བྱེད་སྐབས་གཟབ་དགོས་པ་གང་དག་ཡོད་དམ།

༤། རོ་སྒྲོན་ཡི་གེ་འཆ་རྒྱན་གང་དག་ཡིན་ནམ།

གཉིས་པ། བར་རིས་འདྲི་རོ་སྒྲོན་བྱེད་པའི་ཡི་གེ་ཞིག་བྲིས།

གསུམ་པ། རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་བྲུ་རོ་སྒྲོན་བྱེད་པའི་ཡི་གེ་ཞིག་བྲིས།

ཁ) མཚར་གཏམ།

མཚར་གཏམ་གྱི་གོ་དོན་དང་ཤེས་བྱ་སོགས་འདྲིན་རིམ་དུག་པ་
དང་། བདུན་པའི་ནང་སྦྱངས་ཟིན་པ་བཞིན། མཚར་གཏམ་གྱིས་
མི་སྣའི་གཤེས་ཀ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་བབ། བྱ་ལས་བཟང་
པོ་གང་ཞིག་ལ་བསྐྱེད་བཞེད་བྱེད་པའམ། ཡང་ན། འོ་འཁྱུལ་
གང་ཞིག་ཐེར་འདོན་བྱེད་པ་བཅས་མདོར་ན། མཚར་གཏམ་ལ་
དོན་མཚོན་གྱི་རྣམ་པ་ཆེན་པོ་ལྟན་པར་མ་ཟད། རྩིས་རིག་གི་ཡ་
གྲུལ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།

འདིར་སློབ་ཚན་གཉིས་ནང་མཚར་གཏམ་གསུམ་གོ་སྒྲིག་བྱས་ཡོད།
ཁ་བཤད་དོན་དང་འགལ་བ་དང་། རང་ཚིག་སྡེ་བྱི་འགལ་བ།
རིགས་བསྐྱེད་ཐལ་ཆེ་བའི་བསམ་སློབ་རང་གཤེས་དང་། མི་ལམ་
ལ་མངོན་སུམ་དུ་ལྟ་བ་བཅས་ཀྱི་དོན་གནད་ཁག་ཅིག་གི་མཚོན་
སྟངས་དང་གནད་འགག་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས།

༢༤. གཉིས་ཀ་མི་གཉིས་ཀྱི་འཁྱེད་པ་ལ།

མི་སྒྲ། ༡. རྒྱ་པོ། ༢. ཡིག་སྒྲུལ་པ། ༣. དམག་དཔོན། ༤. བྲ།

སྒྲུལ་པ་ཞིག་ཀྱི་རྒྱ་པོ་ལ་བདུན་ཅུར་མོན་པ་ཞིག་ཡོད། ཁོང་ལ་བྲ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ། ལུང་པ་
གཞན་དུ་སོང་ནས་ལོ་མང་པོ་འགོར་ཡང་བདེ་སྒྲུག་གི་གཏམ་ཙམ་ཡང་གོ་རྒྱུ་མ་བྱུང་། དེར་བརྟེན།
རང་གི་བརྟེན་བའི་བྲ་ལ་སེམས་ཁུར་ཆེན་པོ་གནང་གི་ཡོད།

ཨ་ ར་ ར་ ...། ངའི་རྒྱུ་པ་འདི་ ... (རྒྱུ་པ་གཡས་པ་ཅུང་གྱི་ལ་བཞིན་ལམ་ཟུར་དུ་བསྐྱད།)

སྒྲོ་སྒྲོ་ལགས། རྒྱ་ལམས་བཟང་། བྱིད་རང་འདིར་བཞུགས་འདུག་ག། ངས་བྱིད་རང་
ཡར་མར་གང་སར་བཅོལ་བ་ཡིན།

ཨོ་ ... ང་སྒྲོར་བ་ལ་བྱིན་པ་ཡིན།

ཡ་ ... སྒྲོ་སྒྲོ་ལགས། (ལག་པ་རྒྱུ་པའི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད་ས་ནས་ཡི་གེ་ཞིག་སྤྲོད།)

འདི་ག་རེ་རེད། (ཡ་མཚན་པའི་སྒྲོ་ནས་)

བྱིད་རང་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་ཡི་གེ་ཞིག་བསྐྱོར་འདུག

ཨོ་ ... ཐུགས་རྗེ་ཆེ། ཐུགས་རྗེ་ཆེ། (དགའ་སྤངས་ཆེན་པོས་) བྱིད་ཡི་གེ་ (སྒྲོ་ཆ་
མཐུག་མ་རྒྱུག་གོང་།)

ཡ་ ཡ་... སྒྲོ་ལགས། བཞུགས་ཨ། དེ་རིང་ང་གྲེལ་བ་ཡོད། མཁྱོགས་པོ་འགྲོ་དགོས།

ཨ་ཅོ། ད་ངས་ཡི་གེ་ནི་སྒྲོག་ཤེས་ཀྱི་མེད། འདིའི་ནང་ལ་ག་རེ་བྲིས་ཡོད་ན། གནས་
ཚུལ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡིན་པར་ཤོག (མགོ་གཡུག་བཞིན་ཅུང་ཙམ་འགོར་རྗེས་) ངའི་སྤྱོད་སྤྱོད་
ནི་ཡོད་ཀྱི་མ་རེད། དཀའ་ངལ་འདྲ་འཕྲད་པ་མིན་ནམ། (དེ་ལྟར་ཁེར་ལབ་བྱས།) ད་

... ཡི་གེ་འདི་ངས་སུ་ལ་སྒྲིག་ཏུ་འདུག་དགོས་ཀྱི་རེད། (ལའ་བཞིན་ཡར་མར་བཞུགས།)
 སྐབས་དེར་ཐག་རིང་ཏུ་དམག་དཔོན་ཞིག་ལངས་ནས་ཡོད། ཁོང་ནི་པར་བཞུས་ཆོད་ལ་མི་གཟུགས་
 སྟོབས་ཆེན་པོ། གཟི་བཞིན་ཆེ་བ། ཡོན་ཏན་ཆེ་མདོག་ཁ་པོ་ཞིག་ཡོད། རྒྱུ་པོས་ཁོང་མཐོང་མ་ཐག་རྒྱུ་
 པ་གཡས་པ་གྲོལ་བཞིན་ཁོའི་ཕྱོགས་སུ་སོང་།

དམག་དཔོན་ལགས། སྐྱ་མཁྱེན་སྐྱ་མཁྱེན། ཡི་གེ་འདི་སྒྲིག་རྒྱུ་གནང་དང་། ངས་
 ཡི་གེ་ཤེས་ཀྱི་མེད་པས། དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཀྱང་འདུག (ལྷ་ཚྭ་གས་བརྒྱབ།)

ཡུན་ ... ཡུན་ ... (ཅུང་ཐེ་ཆོམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡི་གེ་ལ་ག་ལེར་ལྷ་བཞིན་དུས།)

དམག་དཔོན་ལགས། ག་རེ་གནང་སོང་། ཡི་གེ་འདི་འེན་ལ་ག་རེ་བྲིས་འདུག
 ངའི་བྱ་ལ་ག་རེ་བྱུང་འདུག (དངངས་འཆབ་ཆེན་པོས་སྐད་ཆ་བྲིས།)

མ་རེད། མ་རེད། ཁྱེད་རང་གི་བྱ་ལ་གང་ཡང་བྱུང་མི་འདུག ང་རང་སྡོན་མ་སྡོབ་
 གྱར་ཡོད་དུས་སྡོབ་སྡོབ་ཡག་པོ་མ་བྱས་སྟབས། ད་ལྟ་ཡི་གེ་འདི་ཅམ་ཡང་ཡག་པོ་
 སྒྲིག་ཤེས་ཀྱི་མི་འདུག་པས་དུ་ཤོར་བྱུང་།

ཕྱོད་ཆེན། →

དང་པོ། བརྗོད་པ་བརྗོད་དགོས།

གཞུགས་སྟོབས་ཆེན་པོ། གཟི་བརྗིད་ཆེ་བ། དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ། སྟོབ་སྦྱོར་ཡག་པོ།

གཉིས་པ། མི་སྣ་དང་སྐད་ཆ་མཐུན་སྦྱར་གྱིས།

མི་སྣ།	སྐད་ཆ།
གད་པོ།	སྟོབ་བྱར་ཡོད་དུས་སྟོབ་སྦྱོར་ཡག་པོ་མ་བྱས།
ཡིག་སྒྲུལ་བ།	ང་ཡི་བྱ་ན་གི་ནི་ཡོད་ཀྱི་མ་རེད།
དམག་དཔོན།	ང་མེས་བ་ཡོད།

གསུམ་པ། ཁྱི་བར་ལན་ཐོབས།

༡། མཚར་གཏམ་འདིའི་ནང་མི་སྣ་ག་ཚོད་འདུག་གས།

༢། མཚར་གཏམ་འདིའི་ནང་ཡ་མཚན་པའི་དོན་དེ་གང་ཡིན་ནས།

༣། མཚར་གཏམ་འདིས་བསྐྱབ་བྱ་ཅི་ཞིག་བསྟན་འདུག་གས།

བཞི་པ། གཤམ་གྱི་མཚར་གཏམ་ལ་བཙས་འབྲི་བྱས་པ་བཞིན་སྟོབ་ཆེན་གྱི་མཚར་གཏམ་བཙས་འབྲི་

གྱིས།

སྟན་འཛོང་པ།

ཐེངས་གཅིག་སྟན་གོས་ཆ་ཚང་གྱོན་པའི་མི་རྒྱུ་ཞིག་གིས་
 ཁྲོམ་ལམ་དུ་སྟན་མང་ཐག་ཆོད་ཅིག་བཀྲམས་ནས། “ཁོང་ཚོ་
 སྟན་ཉི་བར་ཐེབས་ཤོག སྟན་ཉི་བར་ཐེབས་ཤོག ང་ལ་ནད་
 བརྒྱ་བཙས་ཐུབ་པའི་སྟན་འཛོང་རྒྱ་ཡོད།” ཅེས་སྐད་རྒྱག་
 སྐབས། བྱད་མེད་ཅིག་གིས། “འོ་ན་ཁྱེད་ཀྱི་སྟན་འདིས་ན་

ཆ་གང་དང་གང་ཞིག་བཅོས་སྤྱོད་ཀྱི་རེད་དམ།” ཞེས་དྲིས། ཀླང་གྲོལ་དེས། “ན་ཆ་གང་ཡིན་ཅུང་ཚང་མ་
བཅོས་སྤྱོད་ཀྱི་རེད།” ཟེར། སྤང་མེད་དེས། “འབམ་གྲུམ་ན་ཆ་བཅོས་སྤྱོད་བམ།” ལབ་པར། ཁོ་པས། “ཡིན་
དགོས་བྱུང་།” ལབ། “འོ་ན་དེ་ལས་ལྷག་པ་ཀླང་ཆག་དང་ལག་ཆག་བཅོས་སྤྱོད་བམ།” ལབ་པར། ཁོ་པས།
“འོ་ཇི་...། ཡིན་དགོས་བྱུང་།” ཞེས་ཉམ་སེམས་ཆེན་པོས་ལབ་པར། སྤང་མེད་དེས། “དེས་ན་ཁྱེད་གྱིས་
སྤྲོད་དེ་བཅད་སྤྱད་ནས་ཁྱོད་རང་གི་ཀླང་པ་དེ་མི་བཅོས་པ་ཅི་ཡིན།” ཞེས་དྲིས་པར་ཁོ་ཁྱགས་རྒྱ་མེད་པར་
ཆགས་ཏེ་ལུས་སོ། །

སྤྲོད་འཆོང་པ།

ཐེངས་གཅིག་སྤྲོད་ཤོས་ཆ་ཆང་གྲོན་པའི་མི་ཀླང་གྲོལ་ཞིག་གིས་
ཁོམ་ལམ་དུ་སྤྲོད་མང་ཐག་ཆོད་ཅིག་བཀྲམས་ནས། “ཁོང་ཆོ་
སྤྲོད་ཉོ་བར་ཐེབས་ཤོག་ སྤྲོད་ཉོ་བར་ཐེབས་ཤོག་ ང་ལ་ནད་
རིགས་བཞི་བརྒྱ་ཙུ་བཞི་ནས་གཅིག་མ་གཏོགས་བཅོས་སྤྱོད་པ་
དང་དེའི་ཆབ་ལ་བགེགས་རིགས་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་ནས་གཅིག་
བཅོས་སྤྱོད་པའི་སྤྲོད་འཆོང་རྒྱ་ཡོད།” ཅས་སྐད་རྒྱག་སྐབས།
སྤང་མེད་ཅིག་གིས། “འོ་ན་ཁྱེད་གྱི་སྤྲོད་འདིས་ན་ཆ་གང་དང་
གང་ཞིག་བཅོས་སྤྱོད་ཀྱི་རེད་དམ།” ཞེས་དྲིས། ཀླང་གྲོལ་དེས། “ངས་གོང་དུ་ཞུས་ཆར་ཡིན་པ་བཅོས་སྤྱོད་
ཀྱི་རེད།” ཟེར། “ཆ་ཆང་བཅོས་སྤྱོད་ཀྱི་རེད་དམ།” ཟེར་བར། ཁོ་པས། “འོ་ཇི་... ངས་གོང་དུ་ཞུས་ཆར་
ཡིན་པ་བཅོས་སྤྱོད་ཀྱི་རེད།” ཞེས་ལབ་པར། སྤང་མེད་དེས། “དེས་ན་ཁྱེད་གྱིས་སྤྲོད་དེ་བཅད་སྤྱད་ནས་ཁྱོད་
རང་གི་ཀླང་པའི་འབམ་གྲུམ་དེ་མི་བཅོས་པ་ཅི་ཡིན།” ཞེས་དྲིས་པར། ཁོས། “འོ་... དེ་བཅོས་མི་སྤྱོད་པའི་ན་
ཆ་གཅིག་དེ་རེད། དེའི་ཆབ་ལ་སྦྱེད་མན་བརྒྱ་ཆོད་པོའི་བགེགས་དེ་བཅོས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད་པས། ཁྱེད་རང་
སྤྲོད་དེ་གཟིགས་ན་ཉག་ཉག་རེད།” ཅས་ལབ་པར། མོ་རང་ངོ་ཆ་ནས་ཁྱགས་རྒྱ་མེད་པར་ཆགས་ཏེ་ལུས་
སོ། །

ཕ་པ། མཆར་གཏམ་བྱང་ཅུ་ཞིག་གིས།

༡༧. མཚར་གཏམ་ཁག་གཉིས།

༥ དགོན་མཚོག་ལ་ཐུགས་རྩེ་ཆེ་བྱ།

མི་ཞིག་གིས་རང་གི་བོང་བྱ་བསྐྱགས་
པ་ཤེས་རྗེས་ལམ་སང་ལྷ་ཁང་ཡོད་
སར་བརྐྱགས་ཡོང་ནས་སྐད་ཆེན་བོས།
དགོན་མཚོག་མཆིན། ད་རེས་ཡིན་
ན་དགོན་མཚོག་གི་བཀའ་ངིན་རང་
ཡིན། དེ་མིན་ན་ང་ཆར་ཆར་བ་རེད།
དགོན་མཚོག་ལ་ཐུགས་རྩེ་ཆེ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།
ཞེས་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་བཞིན་ཡོད་པ་
ཉེ་འཁོར་དུ་ཡོད་པའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་
ཐོས་མ་ཐག མི་དེ་ཆོས་ཁོ་པར་བརྗོད་

གསལ། འོ་ཇི་...། བོང་བྱ་བསྐྱགས་ནའང་ད་དུང་ཁྱོད་རང་གིས་དགོན་མཚོག་ལ་ཐུགས་རྩེ་ཆེ་བྱ་
དགོས་དོན་གང་ཡིན་ནམ། ཞེས་ངེས་པར། མི་དེས་ལམ་སང་། ཡིན་དང་ཡིན། སྐབས་ལེགས་པ་
ཞིག་ལ་ང་དེ་རིང་བོང་བྱ་དེར་བཞུགས་ཅིང་། དེ་མ་གཏོགས་ང་རང་ཡང་བོང་བྱ་དང་མཉམ་དུ་བོར་
བསྐྱག་ཤོར་ཆར་བ་རེད། འདི་དག་ཆང་མ་དགོན་མཚོག་རང་གིས་གཟིགས་པ་ཐག་ཆོད། དེར་
བརྟེན། ངས་དགོན་མཚོག་ལ་བཀའ་ངིན་ཆེ་བྱ་བཞིན་ཡོད། ཅས་བརྗོད།

ཕ ལྷམ་གྱོན་ནས་ཉལ་བ།

ཨ་མས་རང་གི་བྱ་ཚོ་ལ། བྱ་ཚོ་ཁྱེད་རང་ལྷམ་གྱོན་ནས་ཉལ་ན་
ཉལ་ཆས་བཅོག་པ་བཟོ་ཡི་མ་རེད་དམ། ལྷམ་མར་ཐུད་དགོས།
ཞེས་གསུངས་པར། བྱ་ཚོས། ཨ་མ་ལགས། བདང་དགོང་ང་རང་
རྒྱ་རྒྱ་མར་ཤེལ་རྒྱ་ཤོག་ཕྱིན་པའི་ཆི་ལམ་བཏང་བྱང་བས་
ངའི་རྒྱ་པར་ན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་བཏང་བྱང་། དེར་བརྟེན། རོ་
རྒྱུ་ངས་ལྷམ་གྱོན་ནས་ཉལ་ན་ཤེལ་རྒྱ་ཤོག་ཕྱིན་པའི་ཆི་ལམ་
ག་ཆོད་བཏང་ན་ཡང་རྒྱ་དགོས་པ་མི་འདུག་བསམས་ནས་གྱོན་
པ་ཡིན། ཞེས་ཁྱེད་པ་རེད།

སྒྱུ་རྩལ། →

དང་པོ། འབྲིལ་རྒྱུ་ལྡན་དང་ནོར་རྒྱུ་ལྡན་གྱི་བ།

- མི་ཞིག་གིས་རང་གི་པོང་བྱ་བ་སྒྲགས་པ་ཤེས་རྒྱུ་མ་འཁོལ་དུ་བྱིན་པ་རེད། ()
- མི་དེས་དགོན་མཆོག་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་པ་རེད། ()
- མི་དེས་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་བཞིན་ཡོད་པ་ཉེ་འཁོར་དུ་ཡོད་པའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཐོས་པ་རེད། ()
- མི་དེ་ཆོས་ཁོ་ལ་དགོན་མཆོག་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་དགོས་དོན་གང་ཡིན་ནམ་ཞེས་དྲིས་པ་རེད། ()
- མི་དེས་སྐབས་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་ང་དེ་རིང་པོར་བྱ་དེར་བཞོན་མེད་ཅེས་ལབ་པ་རེད། ()

གཉིས་པ། རྒྱུ་བར་ལན་བློ་བཟུང་།

- ༡། མཚར་གཏམ་དང་པོའི་ནང་ཡ་མཚན་པའི་དོན་གང་ཞིག་འདུག་གམ།
- ༢། མཚར་གཏམ་གཉིས་པའི་ནང་ཡ་མཚན་པའི་དོན་གང་ཞིག་འདུག་གམ།
- ༣། མཚར་གཏམ་དང་པོའི་ནང་མི་སྣ་ག་ཚོད་འདུག་གམ།

གསུམ་པ། སྒྲོལ་ཆན་གྱི་མཚར་གཏམ་གཅིག་བཙོས་འབྲི་བྱས་ཡོད་པ་ལྟར་མཚར་གཏམ་གཞན་དེར་བཙོས་འབྲི་གྱིས།

ཀླང་པ་གནམ་ལ་བསྐྱངས་ནས་ཉལ་བ།

ཨ་མས་རང་གི་བུ་མོ་ལ། བུ་མོ་ཁྱེད་རང་ལྷ་མ་གྱིན་ནས་ཉལ་ན་ཉལ་ཆས་བཙོག་པ་བཟོ་ཡི་མ་རེད་དམ། ལྷ་མ་མར་ཐུད་དགོས། ཞེས་གསུངས་པར། བུ་མོས། ཨ་མ་ལགས། མདང་དགོང་ང་རང་ཀླང་རྗེན་མར་ཤེལ་རྩྭ་ཐོག་བྱིན་པའི་མི་ལམ་བཏང་བུང་བས་ངའི་ཀླང་པར་ན་རྩྭ་ཆེན་པོ་ཞིད་པོ་ཞིག་བཏང་བུང་། དེར་བརྟེན། ལྷ་མ་མ་གྱིན་རང་གྱི་རེད། ཉལ་ཆས་བཙོག་པ་བཟོ་ཡི་ཡོད་ན་ཀླང་པ་གནམ་ལ་བསྐྱངས་ནས་ཉལ་རྒྱུ་རེད་ཟེར་ཏེ། དེ་ནས་བཟུང་བུ་མོ་དེས་ལྷ་མ་གྱིན་ཏེ་ཀླང་པ་གནམ་ལ་བསྐྱངས་ནས་ཉལ་གྱི་ཡོད།

བཞི་པ། བོང་བྱ་བདག་པོ་དང་བྱ་མོ་གཉིས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོ་གཏོར་ལྟར་ལ་སྒྲོན་ཆ་གང་ཡོད་བྱིས།

ཕྱ་པ། མཚར་གཏམ་བྱང་བྱ་ཞིག་བྱིས།

གཞིགས་འདེགས་ལྟེ་ཆན།

སྡེ་ཆན་འདིར་ཚུམ་རིག་སྡེ་ཆན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྡོམ་
ཆན་ཁག་ཅིག་བཞོད་སྤྲིན་བྱས་ཡོད། དེ་དག་དངོས་གཞིའི་
སྡོམ་ཆན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པར་བརྟེན་དགེ་ཆན་
གྲིས་འབྲིད་པ་དང་། སྡོམ་མས་སྦྱང་བའི་སྐབས་
གཞིགས་འདེགས་ཡོང་ཐབས་བྱེད་པ་དང་།
དངོས་གཞིའི་སྡོམ་ཆན་དུ་བདམས་ནའང་
ཆོག ཡང་འདིར་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་
པའི་བྱང་བ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་དངོས་
གཞིའི་སྡོམ་ཆན་དང་ཐད་
ཀར་འབྲེལ་བ་མེད་ཡང་།
དགོས་གཤམ་གྲིས་
འདིར་བཞོད་
སྤྲིན་བྱས་
ཡོད།

རྟ་དང་རྩ་མོང་།

གནའ་སྤྱོད་མོ་ཞིག་ལ། རྟ་དང་རྩ་མོང་གཉིས་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་ཟ་ན་ངས་མི་འཐུང་བའི་གྲོགས་པོ་འཆམ་
པོ་ཞིག་དང་། ཁྱོད་དགའ་ང་སྦྱིད་ཀྱི་འཆོ་བར་རོལ་བ་ཞིན་ལོ་གང་མང་འདས། ཡིན་ནའང་།
དངོས་པོ་གང་ཡིན་རུང་དེའི་ཕྱི་ནང་གི་མཛེས་ཆོས་མི་མཐུན་པས། ཁོ་གཉིས་དུས་རྒྱུན་དུས་ཆེན་
དང་སྤྱོད་སྦྱིད་དུ་ཞུགས་ཆོ། དེར་ཡོད་མགོན་པོ་ནམས་ཀྱིས་རྩ་མོང་ཁོ་ནར། “ཨ་འོ་རྩ་མོང་སྤྱོད་པས་
བྱུང་ངམ། ལམ་ནས་དཀའ་ལས་མ་བྱུང་ངམ། ཁྱོད་ཀྱི་རྩ་མོང་མཛེས་པ་ལ།” ཞེས་འཆམས་འདྲི་དང་
བསྟོན་ཆོག་གང་མང་འབྱུང་བ་དང་། དེའི་ལོགས་སུ་ཡོད་པའི་རྟ་ལ་ཅི་ཡང་ཟེར་མཁན་མེད་པས་
སེམས་ལ་སྤྱོད་མི་ཤེས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཞིག་འབྱུང་གི་ཡོད།

ཉིན་ཞིག་རྩ་མོང་ཆུ་ཁར་ཅེད་འདྲོ་ལ་རོལ་བ་ཞིན་པའི་ཆོ། གྲོགས་པོ་རྟ་ཚུར་རྒྱག་ཡོང་སྟེ་བཤད་
རྒྱར། ཨ་འོ་རྩ་མོང་ལགས། ངའི་ཆུང་དུས་ཀྱི་གྲོགས་པོ་ཞིག་གིས་དེ་རིང་ང་ཁོའི་གཉེན་སྦྱིག་
དགའ་སྟོན་ཀྱི་མགོན་དུ་བོས་ཡོད་པས། ང་འགོ་བསམས་མོད། འོན་ཀྱང་ཁྱོད་རང་གཅིག་སུ་ལྟལ་
དུ་བཞག་ན་མི་འགྲིག་པ་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན་རས་ཡང་མཛེས་པོ་འདུག་པས་ཁྱོད་རང་སོང་ན་
འགྲིག” ཅེས་བཤད་པས་སེམས་རྒྱུད་དང་བའི་རྩ་མོང་གིས། “དེ་ག་ལ་འགྲིག་ ཁྱོད་རང་མགོན་
པོར་བོས་ཡོད་པས། ཁྱོད་རང་སོང་ན་ཡག་པོ་འདུག” ཅེས་བཤད། ཉའི་སེམས་ལ་ད་ཐངས་ཁོའི་
མཛེས་སྤྲུག་གི་རྩ་མོང་ལེན་ཐབས་བྱེད་དགོས་སྟུང་སྟེ་བཤད་རྒྱར། “ཨ་འོ་ལགས། འོ་ན་ཁྱོད་
ཀྱི་རྩ་མོང་དེ་རིང་ང་ལ་གཡོར་དང་། སང་ཉིན་སྤྱོད་མོང་ཁ་འདི་དུ་བྱིར་སྤྱོད་ངེས་ཡིན།” ཞེས་ཡང་
དང་ཡང་དུ་རྫོང་བཞིན་རྩ་མོང་གི་ལོགས་སུ་ཉམ་ཐག་གི་ཚུལ་དུ་བསྐྱེད། སྐབས་དེར། རྩ་མོང་གི་

བསམ་པར། དགའ་སྟོན་དུ་ཁོ་རང་བསམ་རུང་ང་སོང་ཟེར་བ་ལ་བལྟས་ན་གྲོགས་པོའི་སེམས་པ་
 རྣམ་དག་རེད་འདུག རང་མ་ཉིན་གཅིག་ལ་གཡར་ན་འབྲིག་བསམས་ནས། “སང་ཉིན་ཕྱིར་སྤང་
 ན་དེ་རིང་གཅིག་པོར་གཡར་ན་ཆོག” ཅེས་བཤད་པ་དང་། སང་ཉིན་ཕྱིར་སྤང་དགོས་པའི་དམ་
 བཅའ་བཞག་སྟེ་རང་མ་བརྗེས།

ဒီတပညါရတပညါ

ཁོང་གཉིས་ཀྱི་རེ་བ་དེར་བ་ལགས་ཀྱིས་ལན་གཅིག་རང་བརྒྱབ་བ་ན། འུ་གཉིས་ཀྱིས། བྱས་
ན་བ་ལགས། རྗེས་སུ་གནང་རྟོགས། ཞེས་ཁོ་གཉིས་རང་རང་གི་སར་ལོག་ཕྱིན་བ་རེད།

རི་བོང་རི་བོང་ལོར། རྩྱུ་པ་རྩྱུ་པ་ལོར།

ཉིན་ཞིག་ལ། ཨ་མཚོད་ཅིག་གིས་སྤག་པར་ཏ་ལེན་ཞིག་ཁུར་ནས་ལམ་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། རི་བོང་དང་སྤྱང་གི་སྐུ་མོ། ལྷ་ཏ་བཅས་ཀྱིས་ཏ་ལེན་ནང་དུ་ཟ་རྒྱ་ཞིམ་པོ་ཞིག་ཡོད་སྟུང་སྟེ། ཨ་མཚོད་ལ་བཞུགས་ནས་འདུག།

རི་བོང་གིས། “གྲོགས་པོ་ཚོ། ང་ཚོས་ཨ་མཚོད་ཀྱི་ཏ་ལེན་འཕྲོག་ན་ཅི་འདྲ་རེད།” ཅས་བཤད་པ་ན། ཚང་མ་འཐད་པ་བྱུང་། ཡིན་ནའང་། རི་ལྷར་འཕྲོག་པར་ཚང་མས་བསམ་སྟོབ་ཞིག་སྤྲུམ་བཅུ་གཉིས་བཏང་ཡང་། ཐབས་བཟང་པོ་ཞིག་མ་རྟོན།

དེ་ནས་རི་བོང་གིས། “ཚང་མས་ངའི་བཀོད་པ་ལྟར་བྱེད་ན། ང་ལ་ཐབས་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོད།” ཅས་བཤད་པར། ཚང་མས་དེ་ལྟར་བྱེད་རྒྱ་ཁས་ཁྲུངས་སོ། །

དེ་ནས་རི་བོང་གིས། “ང་ཨ་མཚོད་ཀྱི་སྤྱན་ནས་རི་བོང་ཆས་མ་ཞིག་ཡིན་ལུང་བྱས་ཏེ་གྲོལ་གྱིན་གྲོལ་གྱིན་དུ་འགྲོ། དེའི་ཆེ་ཨ་མཚོད་ཀྱིས་ཏ་ལེན་ཐང་ལ་བཞག་ནས་ང་འདྲིན་ངེས་ཡིན། རྒྱུད་ཚོས་གོ་སྐྱབས་དེ་དང་བསྐྱུན་ནས་ཏ་ལེན་ཁུར་ནས་བྲོས།” ཞེས་བཤད་པ་ལ། ཚང་མས། “ཐབས་དེ་བཟང་།” ཟེར་ནས་དག་འཕྲོ་སྟེ།

ཨ་མཚོད་ལམ་དུ་འགྲོ་བཞིན་པའི་དུས་སུ། ལམ་འགྲམ་གྱི་རྩ་གསེབ་ནས་རི་བོང་ཆས་མ་ཞིག་བྲོས་ནས་ཡོང་བ་དང་། ཁོའི་སྤྱན་ནས་གྲོལ་གྱིན་གྲོལ་གྱིན་སོང་། ཨ་མཚོད་ཀྱིས་དེ་མཐོང་ནས། ཞེ་དེ་རིང་མ་བསམས་ས་ནས་ཁ་གྲོག་ལ་འཕྲད་སོང་སྟུང་པ་དང་། དགེ་སྟོང་གིས་སྟོག་གཅོད་མི་བྱང་

བར་སྒྲིམ་པ་སྤྱད་དགོས་པའང་བརྗེད་ནས། རི་བོང་ཆས་མ་དེ་འཛིན་ཅིས་བྱས། ཨ་མཆོད་ཀྱིས་རི་
བོང་དེར་ལག་སྟོབ་ཅིག་བྱས་པ་ན། རི་བོང་བྲོས་པས་འཛིན་ལ་ཁད་བྱས་ཀྱང་འཛིན་མ་ཐུབ། ཡང་
ཨ་མཆོད་ཀྱིས་གོམ་པ་རྗེ་མགྲོགས་སུ་བཏང་ནས་རི་བོང་བདས་པ་ན། རི་བོང་ཡང་རྗེ་མགྲོགས་སུ་
བཏང་ནས་བྲོས་ཏེ། ཟིན་ལ་ཁད། ཟིན་ལ་ཁད་བྱས་ཀྱང་འཛིན་མ་ཐུབ། དེ་ནས་ཨ་མཆོད་ཀྱིས་
སྤག་གི་ཏ་ལེན་སར་བཞག་རྗེས། བརྒྱལ་ནས་རི་བོང་བདས་པ་ན། རི་བོང་ཡང་རྗེ་མགྲོགས་སུ་
བཏང་ནས་བྲོས་ཏེ། ཟིན་ལ་ཁད། ཟིན་ལ་ཁད་བྱས་ཀྱང་འཛིན་མ་ཐུབ། དེའི་དུས་སུ་སྤྱད་ཀི་དང་།
ཕ་མོ། ལྷ་ཏ་བཅས་ཀྱིས་ཏ་ལེན་ཁྱེར་ནས་བྲོས་སོ། །

ཨ་མཆོད་ཀྱིས་རི་བོང་དེ་བདས་ནས་ཉག་ག་ཞིག་གི་པ་རོལ་ཏུ་སྤང་ཆོ། རི་བོང་དེ་གར་སྤང་ཆ་མེད་
དུ་གྱུར་པས། ཨ་མཆོད་ཐང་ཆད་དེ་ཡིད་པངས་པའི་ངང་ནས་ཕྱིར་ལོག། ལོ་ཏ་ལེན་བཞག་སར་ཡོང་
ནས་ལྷ་དུས། ཏ་ལེན་མེད་པས། ད་གཞོད་རང་ཉིད་རི་བོང་གི་གཡོ་འོག་ཏུ་ཚུད་པ་ཤེས་སོ། །

རྗེས་སུ་མི་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དེར་སྤྱི་སྒྲིམ་བྱས་ཏེ། རི་བོང་རི་བོང་ཤོར། སྒྲིམ་པ་སྒྲིམ་པ་ཤོར། ཞེས་
ཟེར་རོ། །

དབང་པོ་ལྷའི་རྩོད་གླེང་།

༥ འདྲན་བྱེད་མིག་གི་དབང་པོ་དེས་མགོ་བོ་གནམ་ལ་གཏད་ནས་གཞན་ནམས་ལ་སྤྱུ་འདི་ལྟར་
སྒངས་སོ། །

ཡ་ཤ་ཡེ་ཉམ་རྩུང་དབང་པོ་བཞི། །སྒོ་ནམ་ཤེས་བསྐྱེམས་ཏེ་ཚུར་ལ་ཉོན། །
ངས་མངོན་བརྗོད་བརྟེན་ཉིང་མ་བསྐྱེས་པའི། །ཤ་ཆ་བའི་གཏམ་ཞིག་ཁྱོད་ཆོར་བརྗོད། །

དཔལ་གནས་མཆོག་ལྷ་ལྟན་ཞིང་ཁམས་སུ། །གཙོ་ཇོ་ཤུག་ནམ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི། །
རྟེན་ཁྱད་འཕགས་མང་པོ་ཆར་བྱ་དང་། །དེ་ཁྱོད་ཆོས་མ་མཇུག་སྤྱིང་རེ་རྩེ། །

གནས་སེའབྲས་དགོན་ནས་སྒྲ་བྲང་བར། །དཔལ་གྱུབ་མཐའ་རིས་མེད་དགོན་ཁག་མང་། །
ཆོས་བསྟན་པ་དར་བའི་སྒྲང་ལ་མཆིས། །དེ་ཁྱོད་ཆོས་མི་རིག་ཡི་རེ་ཐུག། །

ཡུལ་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་ས་ཆ་རྒྱ། །རྩི་མེ་རྟོག་ཆོན་མདངས་ནམ་པར་བཟ། །
སྤྱགས་དཀར་ནག་མང་པོ་གཟན་ལ་བཟམས། །དེ་ཁྱོད་ཆོས་མི་མཐོང་ཤ་རེ་ཆ། །

ལས་བསོད་ནམས་དམན་པའི་དབང་པོ་བཞི། །གསོན་འཛིག་རྟེན་འོངས་པར་དགོས་པ་རྩུང། །
བྱི་ཤ་ཁྱག་ལས་གྲུབ་སོ་བྲང་བྱ། །ངའི་འཁོར་གཡོག་བྱེད་ན་མི་དགའ་འམ། །
ཞེས་གཏམ་བྱག་མཆོན་འདྲ་བ་ཞིག་བཤད།

ཕྱི་མི་སྒྲོན་པའི་གཏམ་དེ་ན་པའི་དབང་པོའི་སྒྲིང་གི་དཀྱིལ་དུ་ཕོག་པས། དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཞེ་སྒང་གིས་སྒྲུ་འདི་ལྟར་སྒྲངས་སོ། །

ཨ་ཏམ་སེམས་ཆེན་པོས་སྐྱོང་བའི་བྲ། །
ཁྱོད་མི་བསམ་དགུ་བསམ་སྒྲ་ཆོགས་བསམས། །
ངའི་གོང་དུ་འབྱུང་བའི་བསམ་ངན་བཅངས། །
དེ་ཉིན་དཀར་མི་ལམ་མ་ཡིན་ནམ། །

མཁས་བཟང་གསུམ་འཛོམས་པའི་སློབ་དཔོན་གྱིས། །
སློན་རྒྱ་གར་ཡུལ་དང་གངས་ཅན་ལྗོངས། །
ཆོས་འབྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་གསུང་བའི་དུས། །
དོན་ཁྱོད་གྱིས་མི་གོ་སྟོང་རེ་ཟེ། །

མོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་གྱི་ས་གཞིའི་ངོས། །བཟང་ལོ་ལེགས་བྱུང་བའི་དགའ་འཕོད་སྒྲ། །
སྒྲོན་ལྷང་ལྷང་ལེན་པའི་འཕྲིན་བཟང་གཏམ། །དེ་ཁྱོད་ཆོས་མི་ཆོར་ཡི་རེ་སྟག། །

རྩ་ཅང་ཤེས་དགའ་བའི་འཆར་སྒྲ་གཅིག །ལུག་གཡང་དཀར་སྐྱིད་པའི་འབའ་སྒྲ་གཉིས། །
མཛའ་པོ་མོ་བཅེ་བའི་མཐུན་སྒྲུ་གསུམ། །དེ་ཁྱོད་ཆོས་མི་ཐོས་ཤེ་ཆ། །

དཔེ་དེ་མཚུངས་བཤད་ན་མཐའ་ཡས་པས། །དུས་སྤང་སྤང་ཞིག་ལ་བརྗོད་པར་དཀའ། །
མདོར་བསྡུས་ཉེ་བརྗོད་ན་དབང་པོ་རྣམས། །གཞི་གཅིག་ཏུ་རྩབ་ཀྱང་ང་མི་དོ། །
ཞེས་ཟེར་བ་ན།

ཕྱི་རི་འཛིན་སྒྲ་ཡི་དབང་པོ་དེས་དབང་པོ་ཡིན་ན་འང་འང་ཡིན་པས། །རང་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཁོ་ཆོ་ལ་མ་ངོམ་ན་བྱིས་སུ་འགྱོད་ངེས་ཡིན་སྒྲམ་ནས་སྒྲུ་འདི་སྒྲངས་སོ། །

བྱུང་དང་ངང་ངོ་མ་ཤེས་ན། །འཛིག་རྟེན་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས། །
བཟང་ངན་འབྱེད་པའི་སློ་གྲོས་ཅན། །ཨ་པོ་རི་འཛིན་སྒྲ་ཤེས་ཡིན། །

པད་མ་ལ་སོགས་མེ་ཉོག་དང་། །ཀྲ་བྲ་ལ་སོགས་ཤིང་ཉོག་གི །
ལྷན་སྐྱེས་ཅི་བཟང་ལུས་ལ་འཕྲོད། །དེ་ཁྱོད་ཆོས་མི་ཆོར་སྤྱང་རེ་ཟླ། །

བདུག་སྒོས་ལ་སོགས་བསང་ཇས་དང་། །དེ་ཞིས་ཚུ་སོགས་བྱུག་ཇས་ཀྱི། །
སྒྱར་བྱང་ཅི་བཟང་སྣ་ལ་ཞིས། །དེ་ཁྱོད་ཆོས་མི་ཤེས་ཡི་རེ་སྤྱག། །

རོ་བརྒྱའི་ཟས་ལ་ཅི་བཟང་ཡོད། །འཇམ་མཉེན་གོས་ལ་ཅི་བཟང་ཡོད། །
ཅི་མི་འབྲས་སྒྲོང་སྤག་ཅ་གཉིས་ཡོད། །དེ་ཁྱོད་ཆོས་མི་སྤྱོད་ཤ་རེ་ཆ། །

ཅི་ལ་དབྱེ་བ་མི་ཤེས་ན། །ལུས་ཁམས་བདེ་ཐང་ཏ་ཅང་གཞོད། །
དེའི་ཕྱིར་ང་འབྲའི་སྒོ་གོས་ཅན། །དབང་སོ་ཀྱན་ལ་ཡོད་རེ་སྐྱན། །
ཏ་ཏ་ཏ་ཞེས་གད་མོ་དགོད་བཞིན་པའི་སྐྱབས་དེར།

༥ རོ་འཇིན་ལྷེ་ཡི་དབང་སོ་དེ་འདུག་མ་བཟོད་པར་ཁོང་ཁྱོ་རབ་རྩ་ལངས་ནས་སྐྱེ་འདི་གླངས་སོ། །
དེ་འབྲས་ཟེར་སྒྲོང་མེད་ཆོ། །མ་ལེགས་རོ་སྣ་འབྲས་མིན་བྱུག། །
དཔུང་བ་བསྐྱེགས་ནས་གཞུང་ལམ་བཀག། །དུས་དེར་ཁྱོད་ཆོས་འདར་སིག་སིག། །

ཀ་ར་བྱ་རམ་མངར་མེའི་རོ། །འབྲུ་རིགས་སྣ་ལྔ་ཞིས་པའི་རོ། །
ལུས་ལ་མཁོ་བས་ཟས་བཅུད་བྱས། །དེ་ཁྱོད་ཆོས་མི་ཤེས་སྤྱང་རེ་ཟླ། །

སྐྱ་རྩ་ར་ཡི་རོ་དང་གཅིག་ །ཉིག་ཉའི་རོ་དང་འབྲས་བ་གཉིས། །
ཨ་རུའི་རོ་གསུམ་ནད་ལ་ཕུལ། །དེ་ཁྱོད་ཆོས་མི་འཇོན་ཡི་རེ་སྤྱག། །

རོ་བརྒྱ་ལྟ་ཡི་ཞལ་ཟས་དང་། །སྐྱེས་ཆང་བདུད་ཅིའི་བརྒྱང་བ་བཅས། །
རོ་བྱུག་ཟས་ཀྱི་ཞིས་མངར་ནམས། །དེ་ཁྱོད་ཆོས་མི་སྤྱོད་ཤ་རེ་ཆ། །

ཁྱོད་ཆོས་ལུས་མོས་ར་བཙུགས་ནས། །ང་ལ་སྐྱེ་བྱེད་ཆེ་ཞེས་ཁྱེས། །
ང་ཡི་མཐུ་ཅལ་ཆེ་ལུགས་དེ། །དབང་པོ་རྣམས་གྲིས་ཤེས་ངེས་ཡིན། །
ཞེས་ཟེར་ནས། །ང་རྒྱལ་གྱི་ཐལ་མོ་མང་ཙམ་བརྟུགས་ནས་འཆི་མེད་བདུད་ཅིའི་རོ་ལ་ལོངས་སྟོང་
གྲབས་ཡོད་པའི་མོད་ལ།

༥ ཆགས་ལྟན་ལུས་གྱི་དབང་པོ་དེས་སྐྱེ་འདི་སྤངས་སོ། །

གྲགས་ཅན་ས་རྩ་མེ་རྒྱུད་བཞི། །
རྒྱལ་ཆེན་སྡེ་བཞིས་བྲེགས་བཞིར་སྤངས། །
འཇམ་རྩལ་ལྷོ་ཡང་གང་བཤེས་སྟོན། །
དཔའ་བརྟུག་བདུན་གྲིས་མཐའ་ནས་བསྟོར། །

དཔལ་བའི་མེ་ཡི་ཆ་གདུང་དང་། །
བོད་འཇམ་ཉི་མའི་བོད་སྦྱིད་གཉིས། །
ཡག་སྤྱུག་དབྱེ་བ་འབྱེད་པའི་མཐུ། །
དེ་ཁྱོད་ཆོར་མེད་པ་སྟོང་རེ་རྗེ། །

གང་རེག་དགུན་གྱི་གདུང་བ་དང་། །བསེལ་རྒྱུད་བཟང་པོའི་བདེ་སྦྱིད་གཉིས། །
ཕན་གཞོད་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་ལྷོ། །དེ་ཁྱོད་ཆོར་མེ་ལྟན་ཡི་རེ་ལུག། །

མདོར་ན་འཇམ་རྩལ་ལྷོ་ཡང་གང་། །བཤེས་སྟོན་དང་བཅས་རེག་བྱ་བདུན། །
ཕན་དང་གཞོད་པའི་རྣམ་དབྱེ་མང་། །དེ་ཁྱོད་ཆོས་མི་ཤེས་ཤ་རེ་ཆ། །

རང་སྤྱང་ཅན་གྱི་དབང་པོ་རྣམས། །ང་ལ་མ་བརྟེན་གཅིག་ཀྱང་མེད། །
སྐབས་འཇུག་ཁ་ཤིང་ལྷོ་ས་ནི། །ཨ་པོ་མ་གཏོགས་ཡོད་པ་མིན། །
ཞེས་ཟེར་ནས། །སྟོབས་པ་ཆེན་པོས་རྩམ་རྩམ་རྩེག་རྩེག་བྱས།

ཕྱ དེ་ནས་དབང་པོ་ལྷ་ཡིས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། ང་ཆེ་ཁོ་བཅན་ཕྱོགས་ཞིན་
འཐེན་འབྱེད་ཀར་ཀོར་གྱིས་དུས་འདའ་བའི་སྐབས་སུ། མཐོང་ན་ཡིད་དུ་འོང་བ། ཐོས་ན་དད་
པ་སྐྱེ་བ། རེག་ན་ང་རྒྱལ་ཞི་བའི་གཟུར་གནས་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་དེས་ཁོ་ཆོ་ལ་སྤྱིང་རྩེ་སྤྱིས་
ཤིང་ཞལ་འཇུག་པ་དང་བཅས་ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་སྤྱོད་འདི་སྤངས་སོ། །

ང་ཡི་སྤྱིང་ལྷར་གཅེས་པའི་བྱ་སྤྲུག་ལ། །ང་རྒྱལ་ཁོ་དམན་ཟེར་བ་བཤད་མི་ཉན། །
ང་དང་མཉམ་དུ་ལོ་མང་གནས་པའི་རྒྱུ། །ང་ཡིས་བལྟས་ན་ཁྱེད་ཆོ་འབྲུ་འབྲུ་རེད། །

དཔེར་ན་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་དབྱེ་བའི་སྐབས། །གཅེས་སྤྲུག་མིག་དབང་མེད་ན་རི་ལྷར་འབྱེད། །
གསལ་དང་མི་གསལ་སྤྱི་ཡི་རིགས་འབྱེད་སྐབས། །གཅེས་སྤྲུག་ན་དབང་མེད་ན་རི་ལྷར་བྱེད། །

ཞེས་དང་མི་ཞེས་དེ་ཡི་རིགས་འབྱེད་སྐབས། །གཅེས་སྤྲུག་སྤྱད་དབང་མེད་ན་རི་ལྷར་བརྟག། །
མངར་སྤྱད་སོགས་ཀྱི་རོ་ཡི་རིགས་འབྱེད་སྐབས། །གཅེས་སྤྲུག་ལྷེ་དབང་མེད་ན་སྤྱུ་ལ་རེ། །

འཇམ་རྩུབ་སོགས་ཀྱི་རེག་བྱའི་རིགས་འབྱེད་སྐབས། །གཅེས་སྤྲུག་ལུས་དབང་མེད་ན་བེམ་རོ་ཡིན། །
དོན་དམ་ཞབས་འདེགས་ཁྱེས་གཅིག་པ་ཡིན། །པན་ཚུན་སྤྱན་རློ་བཞིན་དུ་མཐུན་སྤྱིལ་གྱིས། །

རང་རིགས་ལ་རྒྱ་བྱུངས་དང་འབྱུང་འབྱུར་ཆེད། །དབྱང་བ་མཉམ་གཤེབ་བགྱིས་ན་ལེགས་འབྲས་སྤྲིན། །
ཞེས་གསུངས་ནས། མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་ཐུགས་དམ་ཆེན་པོ་བཞིའི་གནས་ལ་སྟོམས་པར་ཁྱགས་སོ། །

— 158 ལན། ཁྱེད་གྱིས་བསམ་སྒོ་ཞིག་ཐོངས་དང་། ཡབ་ཀྱན་བཟང་བདེ་
ཆེན་གྱི་སྤྲད་ཆ་གཅིག་གིས་བྱ་གཉིས་ལ་དོན་དང་མཐུན་པའི་ལན་ཉག་ཉག་ཅིག་
ཐེབས་པ་རེད། བྱས་ན་ཡབ་ཀྱི་སྤྲད་ཆ་ཆེན་གཅིག་དེ་གང་ཡིན་ནམ། ཅི་སྟེ་མ་
མཁུན་ན་སོག་གངས། 179 ལ་གཟེགས། —

སེམས་དབའ་རྒྱལ་དང་གཞིར་སྒྲུབ་མགོ་

དང་པོ་ཙ་ན། བ་མཐའ་མི་མངོན་པའི་ཐང་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་དཀྱིལ་ཏུ་བ་ཚུ་ཅན་གྱི་རྩིང་བུ་ཞིག་
ཡོད། དེའི་ནང་ཏུ་སྤེལ་ཆུང་ཞིག་གནས། རྩིང་བུའི་ཁར་ནམ་རྒྱུན་པོ་རྟག་ནག་ཆུང་ཞིག་ཡོད་
ནས་ཆུ་འཕྱང་བཞིན་མཆིས། པོ་རྟག་དེས་ཆུ་འཕྱང་ཐངས་རེར་སྤེལ་ཆུང་དེ་བ་འདོད་ཀྱི་འགྲམ་
ཆུ་དབང་མེད་ཏུ་འཁོར་ན་ཡང་དེ་ཆུའི་འོག་ཏུ་འཕྱལ་འགོ་བས་རེ་བ་འབྱུབ་རྒྱུ་དཀའ། དེ་ནས་
པོ་རྟག་གི་སེམས་སུ་འདི་ལ་གཡོ་སྐྱུའི་ཆོག་གིས་བསྐྱུ་བྱིད་བྱས་ཏེ་བཟའ་བའི་ཐབས་ཤིག་འཆོལ་
དགོས་སྟེ།

ཉིན་ཞིག་ པོ་རྟག་ནག་ཆུང་རྩིང་བུའི་ཁར་བབས་ཏེ་ཆུ་ཁམ་འགའ་བཏུང་རྩིས། ཡར་དུ་ཤུ་དུ་
དང་མར་སྐྱར་སྐྱར་སྒོས་དགའ་བའི་ནམ་འཁྱར་སྟོན་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ “ཕྱིའི་སྐྱུ་མདོག་ནག་ཀྱང་།
ནང་སེམས་ཉིད་དཀར།” ཞེས་སྐད་འདྲི་ཡང་ངག་འཇམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདི་སྐད་སྤྲིས།

“ཀྱ་ཡེ་གསོན་དང་ཆུ་ནང་གི་བློ་གས་ཆུང་། །

ཁ་སེམས་མཐུན་པའི་སྤྱིང་གཏམ་འགའ་མཆིས་པས། །

ག་ལེར་མ་འདུག་ཆུ་ཁ་འདིར་ཤོག་དང་། །

ང་ཡིས་ཁྱོད་ལ་ལྷག་པོ་ཏུ་བཤད་ཆོག །”

ཅེས་ཟེར་བ་ལ། སྤེལ་ཆུང་གི་སེམས་ལ་ཁོ་ནི་ཁ་ཡག་ཆོག་འཇམ་ཡིན་མོད། བཤད་པའི་གཏམ་དེ་
བདེན་ནམ་རྒྱུ་གང་ཡིན་ཡང་ཐོག་མར་ཁོས་བཤད་པའི་ཆོག་ལ་ལན་ཞིག་བཏབ་རྩིས། ད་གཞིན་
ཅི་བྱ་བལྟ་བུ་ཟེར་ནས་ཐེ་ཆོམ་དང་བཅས་བཤད་རྒྱུ།

“ཅ་ཅེའི་གཏམ་གྱི་ལ་བ་སྒྲིང་མང་ན་ཡང་། །

ཆ་རྒྱས་མེད་ལ་བཤད་ན་གང་འདྲ་ལགས། །

ང་དང་ཤ་ལ་ཞེན་ཆགས་ཆེ་བླགས་ན། །

ཉ་མོ་ལྷགས་གྱུའི་དཔེ་རུ་མི་འགྲོའམ། །”

ཞེས་ཉམས་སང་པའི་གཏམ་འདི་སྒྲུས་སོ། །མོ་རོག་གིས། “དེ་འདྲ་ཞིག་ག་ལ་ཡིན། དེད་གཉིས་
ཕན་ཚུན་པ་རུས་མ་ཁུངས་དང་འདུག་ས་གནས་ཡུལ་མི་གཅིག་པ་མ་གཏོགས། རྫིང་བྱ་འདིར་ལོ་
དུ་མར་མཉམ་དུ་འགྲོགས་པས་ཆ་མེད་རྒྱས་མེད་ཡིན་ཟེར་སྟོལ་ག་ལ་ཡོད། དེ་བས་ཁྱོད་ཀྱི་མིང་
ལ་ཅི་སྟེད་ཟེར། པ་རུས་མ་ཁུངས་ཅི་འདྲ་ཡོད་པ་ཤོད་དང་། དེད་གཉིས་མཛའ་མཐུན་གྱི་གྲོགས་
པོ་བྱས་ནས་མཉམ་དུ་ཅེད་མོར་རོལ་བ་དང་། ད་དུང་འདི་ལས་སྦྱིད་པའི་ཡུལ་སྡོངས་གཞན་དང་
དྲངས་ཤིང་གཙང་བའི་རྫིང་བྱར་སོང་ཆོག་པས། ཁྱོད་རང་དོགས་པ་མ་བྱེད་ཅིག” ཅས་ཟེར་
བཞིན་ཡང་གྲེ་བ་བཏོགས་ནས་སྤྱ་རྒྱུང་འདི་སྒྲངས་སོ། །

“ཉ་ལ་ལ་སོགས་ཤིང་ནགས་འདི་རུ་མེད། །

ཐ་ན་རྒྱ་དང་མེ་ཏོག་ལྷུ་མ་བྱུང་མེད། །

ད་ལྟ་རྫིང་རྩྭ་འདི་རུ་འདུག་པ་ལས། །

ན་རྒྱུང་དེད་གཉིས་རྒྱལ་ཁམས་བསྐྱོར་ན་ལེགས། །”

ཞེས་པ་དང་། སྤལ་རྒྱུང་གིས་ཉན་རྗེས། “བདག་ལ་པ་རུས་མ་ཁུངས་སོགས་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པ་
དེ་མི་ཤེས་མོད། བདག་གི་མིང་ལ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་ཞེས་འབོད་པ་ཡིན། ཁྱོད་དང་མཉམ་དུ་རྒྱལ་
ཁམས་འགྲིམས་ཏེ་འདི་ལས་ལྷག་པའི་ཡུལ་གྱི་སྦྱིད་པར་ལྟ་མོར་བྱིན་ཆོག་གྱུར། ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་
ལ་ངན་སེམས་བཅངས་ཡོད་པ་མི་སྲིད་དམ། འོ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་མིང་ལ་ག་རེ་ཟེར།” ཞེས་དྲིས་པ་ན།
མོ་རོག་ནག་རྒྱུང་གིས། “ངའི་མིང་ལ་གཞོན་སྟེ་མགོ་ཟེར།” ཞེས་ལན་བཏབ་པ་དང་། སྤལ་པའི་
སེམས་སུ་འདིའི་མིང་ལ་བལྟས་ན་མ་རབས་ཤིག་གི་ཉམས་ཡོད་པས་ད་དུང་སྟོ་གཏོད་མི་རུང་སྟམ་
ནས་མཐུད་དུ་ཉམས་ལ་བརྟག་པའི་ཆེད་བཤད་རྒྱུར།

“པ་པ་མེས་པོའི་གཞི་རྩེད་འདི་བཏང་ནས། །

པ་རོལ་ཡུལ་དུ་འབྱམས་པ་རོ་རེ་གཞོང་། །

པ་རྩྭ་རྫིང་རྒྱུང་འདི་དང་འབྲལ་འདོད་གྱུར། །

པ་རབས་ཀྲོགས་དང་འབྲལ་ན་ཅི་ཞིག་བྱ། །”

ཟེར་བས། སོ་རོག་གིས་ད་ནི་འཛིན་པའི་དུས་ལ་བབས་པ་ཤིས་ནས། “ཨ་ཡ། སེམས་དཔའ་རྒྱལ་
ལགས། ཁྱོད་རང་བདག་ལ་དེ་འདྲའི་ཡིད་མི་ཆེས་ན་ཡུལ་ཁམས་གཞན་དུ་མ་སོང་ཡང་ཆོག ད་
ཉི་མ་ཡང་ཕྱི་རོལ་ན་འདུག རྒྱ་ཁ་འདི་ཅུ་ཤོག་དང་། རེད་གཉིས་ཡུད་ཙམ་ལ་རྩིས་རྩིས་ང་རང་
ཡང་ཡུལ་དུ་ལོག་འགོ།” ཞེས་བསྐྱེད་ཆོག་སྒྲིམ་པ་ནི།

“ཅ་ན་ཡིན་ཡང་རྩུན་གྱི་ཆོག་མི་སྤྲ། །

ཆ་གང་ལྟོགས་སྒྲོམ་བྱུང་ཡང་གྲོགས་མི་བསྐྱ། །

ར་ལང་སྟོད་པ་བདག་ལ་མི་སྤྲན་ཞིང་། །

ཕ་མོའི་གཡོ་སྤྲུམ་གྲོགས་ལ་ཅི་བྱར་ཡོད། །”

ཅེས་སྒྲིམ་པས་སྤལ་རྒྱུད་ཡིད་ཆེས་ནས། “འོ་ན་དེ་ལྟར་བྱའོ། །” ཞེས་རྒྱ་ཁར་འོངས་ཤིང་ཁོ་གཉིས་
ཅིད་མོ་ཅི་ཁུལ་གྱིས་གཡེང་བའི་དུས་སྤྱ། སོ་རོག་གིས་སྤར་ནས་སེམས་ངན་བཅངས་ཡོད་པས་སྟོ་
བྱར་དུ་སྤར་བཟད་གཅིག་གིས་སྤལ་རྒྱུད་བཟུང་སྟེ། “ཏ་ཏ།

ཞ་ར་བཞིན་དུ་མགོ་སྒྲོར་བཏང་ནས་ནི། །

བ་རྒྱའི་སྤལ་རྒྱུད་དེ་རིང་ལག་དུ་སོན། །

འ་ཅག་མཛའ་བའི་གྲོགས་པོ་བྱེད་པ་ལས། །

ཡ་རྒྱུད་ཤ་ཡིས་རྒྱགས་ན་མི་ལེགས་སམ། །”

ཞེས་བཟའ་རྩིས་བྱས་པ་ན། སྤལ་རྒྱུད་དངངས་མ་འཛབ་ཀྱིས། “ཨ་སོ་ལགས། ཅུང་ཙམ་སྤྲུགས་
ཤིག བདག་ལ་སྐད་ཆ་ཆོག་གསུམ་ཁྱེད་བང་བྱིན་དང་། དེ་ནས་བཟོ་ཆོག་ཆོག་ཡིན།” ཞེས་པ་ལ།
སོ་རོག་གིས། “འོ་ན་མགྲོགས་པོར་ཤོད།” ཟེར་བཞིན་ཉན་འདུག་པ་ལ། སྤལ་རྒྱུད་གི་སེམས་ལ།
ལྟས་ངན་འདིས་བདག་ལ་ཁ་ཡག་ཆོག་བཟང་གང་མང་བཤད་དེ་གཡོ་སྤྲུམ་མགོ་སྒྲོར་བཏང་བས་
མཐའ་འབྲས་འདི་འདྲ་ཞིག་ལ་བསྐྱེད་བས་མོད། ད་ལྟ་འགྱོད་ཀྱང་འཕྱིས་ནས་གདལ། དེ་བས་ཁོ་
ལའང་འཁོན་ལན་རིག་པས་སྟོག་སྟེ་ལག་ནས་འཛོར་ཐབས་ཤིག་བྱ་དགོས་སྤྲུམ་ནས་འདི་སྐད།

“ར་རིའི་རྩི་གོས་བདག་གི་མི་གཙང་ལུས། །

ལ་ཁུར་རྒྱར་མེད་གཏོང་ལ་མ་རུམ་པར། །

ཤ་བྱུན་བཙོག་པོ་འདི་དག་མི་བསྐྱ་ཡང་། །

ས་འདམ་བུས་ཉེ་མོས་ན་མི་ཞིམ་མམ། །”

ཞེས་ཟེར་བ་དང་། སོ་རོག་གིས་དེ་ཡང་བདེན་པར་འདུག གང་ལྟར་ད་ཐེངས་ཁྱོད་རང་གོར་ས་

མེད་པས། གཙང་མ་ཞིག་བཟུས་ནས་སྐྱུག་ལོག་པའི་ཤུན་པ་བཟུས་རྗེས་ཞེས་ཤ་ཞིག་ཕྱོས་ན་མི་
 ཚོག་རྒྱ་ཅི་ཡོད་སྟེ་ནས་ཚུའི་ནང་དུ་འཁྱུད་པའི་དུས་སུ་སྤུལ་ཚུང་འཕག་མཚོང་ཞིག་བརྒྱབ་པས་
 ལག་ནས་ཤོར་དེ་ཚུའི་ལོག་དུ་འཕྱལ་ལོ། །དེ་ནས་སོ་རོག་བྲེལ་འཆུབ་ཀྱིས། “ཨ་རོག་སེམས་དཔའ་
 རྒྱལ། སེམས་དཔའ་རྒྱལ།” ཞེས་བོས་པ་ན། སྤུལ་པ་ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་ངང་། “ཁྱོད་ཀྱི་ཁ་ནང་ལ་གཏོར་མ།
 རོ་ཆ་སྤུལ་དང་བུལ་བ། གཞོན་སྤུལ་མགོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཚུང་ཙམ་མིན་ན་བདག་ཕྱོས་སོང་བ་མ་ཡིན་
 བཅ།” ཞེས་གཤེགས་པར་བཤད་པས། སོ་རོག་ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་དུ་གྱུར་ནས།

“ཏ་པོ་ཏ་པོ་ཞེས་མངར་ཅན་གྱི་ཤ།

ཨ་པོའི་ཁ་རུ་སོན་ཡང་སྤུལ་ནང་ནས།

ཏ་མ་ཏང་གིས་ཤོར་བའི་ངང་རྒྱལ་འདིར།

ཨ་རོགས་སྐྱོ་ཡང་བྱ་ཐབས་ཅི་ཞིག་མཆིས། །”

ཞེས་སྒྲེང་ག་འདོན་བཞིན་ལག་སྟོང་བྲང་ལ་སྐྱུར་དེ་རང་གནས་པའི་ཆང་གི་ཕྱོགས་སུ་འཕྱར་རོ། །

རི་བོང་ཁ་ཤོར་གྱུར་ཚུལ།

སྤྱད་གི་དང་། མ་མོ། དེ་ཕོ། རི་བོང་བཅས་མཛའ་གྲོགས་བསྐྱེགས་ཏེ། མཐུན་པ་སྤྱན་བཞི་ལྟར་
འདྲིས་ཤིང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ལ། རི་བོང་སློང་དང་ལྷན་པར་གྲགས་པས་གྲོགས་ནམས་ཤིན་ཏུ་
དགའ་བ་དང་། རི་བོང་རང་ཉིད་ཀྱང་དེ་ཆོའི་འགོ་བར་གྱུར་པས་དགའ་སློང་དཔག་མེད་སྐྱེས།

ཉིན་ཞིག་གྲོགས་པོ་བཞི་པོ་ལྷན་ཅིག་ཟས་འཆོལ་བར་སོང་། ཁོ་ཆོ་ཉིན་བྱེད་ལ་ཡར་མར་དུ་ཉལ་
ཀྱང་ལག་ཏུ་ཅི་ཡང་མ་ཐོབ་པས། རྟོགས་ནས་གོད་ཁོག་ནང་བར་མེད་དུ་ཉུར་ཁྲོག་གྲགས་པའི་
དུས་སུ་རི་བོང་གིས་ཐག་རིང་ན་གྲུ་པ་ཞིག་གིས་རྒྱབ་ཁྲུག་ཞིད་མོ་ཞིག་ཁྱར་ནས་འོང་བ་མཐོང་།
ཁོའི་ཡིད་ལ་ཐབས་ཤིག་དྲན་ནས་ཆང་མ་བོས་ཏེ་ན་བར་ཤུབ་ཤུབ་འགའ་བཤད། ཆང་མས་ཐབས་
དེ་བཟང་གི་ཟེར་ནས་ཕྱོགས་སོ་སོར་སོང་།

མ་མོས་རི་བོང་གི་ཐབས་བཀོད་ལྟར་ནགས་ཆལ་དུ་གབ་སྟེ་གྲུ་པ་ལ་བསྐྱགས་ནས་བསྟན། གྲུ་པ་
ཉེ་སར་སྐྱབས་ཆེ་མ་མོ་ནགས་ཆལ་ནས་གྲོལ་བོ་ཞིག་ཏུ་བརྟུས་ཏེ་གྲུ་པའི་མདུན་ནས་གྲོལ་སྟབས་
སུ་སོང་། གྲུ་པས་མ་གྲོལ་བོ་ཞིག་ཡོང་བ་མཐོང་ནས་སེམས་ལ་དེ་རིང་ལས་བཟང་གི་ མི་འགོར་
བར་མགོ་ལ་མ་ཞུ་གོན་སྐྱབ་རྒྱ་རེད་བསམས་ནས་དགའ་སློང་སྐྱེས་པ་དང་། ཁོས་སྐྱེད་པ་སྤྱར་ཞིང་།
ལག་པ་བསྐྱངས་ནས་མ་མོ་འཛིན་པར་བརྟུམས་པ་ན་མ་མོ་ལྷེན་སྤྱར་ཆེ་བས་གྲུ་པས་ཐེངས་ཁ་ཤས་
སུ་འཛིན་ལ་ཁད་བྱས་ཀྱང་འཛིན་མ་སྐྱབ་པར་བྱོས་སོང་། དེ་ལྟར་ཡུན་རིང་ཞིག་ལ་རྗེས་བསྐྱེགས་
པས་གྲུ་པ་དབྱགས་འཆངས་ཤིང་རུལ་ཆུ་ཁྲོམ་ཁྲོམ་དུ་བཞུར། མཐར་ཁོས་རྒྱབ་ཁྲུག་པར་འཕངས་
པ་དང་ཞུ་མོ་དང་ལྷམ་སོགས་སྤྱད་ནས་སློ་སེམས་ཅེ་གཅིག་གིས་མ་མོའི་རྗེས་བསྐྱེགས།

སྐབས་དེར་རི་བོང་དང་དེ་མོ་སྤྱང་གི་གསུམ་པོ་ཡོང་ནས་བོ་ཁྱུག་སོགས་དངོས་པོ་ཡོད་ཚད་བྱེད།
ཕ་མོ་དེ་གྲུ་པས་བདས་པ་ལས་ཐར། ཕྱིར་ལོག་ལྟེ་རི་བོང་སོགས་དང་མཉམ་དུ་བརྐྱས་རྩིས་བཞོས།
རི་བོང་གིས་གྲུ་པའི་ལྷ་མོ་དེ་དེ་མོ་ལ་བྱིན་ནས་སྤྲོས་པ། “ཁྱོད་ཉལ་དུ་ཞིང་ཁར་རྒྱུ་འབྲུ་འབྲུ་བར་
འགོ་བས་ལྷ་མོ་འདི་ཁྱོད་ལ་སྟེར། ཁྱོད་ཀྱིས་ལྷ་མོ་འདི་གོན་ན་གཞན་གྱིས་ཁྱོད་གསོད་མི་བྱེད།”
ཟེར། དེ་ཕོས། “ཡག་པོ་འདུག”ཟེར་ནས་ལྷ་མོ་གོན་ཏེ་དགའ་དགའ་སྟོ་སྟོའི་ངང་འཐུར།

དེ་ནས་རི་བོང་གིས་གྲུ་པའི་ལྷ་མོ་དེ་སྤྱང་གི་ལ་བྱིན་ནས། “ཁྱོད་དུས་རྒྱུན་དུ་རྩ་ཐང་ལ་ལྷུག་བརྐྱ་
བར་འགོ་དགོས་པས་ལྷ་མོ་འདི་ཁྱོད་ལ་སྟེར། ལྷ་མོ་འདི་གོན་ན་རྒྱུང་བར་འདམ་བག་མི་འགོ་”ཟེར།
སྤྱང་གིས། “བཀའ་དྲིན་ཆེ།” ཟེར་ནས་ལྷ་མོ་གོན་ཏེ་དགའ་སྟོའི་ངང་སོང་།

དེ་ནས་རི་བོང་གིས་བོ་ཁྱུག་གི་ཁ་ཕྱེས་པ་ན། བར་དུ་སྐབ་ཆ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་སྤངས་ནས་ཕ་མོ་ལ་
བཤད་རྒྱུར། “ཁྱོད་ལ་བྱ་སྤྱུག་མང་བས་སྐབ་ཆ་འདི་ཁྱོད་ལ་སྟེར། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱེད་སོང་ནས་བརྐྱངས་
ན་དེ་ཆོ་ཆང་མ་ཉ་ཅང་དགའ།” ཟེར་ནས་བྱིན་ནོ། །ཕ་མོས། “སྤྱུགས་རྩེ་ཆེ།” ཟེར་ནས་བྱེད་ཏེ་
ཡིད་ཆེས་པའི་ངང་ནས་ཕ་ཆང་དུ་ལོག།

མཐར་རི་བོང་ཁོང་འཇུག་འཆོར་བཞིན་ཅམ་པ་བོ་ཁྱུག་བྱེད་ཅམ་ཡོད་པ་ཁྱུར་ནས་ལུལ་དུ་ལོངས་
སྟོན་བྱེད་དུ་སོང་།

དེ་ཕོས་གྲུ་པའི་ལྷ་མོ་གོན་ནས་ཞིང་ཁར་རྒྱུ་འབྲུ་འབྲུ་བར་སོང་བ་ན། ལྷ་མོ་ཆེ་དགས་པས་ཁོའི་
མིག་བཀའ་པས་མི་ཞིག་གིས་ཁོའི་རྩ་མ་ནས་བཟུང་། དེ་ཕོ་ཤེད་ཀྱིས་འཐུར་བས་ཐར་ཀྱང་མཆུག་
སྟོ་རྩ་བ་ནས་བཞོག།

སྤྱང་གིས་ལྷ་མོ་གོན་ནས་ལྷུག་བརྐྱ་བར་སོང་བ་ལྷུག་རྩིས་མཐོང་སྟེ་དབྱུག་པ་བཟུང་ནས་དེད་
འོངས་པ་ན། སྤྱང་གིས་ལྷ་མོ་གོན་ཡོད་པས་འབྲོ་མ་བྱུང་བར་ལྷུག་རྩིས་དབྱུག་གྲུས་བརྐྱབ་ནས་རྒྱང་
བ་ལ་གཅིག་བཅག་པ་དང་། ལྷ་མོ་སྤྱད་ནས་བྲོས་པས་ད་གཟོད་སྟོག་ཐར་ཅམ་བྱུང་།

ཕ་མོ་ལ་ཡང་ཆག་སྟོ་བྱུང་། ཁོས་སྐབ་ཆ་བྱེད་ནས་ཆང་དུ་ཐོན་ཆེ་ཕ་སྤྱུག་ནམས་ཆང་སྟོ་ན་ཅིད་
བཞིན་ཡོད་པ་མཐོང་ནས་ཁོས་སྐབ་ཆ་བརྐྱངས་ཏེ་བྱ་སྤྱུག་ནམས་དགའ་རུ་འཇུག་བསམས་མོད།
འོན་ཀྱང་ཕ་སྤྱུག་ནམས་ཀྱིས་སྤྱད་འདྲ་གོ་མ་མྱོང་བས་ཆང་མ་འདྲོགས་ནས་གཡང་ལ་ལྷུང་སྟེ་ཤིངོ། །

སྤྱང་གི་དང་། དེ་ཕོ། བཟོ་ནམས་ལྟན་ཏུ་འཛོམས་ནས་རི་བོང་གིས་ཁོ་ཚོ་ལ་གནོད་བསྐྱལ་བ་
ཤེས་ཏེ་ཚང་མ་ཁོང་ཁྱོ་ལངས་ནས། ཚང་མས་རི་བོང་བཅལ་ནས་སྒྲིན་པ་ལེན་རྒྱུ་ (འཁོན་ལན་སྒྲིག་
པའི་དོན་ལ་གོ) ཐག་བཅད།

རི་བོང་གིས་སྒྲོ་ཁ་ན་རྩམ་པ་བཟུང་བའི་དུས་སུ། སྤྱང་གི་དང་། དེ་ཕོ། བཟོ་སྒྲིགས་ཁྲོས་ནས་ཚུར་ཡོང་
བ་མཐོང་བས་དོན་མི་ལེགས་པ་ཤེས་ནས། བཟོགས་པོ་ཐང་ནས་རྩོ་ཞིག་སྤངས་ཏེ་ཤེད་ཀྱིས་རང་
གི་ཁ་ལ་བརྒྱབ་པ་ན། ཐག་སྒྲུ་དང་བཅས་རང་གི་མཚུ་ཏོ་ལ་ཉག་ཤོ་ཞིག་བཏོད་ནས་ཁྲག་དམར་ཅ་
ར་ར་བཞུར། སྤྱང་གི་སྒྲིགས་ཐག་ཉེ་སར་མ་ཐོན་གོང་དུ་རི་བོང་དུ་བཞིན་སྤྲོས་པ། ཨ་ཡ། ང་ཚོ་གྲ་
པའི་མགོ་སྒྲོར་གྱི་དབང་དུ་ཚུད་འདུག། ཁྱོད་ཚོས་ལྟོས་དང་། ངས་རྩམ་པ་བྲོས་པས་ཁ་ཤོ་བར་གྱུར་
ཟེར། ཚང་མ་ཡིད་ཆེས་ནས་ཡིན་རྒྱུ་ནི་ང་ཚོ་ཚང་མ་གྲ་པའི་མགོ་སྒྲོར་འོག་དུ་ཚུད་པ་རེད་ཟེར།

དེའི་སྐབས་ཀྱིས་ཚང་མས་རི་བོང་ལ་ཡང་ཁག་མི་འདུག་སྟེ་ནས་ཁོང་ཁྱོ་ཞེ་བར་གྱུར་ཏེ་རང་རང་སོ་
སོའི་གནས་སུ་སོང་ངོ་། །ཡིན་ནའང་རི་བོང་ནི་དེ་ནས་བཟུང་བུ་རབས་ཚ་རྒྱུད་དུ་ཁ་ཤོ་ནས་ཡོད་ངོ་།

གཡོ་སྒྱུ་ཆེ་བའི་ཁུ་སྒྱུར།

དང་པོ་ཙན། ས་ཆ་ཞིག་ཏུ་ཁུ་སྒྱུར་ཞིག་གིན་ཏུ་སྟོགས་པས་ཞོགས་པ་ནས་ཉི་མ་མ་རུབ་པའི་བར་
ལ་ཟ་ཁུ་བཅའ་ཀྱང་ཅི་ཡང་མ་རྟེན། མཐར་ཡུལ་སྒྲོངས་རབ་ཏུ་མངོས་པའི་རྩིང་བུ་ཞིག་གི་འགམ་
དུ་སླེབས། ཁོས་གཏིང་རིང་ཞིང་གསལ་བའི་རྩིང་བུའི་ནང་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་རྒྱལ་བཞིན་ཡོད་པའི་
ཉ་ནམས་མཐོང་འབྲལ། ད་ལན་ཉ་སོགས་ཆིམ་པར་ཟ་དགོས་སྟུང་སྟེ། ཁུའི་ནང་དུ་མཆོངས་ཆེ་ཉ་
ནམས་བྱོས་སོང་བས་གཅིག་ཀྱང་འཛིན་མ་ཐུབ། །

ཉི་མ་འགའ་འགོར་རྗེས། ཁུ་སྒྱུར་དེ་སྤར་ཡང་ས་དེར་སོང་ནས་བེལ་འཚུབ་མེད་པར་ཞི་སྟོན་ངར་
ཆོས་ལྷ་ཞིག་གོན་ཏེ། རྩིང་བུའི་འགམ་དུ་པར་འགོ་ཚུར་འོང་བྱེད་སྐབས། ཉ་ནམས་ཀྱིས་མཐོང་
ནས་ཆང་མ་ཡ་མཆན་ཡང་། ཊོན་ཅི་ཞིག་ཡིན་པ་གཏན་ནས་མ་ཤེས། དེའི་ཆེ་ཉ་ཞིག་གིས་སྟོབས་
པ་ཆེན་པོའི་ངང་ནས་ཁོའི་དྲང་དུ་རྒྱལ་ཡོང་བུང་། ད་དྲང་མ་མཐོང་བ་ལྟར་བྱས་ཏེ་པར་འགོ་ཚུར་
འགོ་བྱས།

ཡུད་ཙམ་འགོར་ནས་ཉ་ནམས་ལ་འདི་སྐད་དུ་སླས།

“བདག་གི་བུ་བྱུག་ཚུར་ལ་ཉོན། །

དེ་རིང་ཉི་མ་པན་ཆད་ནས། །

ཁྱོད་ཆོ་བདག་ལ་སྒྲག་མི་དགོས། །

བདག་ནི་བྱམས་ལྡན་ལྟ་དང་འདྲ། །

གཞན་ལ་གནོད་པའི་བྱ་བ་ནི། །
ནམ་ཞིག་ཡིན་ཅུང་བསྐྱབ་པ་མིན། །”

ཞེས་བཤད། ཉ་ནམས་ཀྱིས་སྒྲིབ་ཆ་དེ་དག་ཐོས་ནས་ཆང་མས་མགིན་གཅིག་ཏུ་བཤད་རྒྱུ་

“བཀའ་བློན་ཅན་གྱི་ཆོས་པ་ལགས། །
ང་ཆོར་དམ་ཆོས་གསུང་བར་མཛོད། །
ཁྱེད་ལ་ལྷག་པར་ཡིད་ཆེས་བས། །
ཁྱོད་ཀྱིས་དཔེ་ཆ་ཁྱིད་པར་བྱ། །”

ཞེས་ཟེར། དེ་ཙམ་ཀྱིས་ཉན་རྒྱུ་ཡང་སྒྲིབ་པ།

“བདག་གི་བྱ་རྒྱུ་ནམས་རྩེ་ཉོན་ཅིག །
བདག་ནི་སློག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །
སློགས་མཆོག་ཡིན་པར་སློས་ཅི་དགོས། །
བདག་གིས་ཁྱོད་ཆོར་ནམ་ཡིན་ཡང་། །
ཉེས་སློན་གཏན་ནས་མི་བྱ་སྟེ། །
དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཆོས་ང་རང་ལ། །
སེམས་ནས་ཡིད་ཉོན་མཛད་པར་འོས། །”

ཞེས་བཤད་རྗེས་རང་གནས་སུ་འཕྱར་སོང་ངོ་། །

ཡང་ཉོན་ཞིག་ལ། ཁོ་རྗེ་དེ་འགྲམ་ཏུ་སྒྲིབས་ནས་ཉ་ཅང་མི་སྦྱིད་པའི་ཚུལ་བཟུང་སྟེ། སྒྲིབ་ཆ་
གཅིག་ཀྱང་མ་བཤད་པར། ཉ་ཞིག་གིས་ཁོའི་ནམ་འབྱུང་དེ་མཐོང་འཕྲལ་པར་སོང་སྟེ་འདི་སྒྲིབ་དོ།

“བཀའ་བློན་ཆེ་བའི་ཆོས་པ་ལགས། །
ཁྱོད་ལ་ཉེས་སློན་ཅི་ཞིག་བྱུང་། །”

ཞེས་དྲིས་པ་ན། ཁོས་ཏུ་དག་དང་བཅས་བཤད་རྒྱུ་

“བདག་གི་བྱ་རྒྱུ་སྐྱབ་རྩེ་ཉོན་ཅིག །
མགོ་ནག་མི་ཡི་རྗེ་བྱ་འདི། །
སྐྱམ་པར་འབྱུང་བའི་ཐབས་བཀོད་འདུག །

དེའི་ཕྱིར་སྤྱོད་ཆོའི་ཆེ་སྟག་དེ། །
 ཐར་བའི་ཐབས་གཞན་གང་ཡང་མེད། །
 བདག་ནི་སྤྱོད་ཆོ་ཉ་མོ་དང་། །
 བྲལ་བའི་བསམ་བ་མེད་ན་ཡང་། །
 སྟོན་ལས་དྲག་པོ་སྟོག་ཐབས་མེད། །”

ཅེས་ཟེར་བས། ཉ་རྒྱུས་དབང་མེད་དུ་མིག་ནས་མཆི་མ་ཤོར། ཡུད་ཅམ་སོང་རྗེས་ཉ་ཞིག་གིས་
 བཤད་རྒྱུ།

“སྟོ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་པ་ལགས། །
 སྤྱོད་ལ་ངེད་ཅག་སྟོབ་བ་ཡི། །
 ཐབས་ཤིག་ངེས་པར་ཡོད་ཤས་ཆེ། །
 སྤྱོད་ཀྱིས་ཞིབ་དུ་སོམས་པར་བྱ། །”

ཞེས་བཤད་པས། ཁོ་དགའ་སྟོ་སྟེས་ཏེ་མདུན་སྟོགས་ཀྱི་རི་ཞིག་བརྟན་ཏེ་དལ་ཀྱིས་བཤད་རྒྱུ།

“རི་བོ་འདི་ཡི་རྒྱབ་སྟོགས་སུ། །
 མཆོ་ཞིག་ཡོད་པ་བདག་གིས་ཤེས། །
 ས་དེར་སྤྱོད་ཆོ་འགོ་འདྲོད་ན། །
 བདག་ལ་ཐབས་བཟང་གཅིག་རང་ཡོད། །
 དེ་རིང་ནས་བརྒྱུད་ཁོ་བོ་ཡིས། །
 སྤྱོད་ཆོ་རེ་རེ་འབྱེད་ནས་འགོ། །
 ཨེ་ཆོག་མེ་ཆོག་སྤྱོད་ཆོས་སོམས། །”

ཅེས་བཤད་པས་ཉ་ཡོད་ཆད་དགའ་སྟོ་སྟེས་ཏེ་རྗེས་སུ་རྒྱུར་ལ་འབྱེད་དུ་བརྟུག་ དེ་ནས་བརྒྱུད་
 ཁོས་ཉིན་རེ་རེར་ཉ་རེ་རང་གི་ཆད་དུ་བྱེད་ནས་བཟས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡུན་རིང་མ་འགོར་བར་རྗེས་སུ་
 དེའི་ནང་སྟོག་སྟོན་གཅིག་ལས་ཉ་གཅིག་ཀྱང་མ་ལྟག

ཡང་ཉིན་ཞིག་ལ། ཚུ་སྐྱུར་དེ་རྗེས་བྱའི་འགྲམ་དུ་སོང་ནས་སྒྲིག་སྒྲིག་ལ།

“ཨ་རོག་སྒྲིག་སྒྲིག་བདག་ལ་ཉོན། །
རྗེས་བྱའི་ནང་ཁྱོད་མ་གཏོགས། །
གྲོགས་པོ་ཉ་མོ་གཅིག་གྱང་མེད། །
ད་ལྟ་ངས་ཁྱོད་འཁུར་ནས་འགྲོ། །
པ་གིར་གྲོགས་པོས་བསྐྱགས་ནས་ཡོད། །
ཁྱོད་ཀྱིས་བསམ་ན་ཅི་འདྲ་རེད། །”

ཅས་ཟིས་པས། སྒྲིག་སྒྲིག་ཀྱིས་སྐད་ཆ་དེ་དག་ཐོས་ནས་འདི་སྐད་དོ། །

“བཀའ་ཟིན་ཅན་གྱི་ཆོས་པ་ལགས། །
ཁྱེད་ཀྱིས་གསུངས་པ་བདེན་མོད་ཀྱང་། །
ང་ལ་རེ་བ་ཅུང་ཞིག་ཡོད། །
ས་དར་སོང་ན་ཆོག་པ་ཡིན། །
ངས་ཁྱོད་སྐྱེ་ནས་འཛིན་འདོད་དེ། །
བདག་གིས་དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན། །
ས་ལ་ལྟུང་བར་གདོན་མི་ཟ། །
ཨ་ཆོག་མི་ཆོག་ཁྱེད་ཀྱིས་སོམས། །”

ཞེས་བཤད་པས། ཚུ་སྐྱུར་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཁས་སྐྱོངས་ཏེ་སྒྲིག་སྒྲིག་ཁུར་ནས་འཕུར་སོང་ངོ་། །

དེར་ཐོན་མ་ཐག་སྒྲིག་སྒྲིག་ཀྱིས་རྩོམ་ཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཉ་རུས་མང་པོ་སྐྱུངས་ཡོད་པ་མཐོང་བས་
སེམས་སྟ། ཆོས་པ་འདི་ནི་སྒྲིག་ཅན་ཞིག་རེད་འདུག་སྟུང་སྟེ་ཅི་ཡང་མ་བཤད། དེའི་ཆེ་ཚུ་སྐྱུར་
ཀྱིས་སྐྱས་པར།

“མ་ཡེ་སྐྱུན་ཟླ་སྒྲིག་སྒྲིག་ལགས། །
ང་ཆོ་འོངས་པའི་ས་ཆར་ཐོན། །
ཁྱོད་ཀྱིས་ལག་པ་སྟོད་པར་ཀྱིས། །
ངས་ཁྱོད་དོན་ཞིག་བཤད་པར་འདོད། །”

ཅེས་ཟེར་བར། སྡིག་སྲིན་གྱིས།

“སེམས་ནག་གཡོ་ཅན་ཚུ་སྐྱར་ཁྱོད། །

ཉ་མོ་ཆང་མ་ཁྱོད་ཀྱིས་བཟས། །

ད་ལྟ་ངས་བཟུང་ཆེ་སྟོག་འདི། །

གོམ་གསུམ་སྟོ་བའི་དབང་ཆ་མེད། །”

ཅེས་ཟེར་ཞིང་ལག་གཉིས་ཀྱིས་དམ་པོར་བཅོར། ཚུ་སྐྱར་བཟོད་སྐྱགས་དང་བྲལ་ཞིང་འདི་སྐད་དུ་ལྷས།

“བྲམས་སེམས་ལྡན་པའི་སྡིག་སྲིན་ལགས། །

ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོང་རྗེས་བདག་ལ་གཟིགས། །

ང་ཡི་ཆེ་སྟོག་མ་གཞོད་འཆལ། །”

ཞེས་ཟེར་བས་སྡིག་སྲིན་གྱིས་སྒྲས་པར།

“སྡིག་ཅན་ཚུ་སྐྱར་འདིར་ཉོན་ཅིག །

ཁྱོད་ཀྱིས་རང་སྟོག་ཐར་འདོད་ན། །

ང་རང་ཁུར་ནས་ཕྱིར་སྐྱོལ་ཅིག །

འདི་ལས་ཁྱོད་ལ་ལམ་གཉིས་མེད། །”

ཅེས་ལན་བཏབ་པས་ཚུ་སྐྱར་སེམས་ཤིན་དུ་དགའ་བའི་ངང་སྡིག་སྲིན་ཁུར་ཏེ་ཕྱིར་རྗེས་བྱའི་ཕྱོགས་
སུ་འཕུར། རྗེས་བྱ་དེའི་འགྲམ་དུ་ཐོན་འཕུལ་སྡིག་སྲིན་གྱིས་ཚུ་སྐྱར་གྱི་མགྲིན་པ་བཅོར་ནས་སྒྲས་པ།

“བཀའ་ཁྲིན་ཅན་གྱི་ཆོས་པ་ལགས། །

ཐར་པའི་ལམ་དུ་གཏོང་འདོད་ཀྱང་། །

བསགས་པའི་ཉེས་པ་མང་དགས་པས། །

ཆེ་ཐར་གཏོང་ཐབས་ཡེ་ནས་མེད། །”

ཅེས་ཟེར་བཞིན་སེམས་ངན་གཡོ་སྟུ་ཆེ་བའི་ཚུ་སྐྱར་དེའི་སྐྱེ་དམ་པོར་བཅོར་ནས་ལྷ་ལམ་དུ་བསྐྱལ།

མདའ་གཞུང་གཏམ་རྒྱུད།

གནའ་ལྷ་མོའི་དུས་སྟེ། ལྷ་འདྲེ་གཉིས་ཀྱིས་མི་མང་དང་མདའ་གཞུ་བཙོ་བར་ཕན་ཚུན་ཚྩོད་རེས་
བྱས་ནས་མཆམས་མ་བཞག། མཐར་ལྷ་ཡིས་མི་མདའ་དང་འདྲེ་ཡིས་མདའ་གཞུ་བཙོ་རྒྱུའི་ཐག་
བཅད།

ལྷས་མི་མདའི་ལྷ་ལག་དང་བཙོ་དབྱིབས་ཡོད་ཆད་བཙོས་ཆར་མོད། འོན་ཀྱང་མི་མདའི་སྟོར་
དོག་བཙོ་མ་ཤེས་པས་སེམས་ཁྲལ་གྱི་གནས་སྟེ་ལྷ་དང་། འདྲེ་ཡིས་ཀྱང་མདའ་གཞུ་བཙོས་ཆར་མོད།
མདའི་སྟོང་བཙོ་མ་ཤེས་པར་ལྷས།

ཐབས་ཟད་ལུ་ཐུག་གི་གནས་ཚུལ་འོག་ཁོ་གཉིས་ཀྱིས་མཉམ་དུ་ཕན་ཚུན་ལ་ཉམས་ཆོད་ལེན་རེས་
བྱས། ལྷ་ཡིས་འདྲེ་ལ། “ངས་མི་མདའ་བཙོས་ཆར། ཁྱོད་ལ་ཤེས་རབ་གྱི་སྟོབས་དང་མངོན་མཁྱེན་
གྱི་སྟོ་ཡོད་ན་ངས་བཙོས་པའི་མི་མདའི་སྟོར་དོག་ནི་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པར་ཆོད་དཔག་ཅིག་བྱས་
དང་།” ཞེས་དྲིས་པར། འདྲེ་ན་རེ། “དེ་ནི་ཆོད་དཔག་བྱེད་སླ་མོ་ཞིག་རེད། ཁྱོད་ཀྱིས་བཙོས་པའི་
མི་མདའི་སྟོར་དོག་ནི་བག་ལ་ཉལ་བའི་རྩ་མོང་གི་སྟེ་དང་འདྲ།” ཞེས་ལན་བཏབ་པ་ལས་ལྷ་ལ་
འཕྲལ་དུ་སྟོ་རིག་རག་ དེ་ནས་འདྲེ་ཡིས་ལྷ་ལ། “ངས་ཀྱང་མདའ་གཞུ་བཙོས་ཆར། འོ་ན་ཁྱོད་ལ་
ཤེས་སྟོབས་དང་མངོན་མཁྱེན་ཡོད་ན། ངས་བཙོས་པའི་མདའ་སྟོང་ནི་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན།” ཞེས་
དྲིས་པར། ལྷ་ན་རེ། “དེ་ཉ་ཅང་སྟེ། དེ་ནི་རྐང་རར་གྱི་རུས་མགོ་དང་འདྲ།” ཞེས་བཤད།

དེ་ལྟར་ཁོང་གཉིས་ལ་རང་རང་གིས་སྤངས་པའི་ཉམས་ཆོད་ལས་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཙོ་མི་ཤེས་པ་

གང་དེ་བཟོ་ཤེས་པ་བྱུང་། ཕྱིར་ལོག་རྗེས་གསར་དུ་རྟེན་པའི་རིག་པ་ལྟར་ལག་ལེན་དུ་བསྟར་ཏེ།
ད་གཟོད་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཟོ་མ་ཤེས་པ་དེ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་རེད། མེ་མདའ་དང་མདའ་གཞུ་ནི་དེ་
ལྟར་བཟོས་ནས་གྲུབ་པར་བཤད།

 165 ལན། ད་ལྟ་ཆོས་མི་འདུག ཅེས་གསུངས་པ་རེད། རྫོགས།

བོད་བྱས་སྤྱང་གི་བརྒྱལ་བ།

ཉིན་བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་གོང་རོལ་ལ། མེ་ཉྱག་མངོས་ལྡན་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་ན་མངོན་པར་སྤྱིད་པའི་གོང་ཟེར་བའི་སྤེ་པ་ཞིག་ཡོད། སྤེ་པ་དེའི་ནང་དུ་མགིན་བཟང་ཀུན་དགའ་ཟེར་བའི་བོད་བྱ་བགེས་པོ་ཞིག་ཡོད། ཉིན་ཞིག་སྤྱང་གི་ལྟོགས་པ་ཞིག་གིས་ནགས་ཚལ་ཉུལ་ནས་ཟས་འཆོལ་བའི་ཆེ། བོད་བྱ་མགིན་བཟང་ཀུན་དགའ་ཡང་ནགས་ཚལ་དུ་རྩ་ཞིམ་པོ་ཟ་བར་སྤེབས། སྤྱང་གིས་བོད་བྱ་མཐོང་བ་དང་སེམས་ལ་དགའ་སྟོང་དཔག་མེད་ཅིག་སྤྱེས་ནས་ཡག་པོ་བྱང་སོང་། དེ་རིང་མ་བསམས་ས་ནས་ཤ་ཞིམ་པོ་ཞིག་ཐོབ་སོང་། ང་རང་སྤྱང་གི་བསོད་ནམས་ཅན་ཞིག་རེད་སྟེ་མ་ནས་སྤྱང་གིས། “བོད་རྒན་ཁྱོད་ག་ནས་ཡིན།” ཞེས་དྲིས།

བོད་བྱས། “ང་ནི་རང་གི་སྤེ་པ་ནས་འོང་བ་ཡིན།” ཞེས་ཟེར། སྤྱང་གིས། “ཡ། རོ་མ་བཟང་། ཁྱོད་སྤེབས་པའི་དུས་ཆོད་བཟང་། ང་ལ་ཟས་ཟ་རྒྱ་མེད་པར་ཉིན་མང་འགོར། བགེས་སྒྲོམ་གྱི་གདུང་བས་ཕོ་བར་མེ་འབར་གྱིན་འདུག འཛིག་རྟེན་གཏམ་གྱི་དཔེ་ལ། བྱགས་ཆེ་ཟད་སྤྱང་གིའི་ཆང་སྒྲོར་སྤེབས། ཟེར་བ་དེ་ཅིས་མ་བདེན། དེ་རིང་བདག་གིས་ཁྱོད་ཟ་རྒྱ་ཡིན།” ཟེར། བོད་བྱས། “ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་གི་ཤ་ཞིག་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་ཆེ་གང་པོར་ཕོ་བ་མི་འགྲང་། ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་མ་བཟས་ན། བདག་གིས་ཁྱོད་ལ་ལོ་གཅིག་ལ་འདང་བའི་ཤ་ཞིག་བཙལ་ཆོག” ཟེར། སྤྱང་གིས། “རོ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟར་བདེན་ན་ངེད་གཉིས་ཞི་གྲོས་བྱས་ཆོག” ཅེས་ཟེར། བོད་བྱས། “རོ་མ་ཡིན། སྤྱ་ཞབས་སྤྱང་གི་ལགས། ཁྱོད་རང་བདག་གི་རྒྱབ་ལ་ཞོན་དང་། བདག་གིས་ཁྱོད་མངོས་སྤྱག་ཡིད་འོང་གི་རྩ་ཐང་སྟེང་ལ་བསྐྱལ་ཆོག དེ་ན་གཡང་དཀར་ལྷག་གི་བྱ་ཆོགས་གངས་མེད་པ་

ཡོད། ལུ་གུ་དང་། མ་མོ་ནམས་ཀྱི་ཤ་ནི་ཞིམ་ཞིང་མངར་བ་ཞིག་ཡིན། རྒྱུད་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་ལུག་ཤ་
ཞིམ་པོ་དེ་ནམས་མི་བཟང་བོར་ཀན་བདག་གི་ཤ་སྐྱམ་གྱིང་པོ་འདི་བཟས་ནས་ཅི་བྱེད།” ཅེས་ཟེར།

སྤྱང་གིས་བོང་བུའི་སྐད་ཆ་ནམས་ཐོས་རྗེས་ཡིད་རབ་དུ་དགའ་སྟེ། ད་སྔ་ཡན་ཆད་སུ་ཞིག་གིས་
ཀྱང་ང་རང་ལ་སྐྱུ་ཞབས་ཞེས་པའི་མིང་གིས་བོས་མ་ཆོད་། སེམས་ཅན་ཞིག་གི་རྒྱལ་ལ་ཡང་ཞོན་མ་
ཆོད་། སུ་ཞིག་གིས་ང་རང་ལ་ལུག་ཁྱུ་ཆ་ཆང་ཡོད་པ་ཞིག་ཀྱང་བསྟན་མ་ཆོད་ལ། ད་དུང་ཤ་ཉ་
ཅང་ཞིམ་པོ་ཡིན་པའི་ལུ་གུ་མང་པོ་ཡོད་པའང་བརྗོད་མ་བུར་སྐྱམ་ནས་རབ་དུ་དགའ།

སྤྱང་གིས་ངོ་མ་རང་ཉིད་སྐྱུ་ཞབས་ཤིག་ལ་བཅིས་ནས་མིག་བྱར་གྱིས་བོང་བུ་ལ་བལྟས་ཏེ། “འོ་ན་
དེ་ལྟར་བྱའོ། །བདག་རྒྱུད་ལ་བཞོན་ནས་འགྲོ་རྒྱུར་འཐད་པ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་རྒྱུད་འགྲོ་དུས་
ལྷེམ་མི་ཆོག གལ་ཏེ་རྒྱུད་འགྲོ་དུས་ལྷེམ་ནས་བདག་མི་བདེ་བ་རེ་བྱས་ན། བདག་གིས་རྒྱུད་ལ་གུ་
ཡངས་མི་གཏོར་ཐག་ཆོད་ཡིན། རྒྱུད་ཀྱིས་གཟབ་གཟབ་བྱོས།” ཞེས་ཟེར།

བོང་བུས། “སྐྱུ་ཞབས་སྤྱང་གི་ལགས། རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱགས་བདེ་མོ་བྱོས། བདག་གིས་རྒྱང་ལག་བཞི་
པོ་ས་ལ་བརྟན་པོར་བཙུགས་ནས་རྒྱུད་ལ་བདེ་མོ་སྦྱིད་པོ་ཞིག་འོང་བའི་ཞབས་འདེགས་ལྷ་རྒྱུའི་
བསམ་པ་ཡོད།” ཟེར།

བོང་བུས་ལམ་དུ་འགྲོ་ཞོར་སྤྱང་གི་ལ། “སྐྱུ་ཞབས་སྤྱང་གི་ལགས། བདག་ལྷེམ་གྱི་མེད་དམ། བདག་
གི་རྒྱལ་བདེ་མོ་ཞིག་རེད་དམ།” ཞེས་དྲིས། སྤྱང་གིས། “ལྷེམ་གྱི་མི་འདུག མི་བདེ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མི་
འདུག” ཅེས་ཟེར།

སྤྱང་གིས་བོང་བུར་བཞོན་ནས་མགོ་བོ་མཐོན་པོ་བྱས་ཏེ་གཡས་གཡོན་དུ་ལྟ་བཞིན་ཡིད་དགའ་
སྟོས་ཁེངས། ཁོས་བསམ་པ་ལ་ང་ནི་ངོ་མ་མི་ནམས་ཀྱིས་བཅི་བཀྱར་བྱེད་པའི་སྐྱུ་ཞབས་བཟང་པོ་
ཞིག་རེད་སྟེ།

བོང་བུས་ཡུན་རིང་པོར་གོམ་ཁ་བརྟན་པོའི་ངང་སོང་སྟེ་སྟེ་པ་ཞིག་གི་འདབས་ལ་ཐོན། སྤྱང་
གིའི་ཕོ་བ་སྟོགས་ནས་མ་བཟོད་པར་བོང་བུ་ལ། “ཡ། བོང་ཟན། ལུག་ཁྱུ་ག་པར་ཡོད།” ཅེས་
དྲིས། བོང་བུས་བཤད་རྒྱུ། “སྐྱུ་ཞབས་སྤྱང་གི་ལགས། རྒྱུད་ཀྱིས་མཁྱོགས་པོར་མཐོང་བྱབ་རྒྱ་
རེད།” ཟེར། དེ་ནས་ཅུང་ཟད་འགོར་རྗེས་ཡང་སྤྱང་གིས་བཤད་རྒྱུ། “ལུག་ཁྱུ་གང་ན་ཡོད། ལུ་
གུ་གང་ན་ཡོད།” ཅེས་དྲིས། བོང་བུས་བཤད་རྒྱུ། “སྐྱུ་ཞབས་སྤྱང་གི་ལགས། རྒྱུད་ཀྱིས་སྤྱགས་

དོགས་གནང་མི་དགོས། ཅུང་ཟད་ཅམ་ནས་ཁྱེད་ཀྱིས་ཟ་འདོད་པའི་དངོས་པོ་ཚང་མ་ཟ་རྒྱུ་ཡོད།
 ཤ་བཟན་དང་མ་མོ་ཡོད་ལ། ལུ་གུ་ཡང་ཡོད།” ཅེས་ཟེར་ནས་སྐད་ཆ་ཤོད་ཞོར་ལ་བོང་བུའི་གོམ་
 ཁ་རྩེ་མཁྱེགས་སུ་བཏང་ནས་ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱིས་སྒེ་པའི་ནང་ལ་ཐོན། ཁོས་སྤྱང་གི་རྒྱབ་ལ་འཁུར་
 བས་རྒྱགས་ཞོར་ལ་སྐད་གསང་མཐོན་པོས། “མི་ཚང་མས་ལྟོས་དང་། བདག་གིས་སྤྱང་གི་ཞིག་
 རྒྱབ་ལ་ཁུར་ཡོད།” ཅེས་གི་བཏབ། མི་ནམས་ཀྱིས་ཐོས་མ་ཐག་རང་རང་སོ་སོའི་སྒྲ་རེ་དང་།
 མདུང་། རལ་གྱི་སོགས་མཆོན་ཆ་མང་པོ་ཐོགས་ནས་སོད་སོད་རྒྱབ་རྒྱབ་ཀྱི་སྐད་ཆེན་པོ་སྒྲིག་
 བཞིན་སྤྱང་གིའི་སྤྱོད་ལ་རྒྱག

མི་ནམས་ཀྱིས། “སྤྱང་གི་མ་རུངས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྤྱང་ཆོའི་སྒོ་ཕྱགས་རི་འབྲའི་མང་པོ་ཞིག་
 བསད་པ་མིན་ནམ། དེ་རིང་ཁྱོད་གང་ལ་འགོ་རྒྱུ་ཡིན། སྤྱང་ཀན་ཁྱོད།” ཅེས་གཤེགས་གཤེགས་གཏོང་
 བཞིན་སྤྱང་གི་ལ་རུང་རྟེན་གྱི་པར་རྒྱག། སྤྱང་གིས་གནས་ཚུལ་འདི་མཐོང་རྗེས་སུ་ཡག་པོ་མིན་
 པ་ཤེས་ནས་མཁྱེགས་པོར་བོང་བུའི་རྒྱབ་ནས་ས་ལ་མཆོངས་ཏེ་འབྲོ་གྲབས་བྱས་མོད། འོན་ཀྱང་མི་
 ནམས་རང་གི་ཉེ་འཁོར་དུ་བསྐྱེད་པས་ཟིན་པས་འབྲོ་ཐབས་མ་བྱུང་བར་མི་ནམས་ཀྱི་ལག་དུ་ལྷུང་སྟེ།
 བཟོད་བསྟན་མི་ཐུབ་པའི་རུང་རྟེན་ཅིག་ཐུངས། སྐབས་དེར་སྤྱང་གིའི་སེམས་ལ་ངའི་ས་དང་མེས་
 པོ་ནམས་སེམས་ཅན་ཞིག་ལ་ཞོན་མ་ཁྱོད་། དེ་རིང་བདག་གིས་དཔོན་ཉམས་ཆེན་པོ་ཞིག་བསྟན་
 བས་བོང་བུ་ལ་བཞོན། བདེ་སྦྱིད་མི་རྒྱུང་བ་ཞིག་ཐོབ་རུང་། ད་ནི་རང་གི་གཅེས་པའི་སློག་ཀྱང་
 ཡལ་ལ་ཁད་ཀྱང་། ཨ་ཁ་ཁ་ཞེས་བསམས།

དེ་ལོ་དང་། ལ། སྤེལ། ཏྲ་བཅས་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད།

ནགས་ཚལ་ནང་དུ་ཚང་མས་ཆེས་སྒྲོར་མི་འབབ་པ་ནི་གཡོ་སྒྱུ་ཆེ་བའི་སྤོ་མོ་ཁོ་ན་རེད། ཁོས་ཚང་མར་མགོ་སྒྲོར་བཏང་སྟེ། རང་ལ་ཁི་བཟང་མང་ཙམ་རག་ཐབས་བྱས་ནས་ཉི་མ་གཏོང་བ་དང་། གཞན་ལ་གཞོན་འཆོ་དང་ཅེད་སྒྱུད་བྱས་ནས། བྱིས་མཆོས་གཡས་གཡོན་ཚང་མ་ཁོས་སྒྱག་ལ་མ་སྒྱར་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད། འོན་ཀྱང་། ཁོ་ལ་ཉེས་ཆད་གཅོད་ཐབས་ཤིག་སྤྲོས་ཀྱང་མ་རྟོག་པར་དུས་ཡུན་རིང་པོར་ལུས།

ནགས་འདབས་སུ་སྤེལ་ཞིག་འདུག་པ་དེ་ཉིད་སྤོང་པོ་ཞིག་གི་ཅེ་མོར་འགོས་ཏེ། དཔལ་ཐོག་གཉེར་མས་ཁེངས་པའི་བར་ནས་བསམ་མནོ་བཞི་གསུམ་བརྩ་གཉིས་དང་། སྒོ་ཅེ་ཉི་ཤུ་ཅེ་ལྔ་བཀོད་མཐར་བྱ་ཐབས་ཤིག་རྟོད། ཁོའི་ཡིད་ལ་རྩས་དེ་བྲན་མ་ཐག་ཏུ། སྒོ་སྤང་ཁོང་དུ་མ་ཤོང་བར། སྤོང་མགོ་ནས་མར་མཆོངས་ཐེངས་གཅིག་གིས་སར་བབས་ཏེ། ཁོས་བསམ་ཚུལ་སྤོང་ཅའི་རི་བོང་ལ་བཤད། རི་བོང་གིས་དེ་ཐོས་མ་ཐག་ཏུ། མིག་ནང་དུ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་མདངས་ཤིག་ཤར་བུང་བས། སྤེལ་གྱིས་ཀྱང་རི་བོང་ད་དུང་ཡིད་མ་ཆེས་པ་དེ་ཤེས་ནས་བཤད་རྒྱུར། “འགྲོ། རྟོད་ཀྱི་རྩ་བར་མི་འགྲོ་ན། ང་སྤོ་མོ་བཅའ་བར་འགྲོ། རྟོད་ཀྱིས་པ་གི་རི་མགོ་ནས་སྤོས་ཤིག” ཅས་ཟེར།

སྤེལ་གྱིས་སྤོ་མོ་ཐོང་མ་ཐག་ཏུ། སྤང་མགོ་དམའ་ཞིང་སྤྲོན་པོའི་སྒོ་ནས་བཤད་རྒྱུར། “ཨ་ཅེ་སྤོ་མོ་ལགས། འདི་ག་རྟོན་སྤོང་ན་ཆེས་ཞིམ་མངར་ལྡན་པའི་བས་ནི་གང་རེད་ལགས།” སྤོ་མོས། ‘ཞིམ་མངར་ལྡན་པ།’ ཞེས་པའི་ཆོག་དེ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་རྩ་ཡར་བསྐྱངས་ནས་བཤད་རྒྱུར། “འདི་ནི་ཏ་ཅང་སྤོ་བ་འཕེལ་བའི་གནད་དོན་ཞིག་རེད་ལ། ཅི་ཞིག་ལ་ཆེས་ཞིམ་མངར་ལྡན་པའི་བས་ཡིན་

པ་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་ཤེས་སམ།” ཞེས་ཕྱིར་དྲིས་བྱུང་བ་ལ་སྒྲེལ་ན་རེ། “ངས་ཀྱང་ད་ལྟའི་བར་དུ་ཐོས་མ་ཁྱོད་། ངས་དེ་རིང་གོ་ཚུལ་ལྟར་ན། འཇིག་རྟེན་ཐོག་ཆེས་ཞིམ་མངར་ལྡན་པའི་ཟས་ནི་རྟའི་རྒྱུ་ཤ་རེད་ཟེར། ཡིན་ནའང་། དེ་ནི་ཁ་ནང་ལ་ཡོང་བར་ཉ་ཅང་དཀའ་བར་འདུག སྤྱིག་ལ་དེ་རག་འདོད་ན། ཐོག་མར་དེའི་རྩ་མ་རང་གི་མཇུག་མ་དང་སྤོ་མོ་ཞིག་སྒྲེལ་དགོས་པར་འདུག” ཟེར། “དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཡིན།” བ་མོ་འཚུབ་ཆ་ལངས་ནས་ཕྱིར་སྒྲེལ་ལ་དེ་ལྟར་དྲིས། “རྩ་མ་གཉིས་སྤོ་མོ་ཞིག་མ་མཐུད་ཆོ། རྟ་འདོག་པར་གྱུར་ན་རྩེས་མི་ཟིན་པ་རེད།” ཅས་བཤད་པ་དང་མཉམ་དུ། སྒྲེལ་གྱིས་མ་ཡི་ན་བར། “ཨ་ཅེ་མ་མོ་ལགས། ང་འདིར་ཡོང་དུས་རྟ་ཆུན་ཞིག་སྤང་གཤོང་དུ་གཉིད་ཡུར་འདུག” ཅས་གསང་གསུམ་བཤད།

མ་ཡིས་སྒྲེལ་གྱི་ཆོག་དེ་ཐོས་རྗེས། ཁོས་དེར་བསམ་མོ་གཏོང་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་། གདོང་དུ་འཇུར་ལྟོག་གང་ཡང་མི་སྟོན་པར་སྤང་མེད་དུ་བཞག་ནས་དལ་ཞིང་སྟོད་པའི་ངང་བཤད་རྒྱུ། “ཅི་ཞིག་ལ་ཆེས་ཞིམ་མངར་ལྡན་པའི་ཟས་ཡིན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ད་དུང་ཅུང་གཅོད་གང་བཟང་བྱོས། ཨ་མའི་བུ་ལ་དལ་དགོས། ཞེས་པའི་དཔེ་ལྟར་ངང་རྒྱུད་ཐུང་བྱ་མི་རུང་། རེད་གཉིས་རྩེས་ནས་སྤར་ཐུག་དུས་སྟོད་སྟོད་ངང་གོས་བྱ། ཡིན་ནའང་དོན་དག་འདི་གཞན་ལ་མ་བསྐྱགས་ན་ལེགས།” ཞེས་བཤད་དེ་རྩ་ཆེན་གཡུག་བཞིན་པར་བྱིན།

སྒྲེལ་གྱིས་ཚུལ་དེ་མཐོང་སྟེ། སྤར་ཡང་ཕྱིར་མི་ལོག་ཐབས་མེད་དུ་གྱུར།

མ་པར་ཅམ་སོང་ནས་ཁ་ཕྱིར་འཁོར་ནས་ལྟ་དུས་སྒྲེལ་མེད་པ་མཐོང་སྟེ། ལྟར་དུ་ཕྱིར་འཇབ་གྱིན་འཇབ་གྱིན་སྒྲེལ་གྱིས་བཤད་པའི་རྟ་དེ་བཅའ་བར་བྱིན། རྟ་ཉིན་གང་པོར་པར་རྒྱག་ཚུར་རྒྱག་གིས་ངལ་ཡོད་པས་གཉིད་དུ་ཡུར་འདུག བ་མོས་རང་གི་རྩ་མ་དང་རྟ་རྩ་གཉིས་མཉམ་དུ་དམ་པོར་བསྐྱམས་རྗེས་རྟའི་རྒྱུ་ལ་སོ་ཆེན་པོ་ཞིག་བཏབ། རྟ་སྟོ་བྱར་དུ་རྒྱུ་ལ་ཆ་ཤར་བརྒྱབ་པས་བསམ་ཡོང་དུན་ཡོང་མེད་པར་ཤུགས་ཀྱིས་མཐུན་དུ་མཆོངས་ཤིང་འདོགས། བ་མོ་རྟ་ཡིས་དུད་པས་ཁ་ནས། “ཨ་ཡོ། ཨ་ཡོ། ང་ཤི་སོང་།” ཞེས་དུ་འབོད་བྱས།

སྒྲེལ་དེ་ཤིང་སྟོང་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་རྟས་མ་འདུད་པར་བལྟས་ནས་ཡོད་པའི་སྐབས། སྤང་གིའི་བྱ་སྐད་གོ་བས་གང་མོ་ཤོར་ཐག་ཆོད་དེ། ཤིང་སྟོང་ཅེ་ནས་མར་ལྷུང་སྟེ་རྒྱུ་ས་ལ་བརྒྱབས་པས་རྒྱུ་དམར་པོར་གྱུར།

རི་བོང་གིས་སྒྲིལ་སར་ལྷུང་བ་དང་རྒྱབ་དམར་པོར་གྱུར་པ་མཐོང་བས་གད་མོ་བོ་ནས་ཏུབ་ཆ་ཆེན་
པོ་ཞིག་བརྒྱབ་པས། ཁོའི་ཡ་ཁ་རལ་བས་ཁ་ཤོ་རྩ་གྱུར།

ཏྲ་གཉིད་པའི་སྐབས་སུ་ལངས་ནས་སྡོད་པ་དང་། སྒྲིལ་གྱི་རྒྱབ་དམར་པོ་ཡིན་པ། རི་བོང་ཁ་ཤོ་བ།
ཐ་མོའི་ལུས་སྟེང་དུ་སྡོ་ཐིག་ཡོད་པ་བཅས་དུས་དེ་ནས་བྱང་བའི་ཤོད་སྡོལ་བྱང་།

གཡུ་ཡི་རིལ་མ་གཏོང་བའི་གཡང་ལུག

དེ་ཡང་སྟོན་ཞིག་གི་དུས་སུ། སྤྱིད་ཀྱི་མེ་ཏོག་ར་བ་ཞེས་རྩ་ཆུ་གཉིས་འདྲེས་ཀྱི་འབྲོག་པའི་ཡུལ་
སྤྲོངས་ཤིག་དུ། གཡོག་ཆན་བཟ་ལོ་ཞེས་འབོད་པ། ཁ་བདེ་བའི་འབྲོག་པ་དབུལ་པོ་ཞིག་ཡོད་པར།
བྱིམ་དུ་རྩུ་ཞོར་ར་མའི་རིལ་མ་ཅམ་ཞིག་ཀྱང་སྟོན་རྩུ་མེད་པས། དུས་རྩུན་ཕྱག་བྱིམ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ལུག་རྩི་ཞོར་རྩི་ལ་སོགས་གཡོག་ལས་སྣ་ཆོགས་བྱས་ཏེ། ལྟོགས་སྒྲིམ་དང་འབྲུག་གང་གི་སྤྱག་
བསྐལ་ནང་དུ་ཉི་མ་འཕུད་ཐབས་དང་འཆོ་བ་འབྱོལ་ཐབས་བྱས།

ཉིན་ཞིག་གཡོག་ཆན་བཟ་ལོས་སྤྱད་གི་ཞིག་གི་ཁ་ནས་ལུ་གུ་རྩུང་རྩུང་ཞིག་གི་སྟོག་བསྐྱབས་ཏེ།
རང་གི་བྱིམ་ལ་བྱིར་འོང་ནས་རིན་ཆེན་ཞོར་བུ་ལྟར་བདག་སྦྱོང་ལེགས་པོ་བྱས། ཉིན་ཁ་ཤས་སོང་
རྗེས། ལུ་གུ་དེས་བཏང་བའི་རིལ་མ་ཐམས་ཅད་གཡུ་ཡི་རིལ་མ་རྒྱང་རྒྱང་ཡིན་པས། གཡོག་ཆན་
བཟ་ལོ་དག་འཕྲོ་སྒྲེས་ཏེ་འདི་སྐད་དུ། “གཡང་ལུག་འདི་ནི་གནམ་ཆན་མས་ང་ལ་གནང་བ་ཡིན་
ནོ། །”ཞེས་ལུ་གུ་དེའི་མིང་ལ་བཟ་ཤིས་གཡང་ལུག་ཅིས་བཏགས། འབྲོག་ཡུལ་དེའི་མི་ཆང་མས་
གཡོག་ཆན་བཟ་ལོ་ཆང་ལ་གཡུ་ཡི་རིལ་མ་གཏོང་བའི་གཡང་ལུག་ཅིག་ཡོད་པ་ཤེས་རྗེས། ཕྱག་
བྱིམ་དག་གི་རྩུ་ཞོག་ཏེ་ཞོར་ལུག་གསུམ་བྱུ་དང་བྱུ་བྱས་ཏེ་དེད་འོང་ནས་གཡུ་ཆོང་བརྒྱབ་པ་མ་
ཟད། ཁོའི་མིང་ཡང་རང་ཤུགས་སུ་གཡོག་ཆན་བཟ་ལོ་ནས་ཨ་པ་བཟ་ལོ་དུ་སྦྱར།

དེ་ནས་བརྒྱུད་ཨ་པ་བཟ་ལོའི་བསམ་པ་ནམ་ཡང་གཡུ་ཆོང་ཁོ་ནའི་ནང་དུ་འཁོར་སྟེན། གཡུ་ཡི་
རིལ་མ་གཏོང་བའི་ལུག་ལ་གཅིས་སྦྱོང་བྱེད་པ་སྤར་ལས་རྩི་ཞན་དུ་སོང་བར་མ་ཟད། ཉིན་ཞིག་ཨ་
པ་བཟ་ལོས་གཡང་ལུག་འདིས་ཉིན་རེར་གཡུ་ཡི་རིལ་མ་ཐེངས་གཉིས་གསུམ་ཅམ་ལས་གཏོང་མི་

ཤེས། གལ་ཏེ་ཁོ་བཤས་ཆོ་གཡུ་ཡི་རིལ་མ་ཡོད་ཆད་པོ་ཐེངས་གཅིག་ལ་སྒྲངས་ཆོག་ཅེས་བསམས་
 ཏེ། གཡང་ལུག་བཤས་ནས་རྒྱ་མ་གཤགས་པ་ན། རྒྱ་མའི་ནང་དུ་རྒྱའི་རིལ་མ་ཁ་ཤས་ལས་གཡུ་ཡི་
 རིལ་མ་གཅིག་ཀྱང་མི་འདུག དེ་ནས་བརྩུང་གཡང་ལུག་མེད་པས་ཨ་པ་བཟ་ལོའི་རྒྱ་ཐོག་ཏྟ་ནོར་
 ལུག་གསུམ་ལ་ལ་ཇག་རྒྱན་གྱིས་དེད། འཕྲོ་མ་ནད་ཡམས་གྱིས་ཤི་ཆར་བས་ཨ་པ་བཟ་ལོ་སྒར་
 བཞིན་ཕྱག་ཁྱིམ་ནམས་ཀྱི་གཡོག་རྩི་ཏུ་གྱུར་པར་མ་ཟད། ཁོའི་མིང་རང་ཤུགས་སུ་ཨ་པ་བཟ་ལོ་
 ནས་གཡོག་རྒྱན་བཟ་ལོ་ཏུ་གྱུར་ཏོ། །

རི་དྲགས་བཅི་རྒྱུ་གཏམ་རྒྱུ།

སྒོན་ས་ཆ་ཞིག་ན། བསམ་པ་གནག་ཅིང་སྒྱུར་བ་རྩལ་པ། སྒོབས་དང་འབྱོར་བ་ཏུ་ཅང་ཆེ་བའི་
རྒྱལ་པོ་ཞིག་གནས། རྩལ་ཅིག་ལ། རྒྱལ་པོ་དེར་མི་ལམ་ཡ་མཆན་ཅན་ཞིག་མིས། རང་ཉིད་ཀྱི་ཕོ་
བྱང་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་འོད་ཀྱིས་ཁེངས་ཤིང་། མངའ་ཁོངས་ཀྱི་གནམ་ས་ཀླན་ཏུ་འོད་ཀྱིས་ལྷག་
པར་གསལ་བར་བྱས་པ་མཐོང་སྟེ། འདི་ལྟ་བུའི་འོད་ངོ་མཆར་ཆེ་བ། ལྟ་བུ་ཆོག་མི་ཤེས་པ་ཞིག་
གང་ནས་བྱུང་ངམ་སྟུམ་ནས་འོད་འཕྲོ་སའི་ཕྱོགས་དེར་བལྟས་པ་ན། གནས་ཆལ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་
དཀྱིལ་ན་གསེར་བཙོ་མ་ལྟ་བུའི་ལུས་ཀྱི་བ་སྤྱོད་ཀྱིས་ནས་འོད་ཟེར་འཆར་ཏེ། གནས་དེ་དག་རབ་ཏུ་
གསལ་བར་བྱས་པའི་རི་དྲགས་གཅིག་བག་པའ་ཅིང་བདེ་བར་གནས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་མཐོང་། རྒྱལ་
པོ་གཉིད་ལས་སད་རྩིས་མདང་དགོང་གི་མི་ལམ་དེ་ཡིད་ལ་ཤར་བཞིན། རི་དྲགས་དེའི་པགས་
པས་རང་གི་ཁྲི་ལེགས་པར་བརྒྱན་ཏེ། དེའི་སྤྱིང་དུ་བཞུགས་རྒྱ་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་སྟུམ་པའི་མོད།
བརྒྱབ་སེམས་ཀྱིས་ཡིད་འཁྲུགས་ཏེ། དེ་མ་ཐག་མངའ་འོག་གི་སྒོན་པོ་ཆང་མ་དང་། འབངས་མི་
སེར་ནམས་བསྐྱུས་ནས་བཀའ་ཆོག་བསྒྲགས་དོན། “མདང་དགོང་བདག་གི་མི་ལམ་དུ་མཐོང་བའི་
རི་དྲགས་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱུས་མཐོང་ཞིང་ཐོས་ན། དེ་ལ་བདག་གིས་རྒྱལ་སྤྱིད་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཕྱེད་ཙམ་
སྤྱིན་ནོ། །”ཞེས་སྒྲས་སོ། །

དེར་སྒོན་པོ་ཆེ་དགུ་ཆང་མས་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཡིད་ལ་བཅངས་ནས་ཡུལ་གང་ས་གང་དུ་འཆོལ་
བར་ཕྱིན་ཀྱང་། མ་རྟེན་པར་ཡིད་ལྷག་བཞིན་ཕྱིར་ལོག་གོ། དེའི་ཆོ། རྒྱལ་པོའི་མངའ་འོག་གི་བྲན་
གཡོག་དབུལ་པོ་ཞིག་ཉིན་རེར། ཡུལ་དེའི་ཉེ་འཁོར་གྱི་གནས་ཆལ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ཁྲོད་དུ་བྱུང་
ཤིང་འཇུ་བར་འགོ་བཞིན་ཡོད་ལ། གནས་ཆལ་དེའི་ཁྲོད་ན་རྒྱ་མཚན་རྒྱུང་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་
པར་བཀལ་ཚུར་བཀལ་བྱེད་དགོས།

ཉིན་ཞིག་དབུལ་པོ་དེ་ཆུར་བཀལ་ཏེ་ནགས་འཕུ་བའི་སྐབས་སྒོ་བྱར་དུ་ཆར་ཞོད་ཆེན་པོ་ཞིག་བབས་
བྱུང་བས། ཁོས་བྲེལ་འཆུབ་ཀྱིས་བཏུས་པའི་བྱད་ཤིང་ནམས་གཅིག་ཏུ་སྒྲིལ་ཏེ་ཆུ་ཁར་སྒེབས་པ་ན།
ཆུ་དེ་ཆེ་ཏུ་བྱུག་པས་བཀལ་བའི་སྐགས་མ་རྙེད་པར་ཡིད་སྒྲོ་བཞིན་བསྐད་ཀྱང་། ཆུ་ཕན་ནི་རིམ་
ཀྱིས་རྒྱུ་ཆེན་རྒྱུ་ཆེར་སོང་བས། ཁོའི་བསམ་པར། ཁོ་བོ་ཆུ་འདི་བྲི་བའི་བར་དུ་བསྐྱུགས་ན་ནི་
སྟོགས་གང་གིས་འཆི་ངེས་པས། དེ་ལས་ད་བཀལ་བར་བྱས་ན་ཐར་ཐུབ་པའི་ངེས་པ་ཨི་འདུག་སྟེ་
སྟོ། ཆུ་དེར་བཀལ་བ་ན་སྐབས་ཤུགས་ཀྱིས་ཁོ་དང་བྱད་ཤིང་ནམས་ཆུས་འབྱེར་རོ། །

དེར་དབུལ་པོ་སྐྱག་སྒྲངས་དང་གདུང་བ་དྲག་པོས་དུ་འབོད་རབ་དུ་བསྐྱུགས་པ་ན། ནགས་དེར་
གནས་པའི་རི་དྲགས་བསེ་རུས་ཐོས་ཏེ། སྤྱིང་རྒྱུ་པོས་ཐུར་དུ་ཆུ་ཁར་ཕྱིན་ནས་རང་སྟོག་ལ་མ་
འཛོམས་པར་ཆུ་རུ་མཆོངས་ཏེ་དབུལ་པོ་དེ་བསྐྱུབས་སོ། །དུས་ལུན་རིང་ཙམ་འགོར་རྗེས་དབུལ་
པོ་དེའི་དྲན་པ་གཞི་ནས་སོས་ཏེ་བལྟས་པ་ན། རང་གི་མདུན་ན་འོད་ཀྱིས་གང་བའི་རི་དྲགས་ལ་
མཆོན་ཅན་ཞིག་འདུག་པ་མཐོང་ངོ་། དེར་ཁོ་བོའི་སེམས་སྲུང་གིན་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟོག་སྒྲོབ་མཁན་
ནི་རི་དྲགས་འདི་ཡིན་པ་ཤེས་ཏེ། “དྲིན་ཅན་གྱི་རི་དྲགས་ལགས། བྱེད་ཀྱིས་ངའི་སྟོག་བསྐྱུབས་
པས་བཀའ་དྲིན་ཅི་ལྟར་གཟོའམ།” ཞེས་དྲིས་པར། རི་དྲགས་བསེ་རུས། “བདག་ལ་བྱེད་ཀྱིས་
བཀའ་དྲིན་ནི་གཟོ་མི་དགོས་མོད། བྱེད་རང་ཕྱིར་གྲོང་དུ་སོང་བ་ན། རི་དྲགས་བསེ་རུ་ཞེས་ལུས་
ཐམས་ཅད་འོད་ཀྱིས་ཁེངས་པ་ཅན་ཞིག་གིས་དེ་རིང་ང་ཆུ་ལས་བསྐྱུབས་སོ། ཞེས་པའི་གཏམ་མ་
སྒྲ་ཞིག་ ངའི་ལུས་ནི་སྟེག་པ་ཅན་གྱིས་བཟུང་རུང་བས། འཆོ་བ་ཡོང་དོགས་ཀྱིས་གསོངས་ཤིག་
དང་། བཀའ་དྲིན་གཟོ་བ་ནི་དེ་ལས་ལྷག་པ་མེད་དོ། །”ཞེས་གདམས་སོ། །

དེ་ནས་དབུལ་པོ་དེ་ཉིན་རེར་བྱད་ཤིང་འཕུ་བར་འགོ་སྐབས། རི་དྲགས་བསེ་རུས་ཆུ་པོ་དེ་ལས་
ཕར་བསྐྱུལ་ཆུར་བསྐྱུལ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་དོ། །སྐབས་དེར། རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཆོག་ལུལ་ཕྱོགས་
དེར་བྱུབ་པས་དབུལ་པོའི་ན་ལམ་དུ་འང་གཏམ་དེ་ཐོས། དེར་ཁོ་རང་རྒྱལ་པོའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་
བྱེད་ཙམ་སྟེར་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྟེད་ནས་ཐུར་བ་ཐུར་དུ་རྒྱལ་པོའི་སོ་བྱང་དུ་ཕྱིན་ཏེ། “རྒྱལ་པོ་ལགས་
ཀྱིས་འཆོལ་བཞིན་པའི་རི་དྲགས་དེ་བདག་གིས་མཐོང་ངོ་། །”ཞེས་གཏམ་སྒྲས་པ་ན། རྒྱལ་པོས་
མི་མངགས་ཏེ་དབུལ་པོ་སོ་བྱང་དུ་བསུས་ནས་གཏམ་དྲིས་པར། དབུལ་པོས་རང་ཉིད་ཆུ་ལས་
བསྐྱུབས་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་དུ་བཤད་དོ། །

དེར་རྒྱལ་པོ་རབ་དུ་དགའ་ནས། “དེ་ལྟ་བུའི་རི་དྲགས་གང་ན་འདུག་གམ། བྱེད་ཀྱིས་ལམ་སྟོན་བྱེད་
དང་།” ཟེར་ནས། རྒྱལ་སྟོན་འཁོར་དང་བཅས་པས་མདའ་གཞུ་མདུང་གསུམ་དང་ཁབ་ཚོག་སོགས་

ལུས་སུ་དམག་ཆས་སྤྲོད་ཏེ། དབུལ་པོའི་རྒྱུ་ལྷན་ལྷན་ཆལ་དུ་བྱིན། དབུལ་པོས་རྒྱལ་
པོར། “རི་དྲགས་དེ་ནགས་ཆལ་འདིའི་དཀྱིལ་དུ་མཆིས་སོ། །”ཞེས་སྤྲོས་པ་དང་། རྒྱལ་པོས་བཀའ་
པལ་སྟེ། འཁོར་དམག་རྣམས་ལ་ནགས་ཆལ་ཆེན་པོ་དེའི་ཕྱོགས་བཞིར་བསྐོར་དུ་བཅུག་སྟེ་རིམ་
གྱིས་ནགས་དཀྱིལ་དུ་བྱིན་པ་ན། དངོས་གནས་རི་དྲགས་དེ་ལུས་ཐམས་ཅད་འོད་གྱིས་བྱལ་བའི་དང་།
ཡ་མཚན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་འདུག་པ་ཀུན་གྱིས་མཐོང་ངོ་། རི་དྲགས་བསེ་རུས་ཀྱང་དོན་ཅི་བྱུང་
བ་ཤེས་ཏེ། ད་ནི་ཤི་བ་ལས་འོས་མེད་དོ་བསམ་བཞིན་གདོང་མཆི་མས་གང་བ་དང་། མགོ་པོ་
མཐོར་བཏོགས་ཏེ་མིག་རིག་རིག་བྱེད་བཞིན་ལྷ་བར་བྱེད།

དེར་འཁོར་དམག་ཐམས་ཅད་འཛིན་པར་བྱིན་པ་ན། འོད་གྱིས་མ་བཟོད་པར་མདུན་དུ་འགྲོ་སྐབ་
མཁན་ནི་གཅིག་ཀྱང་མ་བྱུང་ངོ་། རྒྱལ་པོས་དབུལ་པོར་མདའ་གཞུ་སྤྲད་དེ། “ཁྱོད་གྱིས་མདའ་
མོངས་ཤིག” ཅེས་བཀའ་བསྐོས་པས། དབུལ་པོས་ཀྱང་སྟོན་སྟོག་བསྐྱབས་པའི་དིན་ཡོངས་
སུ་བརྒྱུད་དེ། ཡིད་ལ་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་ཡོངས་སྟོན་ཉག་གཅིག་བསམ་བཞིན་མདའ་འཕངས་པ་ན།
མདའ་དེས་རི་དྲགས་བསེ་རུའི་ལག་པ་གཡས་པར་ཕོག་གོ། དེ་མ་ཐག་འཁོར་དམག་རྣམས་རྒྱག་
ནས་རི་དྲགས་བསེ་རུ་བསྐྱམས་ཤིང་བཀྱིགས་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་བྱེད་ཏོ། །

དེའི་ལུས་མོར་རྒྱལ་པོས་དབུལ་པོ་དང་འཁོར་དམག་རྣམས་ལ་བཟའ་བཏུང་གུ་ཞོམ་པ་བཤམས་ཏེ།
གསོལ་སྟོན་ལ་བག་མེད་དུ་རྟོལ་བར་བྱས། རྣམ་ལངས་རྒྱུ་རྒྱལ་པོས་བཤན་པ་འགའ་བོས་ཏེ། རི་
དྲགས་བསེ་རུའི་པགས་པ་བཤུ་རུ་སོང་བ་ན། རི་དྲགས་བསེ་རུ་དེ་སྤར་བཞག་པའི་ཤུལ་དུ་མེད་
པས། རྒྱལ་སྟོན་རྣམས་སྒེལ་སྤངས་གྱིས་ཁང་མིག་རེ་རེ་དང་། བར་འབྱམས་རེ་རེར་བཙལ་ཀྱང་
མ་རྟེན་དོ། །

སྐབས་དེར་ནམ་མཁའ་ནས་སྟོ་བྱར་དུ་ཀུན་གྱིས་བལྟ་མི་བཟོད་པའི་འོད་ཟེར་ཆེན་པོ་ཞིག་དྲག་ཏུ་
འཕྱོས་ཏེ། ཐོག་མར་དབུལ་པོ་དེའི་མིག་གཉིས་ཞར་བར་གྱུར་པ་དང་། ལ་སྤྱོད་གཉིས་ལས་ཐག་ཕྱང་
སྟེ་ཤི་བ་དང་། བསམ་སྦྱོར་ངན་པའི་རྒྱལ་སྟོན་རྣམས་ཀྱི་ལ་ལའི་མིག་གཉིས་ཞར། ལ་ལས་ལག་པ་
གཉིས་ཆད་དེ་ལྷུང་། ལ་ལས་གདོང་ཆོག་པར་གྱུར་ཏོ། །

རི་བོང་སྒྲོ་ལྷན།

ཉེན་ཞིག་ལ་སྤྱང་གི་དང་ཕ་མོ་གཉིས་ནགས་ཚལ་ལས་ཐོན་ནས་མཉམ་དུ་ཆུ་འགམ་དུ་ཆུ་འཐུང་བར་བྱིན། སྐབས་དེར་རི་བོང་དཀར་པོ་གཅིག་དང་། ལུ་གུ་གཅིག་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་དུ་ཆུ་བའི་འགམ་ལ་ཆུ་འཐུང་བར་འོངས་པ་རེད།

དེ་ནས་སྤྱང་གིས་རི་བོང་དཀར་པོ་དང་ལུ་གུ་མཐོང་འཕྲལ། སེམས་ལ་ངན་བཀོད་ཅིག་བཅངས་ཏེ། མེ་ལྗེའི་མདོག་དང་འདྲ་བའི་ལྗེས་སྒྲོ་གོང་ལ་ལྷག་བཞིན་དུ། ཁ་ནས་ཁ་ཆུ་མཚམས་མི་ཆད་པར་བཞུར། ཁོས་ཕ་མོ་ལ་གཡལ་ཕ་མོ་ཞིག་བྱས་ཏེ། “ཀྱེ། གྲོགས་ཀྱི་ཁྱོད་ཀྱིས་ལྷོས་དང་། ང་ཚོའི་བསྐྱལ་བ་ངོ་མ་བཟང་། མདུན་གྱི་བཟའ་ཤ་གསོན་པོ་གཉིས་ཁ་ལ་ཡོང་ལ་ཁད་ཡོད། མཁྱོགས་པོ་ལག་པ་འགལ་བར་གྱིས་ཤིག”ཅེས་ཟེར། བཀྲ་མི་ཤིས་པའི་གཏམ་དེ། རི་བོང་དཀར་པོ་དང་ལུ་གུ་གཉིས་འཇིགས་ནས་འདར་བར་བྱེད། བལྟས་ཀྱིན་བལྟས་ཀྱིན་ཆག་སྒོ་ཆེན་པོ་གམ་དུ་བཅར་བས། སྒོག་ལ་ཉེན་ཁ་ཏ་ཅང་ཆེ། འབྲོ་བྱ་བས་བྱས་ན་འཕྱིས་སོང་བས། ལུ་གུ་ཆུང་ཆུང་གིས་ཕུས་མོ་འདར་འདར་ངང་རྒྱན་མི་ཆད་པར། “ཅི་བྱས་ན་བཟང་། ཅི་བྱས་ན་བཟང་།” ཞེས་རི་བོང་དཀར་པོ་ལ་བྲིས། རི་བོང་དཀར་པོའི་སེམས་ལ་ཐབས་རྒྱས་ཤིག་དྲན་ནས་ལུ་གུ་ཆུང་ཆུང་ལ་བཤད་རྒྱུར། “གྲོགས་པོ་ལགས། འཇིགས་སྐྱག་འབའ་ཞིག་བྱས་ན་ཆག་སྒོ་ལས་གཡོལ་མི་སྤྱབ། རེད་གཉིས་ཀས་སྤྱང་སྒྲོ་བས་ཆེན་པོར་བསྐྱེད་ནས། དག་པོར་པར་རྒྱལ་བྱས་ན། ད་དུང་འཆི་ལམ་ལས་ཐར་ནས་གསོན་ཐབས་ཤིག་རྟེན་སྲིད།” ལུ་གུས་མཆུ་རྟེན་བྱེད་བཞིན། རི་བོང་དཀར་པོ་ལ་སྐད་དམའ་མའི་ངང་། “པར་རྒྱལ་བྱེད་པ་ནི། རང་ཉིད་རང་གིས་ཤི་ལམ་དུ་བསྐྱལ་བ་མ་ཡིན་ནམ།” ཞེས་ཟེར།

=192=

ཨ་ཁུ་དེ་པོ་དང་གཡོ་ཅན་ལ་མོ།

ཉིན་ཞིག་ལ། སྤོ་མོ་ཞིག་སྟོགས་དྲགས་ནས་གང་སར་ཟས་འཚོལ་བར་བྱིན་ཡང་། ཟས་ཁམ་གང་
ཡང་མ་ཉེད་པ་རེད། དེ་ནས་ཁོ་ཡིད་ཐང་ཆད་དེ་འབྲར་འབྲོར་ངང་ནགས་འདབས་ཤིག་བརྒྱད་
དུས། རྫོང་ཅེ་ཞིག་ན་དེ་པོ་ཞིག་གིས་མཆུ་ཏོ་འབྲད་བཞིན་ངལ་གསོས་ཡོད་པ་མཐོང་། སྐབས་
དེར་སྤོ་མོ་འདི་སེམས་ལ་ད་ནི་ཐབས་ཤེས་ཤིག་བཅུལ་ཏེ་དེ་པོ་འདི་ཟ་དགོས་སྟུང་། རྫོང་ཅེར་བྱིན་
ནས་བཤད་རྒྱུར། “ཨ་ཁུ་དེ་པོ་ལགས། བྱིད་རང་རྫོང་ཅེར་བསྐད་ནས་ཅི་བྱ། བྱིད་ཀྱིས་ད་དུང་ང་
ཚོ་ཤིན་ཏུ་དགའ་འོས་པའི་འཕྲིན་གསར་དེ་མ་ཐོས་སམ།” ཞེས་སྒྲུས་པས། དེ་པོས་ལན་དུ། “མ་
ཐོས། མ་ཐོས་ལགས། འཕྲིན་གསར་ཅི་ཡོད་ལྟར་བར་གསུངས་དང་།” ཞེས་སྒྲུས། སྤོ་མོས། “ངོ་མ་
བཤད་ན་དེ་རིང་བདག་འདིར་ཡོང་དོན་ནི་འཕྲིན་བཟང་དེ་བྱིད་ལ་སྟོག་ཆེད་ཡིན། སྟོག་ཆགས་
ཡོངས་ཀྱི་འཕྲས་མི་ཚོགས་ཆེན་ཁ་སང་དངོས་སུ་གྲོལ་ནས། ཚོགས་འདུའི་སྟེང་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་
ལྟར་ན། སྟོག་ཆགས་སོ་སོའི་བར་དུ་ཡུན་རིང་མཛའ་མཐུན་ཞི་བདེ་བྱས་པ་དང་། རྗེས་སྟོགས་ནས་
སྟོག་ཆགས་ཀྱི་སྤིང་འདིར་སུ་ཡང་གང་ལ་སྒྲག་མི་དགོས་པར། ཚང་མས་རང་དབང་རང་འདོད་
དང་དགའ་སྟོབས་བདེ་སྦྱིད་ངང་འཚོ་བ་རོལ་ཆོག་པ་རེད། དེའི་ཕྱིར་བྱིད་ཀྱང་མར་བོབས་དང་ངེད་
གཉིས་ཀས་བཟ་ཤིས་པའི་ཚོགས་ཆེན་དེ་བསྐྱས་པར་ཉེན་འབྲེལ་ཁུ་ལགས།” ཞེས་བཤད། སྤོ་
མོ་ནི་སྤྱང་གྲང་འཛོམས་ལ་གཡོ་ཐབས་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་པོས་སྤོ་མོ་སྤོ་མོ་ལ་ཞེས་པས། ཁོས་སྤོ་
མོར། “སྟོགས་བཟང་སྤོ་མོ་ལགས། ད་ཐེངས་བྱིད་ཀྱིས་ང་ལ་འཕྲིན་བཟང་ཞིག་འབྲེར་ཡོང་འདུག
བཀའ་ངིན་ཆེ། ངོ་མོའི་བཀའ་ངིན་ཆེ།” ཟེར་ཞོར་སྟེ་བསྐྱངས་ནས་ནགས་གསེབ་ཏུ་རྒྱུང་ལྟ་བུས།

གླུ་བུ་ལྟ་བུ་མེད་པར། “ཁྱེད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་ལ་ལྟ་བུ་བཞིན་ཡོད། གླུ་བུ་
 མར་བོ་བས་ཤིག” ཅེས་སྒྲུས་པས། དེ་པོས། “ཨོ། མི་རིང་བའི་ས་ན་སྤྱང་གི་གཉིས་ཁ་ཆེ་ཆེར་
 གདངས་ནས་ཕྱོགས་འདིར་རྒྱག་འོང་གིན་འདུག” ཅེས་བཤད་པས། བུ་མོ་དངངས་སྒྲག་སྒྲེས་ཏེ་
 ལུས་ཡོངས་འདར་སིག་སིག་བྱེད་བཞིན། “བདེ་མོ་བྱོས། རྩེས་ནས་མཇུག་ ང་གླུ་བུ་འབྲོ་རན་
 འདུག” ཟེར་ནས་པར་རྒྱག་ཅིས་བྱས། མཚམས་དེར་དེ་པོས་གླུ་བུ་ལ། “ཁྱོད་ཀྱིས་བཟང་ལགས།
 ཁྱོད་ཅི་འདྲི་བྱེད་འབྲོ་དགོས། སྟོན་ཆགས་ཆོགས་འདུའི་སྤྱང་སྤྱང་ཡང་གང་ལ་སྒྲག་མི་དགོས་པའི་
 མཛེའ་མཐུན་ཞི་བདེ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནམ།” ཞེས་དྲིས་པས། བུ་མོས་འཆབ་འཆུབ་ངང་། “གཅན་
 གཟན་སྤྱང་གི་ཆོས་སྟོན་ཆགས་བར་དུ་ཞི་བདེ་བྱེད་པ་ང་རང་ཡིད་མི་ཆེས།” ཟེར་ཞོར། ཁ་བྱིར་
 འཁོར་ཏེ་དབྱགས་ཐེངས་གཅིག་གིས་རི་སྒང་ཞིག་གི་པ་རོལ་དུ་བྱོས།

བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་འི་བྱུང་བ་བརྗོད་པ།

དང་པོ། བོད་དུ་གསོ་རིག་ཐོག་མར་དར་ཚུལ་སྐོར།

བོད་ཀྱི་གཏམ་དཔེ་ལ། ནད་ལ་སྒྲ་བ་མ་ཞུ་བ། སྒྲ་ལ་སྒྲ་བ་ཚུ་ཁོལ་མ་ཟེར་བ་ལྟར། ལོ་ངོ་ཁྱི་ཕྲག་མང་པོའི་རིང་བོད་མི་ནམས་མདོ་དབྱས་མཐོ་སྤང་དུ་འཆོ་གནས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཁྲོད། ཚུ་ཁོལ་མས་མ་ཞུ་བའི་ནད་བཙོས་པ་དང་། མ་ཁ་ལ་མར་ཁུ་བྱུགས་ནས་ཁྲག་གཙོད་པ་སོགས་ལུས་གསོ་ནད་བཙོས་ཀྱི་ཉམས་ཐྱོང་སྤུན་སྲུང་ཆོགས་པ་ཞིག་བསགས་ཡོད།

སྤྱིར་བོད་ཀྱི་གནའ་བོའི་ཤེས་རིག་གི་འབྱུང་ཁུངས་ནི། ཞང་ཁུང་ཞེས་པ་དང་གི་མངའ་རིས་སྤུ་ཕྱིང་ས་ཁུལ་ཡིན་ཞིང་། ཕྱི་ལོ་ཕྱི་ལྷོ་ཀྱི་༡༩༡༧ ལོར་ཞང་ཁུང་འོལ་མོ་ལུང་རིང་དུ་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ་ཆེ་འཁྲུངས། རིག་གནས་སྤྱི་དང་བོན་ཆོས་ལ་མཁས་པར་གྱུར། སྐུ་བརྒྱུད་ཡོད་པ་ལས་དབྱེད་བྱ་བྱི་ཤེས་ཟེར་བ་གསོ་རིག་གི་བཀའ་སྤྱད་པ་པོར་གྱུར། ཁོང་གིས་ཡབ་ཀྱིས་ཟིན་བྲིས་བཏབ་པའི་ཉམས་ཡིག་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་བྱས་པ་དེར་གསོ་རིག་མདོ་དབྱུ་འབྲུམ་བཞི་ཞེས་གྲགས། དེར་དུས་ཀྱི་གསོ་རིག་འབྲུམ་བཞི་ཞེས་པ་ནི། རྒྱ་སྐུ་དབྱེད་བྱ་བྱི་ཤེས་ཀྱིས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་བྱས་པ་དེར་དུས་རབས་རིམ་བྱུང་གི་མཁས་པ་དུ་མས་ཁ་གསབ་བྱས་ཡོད། འདི་ནི་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་མཐོང་ཡིན།

གཉིས་པ། ཕྱི་ནང་བྱུང་སྒྲེལ་གྱིས་གསོ་རིག་དང་སྒྲེལ་མཛད་པའི་སྐོར།

བོད་རྒྱལ་སྲིད་བཅན་སྐམ་པའི་སྐབས་སུ། རྒྱ་གར་ནས་ལྷ་ར་རྟ་ཇ་དང་། རྒྱ་ནག་ནས་ཏན་མང་
དྲང་། ཏ་ཟིག་ནས་ག་ལེ་འོས་ཞེས་པའི་སྤྲན་པ་གསུམ་གདན་དྲངས། སྤྲན་པ་གསུམ་བགྲོས་ནས་
མི་འཛིགས་པའི་མཚོན་ཆ་ཞེས་པའི་སྤྲན་གཞུང་ཞིག་བཅུམས། ཕྱི་ལོ་༡༡༣ ལོར། རྒྱ་བཟའ་གིམ་
ཤིང་ཀོང་ཇོས་བོད་དུ་ཁྱིའ་ཡོང་བའི་གསོ་རིག་གི་དཔེ་ཆ་དེ་ཏ་ཤང་མ་ཏ་ཀྱིན་ད་དང་། ཁྱུང་པོ་ཅི་
ཅི། ཁྱུང་པོ་དོ་ཚུགས། རྒྱ་སྤྱག་གར་མཁན། ཅོག་ལ་སྤོན་ལམ་འབར་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱུར་བར་གྲགས།
ཁྲོམ་གྱི་ཡུལ་ནས་བི་ཆེ་ཅན་པ་ཤེ་ལ་ཏ་ཟེར་བའི་སྤྲན་པ་མཁས་པ་ཞིག་གདན་དྲངས། དེས་ཀྱང་
སྤྲན་ཡིག་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་བཅུམས་པ་དང་། དེའི་བུ་རྒྱུད་བོད་དུ་གནས་བཅས་པ་ལས་
བི་ཇི་ཞེས་པའི་སྤྲན་པའི་རིགས་རྣམས་བྱུང་། དེ་དག་རྒྱལ་པོ་མེས་ཨག་ཚོམ་གྱི་སྤྲན་ཡིན་ཞིང་།
ཁྱུང་པོ་ཅི་ཅི་དང་། དོ་ཚུགས། ཅོག་ལ་སྤོན་ལམ་འབར་སོགས་མཁས་པ་མང་པོ་བགྲོས་ནས་གསོ་
དབྱེད་གསར་འཁྱར་རྣམས་གཞིར་བབྱང་ནས་སྤྲན་དབྱེད་སྤྲོ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པ་བཅུམས།

①གཡུ་ཐོག་རྟིང་མ་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་ནི་ཕྱི་ལོ་༡༠༤ ལ་སྐྱུ་འབྱུངས། ཕྱི་ལོ་༡༤༣ ལོར། ཀོང་
པོ་སྤྲན་ལུང་དུ་སྤྲན་གྱི་སློབ་བྱ་བཅུགས། ཐོག་མར་སློབ་མ་སུམ་བརྒྱ་བསྟུས་ཤིང་། སློབ་ཡུན་ལོ་
བཅུ་གཏན་འབེབས་བྱས། བོད་རང་གི་སྤར་ཡོད་སྲོལ་རྒྱན་གསོ་དབྱེད་ལ་རྒྱབ་རྟེན་བཅོལ་ཞིང་།
སྐབས་དེའི་ཚྭ་གས་རིས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱི་སྤྲིང་པོ་སྤངས་ནས། གསོ་རིག་དཔལ་ལྷན་
རྒྱུད་བཞི་ཞེས་མིང་བཏགས་ནས་བསྐྱབ་གཞི་གཙོ་བོ་བྱས། སློབ་མ་སོ་སོའི་ཤེས་ཚད་དང་བསྟན་
པའི་མིང་བཏགས་ཀྱི་གོ་རིམ་གཏན་འབེབས་གནང་སྟེ། ②ཤེས་ཚད་མཐོ་ཤོས་ལ་འབུམ་རམས་པ་
དང་། དེའི་འོག་མ་ལ་རབ་འབྱམས་པ། དེའི་འོག་མ་ལ་བཀའ་བཅུ་པ། དེའི་འོག་མ་ལ་བསྟུས་ར་
པ་བཅས་རིམ་པ་བཞིར་བྱས། དུས་དེར་རྒྱ་གར་ནས་རྟ་མ་རྟ་ཇ། རྒྱ་ནག་ནས་མ་ཏ་ཀྱིན་ད། ཏ་
ཟིག་ནས་ཅན་པ་ཤེ་ལ་ཏ་སྟེ་སྤྲན་པ་ཆེན་པོ་གསུམ་བོད་དུ་ཞལ་འཛོམས་པ་ལ་སྤྱུལ་པའི་སྤྲན་
གསུམ་ཞེས་གྲགས། དེ་གསུམ་བགྲོས་ནས་རྒྱལ་ཁམས་སོ་སོའི་ལྷགས་དང་བསྟན་པའི་སྤྲན་དབྱེད་
ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རིན་ཆེན་སྤངས་པ་ཞེས་པ་བཅུམས།

རྒྱ་སྤྱག་ཟེའུ་ཐོ་དང་། ཞང་ཞུང་གི་ཁྱུ་ལོད་སྤ་ཁན། ཉོར་གྱི་སྤ་གན་ཁྲི་གཟིགས། བོད་ཀྱི་ཅོག་རོ་
མང་པོ་གཟིགས། འ་ཞའི་ཐ་ན་རྒྱ་སྤེས་བཅས་ལྷ་གདན་ཞུས་ཀྱིས་ཆིབས་པ་ལ་སྤྲན་བཅོས་བྱས།
སྤྲན་པ་དེ་རྣམས་བགྲོས་ནས་ཡུལ་ལུང་སོ་སོའི་མན་ངག་ཚྭ་གས་བསྟུས་ཀྱིས་ཉོར་བྱགས་གསོ་བའི་

གཞུང་བཅམས་ཏེ་བོད་ཀྱི་ཞོར་ཕྱགས་གསོ་རིག་གི་གཞུང་ལུགས་ཐོག་མ་བྱང་།

བསྟན་པ་ཕྱི་དར་སྐབས་སུ་ཡོ་རྩ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྟོང་པོ་བསྟུས་པ་
སོགས་བསྐྱར་དུ་བསྐྱར།

བོད་ཀྱི་གསོ་རིག་ལ་མངའ་རྒྱུ་ཆེས་ཆེ་བའི་གཡུ་ཐོག་གསར་མ་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་ནི། ཕྱི་ལོ་༡༡༣༤
ལོར་གཙང་སྟོད་སྟོ་བཞི་རེ་ཐང་དུ་འཁྲུངས། ཐབས་དང་རིག་པ་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཞིབ་འཇུག་
གནང་སྟེ་སྟན་གཞུང་ཆ་ལག་བཅོ་བརྒྱད་དང་སྟོ་འབུམ་ཆེན་མོ་སོགས་བཅམས།

དེ་ནས་བྱང་བྱར་ལུགས་གཉིས་དར་ནས་འཕེལ་ཆུས་བྱང་། བྱང་ལུགས་ཞེས་པ་བྱང་པ་རྣམ་རྒྱལ་
གྲགས་བཟང་གི་སྟོབ་བརྒྱད་ནས་དར་འཕེལ་བྱང་བའི་གསོ་རིག་གི་མན་ངག་བརྒྱད་པ་ལ་ཟེར།
ཁོང་ནི་ཕྱི་ལོ་༡༡༩༥ ལྷ་འཁྲུངས་ཤིང་། གསོ་བ་རིག་པར་མཁས་པས་གསོ་རིག་གི་བསྟན་བཅོས་
ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་པོ་བསྟུས་པ་དང་རྒྱད་བཞིའི་འགྲེལ་པ་བཅམས།

བྱར་ལུགས་ཞེས་པ་བྱར་མཁར་མཉམ་ཉིད་དོ་རྗེའི་སྟོབ་བརྒྱད་ནས་བྱང་བའི་གསོ་རིག་མན་ངག་
ལ་ཟེར། བྱར་མཁར་མཉམ་ཉིད་དོ་རྗེ་ནི་ཕྱི་ལོ་༡༤༩༩ ལ་སྐྱུ་འཁྲུངས། དགྲང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པར་
གསོ་རིག་གི་བསྟན་བཅོས་མན་ངག་བྱེ་བ་རང་བསྐེལ་བཅམས།

དེའི་སྟོབ་བརྒྱད་དེའུ་དམར་བསྟན་འཛིན་སྟན་ཆོགས་དང་སི་རྟ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སོགས་བྱང་།
③དེའུ་དམར་བསྟན་འཛིན་སྟན་ཆོགས་ནི་༡༤༥༣ ལོར་ཁམས་གོ་འདྲོ་རུ་འཁྲུངས། བོད་ཁམས་
ཡོངས་དང་རྒྱ་དཀར་ནག་འཛང་ཡུལ་སོགས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཅི་ཤིང་སྟོ་ལུམ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞིབ་
འཇུག་དང་ཆོད་ལྷ་མངའ་དེ། སྟན་རྩལ་སྣ་ཁ་ཉིས་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་གོ་བཞི་ཙམ་ངོས་འཛིན་གནང་
བ་དང་། དེ་དག་རེ་རེ་བཞིན་རོ་རུས་དང་། འུ་རྒྱུས། ཡོན་ཏན། སྐྱེ་ཡུལ། འབྲ་དཔེ་སོགས་རྒྱས་
པར་བཤད་པའི་གསོ་རིག་གི་བསྟན་བཅོས་ངི་མེད་ཤེལ་གོང་དང་ཤེལ་སྟོང་གཉིས་བཅམས།

སི་རྟ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ནི་ཕྱི་ལོ་༡༥༠༠ ཁམས་སྡེ་དགེ་ཨ་ལོའི་ཡུལ་དུ་སྐྱུ་འཁྲུངས། ཕྱི་ལོ་
༡༥༣༥ ལ་སྡེ་དགེ་དཔལ་སྤངས་དགོན་དུ་གནས་ལྷ་རིག་པའི་སྟོབ་སྤྱིང་བཅུགས་ཤིང་། དེའི་ནང་
གསོ་རིག་སྡེ་ཆན་བཅུགས་ཏེ། སྟན་པ་སྐད་གྲགས་ཅན་དཔོན་པོ་ཀམ་ངེས་ལེགས། ཀམ་ངེས་དོན།
ཀོང་སྐུལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། འཇུ་མི་པམ་སོགས་རིམ་པར་བྱང་།

གསུམ་པ། སྒྲན་པ་དང་། ཞེ་ཆེ། ལྷ་རྩེ། སྒྲ་སྒྲན་བཅས་ཀྱི་མིང་ཐོགས་ཚུལ།

༡། འཆོ་བྱེད་སྒྲན་ལ་བདག་སྒྲ་སྒྲར་བས་བདག་པོའི་དོན་སྟོན་པས་ན་སྒྲན་པ་ཞེས་དང་།

༢། ཞེ་ཆེ་ནི་སོག་སྒྲ་ད་ཡིན་པ་དང་སྒྲན་པ་ལ་གོ

༣། ལྷ་རྩེ་ནི་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྷེ་བཙན་གྱིས་སྒྲན་པ་ལ་གྲུས་བཀྱར་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་གནང་ཞིང་།
སྤྱི་ཆོགས་ཐོག་ནས་སྒྲན་པ་ལ་བཅི་བཀྱར་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་བསྒྲགས། བོད་ཀྱི་བཙན་པོ་
ལ་ལྷ་ཞེས་འབོད་ཅིང་། དེས་ཀྱང་རྩེ་རུ་བཀྱར་བའི་ཕྱིར་ན་ལྷ་རྩེ་ཞེས་པའི་མཆན་གསོལ།

༤། སྒྲ་སྒྲན་ནི་བཙན་པོ་རིམ་བྱོན་སྐབས་རྒྱལ་པོ་ལ་སྒྲན་དཔྱད་མཛད་མཁན་ལ་སྒྲ་སྒྲན་ཟེར་བ་
དང་། དེང་སང་ཡགོང་ས་ཡུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་སྒྲན་དཔྱད་བྱ་མཁན་གྱི་སྒྲན་པ་
ལ་སྐྱེའི་སྒྲ་སྒྲན་པ་ཟེར།